Torry Gredsted

Paw
Paw i urskoven

Samlet udgave

Bibliotek 1800

Torry Gredsted

Paw
Paw i urskoven

Samlet udgave

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Torry Gredsted: *Paw / Paw i urskoven* er baseret på originaler, som er public domain i lande hvor ophavsret er baseret på ophavsmandens død+70 år eller mindre (på tidspunktet for udgivelsen).

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Opholder du dig i et land uden for EU, bør du dog tjekke de lokale ophavsretsbestemmelser, før du videredistribuerer værket.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Torry Gredsted: *Paw / Paw i urskoven* is based upon sources in the public domain in countries where copyright is based upon Life+70 years or less (at the time of publishing).

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

If you are outside the EU, you are advised to check the local copyright laws before copying and/or redistributing this ebook.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Paw

En dansk indianerdrengs eventyr

"For Paw var tilværelsen egentlig kun tvedelt. Der var skoven, og der var det andet udenfor den. Alt, hvad der var i skoven, og hvad der hørte den til, var godt. Alt, hvad der var udenfor, ondt."

Første kapitel

Østasiatisk Kompagnis damper *Sct. Thomas* havde forladt Paramaribo, hvor den havde indtaget sin underlige last – et halvt hundrede negre – og var nu på vej højt op ad Surinamfloden til urskovene for at hente teaktræ. For flere år tilbage var de mægtige teaktræstammer fældet, afbarket og savet til som store bjælker, i regntiden trukket ned ad småfloderne og lå nu på Surinamflodens sumpede bredder, delvis sunket ned i dyndet. Negrene, som af bygning var rene atleter at se til, med mægtige, brede brystkasser, smalle om livet og med rygmuskler som store bundter, skulle dykke ned og fæstne krankæder om stammerne.

Deres fører, en gammel, hvidhåret neger, som var kendt med farvandet, stod på kommandobroen sammen med kaptajnen og Lars Bo, en frisk og frejdig ung mand, forhyret som matros på damperen. Det var Lars Bos første rejse i troperne. Han havde allerede set sig godt om her i verden, og med sin uregerlige lyst til at gå sine egne veje havde han også oplevet mangt og meget udover det dagligdags.

Kaptajnen lagde mærke til Lars Bos øjne, der i dyb forundring søgte rundt alle vegne; snart søgte de aberne og papegøjerne, der rædselsslagne flygtede for skruens larm, snart kunne han ikke få dem bort fra en forbidrivende tømmerflåde, der tjente som bolig for en indianerfamilie, og hvor der i den ene ende var bygget en hytte af palmeblade, i den anden brændte et bål, hvorover maden tilberedtes.

"Det er nok nyt for Lars Bo," sagde kaptajnen. Ja, det kunne han ikke nægte.

"Ja, se det her er jo de skikkelige indianere. Når vi nu kommer højere op ad floden, bliver der måske lejlighed til en lille tur med motorbåden. Lidt ind i urskoven, forstår De. Men de er ikke til at spøge med, de fyre der. Der gør De bedst i at have revolveren parat og så godt med genever med. Hvad siger De til det, Lars Bo? Her kan De komme på steder, hvor en hvid mand endnu ikke har sat sin fod."

"Ja, tænk," var alt, hvad Lars Bo kunne svare, og han følte eventyret suse i sit blod.

Lars Bo kom med på ekspeditionen. I motorbåd sejlede de op ad en af småfloderne og trængte gennem de mægtige, høje bregneskove ind i urskoven. På en tiltrampet plads lå en indianerlandsby, hvor de straks mellem alle de små, simple, ensartede hytter fandt høvdingens bolig, der var noget større og med solskærm foran. Han var en umådelig tykmavet, tyndbenet, grim fyr, der var halvfuld af palmevin, og hans venskab vandt de snart ved hjælp af geneveren. Henimod aften vendte de unge, buebevæbnede indianere hjem fra deres jagt, og efter at have taget del i deres måltid vendte ekspeditionen atter tilbage til skibet. Alt dette havde dog været for meget for Lars Bos letbevægelige, eventyrlystne sind. Da damperen dagen efter skulle afsejle, manglede Lars Bo. Der blev sendt folk i land for at søge efter ham, men de vendte hjem med uforrettet sag. Endnu nogle timer lå damperen og ventede, mens den lod sin fløjte skingre. Der kom ingen Lars Bo. Han havde taget sin store, skæbnesvangre beslutning, urskovens mystik havde indfanget ham. Hans tidligere liv forekom ham så ensformigt og indholdsløst, og nu ville han blive herude i urskoven, han

måtte trænge dybere ind i dens mysterium, han ville prøve at leve det liv, som blev levet herude. Han hørte godt fløjtens skarpe skingren, som gav genlyd langt ind i den sorte urskov, og det gav et sæt i ham, hver gang den lød, men den fik ham ikke til at tænke dybere over sin beslutning, for hans tænkeevne var døvet og slappet af den overvældende mangfoldighed på nye indtryk.

Lars Bo fik til overmål sin lyst til oplevelser tilfredsstillet. Det var gået let nok for ham at blive optaget i landsbyen, og til at begynde med havde han lyse og interessante dage. Han blev en god ven af den fede høvding, og på jagterne kappedes de unge jægere om at lære ham at spore vildtet og behandle bue og pil. I begyndelsen havde hele landsbyen været stolt af den hvide mand, gættet hans ønsker og stræbt efter at opfylde dem; men omslaget kom hurtigt og voldsomt. Naturfolket kender kun ydergrænserne: ven eller fjende, for dem gives der ingen mellemvej. En nat blev han pludselig overfaldet i sin hytte, snøret sammen med stærke bånd, under hujen, skrigen og hånende tilråb slæbt som et ådsel gennem landsbyen og kastet ind i en ussel, lille og skummel hytte, klinet op af ler og størknet dynd. Her lå han døgn igennem, dag og nat, uden at kende sin skæbne. Hver dag blev han slæbt gennem landsbyen, så hans hud hang i laser, for til sidst at blive kastet hen midt på den åbne plads, hvor landsbyens yngste ungdom morede sig med at trampe hen over ham, mens kvinderne hånede ham og sparkede til ham. Kun én deltog ikke i denne almindelige adspredelse. Hun stod i yderkredsen, og hendes mørke øjne udtrykte den dybeste medlidenhed med det stakkels offer.

Hendes folks ondskab og grusomhed pinte hende og fik hendes blod til at banke voldsomt i tindingerne. Hun var den eneste, der var forblevet trofast imod ham, og hendes venskab blev også hans redning.

Lars Bo selv havde ellers ikke meget håb om redning. Han lå svinebundet, ude af stand til at røre sig, og rundt om hans fængsel gik en knivbevæbnet skildvagt. Og dog skete underet. En nat, da han lå vågen, pint af sine sår og af tanken på den nær forestående død, som han vidste ville blive så pinefuld, som tænkes kunne, hørte han skildvagten standse brat og pludseligt. Så lød det, som om et legeme faldt til jorden, hans øre opfangede lyden af et halvkvalt skrig, og så blev alt dødsens stille. Hvad foregik derude i den mørke nat? Lidt efter sneg en skikkelse sig lydløst ind gennem hulens lave åbning, en hånd lagde sig over hans mund, og der blev hvisket ham dybt ind i øret: "Stille, stille, ikke et ord, ikke en lyd, du hvide høvding!"

Det var Pawa – indianerpigen – som natten før den dag, da hendes hvide høvding skulle lide den forfærdeligste, den mest grusomme død, havde taget sin beslutning, med usvigelig sikkerhed plantet sin bredbladede kniv i skildvagtens hals, og som nu med hurtige snit løste fangens snærende bånd.

Med dødsangsten i hælene flygtede de sammen gennem de sorte sumpe, kravlede gennem det tykkeste vildnis og banede sig under utrolige strabadser vej og sti gennem urskoven.

De slap dog bort fra deres hævntørstende fjender og nåede til sidst et sted, hvor de mente i sikkerhed at kunne rejse deres simple hytte. Modet og livslysten vendte atter tilbage hos Lars Bo, og lyse dage fik han igen. Alt, hvad han havde lært af indianerne, kom ham her til gode. Uden vanskelighed klarede

han føden både til sig og Pawa, hans lille hytte blev for ham det stolteste hjem, og der var i hans tanker ikke plads for nogen følelse af anger over at have forladt sit skib og taget afsked med sit tidligere liv.

Herude i urskovens dybeste dyb fødtes Paw.

To år omtrent fik Lars Bo lov til at leve sit liv i fred – så kom den forfærdelige ulykke. Nogle af hans dødsfjender traf tilfældigt på hans tilflugtssted, og indianeren kan gemme, men ikke glemme sin hævn. Da Lars Bo en dag vendte hjem fra jagten, fandt han Pawa dræbt af en forgiftet pil. Hun lå sammenkrøbet uden for hytten. Lars Bo kunne se, hvorledes hun havde kæmpet sig hen imod den – for at beskytte sit barn. Men inde i hytten kravlede Paw uden at ane nogen fare sorgløst rundt og legede med bruntørrede bananblade.

Den aften kom angerfølelsen op i Lars Bo og længslen hjem. Han følte sig så alene og hjælpeløs herude, nu ville han hjem. Samme nat tog han Paw på ryggen i en kurv flettet af lianer og brød op. Døgn igennem stred han sig gennem urskoven med Surinamfloden som mål. Alle hans tanker drejede sig kun om dette ene: en damper på floden, skønt han vidste, at der gik flere år mellem de europæiske damperes besøg på disse steder.

Men han bød sig selv for store anstrengelser, han værgede sig ikke nok mod urskovens gifte, og en dag mærkede han til sin rædsel, at sumpfeberen havde sit knugende tag i ham. Han følte alle dens symptomer: en ulidelig tørst, ingen appetit og den store mathed. Men fremad *måtte* han, fremad *ville* han. Kunne feberen end pille kødet af kroppen på ham, hans viljekraft skulle den ikke få lov til at lamme. Trods den pinefulde mangel

på kræfter sled og kæmpede han sig fremad. Sin dreng ville han i alle tilfælde redde.

Som Lars Bo en dag var på sin trælsomme vandring, hørte han pludselig lyden af en dampfløjtes skingren. Og rundt omkring fra gav den genlyd. Hans strube snøredes sammen af angst.

Var det rigtigt?

Var det muligt?

Var det ikke igen febervildelsen, som fik ham til at høre, hvad der ikke var?

Var det ikke, fordi det var hans største mål, hans dybeste ønske?

Han lyttede – anspændt til det yderste.

Nu igen – nej, det måtte være rigtigt. Skræmt af den uvante lyd fløj jo papegøjerne op, og aberne fo'r fra gren til gren under vrede hyl.

Og nu igen. – Så var han altså ikke langt fra floden med den frelsende damper, og håbet om redning gav ham fornyet kraft.

Sent om aftenen nåede han floden. Jo, der lå den store damper. Mens Paw sov trygt i sin kurv, satte Lars Bo sig stille ved flodbredden, og i tropenattens bælgmørke stirrede han ud mod den oplyste damper. Men nu kom helt andre tanker op i ham. Han selv ville blive herude. Det var fejhed af ham at flygte herfra, og slap feberen først sit hårde tag i ham, så havde han nogen at gøre et regnskab op med.

Men Paw måtte hjem.

Han fandt en lille kano, og da lysene blev slukket ude på damperen, pagajede han ud til den, sneg sig som en skygge

lydløst hen til bestiklukafet og lagde Paw derind. I mørket fandt han både blæk og papir, og med kluntede bogstaver skrev han en døende mands sidste bøn om at tage hans søn hjem til det gamle land.

Efter endt hverv satte han sig atter inde ved bredden og stirrede tanketomt og følelsesløst ud mod lanternerne.

Hans hoved sank dybere og dybere ned mellem de afmagrede skuldre, og til sidst faldt han i søvn.

Andet kapitel

Det var til alt held den gamle matros Mikael, som fandt Paw i bestiklukafet. Han havde ikke her i livet drevet det til mere end at blive simpel matros, men han var en af de gamle, støtte sømandstyper. Lidt enfoldig måske, nuvel, men der bankede et ærligt og trofast hjerte i hans brede bryst; han bandede fælt, også det, men hans sind var dog blødt og bevægeligt.

Lars Bos bønlige brev gjorde et dybt indtryk på gamle Mikael; han læste det flere gange igennem, og hans barkede næve tørrede mangen en tåre bort, som ganske af sig selv listede sig ned ad de vejrbidte kinder. Han skottede hen til Paw, som lå ganske stille og kikkede forundret op på ham med sine sorte øjne.

"Du ser mig lidt mørk ud i huden, dit lille kræ," mumlede han, "og sikke øjne. Det er nok din mors, hva', og Paw – sikken et navn. Men din far var en ærlig sømand – en af den rette slags, og for hans skyld skal du" – og så bandede Mikael forfærdeligt – "for hans skyld skal du med hjem, hvor meget vrøvl *han* så end gør."

Med *han* mente Mikael damperens kaptajn. Han rullede Paw ind i en presenning og bar ham ned i sit lukaf. Først da damperen var i rum sø, fortalte han de andre om sit fund. Det kom til et lille opgør mellem kaptajnen og gamle Mikael, men nu var der ikke noget at gøre – Paw kom med hjem til Danmark og blev anbragt hos den eneste slægtning, Mikael havde – en kusine af ham, der boede højt oppe i Jylland noget uden for landsbyen Gunderup. Hun var gift med en fattig mand, der tjente sit brød som daglejer på det nærliggende gods.

Her hos Kresten Daglejer voksede Paw op. Det var synd at sige, at hans plejeforældre tog sig meget af ham. De arbejdede begge to strengt fra tidlig morgen til silde aften, og fra ganske lille var Paw overladt til sig selv.

Sandheden tro brød de sig heller ikke meget om ham. Det ærgrede dem, når folk kaldte deres plejesøn for "sigøjnerungen" på grund af hans mørke hud og sorte øjne, og de forstod slet ikke hans natur, det, som lå ham i blodet, det, som var arven fra hans forældre: faderens uregerlige sind og lyst til at gå sine egne veje og moderens urskovsinstinkter. Men de mente ikke at have noget videre ansvar for ham, han var jo ikke deres egen søn. Ganske vist havde de jo lovet Mikael at tage sig af ham og også fået de penge, som han lovede dem for det, men havde de vidst, at den unge, som han prakkede dem på, skulle blive sådan en, så havde de dog sagt nej til alle de rare penge. Men hvad skulle de nu gøre? Mikael hørte de aldrig noget til mere, ja, vidste ikke engang, hvor han var, og her voksede hans unge op, gjorde ikke spor af gavn for føden, men fartede rundt som en landstrygerunge. De havde gjort forsøg på at tæmme ham, de havde pryglet og sultet ham, de havde kæmpet forgæves mod hans natur, og de havde ikke formået at udrydde de urskovstilbøjeligheder, som lå ham i blodet. Nu søgte de bare at bevare det ydre skin over for nabofolkene, ærgrede sig i stilhed, levede i håbet om, at Mikael skulle komme igen og hente sin unge, og lod Paw skøtte sig selv.

Men Paw kunne godt leve sit liv alene. Hans plejeforældres fattige, lille hus lå i udkanten af skoven, og lige fra den stund, da han kunne gå på sine ben, fandt Paw sit tilflugtssted herinde. Her var anderledes morsomt end hjemme i den trange

stue, hvor han altid var i vejen, og hvor han altid kun hørte onde ord eller blev slået.

Skoven var hans bedste opholdssted. Han gik aldrig op på herregården, skønt der her var mangt og meget, der kunne beskæftige en purk i hans alder, han søgte aldrig ned til den nærliggende landsby for at lege med de jævnaldrende drenge der. Han havde nok været begge steder, men de øvede ingen tiltrækningskraft på ham. Skoven blev hans verden, og der følte han sig hjemme. Dens ensomhed skræmte ham ikke, tværtimod, og han savnede aldrig legekammerater. Han havde arvet sin moders folks omstrejferlyst og trang til at færdes i det fri, og han havde ikke her hos Kresten Daglejer fundet noget hjem, hvor venlighed, endsige kærlighed havde kunnet binde hans tilbøjeligheder eller hæmme hans lyster.

Han havde ikke den lykke at have en far, der tog ham i hånden, gik ud med ham og forklarede ham de mange underlige ting, han så; han havde ikke en mor, som han kunne betro sig til, eller hos hvem han kunne få svar på de mange spørgsmål. Han havde prøvet det, men det blev kun til skældsord og hug, og så lærte han hurtigt at holde op med at spørge. Han var fra sine tidligste år henvist til at leve sit liv ganske ene, til at klare sig selv. Fra naturens hånd var der i vuggegave givet ham skarpe, fine sanser og en stor iagttagelsesevne, og hele den måde, han fra ganske lille levede på, bidrog kun til at udvikle dem.

Han kendte ikke navnene på alt det, han så, ja, ikke engang på de almindeligste træer. Han benævnede dem, efter som de så ud; der var de høje grå og glatte med grene højt oppe, der var de brune, fedtede, hvis grene begyndte helt nede ved jorden, der

var nogle, som lignede de grå, men de var rynkede, mens andre var omtrent helt hvide.

Jo ældre han blev, desto længere gik hans ture ind i skoven, desto større blev hans verden, og nu blev det navnlig dyrene og fuglene, der fangede hans interesse. Også dem gav han sine egne navne, snart efter farven, snart efter deres måde at leve på. Her i sine yngste år lærte han fra dyrenes og fuglenes verden mangt og meget, der i hans senere år skulle blive ham til virkelig nytte.

Hans ensomme tilværelse skærpede og udviklede hans tænkeevne og slutningssans langt udover, hvad man kunne vente sig af en dreng i hans alder. Han lærte tidligt af dyrenes og fuglenes liv at spørge sig selv: "Hvorfor gør de det?"

Dels af medfødt instinkt, dels ved at lære af skovens beboere forstod han tidligt hemmeligheden ved at færdes i skov, således at man ser alt uden selv at blive set, at kunne snige sig lydløst af sted, uden at det nok så tørre løv raslede, eller de nok så tynde kviste brækkede, og han forstod at *stivne* – at stå eller ligge fuldstændig ubevægelig med spejdende øjne og lyttende øren.

Paw lærte af dyrene. Det var den store, langhårede røde hund deroppe fra herregården, som lærte ham at svømme, endnu inden han var fyldt syv år. Paw så den en dag, da den på egen hånd var ude i skoven, svømme over åen, der bugtede sig gennem skoven. Ja, kunne den gå over, hvor den ikke kunne nå bunden med benene, måtte han vel også kunne. Med omtrent samme slags bevægelser, som han havde set hunden gøre, lykkedes det ham at komme over åen, og fra den dag gik han i vandet, så ofte han kunne. Det blev senere odderen, som lærte ham at dykke og svømme under vandet.

Da Paw var syv år, kom han i skole i landsbyen. Allerede den første dag opstod der fjendskab mellem ham og alle de andre.

Paw kom vandrende alene til skolen på bare, snavsede ben og klædt i lappede, lasede klæder. De andre stod der allerede glatkæmmede og iført deres bedste stads.

"Der kommer "sigøjnerungen"," hviskede de.

"Ja, hold jer bare fra ham," formanede deres mødre.

Det gjorde de på deres vis også, dvs. de afholdt sig ikke fra at drille ham og håne ham på grund af hans fattigdom, hans dårlige tøj og sigøjneragtige udseende. Straks i første frikvarter kom Paw i vildt slagsmål. Til at begynde med var han temmelig benovet ved at stå ganske ene over for hele den samlede klump, som holdt sammen, både de små og store, og som alle kendte hinanden. Deres hån og drilleri brød han sig ikke så meget om, men da en af dem puffede til ham, røg han lige i hovedet på ham, og trods det, at hans fjende var meget større og kraftigere end han, tumlede denne dog om på jorden, overrasket af angrebets uventethed og hurtighed. Men så fløj klumpen over ham fra alle sider, væltede ham over ende, og hvis ikke læreren var kommet til stede, kunne det have set galt nok ud for ham.

Fra nu af var der erklæret åben krigstilstand mellem Paw og alle de øvrige.

I begyndelsen blev Paw tit og ofte den underlegne, men efterhånden lærte han at klare sig. Når der var mange imod ham, undgik han dem, og der var ikke én, der kunne løbe ham op. Traf han dem derimod enkeltvis, lagde han sig i baghold, og der blev han den sejrende.

Hans kampmetode var så vidt forskellig fra den, som drenge i hans alder ellers plejer at benytte. De står som oftest og måler

hinanden som to hanekyllinger, fortæller gensidigt hinanden, at de ikke er bange, akkurat som to snerrende hunde og opfordrer ivrigt hinanden til at begynde. Det indlod Paw sig aldrig på. Det almindelige livtag måtte han undgå. Han var ganske vist kraftig og senestærk, men hans bygning var spinkel, og han havde ikke en pille fedt for meget på sin krop. I et livtag kunne han – trods sin smidighed – ikke klare sig over for den massive krops tunge vægt, og deres støvler og træsko skrabede og trådte hans nøgne fødder til blods.

Ole Tækkemand, som boede i et lille hus, der lå mellem Paws hjem og landsbyen, havde en lille foxterrier af et meget krigersk gemyt. Den lå altid i krig med alle andre hunde, og det var egentlig den, der havde lært Paw metoden at klare sig på.

Kom en hund forbi Ole Tækkemands hus, fo'r terrieren frem fra sit skjul, snerrede eller gøede slet ikke, men plantede blot sine tænder i den fremmede hund, og i samme øjeblik var den væk igen. Selv de største hunde fløj den på, og altid kom den selv uskadt derfra. Det lynsnare, uventede angreb blev Paws kampmetode, og han undgik altid den for ham så farlige berøring med sin modstander.

Som tiden gik, blev Paw mere og mere dreven til at slås, hans dristighed voksede, og selv de største drenge var bange for ham og holdt ikke af at gå alene. De var så store på det, når de var flere, men gik de alene, holdt de sig for det meste midt på vejene for at få tid til at sætte sig i forsvarsstand. Over alt kunne de risikere, at Paw lå skjult. Fra gårde og hushjørner, fra landevejens grøfter, ja, selv oppe fra træerne kunne de vente hans lynsnare angreb, hvis resultat – en ophovnet kind eller et svullent øje – de ikke skøttede om at vise frem på skolen den

næste dag. I skoven, som tidligere havde været landsbydrengenes bedste legested, turde de kun komme, når de var mange sammen. Her herskede Paw.

Årene gik, og lige uforsonligt rasede krigen mellem Paw og landsbyens ungdom. En dag i sommerferien rygtedes det i landsbyen, at Paw var set gå sydpå over åen. Han måtte da nødvendigvis vende tilbage ad samme vej over landevejsbroen. Hurtigt blev alle drengene samlet ved gadekæret til rådslagning. Nu skulle det store slag stå, endelig havde de fået en lejlighed, hvor de kunne fange ham i en fælde og få ham givet en sådan dragt prygl, at han ikke skulle glemme det. Man enedes om følgende plan. Halvdelen af styrken skulle holde sig skjult i lyngbakkerne syd for åen og fra begge sider styrte sig over ham, når han kom gående, mens de andre skulle ligge nord for broen for at afskære ham tilbagetoget, hvis det skulle lykkes ham at løbe fra styrken syd for åen.

Ud på eftermiddagen vendte Paw tilbage. Han kom intetanende, fløjtende hen ad vejen, da han pludselig så sig omringet af en halv snes fjender, men i et spring fløj han til siden og satte i løb. Hele skaren fo'r under høje skrig efter ham, forrest den langbenede Rasmus. Kampiveren drev ham til uforsigtigt at fjerne sig fra de andre, han ville dog nok være med, når de andre ved broen fangede Paw.

Paw kikkede tilbage: "Nå, sådan," tænkte han, og han kunne ikke dy sig for at benytte sin gamle, prøvede metode. Her ved vejkrumningen var der en chance, og hurtigt sprang han ned i grøften.

Rasmus kom i fuldt løb drejende om hjørnet. I et nu var Paw oppe og hans knyttede hånd med fuld kraft plantet i panden på Rasmus, som tumlede om på den hårde vej. Så fortsatte Paw sit løb ned mod broen. Næppe var han kommet over den, før han igen så sig omringet af lige så mange fjender, han sprang atter til siden, men snublede over en sten, og med vilde hævnskrig styrtede hans ophidsede fjender sig over ham.

Tredje kapitel

Skrålende af fuld hals:

> ::Grønærter, grønærter, grønærter,
> grønærter og lammesteg::
> og lammesteg og agurkesalat
> og agurkesalat og lammesteg,
> nu har jeg den onde fortære mig aldrig hørt så galt.
> ::Nej, nej, nej, nej, nej, nej, nej,
> lammesteg, det får du ej,::
> men –
> æbleskiver.

asede seks spejdere sig frem ad den støvede landevej. Julisolen skinnede varmt ned fra den fuldstændig skyfri himmel og fik store svedperler til at pible frem på deres brune nakker. Det var et drøjt arbejde at få den tungt belæssede kærre trukket op ad den lange bakke. På den var jo alt, hvad de skulle bruge på hele den lange tur – telt og soveposer, rygsække, kogekar, proviant og meget andet. Ovenpå det hele tronede deres patruljedyr – rævehvalpen "Djip". Den sad og kikkede nysgerrigt på dem med sine små, listige, gule øjne og med mundvigene trukket rigtig højt op, som havde den kun et spottende smil tilovers for dem, der troligt trak den af sted.

Snavsede, støvede, sultne og tørstige var de, ja, også lidt trætte, for de var på femte mil den dag, men humøret stod højt, nu var de snart ved vejs ende for den dag.

Det var en københavnerpatrulje, der var på langfart. Ikke en ganske almindelig lille turistudflugt, hvor de medbragte stegte

bøffer kunne slå til fra begyndelsen til enden, nej, en virkelig langfart var det. De havde allerede været 10 dage undervejs og havde mindst lige så mange dage tilbage. Hver morgen pakkede de deres telt sammen, spiste deres havregrød og så på vandring, ligegyldigt om solen bagede og fik dem til at gispe af varme, eller regnen strømmede ned. Et par mil først, så "klemmerne" på grøftekanten og en spand vand fra den nærmeste gård, et lille hvil med hovedet dybest i grøften og benene opad, så på den igen – endnu en mil eller to, og en sang, når det begyndte at trække i lægmusklerne, og kærren blev så ualmindelig tung at trække. Sent på eftermiddagen slog de teltet op, hvor det passede, snart ved den stille sø, snart i læ af den brune, gyvelbevoksede lyngbakke og snart på den friske strandbred ved det åbne hav. Efter endt måltid tændte de lejrbålet, og omkring det drøftede de den svundne dags begivenheder og udsigterne for den kommende dag. Så til køjs for i soveposerne at sove vandringsmandens sunde søvn og vågne friske til morgendagens anstrengelser og glæder.

De var rigtige spejdere de seks, og trods deres unge alder bar de dog allerede med stolthed både vandrermærket og lejrsportsmærket på deres bluse.

Og de var rigtige drenge de seks. De foretrak det frie liv som landevejens farende svende frem for det liv, der levedes ved de store badesteder, hvor deres familier havde sommerophold. Ikke for nogen pris byttede de deres havregrød med hotellets gode kaffe, friskbagte briocher og wienerbrød, hvad var vel frokosten der ved det lange bord i hotellets maleribehængte spisesal mod deres "klemmer" på grøftekanten mellem

skarntyder og vilde roser, og middagen med de mange retter – kunne den tåle nogen som helst sammenligning med deres, der var lavet over bålet i Guds frie natur.

De var drenge, de seks – rigtige, raske drenge.

Patruljeføreren Knud Lange var 16 år og to år ældre end de øvrige patruljemedlemmer, der alle var omkring de 14 somre. Han var dem en udmærket fører, energisk og udholdende. Han fordrede meget af sine spejdere, men han gik altid selv foran. Han holdt streng disciplin, gennemført orden og fordrede ubetinget lydighed. Han var til tider hård imod dem, men han var også hård imod sig selv, og han gav aldrig op. "Vanskelighederne er til for at overvindes," var hans valgsprog, og det handlede han efter.

De øvrige hed Mogens, også kaldet "Monse", og Holger med tilnavnet "Spisebestikket". Sidstnævnte mødte engang i en 14 dages standlejr uden ske, kniv og gaffel, og det lykkedes ham at klare sig i de første 8 dage, men så blev det opdaget, og fra den tid fik han sit tilnavn. Så var der Kai, sædvanligvis kaldet "Kapellanen", uden at nogen dog bestemt vidste, om det skyldtes han lange, tørre skikkelse eller hans store boglærdom, hvilken han langtfra søgte at skjule. Endvidere Jørgen, hvis tilnavn "Svinghjulet" absolut måtte hidrøre fra hans store svingende armbevægelser samt endelig patruljens enfant terrible – Tage, ubetinget den mest durkdrevne af hele forsamlingen. Hans tilnavn "Rebet" havde sin særlige historie.

Han var ikke mere end 12 år, før han fik praktisk nytte af sit redningsreb, det som ellers så mange spejdere pryder sig med, uden at de dog forstår at bruge det. Tage øvede sig fra den første dag nede i baggården, men måtte høre mange hånende

tilråb fra nabostedets ungdom, som sad på det høje plankeværk, der skilte ejendommene, og i tryghed og sikkerhed lod deres bidende spot hagle ned over ham, om hans stilling som spejder i almindelighed og hans optræden som cowboy i særdeleshed. Det var navnlig den lange Kristian Mælkedreng, som var den, der førte det hylende kor an.

Men en dag fik Tage en lys idé. Han lavede sit redningsreb om til lasso. Hver eneste dag – ugevis igennem – øvede han sig på afsides liggende steder, indtil han havde fået den nødvendige færdighed. Så optrådte han atter i gården, og næppe var han der, før plageånden Kristian sad oppe på plankeværket og begyndte at drille ham.

I al stilhed blev lassoen gjort klar, og – sju–u–uh susede den gennem luften og dalede nok så smukt ned over den intetanende Kristian på plankeværket.

Tage halede til, og med et tungt plask faldt hans fjende fra det høje plankeværk ned på den hårde, asfalterede gård. Som en tirret tiger var Tage over ham og gennembankede ham. På Kristians angstskrig kom folk styrtende til og fik dem skilt. Det kunne nu alt sammen have været meget godt, men desværre havde Kristian i faldet forstuvet sin fod, hans fader klagede til tropsføreren, og Tage måtte døje mange ubehageligheder for sin ubesindighed.

Men det skaffede ham arbejdsro, og da han ved næste turnering fik højeste pointstal i "kast med redningsreb", glemte hans tropsfører ham den historie. Tilbage blev tilnavnet Rebet, det slap han aldrig af med. – – –

"Pyh ha!" stønnede Tage, "den er lige stram nok."

"Hæng du bare i."

"Ja, det er slet ikke kærren, jeg mener, men nu har jeg regnet ud, at vi har sunget "grønærter, grønærter" akkurat hundrede gange, siden vi rykkede hjemmefra, men om jeg kan få ind i mit hoved, hvorfor vi skal synge "men – æbleskiver", når vi dog ikke en eneste gang har set en eneste, elendig æbleskive."

"Hører du, Knud, kan du høre Rebet kritisere din vise ledelse. Tror du ikke, en ekstravagt ville – –" men længere kom Kai ikke, før Tage behændigt fik ført krigen over i fjendens land.

"Nej, nu skal I se til Kapellanen. Det har jeg aldrig vidst før. Er dine ben ikke lige lange, Kapellan?"

"Jo, naturligvis."

"Hvorfor halter du så?"

De andre lo, men Kai ærgrede sig. Havde han nu ikke i flere dage søgt at skjule, at han havde fået en stor vabel under den ene hæl. Havde han ikke holdt sig stolt, når de andre så på ham, og af og til trukket sig lidt bagud for at halte i fred. Nu, de i dag havde haft en særlig lang og hård march, var det ham til sidst umuligt andet end at trække lidt på benet, og straks skulle Tage naturligvis være der.

"Åh, du skulle bare prøve at have sådan en vabel under hælen."

"Ih har du en vabel, Kapellan, hvad bruger du den til?"

Kai havde et skarpt svar på tungen. Der var jo så meget at stikle til hos Tage, for han var langt fra noget dydsmønster.

"Ingen skænderier – træk nu til – så det sidste stykke i løb," kommanderede patruljeføreren, "hep–hep–hep."

Han havde en særlig evne til at træde ind i det rette øjeblik.

Forpustet nåede de bakkens top, og der foran dem lå det jyske landskab i al sin ejendommelige pragt. Hvilken udsigt! Der til venstre ved foden af store lyngbakker lå landsbyen, foran

dem åen, som bugtede sig gennem det smalle, lyse engdrag og forsvandt i skoven, som dér til højre for dem strakte sig, så langt deres øjne kunne se.

"Ærlig talt," sagde Knud, "her bliver vi – ovre på den anden side åen, dér ved skovkanten slår vi lejr. Det kan ikke passe bedre, skov og vand og en landsby lidt derfra."

Hans forslag vandt enstemmigt bifald.

"Hvad er det?" udbrød Mogens. Hans skarpe hørelse havde opfanget den afdæmpede lyd af skrig og råben. "Kan I ikke høre?"

"Se, se," råbte han og pegede skråt fremad til venstre.

Der kom Paw løbende.

"Ih, sikken en fart han skyder."

"Der må jo være nogen efter ham."

Hans nærmeste forfølger dukkede frem.

"Det er ham, der er efter ham."

"Han når ham ikke."

"Se, der kommer flere. Hvad mon de laver?"

"De kan ikke løbe ham ind!"

"Hvad tror du, der er i vejen, Knud?"

"Åh, de leger vel blot."

Nu så de Paw ved vejkrumningen som et lyn dukke ned i grøften, og et øjeblik efter kom den første af hans forfølgere drejende skarpt om hjørnet. De så Paw fare op af grøften og springe ind på forfølgeren, som styrtede til jorden, og så løb han igen.

"Jeg tror alligevel, det er alvor, dette her," sagde Knud og tog sin kikkert frem.

"Jo, det er alvor," fortsatte han efter at have set i kikkerten. "Han ligger på vejen og rører sig ikke."

Nu så de klumpen komme, standse et øjeblik, to af dem blev tilbage, mens resten fortsatte, og de kunne høre dem skrige og råbe.

"Han vil over til skoven, kan I se. Skal vi ikke løbe derned, hva' Knud?"

"Vent nu bare lidt."

Med øjnene på stilke fulgte de Paw, der sprang hen over vejen, men som de så ham løbe over broen, dukkede pludselig en hel sværm drenge op fra højre og venstre og styrtede sig over ham.

"Åh, så fangede de ham," udbrød Mogens med ærlig følt skuffelse.

De andre var allerede begyndt at løbe derned imod.

"Vil I vente!" råbte patruljeføreren, "naturligvis skal vi derned. Jørgen, du bliver og passer på Djip. Kom så, I andre."

"Åh, nej," råbte Jørgen. Han anede en rask lille fægtning, og hans lange svingarme dinglede uvilkårligt frem og tilbage.

"Værsgo, ingen vrøvl." Og så løb de andre så hurtigt, benene kunne bære dem, ned mod broen, mens de forpustet drøftede, hvad der kunne være i vejen.

Hernede ved broen kæmpede Paw sin håbløse kamp mod sine fjender. De trængte ham fra alle sider, skubbede og puffede for at komme ind i midten, hvor Paw lå og slog om sig som en rasende. Alle ville de til for hver for sig at hævne, hvad de ikke kunne magte, når de var alene. De fejeste af dem blev modige her, hvor de var så mange. Paw lå med tre-fire stykker over sig

og vred sig som en slange, snart fik han en rystet af sig, snart lykkedes det ham at ramme en, så han måtte slippe sit tag, men straks var der en ny over ham. Blodet drev ned ad hans ansigt af slag og stød, men endnu ville han ikke give tabt. Han kæmpede vildt og ubændigt. En gang så det ud til, at han alligevel skulle komme på benene.

"Kom med en træsko!" råbte Julius Brusgaard, en stor, rå 15 års dreng, "kom her med en træsko – i en fart – så skal jeg snart få ham lammet."

Han fik en jernbeslået træsko rakt ind til sig.

"Nu skal jeg nok få ham rolig!" råbte han og gav Paw et stærkt slag i højre tinding.

"Så har du vel nok, din sigøjnerunge?"

Lige i dette øjeblik kom spejderne til. Ingen havde bemærket dem før. Forrest var Knud. Han borede sig ind i klumpen og fik lige netop set Julius slå med træskoen.

Han fo'r i et spring ind på Julius, som forvirret tumlede tilbage. Knuds øjne lynede.

"Er du gal, dreng, vil du slå ham ihjel!" råbte han.

Nu først fik alle de andre øje på spejderne. De havde aldrig set spejdere før, ja, end ikke anet, at der eksisterede nogle sådanne. De yngste flygtede i bevidstheden om, at de havde gjort noget galt, og at det nu gjaldt om at komme bort i tide, de ældre af dem søgte at forklare sig.

"Han er selv skyld i det."

"Han har slået Rasmus, så han er besvimet."

"Ja, og mange andre osse."

"Han er bare en sigøjnerunge," og flere andre lignende udbrud summede omkring Knud, der i øjeblikket ikke ret

vidste, hvad han skulle gøre. Der lå en mager, brun, sorthåret knægt for fødderne af ham, bevidstløs med lukkede øjne og blodet drivende ned ad ansigtet, og det havde de været op imod en snes større og mindre drenge om. Han var nærmest rasende og måtte tvinge sig til ikke at flyve ind mellem dem og slå vildt til højre og venstre.

"Nu skal jeg sige jer en ting alle sammen. I er nogle feje hunde, er I. Og nu forsvinder I herfra, ellers skal vi knokle jer ned, hver og en."

De andre spejdere kom op på siden af deres fører. Hænderne knyttedes uvilkårligt, hjørnetanden borede sig ned i underlæben, og kamplysten lyste i deres øjne.

Julius og hans følgesvende trak sig lidt tilbage. Endnu var der nogle, der forsøgte at gøre indvendinger.

"Ja, det er alvor, dette her, at I ved det. Kommer I så snart væk," sagde Knud og gik truende hen imod dem. Så forsvandt de mumlende og surmulende fra valpladsen.

"Kald på Jørgen," sagde Knud roligt. Nu havde han fået sin sindsro tilbage. "Nej, løb hellere op efter kantinekassen."

Men Jørgen var ikke langt derfra, han havde alene trukket den tunge kærre over markerne og var nu lige ved dem. Han kunne bruge sine lange arme til andet end til at dingle med.

Knud og Holger gav sig i lag med at vaske blodet af Paw og søgte at få ham til bevidsthed igen, mens de fire andre holdt sig lidt derfra. De var for gamle spejdere til ikke at vide, at det ikke kan nytte noget at stå og se nysgerrigt til, det kan kun forstyrre dem, der har noget at gøre.

"Hvem mon han er?" sagde Mogens. "Har I set, hvor mørk han er i huden og helt kulsort hår?"

"De andre kaldte ham jo en sigøjnerunge," svarede Kai.

"Han klarede sig ellers morderlig godt – men de var jo alt for mange. Uh, at vi ikke fik lov til at slå."

"Ja, og når de så bruger sådan en," sagde Tage og halede den jernbeslåede træsko frem fra blusen. "Se, den har jeg nu taget. La' være med at sige det til Knud, så skal jeg bare aflevere den. Men enten kommer ejermanden her til mig, Tage Eberhardt Rikardt Ring, kendt, agtet og skattet over hele Nordeuropa, og henter den mod en passende afgift, eller også tager vi den med hjem til patruljelokalet som sejrstrofæ."

I skovkanten på den anden side åen slog de deres telt op. Her blev Paw lagt ind og Mogens sat til at passe på ham. Endnu var han ikke kommet helt til bevidstheden.

Udenfor var der travlhed, to var sendt til landsbyen for at gøre indkøb til middagsmaden, en gravede kogehul, og en samlede brændsel i skoven, mens patruljeføreren lagde alle grejerne frem, men inde i teltet sad Mogens stille og ventede på, at deres lille, brune gæst skulle vågne.

Mogens var måske den i patruljen, der rettest bar spejdernavnet. Han var så langt fra at være med i antallet af "drenge, der kalder sig spejdere", men han var det virkelig, og han søgte at leve efter de livsprincipper, der er udtrykt i spejdernes vidunderlige lov. Han var altid klar til at træde til, hvor der var brug for hans hjælp, og han styrtede sig hovedkulds ind der, hvor det gjaldt de svageres ret. Så angreb han uvægerligt og uden hensyn til overmagt.

Nu sad han stille og så på Paw, på det hvide gazebind, der lyste så skinnende hvidt over hans brune hud og kulsorte hår, så

på hans snavsede, forrevne skjorte og lappede, hullede bukser. Det var egentlig første gang, at han, der var fra det rige og flotte hovedstadshjem, på så nært hold mødte fattigdommen og manglen på det nødvendigste. Han sad så stille, Mogens, for han tænkte over mangt og meget, som han ikke før havde skænket en tanke.

Paw slog øjnene op, så sig forvildet om et øjeblik, og i et spring var han oppe, parat til at smutte ud af teltåbningen.

"Bliv du kun her," sagde Mogens og holdt ham tilbage, "her er ingen, der gør dig noget. Så længe vi er her, kan du være sikker på, at de andre ikke kommer her."

Paw så sig forundret om, stirrede på drengen i den underlige dragt der foran ham, op og ned ad teltsiderne, så dukkede det pludselig op for ham, hvad der var foregået, han tog sig til hovedet og søgte at rive det underlige bløde, som han fik fat i, bort.

"Nej, hov, min ven, vil du værs'go lade det bind blive siddende. Sæt du dig ned igen og lad mig høre lidt om, hvad der er i vejen."

Paw kunne ikke andet end adlyde. Det gik hurtigt op for ham, at det ikke var nogen fjende, han havde over for sig, og lidt efter lidt fik Mogens den ellers så ordknappe Paw til at fortælle om sig selv, om sit ensomme liv og sine daglige kampe. Han var ikke forknyt – Paw, og det, Mogens fik at høre, var ikke en klagende beretning om forfulgt uskyldighed eller klynkende bebrejdelser mod alle dem, der kun mødte ham med onde ord og hug, nej, det tog Paw sig ikke så nær, han var snarere stolt af sine mange småsejre, stolt af, at hans fjender ikke turde komme ene i skoven, og over hans sorte øjne kom der et skær af

vildskab, når han talte om hævnen, for hævnes skulle det, at han i dag var blevet lokket i den fælde.

Mogens måtte efterhånden helt skifte rolle. Han havde først tænkt sig, at det var ham, der skulle trøste, berolige og være god imod den lille fyr, de havde samlet op under så dramatiske forhold, men til sidst blev det ham, der sad og lyttede anspændt til, da Paw fortalte om sit liv, og han følte mere og mere beundring for ham. Nu måtte han ud og vise ham alle deres herligheder, og han brændte af lyst til at fortælle de andre i patruljen, hvad det egentlig var for en lille svend, de havde fået fat på.

Det blev en vidunderlig eftermiddag og aften for Paw. Først gik han stille om og så beundrende på alt, på Djip, teltet og kærren, kogehullet og madens tilberedning. Alt, hvad han i sin ensomhed havde tænkt sig til, så han her ført ud i virkeligheden, alt, hvad han tidligere havde drømt om, var her gået i opfyldelse.

Senere prøvede han at spørge sig for og fik også svar, nogle forstod han, andre ikke, men alle var de venlige imod ham, gav ham mad at spise, lige så meget han ville have, og noget underlig gult noget at drikke, noget, han aldrig før havde set, det sprudlede og boblede og gjorde ondt i næsen, når man drak det, men det smagte ham vidunderligt.

Og lejrbålet om aftenen – hvor de sang deres sange og spillede på fløjte og mundharmonika. Paw hørte efter, forstod ikke meget af det, men lo, når de andre lo, og befandt sig glimrende. Senere, da bålet omtrent var brændt ned, sad de alle

så stille og kikkede på gløderne, indtil patruljeføreren brød stilheden.

"Så, nu går vi til køjs.

Hvis du ikke har andet for i morgen," føjede han til, "så kom blot herned til os. Vi bliver her hele dagen."

Paw begav sig på hjemvejen. Han ville forfærdelig gerne være blevet hos dem om natten, men det havde han ikke turdet bede om, men hvor han glædede sig til i morgen. Det var en helt ny og ukendt verden, som han her var dukket ned i, og han følte sig fuldstændig som hjemme hos de drenge med den underlige dragt. De var de første, der havde været venlige imod ham, de havde givet ham mad, uden at han havde bedt dem derom, og hvad havde han ikke set, hørt og oplevet blandt dem. Han følte sig underlig glad til mode, han kunne godt synge og le højt, her hvor han dog gik ganske alene.

Paw havde for første gang været dreng mellem drenge.

Næste morgen tidlig, da Paw kom igen, var der stort røre i lejren. På lang afstand kunne han se, at der måtte være noget særligt i vejen. Nogle løb forvirret rundt i gymnastiksko eller med bare ben, nogle i lange, stribede benklæder og med tørklædet bundet omkring halsen. Han løb derned og blev modtaget med et omtrent enstemmigt råb:

"Djip er løbet bort i nat."

Rævehvalpen var blevet ked af fangenskabet. Den havde sit eget lille spidstelt, hvor den stod bundet i en tynd stålkæde, som var bundet til en nedrammet pløk med et stykke tov. Lænken

havde den ikke kunnet få bugt med, men havde omsider fundet det lille stykke tov, som det havde været den en let sag at få gnavet over.

"Hør nu engang!" råbte Knud, "det kan ikke nytte noget, I løber sådan rundt. Lad os nu holde et krigsråd først, inden vi begynder på jagten. Der er vist ingen tvivl om, at den er stukket over i skoven. I kan jo se dens spor et lille stykke, og det går i den retning," og han pegede over mod skoven.

"Tror du ikke, den er stjålet, Knud!" spurgte Jørgen.

"Nej, der er jo ikke andre aftryk end af vore fødder."

"Men – hvis den nu er gået i en rævegrav, så kan vi ikke få fat i den," indvendte Tage.

"Der er ingen rævegrave i lang afstand herfra. Den nærmeste ligger ovre på den anden side åen," svarede Paw.

"Hør," sagde Mogens, der stolede mere på Paws kendskab til skoven end på sit eget og de andres kendskab til rævejagt, "du vil nok hjælpe os. Du kender jo skoven bedre. Jeg tror nu ikke, den er gået så langt med den lænke på."

"Havde den lænken på?" spurgte Paw.

"Ja, en hel meter."

"En meter, hvad er det?"

"En meter – jo, så langt som sådan," svarede Mogens og målte afstanden ud i luften ved at strække hænderne frem.

"Lad os nu se at komme af sted," kommanderede Knud.

De fulgte sporet det lille stykke, hvor de i den bløde jord kunne se det.

"Se, her slipper det op."

Paw gik videre.

"Her har den gået," sagde han og pegede ned mod jorden. Det var ikke de andre muligt at se noget.

"Kan du se noget her?" spurgte Jørgen og så forundret op på Paw.

"Ja – se der – der er dens kløer."

De andre stirrede og måtte til sidst give ham ret, der var virkelig noget, som godt kunne ligne aftrykket af rævehvalpens kløer.

"Han har bedre øjne, end vi har," hviskede Mogens til Kapellanen.

"Ja, nu får vi se, om det passer," svarede han.

Kapellanen var ikke så tilfreds med, at denne lille, ulærde landsbydreng skulle lære dem noget, han som ved sine mange spørgsmål i går havde røbet en utrolig uvidenhed, og som til Kapellanens store forundring ikke engang vidste, hvor meget en meter var.

Førerskabet var umærkeligt gledet bort fra Knud. Paw gik hurtigt og sikkert forrest, og de andre fulgte ham troligt. I udkanten af skoven, hvor der løb en lille grøft, kunne de alle igen se sporet tydeligt.

"Kan du se, det passede," triumferede Mogens. Han følte sig, som den første, der havde talt med Paw, som kaldet til at være hans beskytter.

"Hvor tror du nu, den er gået hen?" spurgte Knud. Her i skovbunden, hvor der lå så meget løv, var det ikke muligt at se noget som helst til sporet.

"Nu er det ikke let at afgøre."

"Når den ikke er i grav," svarede Paw, "og dem er der ingen af her, så plejer rævene om dagen at være inde i grantykningerne.

Der har jeg tit truffet dem om dagen. Den er nok gået derover imod, dér er der netop nogle små graner, som står tæt sammen."

De fortsatte jagten.

"Jo, se her, det passer. Kan I se, her har den slæbt lænken efter sig," og Paw standsede og pegede. Jo, nu, de blev gjort opmærksom på det, kunne de andre også se, hvorledes lænken var blevet slæbt hen over løvet.

Paw var iveren selv.

"Nu må vi være forsigtige," sagde han, da de nærmede sig det lille stykke tykning. "Vi må hellere omringe den allerede nu. Og de, som går med vinden, må gå meget langsomt og meget forsigtigt."

De gjorde, som han sagde. Da de alle var på plads, krøb Paw lydløst som en kat ind i tykningen. Udenfor stod de andre dirrende af spænding. Sæt, den kom ud lige ved dem. Paw bugtede sig frem som en slange, følgende sporet, som her var tydeligere, og med alle sanser anspændt til det yderste.

Pludselig kunne han svagt mærke rævens ramme lugt. Hans lugtesans var særdeles god, den var ikke ødelagt af indelukket luft og tobaksrøg. Nu var han ikke langt fra den. Endnu et lille stykke bugtede han sig frem, og dér sad Djip, stirrende nysgerrigt på ham med sine listige, gule øjne. Paw lå dødsens roligt, for han vidste, at en nok så lille bevægelse ville få ræven til at forsvinde. Han samlede sig sammen til det sidste spring og trak benene umærkeligt op under sig. Nu var han klar, lynsnart sprang han frem og fik netop lige fat i den yderste ende af lænken.

"Jeg har den, jeg har den!" råbte han højt, og fra alle sider kom spejderne brasende gennem tykningen.

Gensynets glæde var stor.

"Det var morderlig godt gjort, det," sagde Knud. "Det skal du _ _ _"

"Ih, hvor var jeg spændt på det," afbrød Tage ham, "hvordan fik du den?"

Paw fortalte det, og hans stjerne steg endnu højere i patruljen efter den bedrift. I triumf førte de Djip tilbage til teltet. Mogens' beundring for Paw blev større og større, den måtte have luft, og han var snart hos den ene, snart hos den anden for at rose Paws sidste bedrift og i det hele taget fremhæve hans store "spejderegenskaber".

På den anden side syntes Kai stadigvæk, at de ikke sådan skulle lade sig imponere og lede af en ikke-spejder, meget yngre end de og tilmed ude fra landet. De var vel nok gamle spejdere, der havde lært meget, de tilhørte vel nok en berømt patrulje, der havde taget mange præmier både ved trops- og divisionsturneringer, og som bestemt ventede at komme til at stå som den bedste patrulje ved landskampen under korpsturneringen, som skulle afholdes i slutningen af sommerferien.

Kai var ikke fri for at være lidt misundelig på Paw og lurede hele tiden på en lejlighed, hvor de kunne vise ham nogle af deres mange specielle færdigheder. Han holdt ikke af, at hele patruljen ligesom Mogens sådan skulle lade sig imponere.

Han fik øje på en spurvehøg, der hang stille oppe i luften, spejdende efter sit morgenmåltid. Her var en lejlighed, fuglene

var jo hans speciale, han kendte dem alle og vidste endog, hvad de hed på latin.

"Se den deroppe – ved du, hvad det er for en?" spurgte han Paw.

"Det er lillefuglsdræberen," svarede Paw.

Der var jo aldrig nogen, der havde fortalt ham dens rigtige navn, men han kendte godt fuglen og havde efter dens levemåde givet den et af sine hjemmelavede navne.

"Hvad for noget? "Lillefuglsdræberen", nej, det er en spurvehøg, på latin: *Astur nisus* – – –."

"Den kunne såmænd lige så godt hedde det andet," sagde Mogens. Han måtte rykke sin ven til undsætning.

Noget derfra sang en gulspurv med sin kønne, klare stemme.

"Og den, der synger derhenne, ja, du kan ikke se den. Hvad er det så for en?"

Paw rystede på hovedet, for han forstod slet ikke de underlige navne.

"Kender du ikke den? *Emberiza citrinella* – en gulspurv, den er da meget almindelig."

"Jeg kender den godt, det er en lille gul en, og den, der synger dér, havde sin rede lige ovre i skovkanten med fire unger, men dem ødelagde den røde hund oppe fra gården."

"Hvordan det?" spurgte Holger, "kunne du ikke have passet på den da?"

"Jeg så det jo ikke," svarede Paw.

"Hvor ved du så fra, at det var den?" frittede Kai.

"For den røde hund løber så tit rundt i skoven, og jeg kunne se, at den måtte have stukket snuden ned i reden og rodet rundt. Ungerne lå ikke så langt fra reden, og sporet kunne godt

passe til den røde hunds størrelse. Jeg kan godt vise jer reden. Den er ikke så langt herfra."

"Ærlig talt," sagde Mogens, "jeg synes ikke, du skulle komme med flere af dine latinske navne, lille Kapellan. Jeg tror alligevel, at du, hvad fuglene angår, har fundet din overmand her."

Kai fik ikke mere lejlighed til at brillere med sin store viden, for nu var de nået hjem til teltet. Han ærgrede sig i stilhed over sit uheld, men Mogens triumferede på sin lille brune vens vegne.

Op på dagen trænede patruljen til korpsets store idrætsturnering, hvor den skulle deltage i patruljekonkurrencen i lejrsport, som strakte sig over to dage og bestod i fire dele: lejrslagning, lejrudrustning, madlavning og underholdning ved lejrbålet. Det var det sidste punkt, der stod på dagsordenen.

Knud havde skrevet en lille film, som hed "Det stjålne barn", og hvori optrådte to nybyggere, en moder med sit barn, en puma og to indianere.

"Nu har jeg skrevet programmet op. Vil I nu høre," sagde han, tog sin lommebog op og læste:

DET STJÅLNE BARN

Scene fra det vilde vesten.

Cowboyen Jack Califord og hans ven jægeren John står rede til at drage på jagt efter storvildt. Ikke uden ængstelse lader de Jacks kone og lille barn tilbage i teltlejren. Og deres ængstelse er

berettiget, for næppe er de draget af sted, før en omstrejfende indianer, som vil hævne sig på Jack, lister sig frem fra sit skjul, hvor han har af ventet de to mænds bortgang. Han benytter lejligheden, da Jacks kone sidder fordybet i læsningen af en bog, til at stjæle barnet. Stor er hendes forfærdelse, da hun opdager, at hendes ét og alt, hendes lille Theobald, er borte. Forgæves søger hun efter det. – Tilfældigt vender de to mænd, der i lejrens omegn har nedlagt en puma, hjem for at aflevere denne.

Straks styrter de ud i omegnen for at finde den frække røver. Dog, deres sporsans kan ikke stå mål med den snedighed, naturens søn lægger for dagen. Den gamle, trofaste indianer Ruhubakku, som tilfældigt også er kommet til lejren, sætter sig straks på sporet, og ikke lang tid efter vender han hjem med lille Theobald og røverens skalp. De to mænd vender snart efter hjem med uforrettet sag. Dog, Theobald er fundet. Der bliver atter glæde i de hvide mænds lejr.

"Den er god," råbte de andre.

"Lad os så komme i gang med omklædningen."

Mogens og Jørgen var de to hvide mænd, cowboyen og jægeren, Tage spillede den kvindelige rolle, mens Theobald blev fremstillet ved en udstoppet kludedukke.

Det begyndte med en rørende afskedsscene.

De to hvide mænd står klar til at drage ud. Riflerne, som her erstattes med salonbøsser, er slængt over skuldrene, og de bakker voldsomt på deres snadder. Jacks kone har lille Theobald på armen. De trykker hendes hånd og kysser det lille barn.

Efter at have vinket farvel til dem sætter Jacks kone sig til at læse, mens Theobald er anbragt lidt derfra og har noget at lege med. – – –

Knud udførte musikledsagelsen, som er så absolut nødvendig til de levende billeder. Han havde i biografteatrene studeret dette spørgsmål grundigt, og med stor forståelse trakterede han sin okarino. Snart kunne man høre vinden suse i trætoppene og snart bækken risle pludrende af sted i en idyllisk bjergkløft. Hans musik passede til det, der foregik, og nu slog han over til den kendte melodi, den, der i alverdens biografteatre bliver spillet, "når børn bliver borte i skove".

Og dér kommer den onde indianer i Kais skikkelse, malerisk udstyret med lang, sort, fjerprydet paryk, listende sig ind mod det intetanende barn. Han sniger sig lydløst af sted, når hen til Theobald, lægger sin hånd over hans mund, at han ikke skal skrige, og flygter derfra. – – –

Paw sad ved siden af Knud og så med store, forundrede øjne til. Sådan noget havde han aldrig før været med til. Da indianeren dukkede op derude, rejste han sig halvt op, hans øjne fulgte de mindste bevægelser, og han blev helt stakåndet af bare spænding.

– – – Et øjeblik efter kikker moderen hen til det sted, hvor hendes dreng har ligget og leget. Hun er parat til at smile, men smilet stivner, og forfærdelse præger hendes ansigtstræk. Hun

kaster bogen bort og løber hændervridende omkring. Så træder Holger til. Han spiller den gamle, gode, trofaste indianers rolle. Også hans udstyr er malerisk. Hans lange, sorte paryk dækker omtrent hele hans ansigt, fjer af alle farver pryder ham, og han bærer en meterlang halskæde, der er lavet af kastanjer og krageben. Han rokker roligt af sted, rygende sin chiboukpibe, som ligeledes er prydet med farverige bånd og fjer. – – –

Paws øjne strålede af vild henrykkelse ved dette pragtfulde syn.

– – – Moderen styrter til, og med store bevægelser forklarer hun det rædselsfulde, der er sket. Den gamle, trofaste indianer søger at berolige hende, lover hende at finde barnet, ser straks sporet og følger det.

Så kommer de to jægere hjem. På deres skuldre bærer de en pragtfuld puma, hængt op på en stav.

Nu kunne Paw ikke sidde stille længere. Han rejste sig og stirrede dybt forundret hen på det underlige dyr. Sådan et havde han aldrig set før. Munden stod halvåben af forbavselse, han sagde ingenting, men pegede blot derhen imod. De andre morede sig over hans betagethed, de forstod ikke det dybe indtryk, hele forestillingen gjorde på Paw. Hans fantasi var sat i voldsomme svingninger. Han var i øjeblikket så indlevet i det, han så, at det for ham kun kunne være et rigtigt dyr og ikke blot et skind, stoppet ud med løv og afrevet græs og sat sammen med sikkerhedsnåle.

Forestillingen gik videre.

– – – Jacks kone fortæller dem, hvad der er foregået. De to jægere slænger pumaen fra sig og løber med store, ophidsede

fagter bort. Lidt efter vender Ruhubakku hjem. En blodig kniv bærer han i munden, en herlig skalp dingler ved hans bælte, og lille Theobald har han på armen. Moderen styrter til og kryster sit barn til sig.

De to hvide mænd vender også snart hjem, og under almindelig glæde forsvinder de ind i teltet.

"I kan tro," sagde Kai til de andre inde i teltet, "I kan tro, dér blev han alligevel imponeret. Så I ikke hans øjne – og dengang de kom med pumaskindet. Jeg kunne se, at han troede, det var en virkelig en."

"Ja, det morede ham at se på," svarede Mogens. "Men jeg tror nu, han kunne spille din rolle lige så godt, kapellan. Du gør i hvert fald et farligt spektakel, når du kommer krybende, og der var ikke én, der kunne høre ham, da han listede sig ind og fangede Djip til os."

"Ha – la' nu bare være, Mogens. Du er jo helt imponeret af ham."

"Skal vi vædde?"

"Det kan vi godt. Det gælder citronvand til hele patruljen."

"Godt, så er I andre dommere."

"Kunne du ikke høre, da Kapellanen kom 'listende' efter Theobald?" henvendte Mogens til Tage med et spottende eftertryk på listende.

Jo, det kunne han ikke nægte.

"Vel, så ser I andre på, hvordan Paw kommer frem, og du, Reb, hører bare efter. Kan han hugge Theobald, uden at du har hørt det, så har jeg vundet, ikke sandt?"

Det gik de alle ind på.

"Hvor bliver I dog af?" råbte Knud. De krøb ud af teltet.

"Vi prøver en gang til, og nu skal du spille med," sagde Mogens til Paw. "Du skal være indianeren, som stjæler barnet. Kom her og få kludene på."

Det havde Paw ikke det mindste imod. Hans øjne strålede af begejstring. Knud blev indviet i væddemålet og skulle også være dommer.

Forestillingen begyndte igen, men var endnu mere spændende. Så kom øjeblikket, hvor Paw skulle træde til. Han lå der langt bagude ved en gyvelbusk og ventede på tegnet til at krybe frem.

Knud gav signal, og Paw begyndte den spændende indsnigen.

Hvor blev han af?

Jo, der kom han til syne over den nærmeste forhøjning. Han havde åbenbart benyttet terrænforholdene bedre end Kai.

"Allerede det er da bedre gjort," hviskede Mogens.

"Hyss! vær nu stille," tyssede de andre på ham.

Paw kom nærmere, men hvad var det for en måde, han kom på. Han gik jo baglæns – uendelig forsigtigt og komplet lydløst satte han fødderne til jorden. Tage læste ikke i bogen, men lyttede anspændt til det yderste. De andre trak knapt nok vejret. Så – nu var han ved Theobald, lagde hånden over hans mund og fjernede sig, idet han stadig gik baglæns, lige så lydløst og i en helt anden retning.

Man åndede atter op.

"Kan du høre ham?" hviskede Knud til Tage.

"Nej, ikke endnu," svarede Tage og lyttede stadig.

"Han *har* været der," råbte de andre, "det så morderlig flot ud."

Tage vendte sig om – jo, Theobald var væk.

Kai så lidt slukøret ud.

"Du har absolut vundet, Monse," råbte de alle sammen.

Paw blev kaldt tilbage.

"Hvorfor gik du baglæns?" spurgte de ham.

"Jo, så ville jeg få et forspring, når de opdagede det," svarede han. Spejderne så på hinanden, og i alles øjne stod en god portion beundring at læse.

Kai måtte selv vandre til landsbyen og hente citronvand til dem alle sammen.

Ud på eftermiddagen lå patruljen og diskuterede emnet: Paw. De var alle enige om, at han var en glimrende dygtig lille fyr. Først var der hans kamp ene mod den rasende hob, så havde han fanget Djip til dem på en måde, der havde imponeret dem alle, og dér ganske af sig selv taget førerskabet; så havde han røbet langt bedre kendskab til fuglene end selv deres bedste mand på dette område, og nu havde de endelig til sidst lært af ham, hvorledes den ene rolle skulle spilles i den film, de var så stolte af, og som de ventede sig så meget af.

Kai tumlede stadigvæk med planer om dog på ét felt at stå som den overlegne, og med den hemmelige bagtanke her at kunne vise Paw noget, som han i hvert fald ikke kunne gøre så godt, var det, han fremsatte sit forslag om at gå i vandet. Alle patruljens medlemmer havde lært at svømme hos øvede svømmelærere og var udmærkede hertil, og navnlig da Kai.

"Vi må ned til fjorden, ikke sandt, Knud?"

Et forslag om – på en varm julidag – at gå i vandet og få sig en lang, forfriskende svømmetur er altid hos spejdere sikker på

en gunstig modtagelse, og resultatet blev også, at de alle, undtagen Spisebestikket, hvis tur det var at blive hjemme for at passe på teltet, vandrede gennem skoven ned til fjorden.

"Kan du svømme?" kunne Kai ikke lade være med at spørge Paw om.

Jo, det kunne han da.

"Hvor har du lært det?"

Det havde Paw lært sig selv, og Kai var helt beroliget. Det var vist en rar svømning.

De klædte sig af ude på en lang, smal bro, hvor fiskerbådene lagde til. Paw sad på broen og beundrede deres elegante udspring. Noget lignende havde han aldrig set nogen gøre før.

"Skal du ikke i vandet, du?" spurgte Kai.

Paw lod sig glide ned i vandet, søgte bunden, og øvet, som han var i at blive længe under vandet, svømmede han væk. De andre stod på broen. Sekunderne gik. Hvor blev han af? De kikkede og kikkede og begyndte at trippe nervøse rundt.

"Hvor blev han af?"

"Knud – – – skal vi – – –"

"Det var også dig, Kai," stønnede Mogens i oprigtig angst for sin ven.

"Ti stille," sagde Knud.

De stirrede alle ud over vandet.

"Vi må ud efter ham. – nu kun rolig," kommanderede patruljeføreren. "Du, Kai, går lige i den retning, han forsvandt, Mogens dér, Jørgen i den retning. Tage dér og jeg selv her."

"Der er han – der er han – helt derude," råbte Jørgen, "vil I se!"

"Sikken en tur," kom det beundrende fra Tage.

De åndede alle atter op. Paw baskede lidt rundt, så dykkede han ned igen.

"Nu gik han ned igen."

"Han holder nok mere af at være under end over vandet."

"Sikken en odder."

Paw dukkede op nærmere inde, dog kun et øjeblik, så ned igen, og til sidst kom han op lige inde ved broen og kravlede op.

Nu kunne Kai ikke længere holde sig tilbage. De sekunder, da han stod med angst i hjertet, og samvittigheden råbte til ham, at han var skyld i det hele, havde pludselig forandret hele hans syn på og forholdet til Paw.

Han gik lige hen til ham, tog hans hånd og sagde:

"Du er den mest lille, knippel svend til at svømme, som jeg har set."

Atter var en herlig dag, fuld af oplevelser, gået, og indpakket i lune soveposer lå patruljen i deres hyggelige telt.

Et lille stearinlys, anbragt i en hjemmelavet sikkerhedslampe, konstrueret af en gammel konservesdåse og praktisk indrettet til at hejse op og ned, lyste op herinde og skinnede på alle det gamle, ærværdige telts mindeplader. Efter hver tur, hvor teltet havde været benyttet, blev der syet en mindeplade på. Det havde snart en lang historie, det gamle, veltjente telt. Der var de ældre, afblegede mindeplader med navne fra Københavns nærmeste omegn, de fortalte åbenbart om beboernes første, famlende forsøg på at ligge i lejr. Senere, som årstallene voksede, kunne man læse om længere lejrophold og mere vidtudgående farter. Mindepladerne fortalte om lange standlejre ved Skagen, Molshoved, Fanø, Tåsinge, Sjællands

Odde, Møens Klint og mange andre steder over hele vort skønne land og om vandrelejre langs Jyllands barske vestkyst over den tavse, sortladne hede, rundt det smilende Fyn, Bornholm på kryds og tværs og langs Nordsjællands vidunderlig smukke kyst.

Det havde sin historie, det gamle telt, det kunne tale med om drenge, der gerne ville lære deres land at kende, ja, kunne det blot fortælle om, hvilket friskt og herligt liv der var levet inden for dets lyse vægge, kunne det blot snakke højt om den trygge, rolige og sunde søvn, der var sovet under dets hvide, blafrende lærred!

Aftenpassiaren drejede sig såre naturligt om Paw. Han havde fortalt dem, hvorledes han havde set den røde hund svømme over åen og så bagefter selv prøvet det. Nu havde Knud opkastet spørgsmålet, hvordan det egentlig kunne være, at en hund med de tynde ben kunne svømme uden at lære det, og en hest med tunge jernsko på svømmede jo også godt, kort sagt, alle dyrene kunne svømme, men mennesket, som dog havde de mest udviklede lemmer, det kunne ikke og måtte lære det møjsommeligt.

De fleste holdt på, at det ganske naturligt havde sin grund i, at mennesket var bange for vandet, men Kai havde som sædvanlig sin egen, videnskabelige forklaring.

"Det kommer af, at vi nedstammer fra aberne," begyndte han.

"Det er rigtigt, Kapellan, det er derfor Svinghjulet har så lange arme," afbrød Tage ham.

De andre lo højt, men Kai blev ivrigere.

"Ja, det kan såmænd godt være, at vi nedstammer fra aberne," fortsatte han.

"Ja, men det siger jeg jo også, Kapellan. Du har jo ret."

"Fra aber og blomster vi stammer ned –
tjim-da-da-tjim-da-da-tjim-da-da.
Min tipoldemor var et jordbærbed –
tjim-da-da-tjim-da-da-tjim-da-da."

skrålede Tage op. En latterbølge hilste hans muntre indfald, men Knud var en retfærdig fører, den ene skulle lige så godt som den anden have lov til at sige sin mening.

"Ti nu stille, tage, og lad Kai tale ud."

"Vi er i hvert fald i familie med aberne, og en abe er vant til at gribe for sig om grene og stammer, når den kommer i fare, og det vil den også gøre, når den falder i vandet, og derfor gå til bunds; men en hund for eksempel er vant til at løbe fra faren, og det er de samme bevægelser, den gør, når den kommer i vandet. Og et menneske vil gøre ligesom en abe, det er nu min mening."

Tage hylede af grin dybt i sin sovepose, mens de andre fortsatte diskussionen, indtil Knud satte en stopper for den ved at slukke lyset og kommandere:

"Så, nu sover vi – godnat."

– – – Næste morgen brød patruljen op. Paw fulgte den på vej, men engang måtte han jo vende om.

"Ved du hvad, Knud, skal vi ikke til sidst udnævne ham til medlem, ekstraordinært medlem, af vor patrulje," foreslog Mogens.

"Jo, jo," stemte de andre i.

"Her har du min hat. Så har du altid noget at begynde med," sagde Tage og rakte ham sin hat. Det smittede. En gav ham et halstørklæde, en anden ofrede sin reservebluse; fløjte og spejderkniv fik han også.

"Her må du få mine indianerbukser," sagde Mogens, "dem har du ærligt fortjent."

Det var ellers Mogens' stolthed, de smukt rødfarvede bukser, prydet med læderstrimler, men han ville så gerne glæde Paw.

Så trykkede de alle hans hånd og fortsatte vandringen. Tilbage stod Paw og så efter dem. Et eneste ønske havde han: bare at kunne følge med dem, leve sådan, som de gjorde.

Bare han dog kunne!

Dér forsvandt de ned over bakken, de vinkede, og Paw svingede med sin nyerhvervede spejderhat og gik langsomt mod hjemmet. Alle mulige tanker svirrede rundt i hans hoved – men hvad var det? Hvem var det? Hvem var det derhenne? Der kom jo Lars – en af hans værste fjender. Hurtigt forsvandt Paw ned i grøften. Lars kom intetanende gående, bærende på en kurv. Paw sprang lynsnart op og stod foran sin fjende, der både var kraftigere og ældre end han.

Dog kun et øjeblik. Lars vidste besked. Han satte kurven og ville redde sig ved flugt, men for sent.

Uden at sige et ord fløj Paw ind på ham, og i samme nu tumlede Lars til jorden, ramt af hans sikre stød.

Paw fortsatte hjemad.

Han var pludseligt og voldsomt revet ud af sine tanker, det andet var forbi, de andre var væk nu. Han måtte leve som før – – ene mod de mange.

Fjerde kapitel

I sognets yderste grænse, nede ved fjorden, boede "Kluk-Anders". Hans lille hus lå helt afsides, skilt fra landsbyen og de omliggende gårde af Rønlunds skove; men det passede godt til Kluk-Anders og hans lyssky gerning. Han var krybskytte – ikke en sølle stakkel, der hentede sig et dyr eller to om året, nej, Kluk-Anders levede så godt som udelukkende af Rønlunds vildtrige skove.

Han forstod sin håndtering til bunds og kendte dyrenes og fuglenes liv og færden forbavsende godt. Han kunne være blevet en udmærket jæger, en glimrende skovfoged, hvis han fra begyndelsen havde fået fat i den rigtige ende, men allerede som dreng havde nedarvet jagtlyst drevet ham ind på gale veje, han var straffet flere gange for ulovlig jagt og var efterhånden blevet til det, han nu var – en forhærdet krybskytte, der uden samvittighedsnag drev sin ulovlige færd på anden mands ejendom, en vildttyv af reneste støbning, der uden hensyntagen ved dag og om natten plyndrede skoven for vildt.

Han havde boet et par år her i sognet, og klog og listig som han var, havde han så udmærket forstået at drage et hemmelighedens slør over sine lovstridige handlinger. Der var ingen i sognet, der vidste, hvordan det egentlig forholdt sig med Kluk-Anders. De mente, at han ligesom den tidligere ejer af huset levede af fiskeri i fjorden, og hver fredag trak han også rundt i landsbyen med sin lille kasse fisk og var velset, for han tog ikke så meget for sine varer.

Han betalte sin skat til tiden og havde endog opgivet på sin skatteseddel at have en mindre formue. Det skulle alt sammen

aflede folks mistanke og lyst til at skumle over, hvorfra han fik midlerne til at leve for.

Jo, Kluk-Anders spillede sin rolle godt og var helt anset her i sognet. Det var såmænd heller ikke, fordi man mente, at han drak temmelig mange snapse, at man kaldte ham Kluk-Anders, det skyldtes snarere hans morsomme, flade brændevinsflaske med indsnævringen i halsen, så det sagde "kluk", hver gang han tog sig en slurk. Han generede sig ganske vist ikke for lidt tit at hale den op, men en mand som han, der levede sit hårde liv på søen, kunne vel også trænge til en lille opstrammer, og der faldt jo altid en lille slurk af til de omkringstående. Han drev sit spil med dem allesammen. Der var system i hans fremgangsmåde.

Ovre på den anden side den brede fjord boede hans kompagnon. Det var ham, der forsynede Kluk-Anders med den kasse fisk, som han optrådte med hver fredag i landsbyen, og det var ham, der betalte for Kluk-Anders' leveringer, der snart bestod af dyr og harer, som han skød på sine natlige togter, snart i bælge af ræv eller skind af odder, som han fangede i fælder, snart i snesevis af kramsfugle, som gik i hans mange doner, eller sække fulde af fede skovdueunger, som han hentede fra rederne, lige inden de blev flyvefærdige.

Der var mange sorter vildt i Rønlunds skove, og der var nok af det.

Der var nu gået henved halvandet år, siden spejderne havde gæstet Gunderup sogn. Paw havde ikke glemt dem. Mange, mange gange havde han sidste sommer fra trætoppene stirret ud over landet, om de eller andre af deres slags skulle komme igen. De havde jo fortalt ham, at der var hundreder af

spejderpatruljer, der om sommeren således flyttede rundt med deres telt fra sted til sted.

Men der kom ingen sidste sommer.

Paw levede endnu med det friskeste indtryk af spejdernes besøg. Han havde dybest inde i skoven sit eget fattige telt, møjsommeligt syet sammen af snavsede sække og gamle klude. Smukt var det ikke, men det var dog hans stolthed, for der opbevarede han sine eneste ejendele, spejderhat, bluse, tørklæde og det øvrige, alle disse ting, som mindede ham om de vidunderlige dage.

Siden plejefaderens død var Paw endnu mere overladt til sig selv. En vinterdag kom de oppe fra gården bærende med Kresten Daglejer. Han var faldet ned fra stænget, og et par dage efter døde han. Det gjorde ikke noget dybere indtryk på Paw. Han havde aldrig mødt nogen venlighed eller forståelse, endsige kærlighed fra sin plejefaders side. Hans død havde nu til følge, at Paw endnu friere kunne leve sit eget liv. Nu var der end ikke hans hårde hånd at frygte. Paws plejemoder havde absolut ikke nogen indflydelse på ham, hun kæmpede sin hårde kamp for at holde sig fri for at komme "på sognet" og havde fuldstændig opgivet Paw. Hjemmet forfaldt mere og mere. Paw fartede rundt, blev hyppigere og hyppigere borte fra skolen, og rundt i sognet begyndte man for alvor at drøfte, hvorledes det skulle ende. Overalt så man ondt og hadefuldt til ham.

Paw lå en varm sommerdag i skovens udkant, skjult bag en busk, og ventede på sin "nye fugl". Hvad det var for en, vidste han ikke, for han havde for et par dage siden set den for første gang. Den lignede i flugt både "duejageren" og

"lillefuglsdræberen", men den havde ikke som de sin rede højt oppe i træerne, men boede åbenbart inde mellem sivene. Som han lå der og ventede, så han pludselig sivene lige overfor bevæge sig. Der gik nogen derinde – måske var det en ræv, nej, den gjorde ikke så meget spektakel – det kunne kun være et menneske, og et øjeblik efter trådte også en mand forsigtigt ud fra sivene, spejdede rundt til alle sider og styrede lige hen til det sted, hvor Paw lå. Han var ved at træde på ham, inden han opdagede ham.

Det gav et lille sæt i Kluk-Anders, for ham var det. Han var som sædvanlig på fangst. Hans virkeområde strakte sig ikke alene til dyrene og selve fuglene, han havde også en bifortjeneste ved at finde æg af sjældent forekommende fugle og sælge dem til samlere. Kluk-Anders var også på jagt efter Paws "nye fugl" – den grå kærhøg.

"Hvad laver du her?" spurgte han.

"Jeg kikker efter en fugl," svarede Paw.

"Hm – hvad for en fugl?"

"Det ved jeg ikke, den har sin rede derude i sivene."

"En stor fugl?"

"Ja."

"Ved du, hvor den er, dreng?"

"Ikke bestemt endnu, men jeg kan nemt finde den."

Kluk-Anders' interesse for Paw voksede pludseligt.

"Kan du skaffe mig dens æg, min ven, så kan du tjene en femogtyveøre," fortsatte han.

"Der kommer den – derude." Paw pegede og dukkede sig uvilkårligt helt ned bag busken. Kluk-Anders fulgte med.

Kærhøgen kom majestætisk sejlende, men dens skarpe blik havde for længst opdaget de to bag busken, og den holdt sig svævende i store buer højt oppe i luften.

"Den *har* udruget," sagde Paw.

"Hvor ved du det fra? Du har jo ikke været ved dens rede."

"Nej, men jeg kan se, den har noget i næbbet, det må være til ungerne."

Kluk-Anders halede den lille kikkert op af lommen. Han kunne ikke se noget med det blotte øje. Jo, det forholdt sig rigtigt. Han så hen på Paw.

"Du må have skarpe øjne," sagde han.

"Den vil ikke ned til reden, den må alligevel have set os," fortsatte Paw. "Nu er der ikke andet for end at komme frem, og hvis vi går roligt hen og flytter fårene derhenne, så narrer vi den måske."

Kluk-Anders fulgte Paw. De gik roligt hen til fårene og gav sig til at flytte dem. Ganske rigtigt, da kærhøgen nu ikke mere mente sig iagttaget af mistænksomme øjne, dalede den nærmere og nærmere og forsvandt pludseligt ned i sivene.

"Der har den sin rede," sagde Paw.

Kluk-Anders gav sig til at forhøre Paw, hvem han var, hvor han boede osv., og han forbavsedes over knægtens utroligt udviklede iagttagelsesevne og store kendskab til skovens beboere.

"Han kunne blive mig til megen hjælp på mine gamle dage," tænkte han, "det er netop sådan en fyr med den slags øjne og sådan omtanke, jeg kunne få brug for."

"Du kunne kikke ned til mig en dag," sagde han højt.

"Hvor bor du?" spurgte Paw.

Kluk-Anders fortalte, hvor hans lille hus lå.

"Er det så dig, der har lagt "jernkløerne" ud i skoven dernede?"

"Hvad for noget?" spurgte Kluk-Anders. Han forstod ikke rigtigt, hvad drengen mente, skønt han anede, at han hentydede til rovdyrfælderne.

"Jernkløerne til at fange rævene med, og der ligger også en nede i åen."

Kluk-Anders bandede indvendig – så skulle da også den … Knægten havde altså opdaget hans fælder, som dog ellers var sat op med den kløgt, som de mange år havde lært ham.

Kluk-Anders var ikke tilbøjelig til at gå nærmere ind på det emne, men den knægt måtte han have fat på, koste hvad det ville, ellers kunne han jo gå hen og spolere det hele for ham på denne vildtrige egn.

Da Kluk-Anders næste fredag kom til landsbyen, forhørte han sig mange steder om Paw. Det beroligede ham lidt at høre, at Paw så godt som aldrig kom i landsbyen, og navnlig det, at han levede i fjendskab med alle dens drenge, borttog lidt af hans frygt for opdagelse.

Det afskrækkede ham slet ikke at høre alles enstemmige mening om ham, at han var en lille døgenigt og drivert, der intet ville lære og ingen ting bestille, bare farte rundt, og han smilede lunt ad deres alvorligt mente opfattelse, at forbedrings- eller tugthuset før eller senere var ham sikkert.

Kluk-Anders havde allerede gennem sin korte samtale med Paw fået en ganske anden opfattelse af ham. Han havde set, i hvad retning hans særlige evner gik – dum og doven var knægten så min sandten ikke! Nej, kunne han bare få fat i ham,

så var han vel nok manden, der kunne give ham noget at bestille, der kunne fange hans interesse.

Kluk-Anders lo indvendig, når han hørte mødrene alle som én beklage sig over, at Paw altid var i slagsmål med landsbyens ungdom, indvendig gryntede han af tilfredshed, når de ynkede sig over, at den ondskabsfulde knægt altid kløede deres egne dydseksemplarer af drenge. Indvendig – for Kluk-Anders var en klog mand; udvendig viste hans medfølende træk, at det var såre naturligt, at det var de andre, der udelukkende havde retten på deres side, og at det var Paw, der var "landsbyens skræk".

"Der mangler en hård hånd til ham," svarede han dem.

"Ih jøsses ja."

Kluk-Anders' interesse for Paw voksede mere og mere. Det var pokkers til knægt ham – som han da havde sat skræk i både gammel og ung. Han må være rap på næverne, at han sådan kan slå fra sig. Selv om de drenge i landsbyen både var for velnærede og for grødtunge, så var de dog de mange, og dem bankede han ganske alene. Pokkers til knægt ham, men lad mig bare få fingre i ham.

I de nærmeste dage derefter tænkte Kluk-Anders mange gange på, hvordan han på bedste måde kunne få Paw i sin tjeneste. Tilfældet kom ham her til hjælp.

En aftenstund var han på vej til Paws hjem for at tale med hans plejemoder om at tage ham til sig, men han fik hende ikke i tale. Hun lå på sit yderste. Der var en kone nede fra landsbyen, som passede hende, og af hende fik han at vide, at det stod grumme galt til. Doktoren havde været der, og han havde ikke givet hende mange timer at leve i endnu. "Ja så," tænkte Kluk-

Anders, "så er der nok andre, jeg må have i tale," og han styrede sine skridt ned til landsbyen til gårdejer Lars Voldsgård, medlem af sognerådet. Ham havde Kluk-Anders før gjort nogle tjenester, og han kunne så vel nok hjælpe ham her.

Dagen efter døde Paws plejemoder, og han stod så fuldstændig ene i verden. Intet tilholdssted mere, ingen slægtninge eller venner til at hjælpe ham, ikke en eneste i den hele verden til at tage sig af ham. Intet – absolut intet – blev der til ham fra det fattige hjem – fra nu af tilhørte han sognet.

Den gamle lærer Andersen tog ham i huset, indtil sognerådet fik taget bestemmelse om hans fremtidige skæbne, og om aftenen på den dag, hans plejemoder blev begravet, var der sognerådsmøde, hvor hans fremtid var en af de sager, der skulle behandles.

Hyggeligt bænkede omkring det store bord i sognerådsformandens, mølleejer Christoffersens, kontor sad Gunderups vise mænd, rygende på deres piber og med en dampende tepunch foran sig, ivrigt drøftende sognets anliggender. Man havde forhandlet indgående og længe om et offentligt gangbræt over åen, man havde med stort besvær endelig fået udpeget de rigtige mænd som brandsynsmænd og snefoged og var nu nået til Paw og hans fremtid.

"Så er der ham, Kresten Daglejers plejesøn," sagde sognerådsformanden.

"En skidt knægt," var der en, der afbrød ham.

"Ja, det er han jo; nu skulle vi så forhandle om, hvor han skal hen. Sognet er jo forpligtet til at tage sig af ham."

"Jeg tror nok, jeg har løsningen på det spørgsmål, en god løsning og let for os og sognet," sagde gårdejer Lars Voldsgård og halede op af lommen Kluk-Anders' tilbud om at tage Paw til sig.

Sognerådsformanden læste det op.

"Der står ikke noget om, hvor meget han vil have for det," indvendte et medlem.

"Jeg har talt med ham," svarede Lars voldsgård, "og han vil gøre det gratis. Han mener at kunne få hjælp af knægten ved fiskeriet, og han synes, at han burde gøre det for vores skyld her i sognet. Han er jo velstillet, han har ingen børn selv, og jeg mener, at det er et passende sted for knægten at komme hen. Anders Fiskers hus ligger afsides, og så kan knægten ikke gøre så megen skade her."

"Jeg synes, det er en særlig god løsning på det spørgsmål," kom det fra et andet medlem, "så er han, som Lars rigtigt siger, af vejen, og vi skulle sige Anders tak for det tilbud. Det er rimeligt."

Flere andre talte i samme retning. For dem gjaldt det nærmest om at få Paw bort fra landsbyen ud i sognets yderste grænse, så kunne deres egne børn vel gå i fred.

"Skal vi så vedtage – – –"

Det bankede på døren, og ind trådte den gamle lærer Andersen. Han havde ikke så lidt tilovers for Paw. Det var jo langtfra, at Paw var nogen flittig eller opmærksom dreng i hans skole, tværtimod, han havde haft meget besvær af ham, både det ene og det andet. Ofte mødte han ikke, han tænkte på alt

andet i timerne end det, han skulle, man vidste aldrig, hvor man havde ham, men lærer Andersen havde dog det rette blik for, at Paws natur ikke var som de andre drenges, og hans gode hjerte ynkedes tit over Paws uheldige forhold at leve under.

Tit og ofte havde han prøvet på at snakke med ham, men uden resultat, for Paw var ikke den dreng, som lod sig påvirke alene ved ordet. Der var for megen vildskab i hans blod.

Tilfældigt var det kommet lærer Andersen for øre, at Kluk-Anders havde givet tilbud til sognerådet om at tage Paw i huset, og det måtte han hindre. Der var noget mistænkeligt ved Kluk-Anders og ved hele hans liv. Alene det, at ingen rigtig vidste besked om forholdene i hans hjem, var lærer Andersen nok til at træde op. Der var intet ondt i drengen, men han trængte blot til et hjem, hvor han kunne komme under virkeligt tilsyn og god påvirkning.

"Ja, jeg kommer lidt ubuden her," sagde han, "men det var for at tale lidt om ham, Kresten Daglejers plejesøn."

"Værsgo' og sid ned, Andersen," svarede sognerådsformanden, "vi er netop ved sagen, og sognerådet har modtaget et godt tilbud om et hjem for knægten."

"Så passer det altså, som det siges, at Anders Nisted har givet tilbud –"

"Ja, og et særdeles godt tilbud – gratis vil han gøre det," faldt Lars Voldsgård ind.

"Er det nu også et passende sted for ham – netop for ham?" spurgte lærer Andersen.

"Ja, det skulle vi mene – han sidder da godt i det."

"Det er ikke det, jeg sigter til, men er der nogen, der kender noget til de forhold, drengen skal leve under? Kender I konen der?"

"Hun kommer ikke meget her i byen, men der er da ingen, der kan sige hende noget ondt på."

Lærer Andersen blev ivrigere.

"Der kan I se, ingen kender hende rigtigt, og jeg mener, det er uforsvarligt sådan uden videre at tage imod det tilbud. Og hvad Anders Nisted angår, så mener jeg nu ikke, han er af den slags folk, man betror et barns opdragelse til."

"Hvad mener du med det, Andersen? Han er en mand, der præcis betaler sin skat."

"Hvad kaldes han her i sognet?" fo'r lærer Andersen op.

"Du har ingen rettighed til at sige ham noget ondt på."

"Jo, Kluk-Anders kalder I ham alle, og Gud og hvermand ved, hvorfor han bærer det navn. Det er uforsvarligt at sende drengen til ham."

Sognerådsformanden rejste sig i al sin myndighed.

"Det tilkommer ikke dig, Andersen, at komme med bebrejdelser mod os i sognerådet her. Du har intet med den sag at gøre. Det er os, der bestemmer det."

Lærer Andersen gik frem i stuen. Nu var han for alvor blevet ophidset.

"Nej, det ved jeg vel, Christoffersen, men jeg kender drengen og hans natur bedre, langt bedre end I gør."

"Han er en skidt knægt," afbrød en ham.

"En skidt knægt. Nej, det er han langtfra, men det er jeres egne børn, der har gjort ham til det, han nu er. Han var fra sognets fattigste hjem, og han var ikke passende omgang for

jeres børn. Har jeg ikke selv set det fra den første dag, hvordan de rottede sig sammen imod ham? Og nu vil I bare have ham væk. I var ikke stolte af, når jeres opløbne drenge kom hjem og var banket af den lille fyr –"

"nu skal du holde op, Andersen, at du ved det!" tordnede sognerådsformanden og slog hårdt i bordet.

"Nej, om jeg gør," svarede lærer Andersen og hamrede sin næve i bordet, så toddyglassene klirrede, "nej, om jeg gør. Sandheden skal I have at høre. I sidder her ved jeres piber og punch og skal afgøre et menneskebarns fremtid. Den sag tager I for let på. I har et ansvar her, som I slet ikke kender."

"Du ved vist ikke, hvad du siger, Andersen. Ved du, det er et sognerådsmøde, du har trængt dig ind i og – – –"

"Ja, nu går jeg, og følgerne skal jeg også nok være mand for at tage, men mit sidste ord skal I høre. Gælder det jeres heste og kræ, så er der ingen grænser for jeres omhu, for det er penge for jer, men for en fattig, forsømt drengs ve og vel, hans hjem, pleje og forsvarlige røgt har I kun et skuldertræk til overs."

Efterhånden havde alle sognerådets medlemmer rejst sig op og trængte hen imod lærer Andersen. De råbte og skreg i munden på hinanden, men igennem alle de mange ophidsede stemmer hørtes lærer Andersens sidste ord.

"Ja, smid mig kun ud. Den dag skal nok komme, da jeg får ret."

Han tog sin hat og gik.

Tilbage stod sognerådsmedlemmerne og kikkede måbende på hinanden.

"Ham får vi nok ram på," sagde sognerådsformanden omsider, "men det er vor vilje, der gælder her, og jeg bander

sjældent her i møderne, ved I, men knægten skal" – og så bandede den værdige sognerådsformand fælt – "knægten skal derud og ingen andre steder. Det er min opfattelse og jer andres med."

Femte kapitel

Paw befandt sig udmærket under Kluk-Anders' varetægt og passede glimrende ind i de forhold, han nu levede under. Her var anderledes interessant end i Kresten Daglejers kolde, triste og kedelige stue. Ikke blot de mange udstoppede fugle, som var anbragt på hylder eller ophængt i snore under loftet, øvede sin tiltrækningskraft på ham, men særligt de mange underlige sager, der omhyggeligt var låset ned i kister eller anbragt i hemmelige skabe og rum, havde hans fulde interesse. Her var bøsser af forskellig størrelse, dåser med krudt og poser fulde af hagl, sindrigt konstruerede fælder til at fange både dyr og fugle i, underlige apparater til at spænde på fødderne, når man skulle klatre i høje, glatte træer, fiskekroge af højst forskellige arter, æsker med små kunstige fisk eller fluer af alle størrelser og i alle farver. Her var nok at dukke ned i og at spørge om for en videbegærlig dreng.

Da det efterhånden gik op for Paw, at hans spørgsmål ikke som forhen hos Kresten Daglejer blev årsag til skældsord og hug, men tværtimod syntes at interessere hans nye plejefader, ja, så måtte Paw – som alle andre drenge – spørge om alt, have forklaring på alt, hvad han ikke kendte eller selv kunne tænke sig til.

Og Kluk-Anders svarede gerne, det gjaldt for ham om at vinde sin plejesøns fortrolighed, for han skulle jo være hans hjælper og efterhånden sættes ind i alt det, som han af gode grunde måtte holde skjult og hemmeligt for andre. Det var måske nok et voveligt spil af ham at lade en dreng således få indblik i sin ulovlige færd, men Kluk-Anders blev efterhånden

mere og mere rolig, da han af Paws ytringer kunne forstå, at drengen inderst inde slet ikke forstod, at det var tyveri – rent og skært tyveri – han deltog i. Kluk-Anders indprentede ham i begyndelsen mange gange, at han aldrig måtte nævne et ord til nogen om, hvad han så, eller hvad de foretog sig i skoven, og stadigvæk fik han Paws ærligt mente svar: "Nej, for så kommer de andre jo og tager vore dyr." Hans opfattelse af, at han selvfølgelig havde ret til skovens dyr, lå ham i blodet, og denne for ham så naturlige følelse, at man ikke røbede sine gode fangstpladser for andre, ja, det var atter arven fra urskoven.

Paw sluttede sig hurtigt til sine nye plejeforældre, som begge var venlige og gode imod ham, og efterhånden løsnedes den skal af utilnærmelighed og trods, som modgang, ensomhed og mangel på forståelse fra de tidligste drengeår havde lagt om hans tanke- og følelsesliv.

Lidt efter lidt gik den hidtil ukendte lykkefølelse ved at have et hjem op for ham, og navnlig omfattede han sin plejefader med hele den barnekærlighed, der har sit udspring i taknemmelighed og beundring.

De forstod hinanden, de to, deres naturlige evner, lyster og interesser var de samme, og de arbejdede godt i fællesskab. Paw med sin friske iagttagelsesevne, sit skarpe syn og hørelse var den, der på deres jagtture og udflugter først fik øje på eller mærkede vildtets tilstedeværelse, og Kluk-Anders var den, der ved hjælp af sin årelange erfaring kunne forklare og lære fra sig, hvorledes man bedst skulle få ram på det.

Det var ikke Kluk-Anders' bedste fangsttid, Paw var kommet på, for jagtloven tillader ikke at nedlægge mange sorter vildt i

juni måned. Ikke således at forstå, at Kluk-Anders var den mand, der på nogen måde respekterede jagtloven for vildtets skyld, nej, grunden var udelukkende den, at det var ham umuligt at få det solgt. En buk tillod jagtloven dog endnu at skyde, og Kluk-Anders drev jagten ivrigt.

Første gang, Paw var med, var på en sådan snigjagt. I den tidligste morgenstund – ved tretiden – stod de op.

Lydløst og opmærksomt spejdende efter alt gik de gennem skoven henimod en af de store lysninger, hvor vildtet plejede at græsse. Morgenstunden var vidunderlig, fuglesangen så ren og frisk, så tonerig og fuld af glæde over den frembrydende dag. Skoven er spillevende i den tidlige morgenstund, dens beboere ved godt, at deres fælles fjende, mennesket, sædvanligvis endnu ikke er på færde, derfor nyder de tilværelsens glæder så sorgløst. Her sad højt oppe i toppen af en enligtstående bøg en blågrå ringdue og spejdede omkring til alle sider, her passerede de åen, hvor den opofrende andemoder roede rundt mellem siv og flæg med sine mange små, og her overraskede de midt på skovvejen en rævefamilie. De gamle sad og slikkede sig om munden efter et veloverstået måltid, mens hvalpene kåde legede med hestepærerne, vendte dem omkring, fandt skarnbasserne frem, som de med snuden trillede om på ryggen, og morede sig kongeligt over deres sprællende ben.

Kluk-Anders og Paw havde dog ikke den morgen sans for at nyde skovens vidunderlige morgenfred eller naturens fortryllende stemning. Forsigtigt nærmede de sig lysningen. Jo, der stod rådyrene, en hel flok af disse skovens smukkeste dyr, men Kluk-Anders var ikke kommet for at nyde det betagende syn af disse elegante, fine og yndefulde dyr, forsigtigt gled han

ned på knæ og fik sin kikkert frem. Der i yderkanten stod bukken med sin kække, frejdige og selvbevidste holdning, det var den, han var kommet for. De trak sig lidt tilbage ind i skoven og gik en stor omvej for at komme således imod bukken, at vinden bar imod dem. Nu begyndte den spændende snigen sig frem. Krybende og kravlende nærmede de sig bukken, som de stadig måtte holde øje med. Når den løftede hovedet og lyttede, lå de dødsstille, når den bevægede sig eller græssede, gik de varsomt fremad. Endelig nåede de ind på skudhold. Langsomt og forsigtigt fik Kluk-Anders bøssen i anlæg – *pang* – skovens stilhed og fred var brudt, overalt blev der uro, småfuglene flygtede forskrækket, skaderne skræppede op alle vegne fra, og de fredeligt græssende dyr rejste alle voldsomt hovedet, dog kun et øjeblik – så forsvandt de med lynsnare bevægelser i et jagende sus ind i skoven, men tilbage blev den nys så stolte buk, den var styrtet i skuddet.

Paw ville løbe frem, men Kluk-Anders holdt ham tilbage.

"Høj, høj, altid parat til et nyt skud. Det kunne jo være, at den rejste sig og ville gå videre, når vi kom den nærmere." Han ladede roligt bøssen igen og gik langsomt ned, hvor bukken lå. Paw forstod ikke, at hans plejefader kunne være så rolig, og at han ikke løb derned, så hurtigt han kunne.

Bukken rejste sig dog ikke igen, den lå stendød, ramt på bladet af Kluk-Anders' sikre skud.

Paw så fra den nedlagte buk beundrende op på sin plejefader, der stod der så roligt, lænet til sin bøsse, han lagde slet ikke mærke til dyrets store, mørke, kønne øjne, som endnu ikke havde mistet deres skær af blidhed eller venlighed, han tænkte

kun på, om han også engang måtte få lov til at nedlægge et sådant stykke vildt.

Fangstglæden vågnede pludselig i ham.

Hver dreng har vel lidt af denne urfølelse i sig – fangstglæden. Det er den, der får ham til tankeløst og uden grund først med sin slynge og senere måske med salonbøsse at dræbe skovens og havens småfugle. Først senere fatter han det urigtige heri og kan forstå, at man ikke dræber for fornøjelsens skyld. Fangstglæden bliver trængt tilbage for den følelse af glæde og tilfredshed, det er at se på dyrene og fuglene og følge deres liv og færden.

Men Paw havde urskovsinstinkterne i sig, og Kluk-Anders – som den hensynsløse vildttyv, der kun havde tanke for ét, ligegyldigt hvor og når at fange og dræbe for vindings skyld – var så sandelig ikke den rette mand til at lægge nogen dæmper på Paws vilde glæder og lyster. Tværtimod – Kluk-Anders betragtede fuldstændigt Paw som sin lærling, hvem han fra begyndelsen af skulle opøve i krybskyttens ingenlunde lette håndtering, hvem han grundigt skulle træne op til at kunne føre en vildttyvs urolige og farlige liv.

Han benyttede enhver lejlighed til at lære fra sig.

"Ser du her – en sådan buk som denne er en seksender. Du kan se, hver stang af dens opsats har 3 endepunkter, altså 6 i alt. Så er den mindst 4 år gammel. Hvis der kun er 2 endepunkter på hver stang, kaldes den en gaffelbuk, og er der kun lige 2 spidser, hedder den en spidsbuk."

"Sidste efterår fandt jeg sådan en i skoven," sagde Paw og pegede på en af opsatsernes stænger.

"Det er nok muligt," svarede hans plejefader, "for hvert efterår kaster de deres opsatser."

Paw så spørgende ud.

"Du kan se her," fortsatte Kluk-Anders med sin belæring, "den knudrede krans her hedder rosen, og om efteråret i slutningen af oktober og i november bliver stangen skør nedenfor rosen og falder af af sig selv eller stødes af. Noget efter sætter bukken op, ja, det hedder det, når der kommer en ny opsats igen, helt blød er den først med sådan noget loddent hudovertræk på, som hedder basten. Henimod april er opsatserne blevet faste, og så kommer fejningen. Ved du, hvad det er?"

Nej, det vidste Paw ikke.

"Jo, det kaldes det, når de skraber basten af, så den hvide ben-opsats kommer frem. Det kan du tydeligt se på træer med fin og blød bark. Men lad os nu komme af sted, før der kommer nogen i skoven."

Efter omhyggeligt at have fjernet ethvert spor, der måske senere kunne fortælle en opmærksom og årvågen skovbetjent, hvad her var foregået, kastede Kluk-Anders dyret over nakken, og de begav sig hjemad. Undervejs fortsatte Kluk-Anders med sin belæring. Paw fik at vide, at man altid skulle nærme sig et faldent stykke vildt fra rygsiden og ikke fra bugsiden, da det, hvis det kun var såret, kunne sparke temmelig alvorligt med sine løb [Note 1)], hvis klove er meget skarpe.

"Og se her," sagde han, idet han standsede et øjeblik og lagde bukken ned, "så bøjer man hovedet mod halsen – sådan. Føl så, her lidt bag ved hjerneskallens bagside kan du mærke en lille fordybning. Herned stikker man sin kniv på tværs, så overskæres forbindelsen mellem rygmarven og hjernen, og så

dør dyret øjeblikkeligt. Det kalder man at give det fangst." – Det var Paws første jagttur. Ikke længe efter hjemkomsten måtte han af sted til skolen. Kluk-Anders holdt strengt på, at han skulle passe sin skolegang. Det skulle styrke ham i folks omdømme og vidne om, at hos ham var Paw i gode hænder. At drengen naturligvis var træt og søvnig efter sådanne ture og som følge deraf uopmærksom i timerne og ikke lærte noget, det brød Kluk-Anders sig ikke det ringeste om. Samvittighed kendte han ikke noget til.

Sommeren gik, og under sin plejefaders kyndige vejledning lærte Paw efterhånden ikke blot navnene på alle skovens dyr og fugle, men også, hvorledes de levede deres liv, og på hvilken måde man bedst kunne finde dem og fange dem. Det retter sig meget efter årstiden, om det er morgen eller aften, efter vejr og vind og mange andre forhold. Kluk-Anders var en erfaren læremester, og Paw var en opmærksom og lærevillig elev.

Snart lærte han om de forsigtige og kloge skovduers regelmæssige liv og levemåde, hvorledes de søger til deres bestemte marker til bestemte tider om morgenen og om eftermiddagen, efter endt måltid tilbage til yndlingstræerne og lidt efter til drikkestederne, snart om den sorte vandhønes lumske angreb på ænderne, hvorledes den morer sig med at dykke ned under vandet, svømme hen til det sted, hvor den intetanende and ligger, og jage næbbet op i bugen på den.

Ved fjorden fik han navnene på alle de forskellige vadefugle, der levede der: rødben og grønbenet klire, den spraglede klyde med det opadbøjede næb, den altid travle ryle, den pibende brokfugl og mange andre.

Kluk-Anders greb hver lejlighed til at lære sin plejesøn om skovens beboere.

Paws skarpe øjne fandt altid noget nyt. En dag så han tværs over en skovvej sporaftrykket af et dyr.

"Det må være af en stor buk, dette spor," sagde han.

Hans plejefader bøjede sig ned og undersøgte det nærmere.

"Nej, det er minsandten en kronhjort, der er gået her. Dem har vi ellers ikke her i skoven, men af og til kommer der et stykke, der er på vandring." Han tog et centimetermål op af lommen og målte sporet.

"Det må du hellere lære med det samme. Sporets bredde er over 50 millimeter, og en stærk råbuks sporbredde er kun omtrent 30. Og det her er en kronhjort, den er gået ganske roligt her, det kan man også se af sporet. Jeg må hellere tegne det for dig."

Kluk-Anders satte sig ned og fik blyant og papir frem.

"Se her, sådan ser kronhjortens spor ud, når den går roligt. Klovene lidt udad.

Er det en hind, sætter den sådan et aftryk. Klovene peger lige frem.

Det er omvendt, hvis den er i fart, sådan for hjorten:

og sådan for hinden:

Og så kan du se, hvor klovene er spaltede, når den er i stærk fart, og hvis det er i lidt blød grund, kan du også se aftryk af biklovene.

Men lad os hellere komme hjem nu og få rodet en kugle frem," føjede han til, "det kan være, vi henimod aften kan få ram på den. Det kunne blive en god steg at få fat på."

Han kunne naturligvis ikke lade denne enlige, fredløse vandrer i fred, den, som over alt, hvor den kommer frem, bliver jaget hensynsløst og oftest brutalt af en sølle "træskojæger". For ham var dette stolte dyr, denne "skovens konge" kun kød, så og så mange pund kød.

Så kom Kluk-Anders højsæson, hans travle tid fra september til op imod jul, hvor jagtloven tillod at skyde og således også Kluk-Anders at sælge de fleste sorter vildt – dyr som fugle. I september samlede de rønnebær i store kurve og hængte dem klasevis op på loftet til opbevaring til oktober og november måned, når de store træk af kramsfugle kom fra Norge og Sverige, den lille vindrossel, den matsorte ringdrossel, den fede misteldrossel eller den dobbelte kramsfugl og andre arter af

hele vor smukke drosselfamilie, som om foråret glæder os ved deres sang.

Donerne hang i snesevis parat derhjemme. Paw havde naturligvis også lært at lave en done og vidste, hvor man helst skulle hænge dem op: Langs kanten af ældre og yngre skov, ad en snoet sti i den gennemhuggede, mellemaldrende skov eller rundt om en dam med kratbevoksning.

Da trækket begyndte, blev donerne hængt ud. Kramsfuglene, som i det barske efterår mangler føde, lader sig let friste af de smukke, røde, velsmagende bær, de søger at snappe bærrene, men får så hovedet i den tvundne hestehårsløkke.

Det var Paws hverv at røgte dem morgen og aften, og dette var ham en særlig glæde. Han styrtede af sted, spændt på, hvor mange der nu kunne være. Det var atter fangstglæden, som havde tag i ham, og der var ingen, der havde belært ham om, at de fugle, der hang i donerne, ofte havde kæmpet en hård dødskamp, og ingen, der havde fortalt ham, at loven strengt forbyder denne fangstmetode. –

Om aftenen sad Kluk-Anders på anstand, og Paw fulgte som sædvanligt med. Fuldstændig roligt og uden at ænse de mange myggestik sad de i skovkanten i nærheden af vekslerne: stier, som vildtet danner og stadig følger, tit blot en ganske smal fordybning i skovbunden. Uden om skovene lå de store herregårdsmarker med den grønne sæd, som vildtet holder så meget af, og Kluk-Anders fik altid stort udbytte af den slags jagt. Intetanende kommer harerne roligt hoppende og storvildtet gående ganske langsomt ud af skoven for at fouragere på markerne, og der skal ikke megen kunst til for at skyde dem.

Paw undrede sig over, så tæt vildtet kom dem, og navnlig harerne var da så lidet mistænksomme. En aften kom der en hare ikke en alen fra dem. Han kunne have strakt hænderne ud og have fanget den levende, men han vidste jo, at han kun havde at forholde sig fuldstændig rolig, ikke en bevægelse måtte han gøre, ikke en lyd måtte der komme over hans læber, ja, han måtte knapt nok trække vejret. Men den aften havde han set, at det måtte kunne lade sig gøre, og han følte en vild og ubændig lyst til at prøve det.

Han talte derom til sin plejefader, men han lo ham kun ud. Paw opgav dog ikke sin tanke. Når de ikke var på jagt sammen, sneg han sig hjemmefra og hen til skovkanten, hvor han i timevis kunne ligge dødsstille ved vekslerne, ventende på sit bytte.

Hvorfor kom der dog ingenting? Aften på aften vendte han tomhændet hjem, og hans plejefader, der godt vidste besked med, hvad han foretog sig, smilte ad ham, skønt han inderst inde beundrede sin plejesøns udholdenhed.

Paw ville ikke give op, han bar sine uheld med beundringsværdig tålmodighed, og gør man kun det, høster man også engang sin løn – det kan vare kortere eller længere tid, men sikkert er det: målet når man engang.

En aften sad han som sædvanlig ved udgangen af en veksel, ja, han snarere lå halvt på knæ, en stilling, hvor han var parat til et lynsnart spring.

Til højre og venstre for ham var allerede flere harer vandret ud af skoven og humpede rundt på markerne med korte hop. Lige til højre for sig hørte han tydeligt en svag sitren i det visne løv – det var skovmusen, der var fremme. Hvad nu! – sikken en

fart den fik på. Han lyttede anspændt. Længere inde hørte han en skramlen af løvet. Han stjal sig til at kikke op ad vekslen. Jo, der kom endelig hans hare, hans længe ventede bytte, humpende i korte hop ganske stille nedad vekslen. Han skimtede den tydeligt i halvmørket, dens lange øren gik i takt frem og tilbage, og den bevægede ustandseligt næseborene. Ville den få færten af ham? Hans hjerte bankede voldsomt, og han holdt af spænding åndedrættet tilbage.

Nej, nu humpede den videre, og nu var den lige ved ham. Et spring, og hans hænder fik fast tag i dens bløde uld. Den sprællede voldsomt, den rev ham til blods med sine stærke bagkløer, men Paw slap ikke. Han krystede den hårdt ind til sig, og så gik det i fuldt løb hjemad.

Forpustet, men glædestrålende, og med stoltheden lysende ud af sine mørke øjne holdt han sit bytte frem for sin forbavsede plejefader.

"Så fik jeg dog en," fik han fremstammet.

Kluk-Anders var for en gangs skyld virkelig imponeret, det havde han i sit livs skabte dage nu alligevel ikke troet på, og han følte en virkelig beundring for sin plejesøn.

Han tog haren fra ham, den var jo spillevende.

"Kan du gøre det flere gange, tror du?" spurgte Kluk-Anders. Han anede en god forretning her, han kunne få 4-5 gange så meget for en levende hare som for en skudt.

Jo, det var Paw så sikker på.

Kluk-Anders puttede haren i en kasse.

"Det var dog en djævel til knægt," tænkte han, "ja, naturligvis kan det lade sig gøre at tage dem levende, men alligevel. Han lister nu også rundt i skoven som en ræv, lægger mærke til alt,

og ingen ser eller hører ham. Jeg vil ikke bande på, at han ikke en dag løber over et stykke vildt i en tykning, men det får han s'gu ikke med de bare næver. Jeg må hellere give ham lidt at forsvare sig med."

Næste dag sejlede Kluk-Anders over fjorden med sin beholdning af nedlagt vildt og den levende hare i kassen, og om aftenen fik Paw den herligste jagtkniv som foræring. Kluk-Anders havde hidtil ikke betroet ham noget våben, ja, ikke engang tilladt ham at have en kniv. Han havde været bange for, at Paw skulle bruge den under slagsmål med landsbyens drenge.

Paw var stolt af sit våben, ja, han følte vel det samme, som en af hans stammebrødre derovre i urskoven ville føle den dag, han forlader sin drengeverden og efter endt prøve træder ind i de unge krigeres rækker.

Ved Paws hjælp havde Kluk-Anders haft en særdeles indbringende jagtsæson, og alt syntes at gå på bedste måde. I landsbyen hørte han kun lovord om sin gode indflydelse på den før så uvorne knægt, der tidligere ikke passede sin skolegang, men føjtede rundt allevegne og gjorde ulykker. Selv om Paw stadig lå på krigsfod med landsbyens drenge, så kom det dog ikke til så hyppige slagsmål som før, for næppe var skolen endt, før han hurtigt begav sig til sit afsides liggende hjem, hvor der var så meget for ham at tage vare på.

Stakkels lærer Andersen måtte høre mange drøje ord fra Gunderups vise mænd i sognerådet, de brystede sig ordentlig over for ham, og sommetider nagedes han selv af tvivl; havde han virkelig ikke haft den rette opfattelse af Paws natur, havde

han virkelig gjort Anders Fisker og hans hjem uret? Han pintes ofte af sit nederlag over for hele det samlede sogneråd.

Vinteren igennem lå Kluk-Anders og Paw ikke på den lade side. Så fangede de rovdyrene i fælder, og Kluk-Anders havde en stor fortjeneste ved salget af de værdifulde skind.

Paw havde efterhånden fået stor øvelse i at kende de forskellige spor. Der var den langsomt gående ræv, som satte sine poter i ret linje:

Var det en ræv i spring, så stod poterne tæt sammen 4 og 4:

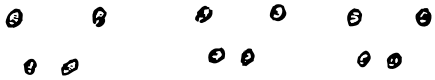

Og sålegængeren grævlingens spor med de fem kløer og tydeligt afsatte baller. Han kunne se, når den havde travet, for så stod et spor i den ene linje mellem to i den anden.

Var den i fart, så var der to i den ene mellem to i den anden:

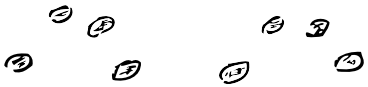

Begge disse dyr levede jo i grav, men det var let nok at kende forskel på de to grave, for indgangsrøret til grævlingens grav var mere nedtrådt end rævens, og mellem den oprodede jord uden

for hullerne lå ofte tørt græs, som den havde benyttet til udforing. Ræven forede derimod aldrig sin grav.

Nede ved åen havde Paw også travlt. Det gjaldt om at finde de passende steder, hvor fælderne skulle sættes ud, og når han fandt fiskeben og skæl på bredderne, vidste han, det var odderen, der havde været på færde. Dens spor var let nok at kende, for der var svømmehud mellem de fem tydeligt afsatte kløer, og gik den langsomt, satte den poterne skråt for hinanden:

Var den i fart, så sporet således ud:

Kluk-Anders havde navnlig pålagt ham at finde steder, hvor skovmåren med det kostbare skind holdt til. Han havde fortalt ham om husmåren med den hvide plet under struben, den holdt væsentligt til i hule træer, hvor han kunne opdage den på afskrabet bark og afrevet mos. Paw kom hjem og fortalte, at han havde fundet mange spor af den eftertragtede skovmår, men ved nærmere eftersyn viste det sig, at det var en kat. Dem levede der mange af i skoven.

"Ja, det er ikke let at skelne mårens spor fra kattens," sagde Kluk-Anders, "man må se godt efter. Mårens er lidt mere langagtige og aftrykker de to midtertæers kløer, og poterne sætter den lidt skråt ved siden af hinanden, når den hopper

roligt. Ofte ganske tæt samlede. Sådan," og han tegnede det for Paw:

"Hvis du træffer et spor, der er lidt mindre og med alle fem kløer afsatte, så er det nok en ilder. Det ser således ud:

Du ser bagpoterne stå tættere sammen end forpoterne. Den må du også passe godt på, for dens skind koster mange penge."

Og Paw strejfede rundt, fandt sporene og fortalte derom. Kluk-Anders satte sine fælder og fik en rig fangst hele vinteren igennem.

Vinteren gik, og ved forårstid var det navnlig fuglene, det gik ud over – først og fremmest fandt de i sumprige egne vibens rede og tog de pæreformede, matgule, sortplettede æg, som Kluk-Anders eksporterede kassevis over fjorden til sin lige så samvittighedsløse kompagnon. Senere gik det ud over skovduens næsten flyvefærdige, fede unger, ja, og fra alle de mere sjældent forekommende fugle røvede de også æggene, som blev sendt til forretningen i byen med de mange kunder – ikke mindst de mange skoledrenge, hvis samlermani også i fortvivlet misforståelse strækker sig til ting, der burde være dem hellige og urørlige: Fuglene og deres æg.

De ofrer deres lommepenge til indkøb af æg, som de sirligt lægger i det hvide og røde vat, og tænker ikke på al den fortræd, der voldes, de hører jo ikke fuglenes hjerteskærende skrig eller ser deres uro, når ægsamleren plyndrer deres rede – de viser stolt deres samling frem for beundrende og misundelige kammerater, indtil den dag kommer, da interessen har tabt sig, kasserne bliver stillet hen med mindre omhu og omtanke, og en skønne dag sætter stuepigen sin gulvspand tungt og ødelæggende midt i hele herligheden.

De sætter alt andet til side for at købe en udstoppet fugl, som står livløst og stift på deres bord, indtil den dag kommer, da de før så smukke farver afbleges, da møllene har ædt sig langt ind i den, og den ender på møddingen.

Men forretningen derinde i byen kunne bruge alt, hvad Kluk-Anders kunne skaffe den, og han plyndrede rederne i miles omkreds. Paw hjalp ham dermed – stakkels dreng, han havde ingen til at fortælle, hvad der her i livet var ret og uret.

Det var atter efterår. En barsk oktoberaften var Paw på vej til en af sine mange veksler for at fange harer. Vejret var glimrende egnet til det, og han ventede sig et godt udbytte.

Da han kom i nærheden af vekslen, så han en hare komme ud af skoven i fuld fart. Ude på marken løb den rundt nogle gange, foretog så et mægtigt sidespring og fortsatte i en anden retning.

"Den er forfulgt," mumlede Paw og skyndte sig henimod vekslens udgang, uden at det dog gik ud over den nødvendige forsigtighed.

Til sidst krøb han varsomt hen til udgangen af vekslen, lagde sig i fangststilling og kikkede op ad vekslen.

Hvad i alverden var dog det?

En ræv, min sandten! Intet andet end Mikkels trekantede hoved var det, han kunne skimte. Den røde røver var på harejagt og indsugede med velbehag duften af Mortens friske fod.

Paw stivnede øjeblikkelig. Det havde han ikke været ude for før, men han var straks klar til at tage kampen op. Han tænkte på sin jagtkniv, som han altid bar i sit støvleskaft. Hvordan i alverden skulle han få fingre i den. Det var umuligt at gøre en nok så lille bevægelse, nej, til at begynde med måtte han nok prøve at klare sig med de bare næver.

Det blev sekunder fulde af den største spænding, åndedrættet holdt Paw helt tilbage, hans hjerte bankede voldsomt, og han følte en underlig kold rislen ned ad ryggen. Kom den dog ikke? Se den kunne han ikke, han havde måttet vende øjnene bort fra vekslen, for de forråder selv i mørket, høre den, syntes han heller ikke, han kunne. – – –

Der var den – i et lynsnart spring fo'r Paw frem og slyngede sine arme om bugen af den. Men ræven var ikke så godmodig en fjende at kæmpe med som den bange, værgeløse hare. Den var i samme nu klar over faren og parat til at sælge sit liv så dyrt som muligt. I en brøkdel af et sekund fik den snurret om og borede sine skarpe tænder dybt ind i låret på Paw. Trods den vanvittige smerte slap Paw ikke sit tag. Han kastede sig forover og trykkede med sit legemes vægt sin fjende mod jorden. Ræven slap sit tag, og hurtigt fik Paw sin højre hånd fri, holdt

krampagtigt fast med den venstre, mens han af al kraft søgte at holde sin voldsomt kæmpende modstander mod jorden.

Der i mørket rullede de to rundt i en tæt, sammenfiltret klump, to hinanden værdige modstandere, begge lige vilde og blodtørstige, begge lige hårdføre og udholdende.

Ræven bed og sparkede omkring sig af bedste evne, dens kløer kradsede Paws underliv op i dybe, blodige flænger, og endnu en gang nåede den at plante sine hjørnetænder i ham, denne gang i højre skulder, som dens voldsomme bid rev op lige ind til benet. Men Paw slap stadig ikke sit tag. Han pressede sin hånd voldsomt mod rævens hals, forsøgte i raseri og smerte endogså at bide, men han fik kun munden fuld af hår, så han knap kunne ånde, alt imens han med højre hånd søgte at få fat på sin kniv, der sad så fast i støvlen.

Endelig fik han den halet op, og med al sin kraft borede han den ind mellem rævens ribben – dybt ind, lige til skaftet. Med en kraftanstrengelse søgte ræven at komme op, den løftede helt sin modstander fra jorden, så han rullede rundt, og ræven kom øverst, men Paw holdt fast, klemte rasende til med sin venstre arm og hånd og blev ved med sin højre at støde kniven dybere og dybere ind.

Rævens kamp blev svagere og svagere, dens modstandskraft var brudt, dens kræfter var udtømt, men Paw holdt sit tag fast endnu, indtil endelig den sidste krampetrækning, den sidste, svage sitren fortalte ham, at nu var det snart forbi, at nu var sejren hans.

Men ét må man lade skovens røde røver, den forstår at dø, den kæmper til sidste blodsdråbe og dør uden et kny, uden en klagende lyd.

Sejren var Paws, men den var dyrekøbt.

Han lå stille et øjeblik, inden han rejste sig op, og først da gik det op for ham, at han havde fået en temmelig hård medfart. Hans højre arm hang slapt ned, blodet løb ud af hans trøjeærme, han kunne knap støtte på sit venstre ben, og gennem de forrevne bukser så han tydeligt de dybe huller fra rævens tænder. Også herfra strømmede blodet ud.

Han plukkede i en fart nogle bregner, rullede dem sammen til en klump og pressede dem mod såret for at standse den heftige blødning. Så bøjede han sig ned, fik ræven kastet over nakken, og mens han med sin venstre hånd holdt bregneklumpen presset mod sit lår, vaklede han møjsommeligt hjemad.

Trods smerte og træthed var han dog glad – uendelig glad og stolt over sit bytte, hans første virkelige jagtbedrift. Denne gang var det ikke en dum og bange hare, han havde fanget, nej, en ræv, et rovdyr, som havde kæmpet med ham og kæmpet både vildt og blodigt.

Hvad mon hans plejefader nu ville sige til det?

Han ville sætte farten lidt op, men det var ham umuligt. Det snurrede så underligt i hans hoved, alt omkring ham kørte pludselig rundt, og ikke hundrede skridt fra hjemmet faldt han omkuld. Han forsøgte at krybe det sidste stykke, men heller ikke det var han i stand til. Hans hoved blev tungere og tungere, og til sidst sank han helt bevidstløs sammen.

Inde i sin stue havde Kluk-Anders utålmodigt ventet på Paws tilbagekomst. Han blev ham usædvanligt længe borte den aften.

Endelig havde han fået tændt sin lygte og var gået ud for at søge efter ham, og på vejen ned mod skoven fandt han ham.

"Hvad i alverden er dog det her," mumlede Kluk-Anders og bøjede sig ned over Paw. Ræven var, da Paw sank bevidstløs sammen, gledet frem og lå nu sådan, at den helt dækkede hans hoved. Kluk-Anders fik den kastet til side og undersøgte Paw.

"Så til søs. Den har alligevel fået givet ham nogle ordentlige skrammer. Der har nok stået en regulær kamp på vekslen i aften."

Det blev en højst urolig nat i det lille, afsides liggende hus. Først med at vaske sårene ud og lægge forbindinger på de mange steder, hvor Paw var blevet såret, og senere med at holde vagt over ham. Paw var ikke til at bringe til bevidsthed igen. Han kastede sig uroligt frem og tilbage og talte i vildelse.

Hans plejemoder ville absolut have bud efter lægen, men det ville Kluk-Anders ikke indlade sig på. Han brød sig ikke om at få fremmede folk inden for sine døre. De skændtes længe herom, og ud på morgenstunden måtte Kluk-Anders bøje sig. Han var til sidst også selv betænkelig ved sin plejesøns tilstand.

Lidt op ad formiddagen kom doktoren. Kluk-Anders fortalte historien om, hvorledes han var blevet bidt af en hund. Doktoren fik forbindingerne viklet af og undersøgte sårene. Ja, det kunne godt se ud til at være hundebid – men hvorfra stammede alle de mange dybe rifter på hans underliv. Alt imens lå Paw og talte i vildelse. Han var i tankerne igen på vekslen og i vild kamp med ræven. Doktoren spidsede øren.

"Lad mig være ene med ham," sagde han kort, "jeg må have ham til bevidstheden."

Kluk-Anders så betænkelig ud, prøvede forgæves på at gøre indvendinger, men det styrkede kun doktorens begyndende mistanke om, at der stak noget hemmeligt under alt dette her.

Det blev et skæbnesvangert lægebesøg for alle parter.

Doktoren var efter sit besøg klar over, at Kluk-Anders' forklaringer trængte til en mere indgående undersøgelse. De forekom ham rent ud opdigtede. Han følte det som sin pligt at få sagen undersøgt til bunds og talte med herredsfogeden herom. Denne havde tidligere hørt forskellige rygter om Kluk-Anders og havde ham allerede stærkt mistænkt for at drive krybskytteri i større grad. Nu besluttede han sig til at gribe ind.

Ud på eftermiddagen afhentede en sygevogn Paw, han skulle indlægges på sygehuset, og ikke lang tid efter mødte lovens folk og foranstaltede en meget indgående husundersøgelse hos Kluk-Anders. Det kom ham fuldstændig overraskende, og vel var han dreven i løgn og udflugter, men her var ikke noget at stille op. Ikke blot ræven blev fundet, men også de hemmelige rum med bøsserne, donerne, fælderne og alt det andet. Kluk-Anders stred imod som en løve, men beviserne tårnede sig op imod kam. Han måtte følge med i arrest. –

Som en løbeild fo'r meddelelsen om Kluk-Anders' arrestation ud over sognet. De tidligere så hovne og alvidende sognerådsmedlemmer blev lidt blege om næbbet ved den efterretning, og de brød sig nu slet ikke om at møde lærer Andersen. Nu var det hans tur til at triumfere. Dertil havde han dog slet ingen lyst, men han var i sit inderste oprørt og opbragt på de mænd, der ikke havde villet tage hensyn til hans opfattelse og mening.

"Jeg anede det jo, jeg vidste, det måtte være galt. Hvorfor kaster man dog først brønden til, når barnet er druknet. Stakkels dreng, hvad skal der nu blive af ham?"

Sjette kapitel

Set på afstand så den anselige samling bygninger ud som en større, velhavende proprietærgård eller mindre herregård. Den høje toetages teglhængte hovedbygning med de to sidefløje og disses takkede gavle lå omgivet af en stor, smuk gammel have og ragede fornemt op over de lange, stråtækte avlsbygninger og udhuse, som lå lidt derfra. Kom man nærmere, ville man snart lægge mærke til, at her rørte sig et for en almindelig gård usædvanligt liv. Snese af ensklædte drenge passerede frem og tilbage mellem hovedbygningen og avlsbygningerne; lyden af deres træskos klapren kunne man høre langt væk, men hvor var den klare latter og den uundgåelige summen af glade stemmer, som ellers i lang afstand fortæller en, at her er mange drenge sammen? En trykkende stilhed hvilede over det hele, og alle disse unge fyre bevægede sig over gården på en for drenge ganske unaturlig måde, alle tavse, alle med tunge, slæbende skridt, med hængende skuldre og øjnene rettet mod jorden.

Nej, det var ingen gemytlig proprietær eller lille herremand, der havde til huse her, og her lød ikke karlenes skæmt og pigernes sang under det daglige arbejde. Her boede som forstander for en drengeopdragelsesanstalt en alvorlig mand, som havde det besværlige og ansvarsfulde hverv at bringe noget ud af disse samfundets stedbørn, som man bragte hertil hovedsagelig fra det mørke København, løfte dem op af rendestenen og lede dem frem ad lysere baner. Et brydsomt arbejde, thi for alle de 60 drenge, som anstalten rummede, var – deres forskellige alder og vidt forskellige natur tiltrods – nogle følelser fælles: bitterhedsfølelsen mod alle dem, der med

magt havde revet dem bort fra de mørke huler og tvunget dem til at være her, og længselsfølelsen efter at komme bort igen – bort fra tvangen og tilbage til det, der alligevel for dem var hjemmet trods al elendighed, savn og sult.

De gik for det meste trodsige rundt og tumlede hver for sig med disse følelser, derfor blev deres gang så tung og slæbende, deres hoved så ludende, deres blik så jordsøgende. Derfor var det så sjældent, at den trykkende stilhed blev afbrudt af sang eller fløjten, endsige af drenges klare latter.

En novemberdag trak anstaltens kusk den gamle, lukkede vogn ud. Det var lige ved mellemmadstid, og rundt om i vinduerne hang drengene, gumlende på deres fedtebrødsklemmer. Den vakte altid et vist røre, den lukkede vogn. Når den blev trukket ud ved den tid, så skulle den nok til stationen. Enten skulle "den gamle" have fremmede, eller en eller anden aflægge anstalten et besøg, og så kunne man godt risikere kaffe om aftenen efter den kedelige grød; eller også kom der en ny dreng, og det var også interessant at se, hvad det var for en, måske tilmed en, man kendte, der kunne fortælle noget fra gamle, kendte steder.

"Er det "den gamle", der skal med?" spurgte en.

"Nej, han går ovre i kostalden i sine arbejdsklude," svarede en anden.

"Så er det nok en ny, der kommer."

Da en af assistenterne satte sig ind i vognen, var det så godt som givet, at den skulle til stationen og hente en ny dreng.

Den ny dreng var Paw.

Det havde været en bevæget tid for ham, den, der var gået forud, inden man i sin mangel på forståelse af hans naturs ejendommeligheder, af hans inderste og sandeste væsen, havde taget den skæbnesvangre beslutning at sende ham på opdragelsesanstalt. Her hørte han absolut ikke hjemme.

Det havde været en bevæget tid. Endnu inden han var rask, var han blevet slæbt fra forhør til forhør, stillet ansigt til ansigt med sin plejefader og skulle svare på alle de mange spørgsmål, der blev stillet ham. Men Paw havde været tavs, han havde kun haft et hånligt smil tilovers for de fine herrer i uniformerne og med de tykke bøger foran sig. Jo, det kunne de lide, at han sådan skulle fortælle dem om alle de mange, gode steder i skoven, hvor vildtet holdt til, hvor de i den tidlige morgenstund så sikkert som noget kunne træffe en buk, det måtte de selv om – ikke et ord ville han sige dem om det. De havde først lokket for ham, men forgæves, de havde senere truet ham og brugt magt, pryglet ham, sultet ham og lukket ham inde. Men Paw havde været tavs som graven.

En skønne dag fik han ordre til at pakke sine få ejendele sammen i en bylt, og ledsaget af en politibetjent rejste han til opdragelsesanstalten – hans fremtidige opholdssted. – – –

Nu sad han inde i kontoret, anbragt i en stor, magelig stol, og foran ham sad forstanderen og bladede i nogle papirer. Det var rapporten om ham og en beskrivelse af hans tidligere liv.

"Forældre ubekendte – sandsynligvis sigøjnere."

Forstanderen så hen på Paw; ja, noget fremmedartet var der hos ham.

"Fra tidligste barndom røbet vagabonderende tilbøjeligheder."

Ja, det kendte forstanderen til – de tilbøjeligheder var noget af det sværeste at få pillet ud, og stammede han her fra sigøjnere, ak ja, så kunne han vel få sin hyre med ham.

"Utilgængelig karakter – til tider utrolig trodsig og stædig." Forstanderen læste videre i den lange, tørre rapport, som remsede op alle Paws mange dårlige egenskaber og tilbøjeligheder, som beskrev hans brogede fortid uden noget sted at berøre grundene hertil. Her stod intet om Kresten Daglejers mangel på tilsyn med hans første skridt her i livet og hans fuldstændige mangel på interesse for den dreng, som penge havde fristet ham til at tage til sig, her stod intet om landsbydrengenes gennemførte hån og forfølgelse, intet om sognerådets utrolige letsindighed, da det anbragte ham hos Kluk-Anders, som samvittighedsløst søgte at uddanne ham til krybskytte og vildttyv. Det var en tør politirapport, skrevet under indtrykket af ærgrelse over hans hårdnakkede tavshed under forhørene, af harme over ikke at have kunnet få bugt med knægten.

Forstanderen sad længe og så over på Paw.

En køn dreng var han at se på og i et og alt en helt anden type end den, han ellers var vant til. Var han virkelig i besiddelse af alle de dårlige egenskaber og tilbøjeligheder, som rapporten tillagde ham? Hans øjne tydede slet ikke på det, de var livlige og intelligente, og han havde heller ikke de grove ansigtstræk, den dybt rynkede pande og det skulende nedadsøgende blik, som ellers prægede de fleste af de drenge, man sendte ham herover fra storstadens dyb.

"Ja, nu må du se at falde lidt til ro her. Gør du, hvad der bliver sagt til dig, så får du det også godt."

"Jeg vil hjem til min far," svarede Paw med en bestemthed og fasthed, der fik forstanderen til at studse.

"Det kan du nu ikke komme. Den tanke må du slå ud af hovedet. Hvad bestilte du derhjemme?" spurgte forstanderen.

Paw svarede ikke.

"Hvad hjalp du din fader med?"

"Nå, sådan," tænkte Paw, "han er ligesom de andre. Nu vil han også have mig til at fortælle om de gode jagtsteder," men nej, ikke et ord skulle han få at vide derom.

Forstanderen gik hen til ham, lagde sin hånd på hans skulder og sagde indtrængende:

"Du kan godt fortælle mig det. Vi to skal jo alligevel nu have en del at gøre med hinanden, og vi må se at lære hinanden at kende. Fortæl mig kun det hele, min dreng, det vil være det bedste for dig."

Men Paw lod sig ikke påvirke ved ord alene, var de end nok så indtrængende. Hans tidligere liv havde allerede nu lært ham en sørgelig mistillid til menneskene. Der var kun én eneste voksen mand, han brød sig om og beundrede. Det var hans plejefader – Kluk-Anders, og ham havde de taget fra ham og sat ham i fængsel.

Paw åbnede stadig ikke sin mund, og forstanderen blev ærgerlig, skønt han søgte at bevare sin ydre ro.

"Ja, ja, så venter vi med det. Men én ting vil jeg advare dig imod. Du skal ikke forsøge på at løbe herfra. Gør du det, vil det blive værst for dig. Skikker du dig godt, så får du det også godt, men vi kan også være hårde her."

"Jo, han er ligesom de andre," tænkte Paw, "først de gode ord og klap på skulderen, og senere truer han."

Forstanderen ringede på en af assistenterne, og med ham fulgte Paw ud for at få udleveret sine fremtidige klæder; et par bukser og en blå arbejdsbluse, en hue og et par træsko. Alt hans eget tøj blev taget fra ham, og hans lommer rodet igennem. Sin jagtkniv søgte han at skjule, men det blev opdaget.

"Kom her med den, dreng," kommanderede assistenten.

Paw holdt krampagtigt fast på den.

"Nej, det er min."

Den kniv var hans stolthed, hans eneste eje, det var med den, han havde kæmpet sin vilde kamp med ræven på vekslen, nej, ikke tale om, at de måtte tage den fra ham.

"Så, så, vil du aflevere den straks."

Paw ville ikke, og assistenten måtte vriste den fra ham.

"Sikken en djævleunge," tænkte han, "ham får vi vist meget sjov med," og hans fingre kløede efter at drive ham en ordentlig en under ørene, men det forbød reglementet.

Paw blev ikke den eftermiddag og aften sat til noget bestemt arbejde, men drev rundt og følte sig meget ilde tilpas. Over alt var der en lærer eller en assistent, der så forskende på ham; hvor det generede ham, dette stadig at være under opsigt, over alt var der drenge, der holdt op med deres arbejde, når han kom i nærheden af dem, hviskede sammen, pegede på ham og smilede hånligt efter ham. Han blev mere og mere irriteret og tumlede allerede nu med planer om hurtigst muligt at komme bort herfra, ligegyldigt hvorhen, blot han måtte være ene igen.

Ved 9-tiden om aftenen blev han kommanderet op på en sovesal, hvor der i forvejen var 11 drenge. Han bed sig i

underlæben. Skulle han bo sammen med alle dem? Det kom som en ubehagelig overraskelse, at alt tøjet blev låset inde i skabene. Udsigterne til at flygte herfra allerede den første nat var ikke så lyse.

Næppe havde læreren forladt sovesalen, førend der blev levende uro. Nu skulle de have grundigt at vide, hvad han var for en, hvor han kom fra, og hvad han havde lavet. De stimlede sammen om hans seng og begyndte at udspørge ham.

"Hvad hedder du?"

"Hvor kommer du fra?"

"Hvad har du lavet?" og mange andre spørgsmål summede omkring ham.

Paw svarede dem ikke.

"Han er storsnudet, er han," mente en.

"Ka' du ikke svare dine kammerater, hvad?" spurgte en anden og puffede til ham.

Paw slog ud efter ham.

"Nå, han vil slås. Arthur, det er noget for dig, han vil slås."

Arthur var egentlig kun en lille gnom at se på, men en sej og kraftig bygget lille herre fra Københavns rabarberkvarter. Han havde den egenskab, at han ikke kunne tåle at se en ny dreng uden at prøve kræfter med ham. Han var gammel i gårde her på opdragelsesanstalten, alle de andre kendte hans utæmmelige hang til slagsmål og beundrede hans store færdighed i at kaste sin modstander til jorden.

"La' Arthur komme til," lød det. De gjorde plads for ham, og Arthur trådte hen til Paws seng.

"Vil du slås?" spurgte han.

Paw svarede ikke.

"Han er bange. Sikken en kujon."

"Op med ham. Hal ham ud af sengen."

Så trådte Martin til. Han var deres egentlige fører. Føreren for den slags drenge bliver den, der er hård, og som fra sine tidligste drengeår er vant til at sætte sin vilje igennem. Hvor underligt det end lyder, så har dog de drenge, der må anbringes på vore opdragelsesanstalter, alle sammen et eller andet æresbegreb. Desværre passer det som oftest ikke ind i det samfunds love, i hvilket de skal leve. Bliver deres æresbegreber blot i tide ret vendt, er der stof i dem til at kunne blive brillante folk.

Martins æresbegreber gik i den fortvivlede retning, at han – skønt dreng – var mand for sin hat, og at ingen voksen havde noget at sige over ham. Han kæmpede drabeligt for sin ære, og hård, udholdende og viljestærk, som han i den retning var, lykkedes det ham ofte – selv her på anstalten – at sætte sin vilje igennem. Det aftvang hos de svagere respekt og gjorde ham efterhånden til deres fører. Skjult i ham lå følelsen, at alle her i livet skulle være stillet på lige fod, og det var det, der i hans misforståelse uvilkårligt fik ham til at sætte sig op mod de stærkere – de voksne, men på den anden side tålte han heller ikke blandt drengene, at der var mange mod en.

"Så, så – I kan godt hale ham ud på gulvet, men I slår ikke. Lad Arthur alene tage tag med ham." Så stille som muligt fik de et par senge flyttet sammen, halede Paw ud af sengen og hen på den åbne plads. De andre dannede rundkreds.

"Arthur skal nok få undertag," hviskede en.

De stod et øjeblik over for hinanden. Arthur med halvåben mund og let foroverbøjet krop, lurende på at få sit gamle tag

under den andens arme, Paw med sammenbidt mund og øjnene vogtende på sin modstanders mindste bevægelser.

"På'en, Arthur, knald ham så."

Arthur gik et skridt fremad, men det var signalet for Paw. Han brugte sin gamle kampmetode, og i et lynsnart spring var han inde på sin modstander, plantede sin venstre næve i Arthurs underliv og ramte ham samtidig hårdt og sikkert med sin højre i hovedet. Arthur tumlede overrasket tilbage, men han var af en ganske anden støbning end de fede og bløde landsbydrenge. En hvilken som helst af dem ville uhjælpelig være strakt til jorden af de slag og have opgivet det hele. Arthur var kampøvet, kom snart på benene og fo'r frem igen, hidset af de andres tilråb. Paw måtte undgå den for ham så farlige berøring med fjenden, sprang behændigt til side og faldt atter ud i et af sine hurtige spring. Samme scene gentog sig atter og atter. Paw var højlig overrasket. Kunne han da ikke få ham slået til jorden, det var, som han slog på træ. Vildere og vildere rasede tvekampen på den lille plads. De andre blev helt stumme og fulgte med stigende interesse den vilde kamp. De havde aldrig set en af deres lige kæmpe med så lynsnar hastighed og vildskab som han. Og hans kampmetode var dem ganske ukendt, denne kattesmidighed, hvormed han sprang ind på sin modstander, anbragte sit stød og væk var han i samme nu. Ikke en eneste gang lykkedes det Arthur at få fat på ham, han var for tung og langsom. Hans læber, næse og øre blødte, men han havde en færdighed, som her var ham til stor gavn: han kunne blive stående på sine ben. Trods alle angreb vraltede han stadig rundt på sine korte, kraftige ben og med overkroppen ludende lidt fremefter, ventende på det øjeblik, hvor han kunne få fat på

sin modstander på det rigtige sted og så med sin krops solide vægt tvinge ham i gulvet.

Paw var usåret og fløj forpustet rundt fra sted til sted. Hans bevægelsesfrihed var dog her i stuen ikke så stor, som han var vant til, og en gang efter et af sine smidige, lynsnare angreb sprang han tilbage mod en af sengene. Arthur gik frem og spærrede ham vejen, pressede ham op mod sengen og fik tag i ham. Paw slog vildt og rasende omkring sig, men han havde sin fjendes krop for tæt inde på sig og kunne ikke ramme ham, hvor han ville. Han slyngede sine arme om Arthurs hoved og bed ham i øret, men Arthur slap ikke sit knugende tag, som i høj grad vanskeliggjorde Paws åndedræt. Endnu et øjeblik dansede de rundt, så følte Paw, at han tabte fodfæstet, han blev løftet op, og voldsomt tumlede de om på gulvet, Paw nederst. I faldet stødte han baghovedet mod en sengekant og mistede halvt bevidstheden. –

Der hørtes skridt nede på gangen.

"Slip ham, Arthur, der kommer nogen."

Hurtigt fik de Paw, der udmattet lå på gulvet, løftet op og lagt i sengen, og da læreren trådte ind, var alt roligt. Han slukkede lyset og gik sin vej igen. Næppe var han ude ad døren, før de atter var oppe og stimlede sammen om Arthurs seng.

"Den var hård, hva', men du fik ham da knaldet."

Arthur selv sad sejrsstolt i sin seng og modtog deres lykønskninger og håndtryk med den ene hånd, mens han med den anden tørrede blodet af sig.

For Paw var der ingen, der interesserede sig mere den aften. Han lå stille hen, følte sig ikke beskæmmet af sit nederlag, men den følelse af ubehag over for alt og alle her på anstalten, som

han havde næret fra den første time, voksede den nat mere og mere i ham og blev til had, et utæmmeligt had til de mennesker, der havde spærret ham inde her, had til alle de drenge, som han skulle tvinges til at være sammen med, had til de omgivelser, som han allerede nu havde den fulde forståelse af, at han skulle leve under.

Straks den næste morgen begyndte hans genvordigheder. Han fik udleveret en tandbørste og fik ordre til at benytte den. Halvt af uvilkårlig følt uvilje mod at benytte det for ham fuldstændig ukendte apparat, halvt af begyndende trods over for anstaltens personale lod han den ligge urørt.

"Kommer du snart i gang – børster du ikke tænder, så får du heller ingen morgenmad. Det bruger vi her," sagde assistenten, som havde tilsyn med drengenes morgentoilette.

"Dyp den bare i vandet og hæng den op på plads," hviskede hans sidemand til ham.

Paw fulgte hans råd, men en anden dreng var straks parat til at spille den mest foragtelige rolle – sladderhankens, angiverens rolle, og Paw fik ingen morgenmad den dag.

Før middag blev han sat til havearbejde og skulle skuffe gangene. Han var stadig under opsigt og følte sig mere og mere irriteret over assistentens vedvarende påmindelser om at bestille noget. Efter middag spillede de fodbold, noget han aldrig havde prøvet før, og som slet ikke kunne aftvinge ham nogen interesse. Hans kammerater, som her på fodboldbanen for en tid glemte alle deres sorger, pinte ham med deres spottende drillerier og hån over hans fejl og den ubehjælpsomme måde, han behandlede bolden på. Paw fandt

dagen utrolig lang og utrolig kedelig. Næste dag var det søndag. Om morgenen stillede de til parade, iført deres søndagstøj for at få alt deres tøj set efter og få et rent lommetørklæde udleveret. Paw havde endnu kun sit arbejdstøj. Søndagstøjet fik man først, når man havde været i nogen tid på anstalten, det var en sikkerhedsforanstaltning mod flugtforsøg, som forekom hyppigst i den første tid.

Paw manglede sit lommetørklæde. Han havde set, at en af drengene fra den tilstødende sovesal havde taget det, men på lærerens forespørgsel, hvor hans lommetørklæde var henne, rystede han blot på hovedet.

Senere fandt læreren et omtrent helt rent lommetørklæde hos en af de andre drenge.

"Er det ikke den ny drengs lommetørklæde det?" spurgte læreren ham.

Men han bedyrede med mange ord sit absolutte ukendskab til den ny drengs lommetørklæde, alle hans kammerater støttede ham heri, og læreren troede dem. Paw sendte dem kun et blik fuldt af kold foragt. Som straf blev han sendt til arbejde i køkkenet, hvor han blev sat til at vaske op. Selv følte Paw det ikke som nogen straf. Hernede i køkkenet var han da i det mindste fri for lærernes og assistenternes vogtende øje og kammeraternes fortsatte drillerier, og det kvindelige køkkenpersonale var tilmed venlige imod ham. Efter middag, da arbejdet med opvasken var endt, og forstanderen havde fået sin kaffe bragt op, gav de ham endog en kop kaffe med et stort stykke søsterkage til, mens de selv trak sig ind i et tilstødende værelse for i fred at nyde eftermiddagskaffen.

Paw var ene.

Han så sig et øjeblik om, helt forbavset over den heldige situation, han så pludselig og uanet var kommet i, og som et lyn fo'r tanken ned i ham: bort herfra. Her var lejligheden til at flygte endelig kommet. Køkkenet lå i kælderetagen, foran ham var tilmed et åbentstående vindue, som vendte ud mod køkkenhaven, og dernede var alt roligt en søndageftermiddag.

Han lod sine træsko stå, lod kaffe være kaffe, glemte endog at tage det store stykke søsterkage med sig, entrede over køkkenbordet og ud ad vinduet. Han nåede lykkeligt over et lille åbent stykke af haven og hen til den lange gang af stikkelsbærbuske, imellem hvilke han krøb på hænder og fødder, indtil han kom til udkanten af haven. Her standsede han et øjeblik og kikkede tilbage, nej, der var intet usædvanligt at opdage, alt var tilsyneladende roligt og hans flugt endnu ikke opdaget, men det kunne jo ske, hvad øjeblik det skulle være. Han måtte nå over til skoven derovre, hvor han vel nok fandt et skjulested, indtil mørket faldt på, og han kunne fortsætte sin flugt. Han måtte frem for alt undgå at møde folk, der straks af anstaltens arbejdstøj, som han var iført, kunne slutte sig til, at han var på ulovlige veje. Derfor – hurtigst muligt over markerne og ind i skoven. Han krøb langs jordvolden uden om haven, indtil han var i skjul af havens høje træer og ikke kunne ses fra anstaltens vinduer. Så gik det, så hurtigt hans ben kunne bære ham, over mod skoven.

"Kan du så komme herind og tage kopperne!" råbte den trivelige madam Olsen, som stod for anstaltens køkken.

Intet svar.

"Åh, sig til drengen om at tage kopperne," henvendte hun sig til en af sine medhjælpersker.

Hun lukkede døren op til køkkenet.

"Han er her ikke!" råbte hun. "Jøsses, jeg tror, han er løbet sin vej. Kaffen er urørt, og hans træsko står på gulvet!"

Madam Olsen fik pludselig travlt.

"Ja, det er han, den skarns knægt. Hvem skulle tro det om ham. Han var dog ellers sådan en køn dreng at se på. Og sådan lønner han ens godhed, og kaffen har han ikke rørt og søsterkagen –." Snart efter var forstanderen alarmeret. Nogle af lærerne og assistenterne blev sendt ud på cykel ad vejene for at spørge sig for hos folk og søge at få ham fanget, inden han kom for langt væk. – – –

Nede i stationsbyen boede en statspolitibetjent, som ejede en politihund. Siden han var kommet, var det ikke blevet let for drengene at undløbe fra anstalten, og alene det, at de vidste, at han og hunden var der i nærheden og blev benyttet ved eftersøgningen, havde bragt antallet af undvigelsesforsøg betydeligt ned. Paw havde dog aldrig hørt noget om det, ikke heller kendte han det mindste til politihunde eller disses glimrende evne til at spore og deres udmærkede dressur.

Fra sit udkikssted højt oppe i et træ havde han set lærerne spurte af sted ud ad landevejene, han troede sig allerede i sikkerhed, kravlede ned af træet og opsøgte sig et skjulested i det tætteste krat, hvor han ville hvile ud, til mørket faldt på.

Forstanderen telefonerede til statspolitibetjenten, og kort efter ankom denne med sin hund. Paws tøj blev samlet sammen og hunden kommanderet til at lægge sig på det. Her lå den rolig

en times tid, hvorpå dens herre satte snor på den og førte den hen til køkkenvinduet. Her fik den øjeblikkelig fat på sporet, og nu gik det af sted med fuld fart på det friske spor. Den halede og halede, så dens herre og læreren, som ledsagede ham, knapt nok kunne følge med.

"Han har dog set sig godt om, fyren her," sagde betjenten, "vil De se her, hvor han er krøbet på maven i skjul af buskene, så længe han kunne ses fra vinduerne – – – og her skjuler træerne ham, se her, nu sætter han farten op over mod skoven. Han er ikke tåbelig som de andre, de maser bare ud ad vejene. Men han regner vist ikke med Ajax her. Den skal nok finde ham. Hans spor er jo ganske friskt."

Paw lå dybt inde i krattet, da han pludselig hørte stemmer i skoven.

"De har kunnet følge mit spor indtil skoven," tænkte han, "det kunne vel ikke undgås, men herinde kan de ikke følge det."

Ajax fandt det dog let, og Paw hørte stemmerne, og derimellem en underlig snøften, komme krattet nærmere og nærmere.

"De har hund med," mumlede han og rejste sig op, parat til at sælge sin nyerhvervede frihed så dyrt som muligt. Han mindedes sin kamp med ræven, bare han dog havde sin kniv.

Ajax standsede pludselig foran krattet og så op på sin herre.

"Ja, så har Ajax ham," hviskede betjenten, "han er derinde i krattet. Gå De nu udenom, hvis han skulle løbe, inden jeg når ind til ham, så går jeg igennem med hunden."

Læreren gik udenom og stillede sig på post ved den modsatte side af krattet, og Ajax med sin herre efter sig trængte igennem det tætte krat.

Pludselig stod de over for Paw. Han forsøgte at flygte, men Ajax rev i et voldsomt spring sin line over, og i et nu havde den væltet ham og sat sine forpoter på hans bryst.

"Lig rolig, dreng, ellers bider den dig!" råbte betjenten.

Paw følte instinktmæssigt, at her var der heller ikke andet at gøre. Hunden klemte hans bryst, så han knapt kunne ånde, og lige over sit hoved havde han dens åbne, røde gab med de skinnende hvide tænder, dens varme ånde brændte ham helt, og savlet fra dens kæber dryppede ned på ham. Et øjeblik efter kom betjenten til, fik hunden bort og slog en klo i nakken på ham.

"Så, nu har du stiftet bekendtskab med Ajax, og det slap du jo meget godt fra denne gang, men prøv ikke på at gentage det."

Paw blev ført tilbage til anstalten og anbragt på "den lukkede afdeling" – alle anstaltens drenges store rædsel. Den lukkede afdeling var en bygning, som lå for sig selv, og hvor der var gjort alt for at hindre flugtforsøg. Hver dreng havde her sit eget soverum med en fast briks, fast bord og bænk, vinduet sad så højt oppe og var af så tykt glas, at det umuligt kunne slås i stykker, og der var dobbelt dør med glug, og begge dørene var aflåsede.

Den lukkede afdelings beboere blev holdt fuldstændig afsondret fra hinanden, og da det var indrettet således, at hvert andet rum var soverum, hvert andet arbejdsrum, var det dem også umuligt at komme i forbindelse med hinanden ved hjælp af banke- eller andre systemer.

Et ophold her kunne nok tvinge de genstridige til lydighed og borttage hos dem, der var ked af opholdet på anstalten, lysten

til at gentage et mislykket flugtforsøg. Denne fuldstændige afsondring fra de andre, dette ikke at have en kammerat at tale med, denne ensomhed her dag og nat frygtede de langt mere end en ordentlig omgang prygl.

Paw blev lukket inde i et af soverummene, kommanderet i seng, og alt hans tøj blev taget fra ham.

I de følgende dage fik han god tid til at tænke sig om, for man lod ham blive i sengen, og der var ikke et menneske, som sagde et ord til ham. Hans mad blev sat ind til ham, men assistenten, som bragte den, åbnede aldrig sin mund. Paw forstod ikke situationen og begreb ikke, hvorfor man lod ham ligge i sengen, han var jo slet ikke syg. Til at begynde med lå han ganske stille hen, meget mismodig over sit mislykkede flugtforsøg, men senere blev hans tanker klarere, og det gik op for ham, at det i hvert fald ikke nyttede noget, at han ærgrede sig eller var ked af det. Han måtte finde på en anden måde at komme bort på. Blive her på anstalten *ville* han ikke. Det var måske også dumt af ham at flygte om dagen, men han havde jo slet ikke regnet med den hund. Havde den ikke været der, så skulle han nok have klaret sig. Men den var der endnu og ville utvivlsomt også blive benyttet næste gang. Han måtte have et længere forspring, således at hans spor blev gammelt og ikke let for hunden at følge, derfor måtte han se at slippe bort tidligt om natten. Først og fremmest måtte han dog se at komme ud af den lukkede afdeling. Her var alle chancer for en flugt umuliggjort.

Tre dage havde han ligget til sengs, da forstanderen en morgenstund trådte ind i hans fængsel.

Han satte sig roligt ned på stolen og så længe hen på Paw. Endelig åbnede han munden.

"Nu har du vel fået tid til at tænke dig lidt om. Du husker vel, hvad jeg sagde dig den første dag, at det ville blive værst for dig selv, hvis du prøvede på at rende herfra. Her er ikke morsomt her, hvor du er. Vel?"

Paw svarede ikke. Forstanderen ville dog ikke give op. Denne gang ville han have drengen til at svare.

"Jeg forstår dig ikke helt, dreng. Hvor ville du da hen?"

"Hjem til min far," brast det ud af Paw.

"Jamen, det sagde jeg dig også den første dag, at det kan du ikke komme. Du må blive her, indtil du har lært at bestille noget. Hvad skal der ellers blive af dig i fremtiden?"

"Hvornår må jeg komme hjem?"

Hvad skulle forstanderen svare. Han vidste så godt, at Paw aldrig ville komme tilbage til det sted, som han troede var hans hjem.

"Det kommer an på dig selv. Hvis du opfører dig godt her, kan du vel snart komme herfra."

"Hvornår er det?" Paws tanker drejede sig kun om dette ene: bort herfra.

"Det kan jeg ikke sige dig bestemt endnu, men foreløbig må du se at opføre dig således, at du kan komme ud herfra, hvor du i øjeblikket er. Her er ikke morsomt. Vel?"

"Nej," stammede Paw næppe hørligt.

"Endelig et svar," tænkte forstanderen, og han fortsatte:

"Hvis du nu slår enhver tanke om at rende bort ud af hovedet, så skal du også komme over til de andre igen. Se nu at tage dig sammen, bliv en god dreng og gør, hvad der bliver sagt til dig.

Så er der vel ikke så lang tid tilbage, inden du atter kan komme helt bort herfra."

Paw så op på forstanderen.

"Hvornår?"

"Jeg *kan* ikke nu sige dig det bestemt. Du må i hvert fald blive her, til du er konfirmeret, og hvis du skikker dig godt, får du nok lov til at gå til præst næste forår. Du har jo alderen dertil. Men du må love mig at opgive enhver tanke om at stikke herfra."

Der blev et øjebliks fuldstændig stilhed. Paw lå og tænkte på, hvor lang tid det dog var, det var jo hele vinteren og foråret. Hans tanker gik tilbage til sidste vinter hos Kluk-Anders, til alle de morsomme jagter, alle de spændende ture ud til fælderne for at se, om der var noget i dem, til hele det frie og utvungne liv, han havde levet der i skoven, og til de hyggelige vinteraftener, hvor hans plejefader havde lært ham at stoppe fugle ud og tilberede skind.

Det forekom ham fuldstændig umuligt at holde ud her på anstalten. Han havde jo ikke den voksne mands evne til at se fremad og arbejde hen til den løn, som fremtiden ville give, han levede drengens liv i nuet, og i hans årer rullede tilmed det vilde naturfolks blod, han stammede halvt ned fra de mennesker, der kun lever i øjeblikket og ikke skænker dagen i morgen en tanke. – Men bort herfra måtte han, og var der ingen anden vej, så måtte han vel prøve på at blive her og holde ud.

"Kommer jeg så hjem, når jeg er konfirmeret?"

"Ja, hvis du har opført dig godt i alle måder og lært at bestille noget."

Atter et øjebliks stilhed.

"Skal vi så være enige om det? Så skal du få dit tøj herover."

Paw nikkede tavst, og forstanderen gik sin vej igen.

Ovre i sit kontor faldt han i dybe tanker. Han havde nu i den lange tid, han havde været forstander, haft med så mange drenge at gøre, de allerfleste havde haft meget svært ved at underkaste sig tvangen her på anstalten, og det havde voldt ham mange vanskeligheder at bekæmpe deres såkaldte vagabonderende tilbøjeligheder. Men ham derovre. Ja, de skrev jo også om ham "vagabonderende tilbøjeligheder", men var det hos ham ikke snarere den ægte, oprindelige natur? Kunne den forandres eller udryddes her under den ensformige tvang?

Forstanderen havde sidste sommer set en spejdertrop i lejr, og senere havde han sat sig ind i spejderbevægelsen og dennes formål. Han mindedes så tydeligt alle de glade ansigter dér i lejren, alle de muntre stemmer, så for sig drengenes arbejdslyst og interesserede optagethed, hvad enten det nu gjaldt deres madlavning, deres ordning af teltene eller alt det andet arbejde i den lille verden, som deres lejr var for dem. Han havde også fulgt dem under en øvelse, set den alvor, hvormed de gik op i deres leg, selv om marker blev til prærier, fredeligt græssende køer til vilde bøffelhjorder og et lille skovløberhus til et af vestens ensomme blokhuse.

Var det nu, fordi de drenge dér kun kendte til livets lyse sider, at de så let lod deres fantasi tage fangen? Ville hans egne drenge fra de fattige hjem og med deres forsømte opdragelse kunne gøre det samme, ville de lige så let kunne leve sig ind i den verden? Det kunne dog være, at man, hvis man kom dem i møde på rette måde, kunne få de oprindelige instinkter frem, og kunne man ikke regne med det som et uomstødeligt faktum,

at drenge med glæde og uden betænkning styrter sig ind i alt, hvad der har de svageste berøringspunkter med mystik og romantik, at deres letbevægelige sind sættes i svingning ved et nok så lille pust ude fra eventyrets brogede verden?

Var det ikke bedre at få frem netop de instinkter, som sikkert lå skjult hos dem? Selv de drenge her på anstalten var sikkert også inderst inde besjælet af en levende interesse for den slags eventyr, uagtet livets hårde og nøgne virkelighed tidligt havde sat bom for deres ønsker. Var der så ikke betingelser for at lære dem noget netop ad den vej?

Nu ham derovre, var det ikke for hård en kamp at sætte ham ud for, var det ikke for voldsom en modstand, han sådan pludselig skulle overvinde, denne ensformige tvang på anstalten? Ville det ikke være meget lettere at komme til bunds i hans tankeliv, lettere at få rigtig fat i ham, hvis man stillede ham overfor sådanne opgaver, hvor hans fantasi kunne få frie tøjler, hvis man kom hans drengeønsker og drengelyster lidt mere i møde, hvis man så livet mere med hans øjne?

Men han havde jo sine instrukser; der var jo det bestemte reglement for hele livet på anstalten, og han havde hverken lov eller midler til at prøve det andet.

Paw kom over til de andre igen, og til at begynde med gik det helt godt. Han havde den bedste vilje til at prøve på at finde sig i den for ham så indholdsløse, så bundløst kedelige tilværelse, og det ville måske også være gået alt sammen, hvis han blot havde haft evne til at omgås de andre drenge, der var blevet ham påtvunget som kammerater. Men han var jo så vidt forskellig fra dem i alt: natur, tankegang, interesser og tidligere levevis.

De andre holdt sammen som ærtehalm og drillede og plagede ham på alle måder og til alle tider.

Der er ingen, der kan være så onde mod hinanden som drenge, ingen så opfindsomme og udholdende i deres drillerier, ingen så skånselsløse i deres forfølgelse af en, som de mener ikke hører til deres kreds. Paw måtte i længden blive den lille her. Aldrig lod de ham i fred, og han kunne ikke her på anstalten, som fordum i landsbyen, klare sig ved sin overlegenhed i de indbyrdes slagsmål; for de drenge her var af en anden støbning, dem havde livet allerede tidligt gjort hårde og onde. Lidt efter lidt dræbte de hos ham de gode forsætter, som han efter forstanderens besøg hos ham på den lukkede afdeling havde om ikke at rende bort, men blive her og holde ud, til han blev konfirmeret. Han begyndte atter at tumle med planer om at flygte herfra. –

En dag, da han gravede i haven, stødte hans spade mod noget hårdt. Han bøjede sig ned og fandt en kniv. Rusten og medtaget af at ligge i jorden var den, men det var dog en kniv, og glad over sit fund fik han den ubemærket puttet ned i lommen. Han kom til at tænke på sin egen gamle kniv, den, man havde taget fra ham ved hans ankomst, og videre gik tanken tilbage til kampen med ræven, til plejefaderens lille hus og til den store, vidunderlige skov derhjemme. Hvorfor havde de dog taget ham derfra, hvorfor havde de dog spærret ham inde her? Han faldt i dybe tanker, men blev pludselig revet ud af dem ved assistentens barske råb:

"Nu har du vist hvilet dig længe nok derhenne. Det er ikke mellemmadstid endnu." –

De følgende dage syslede han fra morgen til aften med undvigelsesplaner. Af sin stadige frygt for politihunden holdt han fast ved sin gamle plan: at slippe bort om natten i god tid og så få sig et godt forspring. Men der var det med, at alt tøjet blev låset inde, når de var kommet i seng. Han havde undersøgt låsene til skabet, men de var ikke til at få op, og i bar skjorte kunne han ikke flygte i november måned.

Så en dag under hovedrengøringen blev han sat til at sæbeskure tøjskabene. De blev flyttet bort fra væggen for grundigt at blive vasket. Under dette arbejde opdagede han pludseligt, at skabenes bagklædning var af ganske tyndt træ, og han følte uvilkårligt til sin kniv. Her var jo løsningen. Det kunne ikke være så besværligt at få skåret et hul så stort, at tøjet kunne hales ud. Ja, det måtte han prøve. –

Samme aften, da han var vis på, at alle de andre var faldet i søvn, listede han sig op, lå – trods kulden – mindst en time ganske roligt på gulvet ved foden af skabet og fik det forsigtigt lirket ud fra væggen, blot en brøkdel af en tomme for hvert tag. Endelig var det kommet så langt ud, at han kunne begynde at arbejde med sin kniv. Han blev ofte forstyrret, når assistenten, som havde vagt, nærmede sig hans sovestue, men han arbejdede uhyre forsigtigt og havde til sidst fået så stort et hul, at han kunne få sit tøj ud. Træskoene måtte han lade i stikken, men dem havde han heller ikke nogen brug for, for det gjaldt for ham om at bruge sine ben.

Han bandt sine tæpper sammen, og i et belejligt øjeblik firede han sig fra gangvinduet ned i haven.

Atter i friheden.

Hele natten løb han nordpå. Han havde studeret det store Danmarkskort, der hang på deres samlingsstue, så grundigt, at han kunne ruten fra anstalten og til Gunderup landsby fuldstændig udenad. Om tre dage regnede han med at være hjemme, og var han først igen hos sin plejefader, troede han sig i fuldstændig sikkerhed.

Da det begyndte at blive lyst, var han forfærdelig træt, men nu mente han også at have tilbagelagt så lang en strækning, at Ajax ikke kunne følge hans spor. Han måtte nu se at komme i skjul for at hvile ud. Lidt borte fra vejen lå en lade uden noget beboelseshus ved. Det kunne lige passe, for han måtte i hus, der var for koldt for ham at ligge ude i den påklædning. Laden var fuld af korn, og snart efter havde Paw fået sine våde strømper trukket af og boret sig dybt ned i halmen. Her lå han og gned sine iskolde fødder varme, mens han overvejede. Nu var de oppe på anstalten, allerede nu måtte hans flugt være opdaget, men han var jo så herlig langt borte, denne gang skulle de ikke få fat på ham – men Ajax, åh, den hund, hvis den nu alligevel kunne følge hans spor, nej, det kunne den ikke, det måtte den ikke, han ville ikke tilbage igen. Hvor han lå varmt og godt her, træt var han, lidt tung i hovedet også, men han trængte blot til at sove, han lukkede øjnene, og snart efter faldt han i søvn – med et lykkeligt smil om munden, for han var allerede i drømme igen hos sin plejefader, sad i hans varme, hyggelige stue som så ofte før, mens efterårsstormene ruskede i kronerne på de hundredårige træer derovre i skoven, i hans store, vidunderlige skov. –

Det var omtrent middag, da han vågnede. Han var nu fuldstændig udhvilet, følte sig vel nok lidt stiv i lemmerne, men

det, vidste han godt, gik over, når han først kom i bevægelse igen. Derimod var han skrupsulten, og han måtte på en eller anden måde skaffe sig noget at spise.

Han krøb ud af sin hule, åbnede lugen forsigtigt på klem for at orientere sig lidt i omegnen. Du store Gud, derhenne på landevejen kom Ajax med snuden dybt ned mod jorden og tungen langt ud af halsen. Hvor den arbejdede for at komme frem, den sled i sin line og ligefrem trak sin herre, som fulgte bagefter på cykel.

Paw følte sig pludselig så underlig kold over hele kroppen, og hans ben rystede under ham.

Så kunne den alligevel spore ham, så var hans flugt altså igen mislykket, og han skulle atter tilbage til den forhadte anstalt, spærres inde igen på den lukkede afdeling, nej, det *ville* han ikke.

Han følte til sin kniv. Denne gang ville han sælge sin frihed så dyrt som muligt. Koste, hvad det ville, men hunden skulle få hans kniv at føle, dybt ville han bore den ind imellem dens ribben. Det kunne dog endnu være, at den gik forbi – nej, nej, dér stoppede den pludselig op på vejen, vendte sig skarpt til højre og fulgte hans spor over marken lige hen imod laden. Der var absolut ingen tvivl om mere, at den var på foden af ham.

Paw trak sig lidt tilbage fra lugen.

Ved bygningen stoppede Ajax pludselig.

"Nå, der har vi ham altså denne gang," mumlede betjenten og kommanderede Dæk til hunden. Han undersøgte bygningen. Der var porten på den ene side og lugen på den anden side. Gik han med hunden ind ad porten, så kunne knægten måske

hoppe ud af lugen, han måtte derfor hellere lade Ajax passe på neden under lugen, mens han selv undersøgte laden.

Paw hørte, hvorledes betjenten kommanderede Ajax til at sætte sig neden for lugen, og han forstod straks hele situationen, at hunden skulle passe på, at han ikke undslap den vej, mens dens herre gik ind ad porten. Han kikkede lidt ud ad lugen, jo, dér sad den nok så rolig. Hvor han hadede den hund. Skulle han springe ned til den og – men hvad var det! Hans øjne faldt på et langt stykke reb, som hang over en af hanebjælkerne. Pludselig kom han til at tænke på ham spejderen, som de andre kaldte Rebet, og han mindedes så tydeligt, hvorledes han havde lavet en stor løkke i den ene ende af sit reb, og hvorledes han havde kastet det. Kunne han ikke prøve det? Det var dog et forsøg værd. Hurtigt fik han fat på rebet og lavede en løkke. Så lænede han sig forsigtigt ud ad lugen. Ajax sad der stadig ganske rolig. Paw lod Rebet falde ned, og til alt held dalede løkken lige ned over den intetanende hund. Den sprang voldsomt frem, men derved strammedes løkken, og den tumlede om.

En pludselig glædesfølelse bemægtigede sig Paw. Han halede i rebet og slæbte derved hunden hen til muren, fik rebet slået op over hanebjælken og halede af alle kræfter til, bandt en solid knude og styrtede hen til lugen. Det jublede i ham af fryd, dér hang hans dødsfjende og sprællede fortvivlet med sine ben, mens en hæs, gurglende lyd trængte frem fra dens strube. Nu hurtigt, et spring ned på marken, og så gik det i rasende fart over mod et lille stykke skov, der lå i nærheden.

Skov var for Paw det samme som redning – –.

Inde i laden gik betjenten og rodede rundt, da han hørte en mistænkelig, dump lyd, ligesom nogen bankede på muren. Det var Ajax' krop, der svingede frem og tilbage. Han lyttede og opfangede nu også en underlig gurglende lyd. Hurtigt løb han ud ad porten og om på den anden side af laden. Dér hang hans prægtige hund oppe på muren. Han kunne ikke nå den og måtte tilbage igen og op til lugen. Han fik tovet skåret over og hunden hejset ned. Ajax var meget medtaget, og dens herre måtte tumle længe med den, før den kom til hægterne igen, alt mens han bandede og svor på, at den streg skulle komme knægten dyrt at stå. Ajax blev ikke i stand til at genoptage sporingen, og forfølgelsen af Paw blev opgivet for den dag.

Paw fortsatte sin vandring mod hjemmet, gik om natten og skjulte sig om dagen i lader, hvor han sov i høet og ernærede sig hovedsagelig af roer og gulerødder, som han fandt rundt om ved gårdene. Jo nærmere han kom sit hjem, desto hurtigere drev længslen ham af sted.

Men Paw var ukendt med de moderne meddelelsesmidler, han kendte ikke noget til telefon og telegraf og anede ikke, at hans sogn for længst var underrettet om hans flugt og forberedt på, at han ville søge til Kluk-Anders' lille, afsides liggende hus.

Tredjedags morgen, just som han troede at have nået sit mål, blev han fanget af en udstillet post i nærheden af sit gamle hjem.

Atter gik turen tilbage til anstalten, hvor han igen blev anbragt på den lukkede afdeling. Her forblev han, lige indtil han i anledning af julehøjtiden blev "benådet" og igen kom over i hovedbygningen.

Opholdet på den lukkede afdeling havde haft den modsatte virkning på ham end den tilsigtede. Ellers plejede opholdet her og den i længden uudholdelige ensomhed nok at kunne knække en drengs modvilje og trods og få ham til at falde til føje; men Paw var fra de tidligste barndomsår vant til at leve sit liv alene. Han blev kun mere og mere utilnærmelig. Trods og had voksede i ham til en hidtil ukendt styrke her på anstalten, og alle forstanderens indtrængende ord og velmente formaninger prellede af på ham som vand på en gås.

Men ved juletid blev han "benådet".

Det varede dog kun et par dage, så fik han atter lejlighed til at flygte. Denne gang var det dog ikke efter en forudfattet og gennemtænkt plan, det var det rene tilfælde, som rev ham med. Forstanderen plejede til daglig at spise sammen med alle drengene, men denne jul havde han fremmede og indtog derfor sine måltider hos sig selv. Det var nok til at udbrede misstemning rundt om, og hurtigt opstod rygtet, at de ovre hos forstanderen spiste dejlig gåsesteg og store lagkager, mens de andre kun fik flæskesteg og ikke engang så meget, som de plejede at få.

Martin var naturligvis den, der førte an, og han brugte de heftigste ord for at ophidse de andre til demonstrationer. Resultatet for hans vedkommende blev, at han 2. juledags formiddag blev anbragt på den lukkede afdeling.

Dette blev signalet til åben opstand. Stående rundt omkring i små grupper drøftedes begivenheden, andre føreremner blandt drengene løb frem og tilbage fra klynge til klynge, og der var i det hele taget en levende uro på anstalten.

Da de var forsamlet til middag i spisesalen, og hver dreng stod bag sin stol, trådte læreren, som havde tilsynet, ind. At der var noget usædvanligt i luften, mærkede han straks på den fuldkomne ro og stilhed, som herskede i spisesalen. Det var den sædvanlige stilhed, før stormen bryder løs.

"Sid ned," sagde han, men i stedet for at adlyde udstødte de pludselig et mægtigt, forud aftalt og derfor fuldstændig enstemmigt råb:

"Vi vil ha' Martin fri!"

Læreren studsede et øjeblik.

"Vi vil ha' Martin fri!" lød det igen.

"Stille!" tordnede han.

Men alt var nøje aftalt i forvejen, og tiden havde været så kort, at ikke en eneste detalje i oprøret var røbet. Pludselig tog de alle deres tallerkener, kastede dem i gulvet, og som en lavine fo'r de frem, væltede læreren over ende og styrtede ud under høje råb.

"Vi vil ha' Martin fri," lød deres kampråb atter og atter.

På gangen mødte de endnu en lærer, men også han blev væltet helt over ende, og lavinen styrtede videre ud gennem porten, over marken og over i skoven. Dér bevæbnede de sig med store knipler og lovede hinanden at stå last og brast sammen.

Paw var der ingen, der havde indviet i oprørsplanen, men da han opfattede, hvad det hele gik ud på, var han naturligvis straks med. For ham var det en kærkommen lejlighed til at foretage endnu et flugtforsøg, og det under de heldigste omstændigheder her, hvor de omtrent alle var med. Han var ikke så dum at blive ved med at holde sig til klumpen, de andre

og deres planer interesserede ham ikke spor, for ham gjaldt det bare om at komme helt væk. Mens de andre i skovudkanten ivrigt diskuterede, hvad de nu skulle gøre, listede han sig bort.

Man enedes til sidst om at sende en deputation ind til forstanderen for at fortælle ham, at hvis Martin måtte komme ud af den lukkede afdeling, ville de alle vende tilbage igen.

Man trak lod om, hvem der skulle have det hverv, og de tre drenge, som loddet traf, begav sig på vej. Udadtil var de store på det, men inderst inde dog lidt beklemte ved situationen.

Noget efter vendte den ene tilbage igen. Han fortalte, at forstanderen havde siddet ganske rolig og hørt på deres fremstilling, men han ville absolut ikke indlade sig på nogen forhandling og havde kun givet den besked med tilbage, at de straks havde at vende hjem. De to andre var holdt tilbage.

Først blev de alle lidt tavse og så på hinanden, men straks efter lød råb og skrigen igen.

"Ikke tale om det."

"Vi bliver her."

"Lad dem kun komme, så skal de få vore knipler at føle."

"Lad os svare ham med vort kampråb," foreslog en.

Alle satte de hænderne for munden, talte 1, 2, 3, og i takt lød i et mægtigt råb stavelse for stavelse deres udfordrende svar på forstanderens ordre.

"Vi – vil – ha' – Mar – tin – fri!"

På anstalten havde man dog ikke ligget på den lade side. Forstanderens telefon havde kimet; statspolitibetjenten og hans hund var alarmeret, og rundt fra gårdene omkring anstalten var der rekvireret assistance.

Forstanderen var en klog mand. Han lod dem blot foreløbig i fred derovre i skoven, og så længe de var sammen i klump, var han rolig. Han havde udtænkt sin slagplan.

Da han havde alt i orden, gik han ned i haven og halede anstaltens flag ned. Det var signalet til alle de alarmerede gårde rundt om, at de hver fra sin side samtidig skulle rykke frem mod skoven og omringe den. Så kunne de få dem alle på én gang.

Ovre fra skoven bemærkede man også, at flaget gik ned, men man anede ikke, hvad det betød.

"Nu stryger de flaget deroppe," sagde en.

"Hvorfor det?" spurgte en anden.

"Jo, nu er der jo ingen at flage for, når vi ikke er der," svarede en tredje, og hans svar blev belønnet med høje bifaldsråb. Atter lød deres kampråb som fra én mund:

"vi – vil – ha' – Mar – tin – fri!"

Pludselig opdagede en af dem statspolitibetjenten, som kom susende på sin motorcykel.

"Der er panseren."

"Han har ikke hunden med."

"Jo, den har han nok i rygsækken."

Rundt om fra deres udstillede poster blev der meldt om, at folk rykkede frem mod skoven, nogle var endog til hest. De yngre af børnene blev lidt forknytte, men de ældre søgte at holde modet oppe hos dem, svingede deres knipler truende over hovedet og lovede, at de ville knuse pandeskallen på enhver, der kom dem for nær.

"Bare holde sammen i klump, så er der ingen, der kan gøre os noget."

Men klumpen blev splittet. Det begyndte med, at de yngre smed deres gærdestaver, det fortsatte med, at nogle foreslog, at de hellere måtte vende tilbage, og det endte med, at de yngste stod og smågræd, mens de ældre flygtede til alle sider, svingende kniplerne vildt omkring sig. De blev efterhånden taget alle sammen. Ajax standsede gruppe efter gruppe blot ved at vise sine blændende hvide tænder og lade dem høre en ildevarslende knurren. De, der søgte ud over pløjemarkerne, blev redet ind, og i løbet af en times tid troede man at have dem alle.

De blev talt op. En manglede. Det var Paw.

"Ja, jeg tænkte det nok," mumlede forstanderen, "han er gået sine egne veje. Hvad skal der dog blive af den dreng? Han er den vanskeligste, jeg nogen sinde har haft."

Paw blev først taget to dage efter. Han blev tilfældigt opdaget, da han udmattet lå i den dybeste søvn, dybt gravet ned i høet. Han blev atter ført tilbage og anbragt på den lukkede afdeling.

Her sad han nu måned efter måned. Hans fortvivlelse over de stadig mislykkede flugtforsøg, hans trods mod og had til alt og alle var efterhånden blevet afløst af en sløv ligegyldighed. Han led utroligt under den stadige indespærring, hans før så hårde muskler blev som bløde kludebundter, og hans sener, der før havde været så stærke og spændstige, blev som en selestrop, der har været brugt for længe. Hans arbejde bestod i at flette måtter, og dag efter dag sad han ved dette åndsfortærende, legemsødelæggende arbejde. Hans øjne mistede deres tidligere glans og udtryk af livlighed og intelligens.

Da han sidst i marts måned atter blev flyttet tilbage til hovedbygningen, var han knækket. Sløvt og ligegyldigt passede han det, som han blev sat til, han tænkte ikke mere på at flygte, ja, han tænkte overhovedet ikke mere, han var ligeglad med det hele. Hans holdning blev endnu mere foroverbøjet end de andres, hans gang endnu tungere og mere slæbende, hans blik lige så jordsøgende.

Så kom foråret pludseligt og vældigt strygende ind over landet. Overraskende og brat brød det mægtigt frem af vinterens grå ensformighed. Naturen vågnede, og Paw som naturens ægtefødte søn vågnede med. Han følte sig pludselig så feberagtig i sin uro, og hans blik blev atter åbent for det, der foregik omkring ham. Han så atter opad og fulgte med en hemmelig gysen den tidlige forårsbebuder deroppe under himlen – som tåge og regn nu havde sløret så længe – viben, som i sin tumlende flugt trak nordpå, og han lyttede om aftenen andægtigt og med hjertet fuldt af frihedslængsler efter hjejlens dybe fløjtetoner.

Naturen kaldte på sin søn, og han måtte følge den – ud, ud.

Han rettede sin krop og fik sin gamle, stolte holdning tilbage, hans blik blev atter udtryksfuldt og energisk, og han følte sig igen kraftig og parat til at kæmpe videre for sin dyrebare frihed.

Hele den lange vinter havde været som en ond drøm. Nu levede han atter op. Hans tanker blev atter klarere, og han gik i gang med at udtænke sin plan i enkeltheder.

Denne gang ville han narre dem grundigt, både lærerne og politibetjenten og hans hund. Han havde fået nærmere

kendskab til omegnen og ville benytte den å, som løb en halv mils vej syd for anstalten.

Nogen tid efter så han en tidlig aften sit snit til ubemærket at forlade anstalten, løb så hurtigt han kunne mod syd indtil åen, og hele natten fulgte han den, dvs. ikke langs bredden, hvor Ajax kunne følge hans spor, men helt ude i åen; snart kunne han vade, snart måtte han svømme. Vandet var iskoldt, og det var en hård tørn at stå igennem, men også hans viljekraft havde foråret vækket af dens vinterdvale. Ud på morgenstunden gik han atter i land, og så gik det nordpå, op til hans gamle skove, det eneste sted i den hele vide verden, hvor han kunne tænke sig at leve.

Han vidste nu bestemt, at hans plejefader ikke mere boede i det lille hus, og han anede slet ikke, hvor han overhovedet var nu.

Paw søgte ikke denne gang til sit gamle hjem.

Han havde planen for sit fremtidige liv klar. Han måtte helt bort fra menneskene, som kun havde gjort ham ondt, så godt som hvert eneste af dem, og ude i skovene ville han leve sit liv ene, og der skaffede han sig vel nok både husly, klæder og mad.

– – Denne gang havde han på sin vandring nordpå heldet og lykken med sig. En aften nåede han sin skov, udaset, sulten og forkommen, men trods alt glad og lykkelig. Han var fri, og han havde foråret i sit hjerte. Han havde gjort op med menneskene, og hvad der hørte dem til; hans plejefader og gamle læremester, vildttyven og krybskytten Kluk-Anders var der ikke mere, men nu trådte Paw i lære hos den største og bedste af alle læremestre – kampen for tilværelsen.

Syvende kapitel

Tidligt næste morgen vågnede Paw, stiv i alle lemmerne af kulde. Han løb sig varm, fik sig vasket i åen og var klar til at tage fat. Der var nok for ham at gøre, men først og fremmest måtte han have noget at spise, for hans mave var noget slap og sulten, og de roer og gulerødder, som havde udgjort hans føde på vejen herop, havde nok kunnet fylde hans mave, men det havde ikke været nogen særlig nærende eller kraftig kost.

Det var nu først i april, og viben måtte have æg. Hans første tur gjaldt de gamle redesteder, og der fandt han nok af dem. Han fyldte begge sine strømper, og på en solbeskinnet plads i skoven nød han et prægtigt måltid.

Hans næste tanke gjaldt det fremtidige opholdssted i skoven. Den kendte han jo ud og ind, og der var mange udmærkede steder, hvor han kunne slå sig ned. Der var det gamle sted, hvor han i sin tid havde haft sit hjemmelavede kludetelt, nej, det var for langt fra vand; der var flere steder i den afdeling af skoven, ud for hvilken Kluk-Anders' hus lå, nej, det gik heller ikke, for der i omegnen ville de nok blive ved med at søge efter ham, og Ajax – den hund kunne han ikke få ud af tankerne, og han havde drømt om den hele natten. Men der var jo øen – ja, der måtte han over. Så var han tilmed også stadig omgivet af vand til alle sider, og fra de høje træer kunne han se dybt ind i skoven hele søens omkreds rundt. Bedre sted kunne ikke tænkes.

Øen lå i en afdeling af Rønlunds skove, hvor der så at sige ingen mennesker kom. Den afdeling var endnu ikke nået at blive kulturskov, økse, sav og ridsejern havde endnu ikke holdt sit indtog der. Besidderen af Rønlund ejede flere godser, og der

kunne godt gå år imellem, han opholdt sig på Rønlund. Han var en hovedrig mand og behøvede ikke at hugge sine skove igennem for penges skyld. Han holdt heller ikke af en parklignende skov, hvor man så at sige bestemte hvert eneste træs plads, og når han kom til Rønlund, var det nærmest for jagtens skyld, og der, hvor øksehuggene falder tæt, og savenes summen og hvinen forstyrrer naturen, dér trives vildtet ikke vel.

Der var noget vildt og urskovsagtigt over den del af skoven, hvor skovsøen i sin idylliske ro lå, hegnet med rør og vidjebuske. Her voksede træerne, som de selv ville, her stod høje graner og skyggede over selvsået birk og el, friske, stærke træer side om side med gamle, møre og udlevede, her fik vindfælderne lov til at ligge urørte, og uantastede, mandshøje nælder skød op omkring dem, og caprifolien benyttede dem, slyngede sig smidigt og kælent om dem og gjorde sit til, at skoven her fik en svag anelse af en ægte urskovs uigennemtrængelighed.

Paw svømmede over søen og tog som en anden nybygger sin ø i besiddelse. Her var vidunderligt. Han strakte sig på den bløde, mosklædte skovbund og indåndede med velbehag skovbundens krydrede forårsduft. Solen skinnede varmt ned på ham, og hans øre opfangede igen alle skovens kendte lyde, dem, han havde måttet savne så længe.

Her var endelig den fred, den store stilhed, som hans inderste væsen higede efter. Han følte sig i øjeblikket fuldkommen lykkelig, han var mæt og varm, men først og fremmest var han fri og midt i sin egen skov. Kun af og til, når han tænkte på anstalten og livet der, kom der en underlig uro

over ham, så rynkede han uvilkårligt panden og satte hjørnetanden i underlæben.

Hvorfor havde de også sendt ham derhen? Han, der fra sine tidligste drengeår havde været vant til fra sin iagttagen af fuglenes og dyrenes liv at spørge "hvorfor" og været vant til selv at kunne finde det rette svar, han standsede uforstående over for dette spørgsmål.

Hvorfor havde de taget ham bort fra hans plejefader og fra skoven her og lukket ham inde mellem fire vægge, hvorfor måtte han ikke sørge for sig selv, hvorfor skulle han absolut leve sit liv netop således, som de andre ville have det? Hvorfor? Men nej, nu var han væk fra dem, og nu var han kun sig selv. Det var *hans* land, det var *hans* fremtidige hjem, denne ø, *hans* søen, ja, den hele skov. Her ville han bygge sin hytte, og her ville han jage og fange.

Han sprang op, fuld af lyst og energi til at tage fat. Dagen og sollyset måtte benyttes.

Han krydsede øen igennem for at finde det bedste sted for sit natteleje. Sidste nat havde han vel sovet og sovet fast, men det skyldtes dog nærmest hans store træthed og udmattelse; morgenstivheden havde været højst ubehagelig, og det gik heller ikke i længden på denne årstid sådan uden videre at ligge på den kolde, fugtige jord.

Han tænkte på de lune sovesteder, han under sin vandring herop havde haft oppe på hølofterne. Her kunne måske mos og vissent græs træde i stedet for hø. Han gik i gang med at samle ind på de steder, hvor der var mest tørt, og spredte det ud i solen. Så satte han sig til at lave en rive for lettere at kunne vende det og efter endt tørring samle det sammen i bunke. Han

havde kun sin kniv som eneste stykke arbejdsredskab, men den var ham også nok. I et stykke træ borede han huller helt igennem, snittede tænderne til og drev dem ned i hullerne med en sten, så de klemtes fast. En gaffelformet gren brugte han til skaft, målte nøjagtigt ud, hvor hullerne til gaflens to grene skulle være, borede dem ud og hamrede træstykket med tænderne så højt op, at det sad godt og solidt fast.

Det var hans første selvlavede stykke; vel var det lidt klodset at se på og lidt tungt at håndtere, men han var dog stolt af det, for det var hans eget arbejde, og han havde selv fundet på og tænkt sig til, at en gaffelformet gren som skaft ville gøre riven mere solid.

Derefter gik han i gang med at skaffe sig lidt ly og læ. Også her var de gaffelformede grene ham til stor hjælp og kunne ved bygningen af stilladset til hans hytte fuldstændig afhjælpe savnet af søm og tovværk. Han snittede blot i gaffelgrenen et lille indhak, som passede til den anden grens form, og stillede de to grene mod hinanden. En gren blev lagt på som overligger, andre sat op herimod, og efterhånden var stilladset færdigt til beklædning. Grangrene brugte han som underste beklædning, og yderst lagde han rør, som han fik til at ligge tæt og fast ved hjælp af den smidige og bøjelige pilevånd. Ingen bygmester har nogen sinde følt større arbejdsglæde eller været stoltere over sit værk end Paw, da han med hånd under kind stod og mønstrede sin færdige hytte. Der var nok noget at rette endnu; her stak en gren for højt op, den skulle snittes lidt kortere; her skulle rørene ligge pænere, men det kunne rettes i morgen. Nu måtte han hellere bjerge sit soltørrede mos, for den varmende sol var

forsvundet bag trætoppene, og når den ikke var der, kunne man godt mærke, at det endnu var tidligt på året.

Paw gik tidligt til ro, for dagen havde været anstrengende for ham. Så længe han arbejdede, havde han ikke haft tanke for andet end netop det, han var ved, og først nu her, hvor han lå blødt og godt, fik han tid til at tænke sig rigtigt om. Alle mulige tanker trængte sig på, snart gjaldt de hans tidligere, snart hans fremtidige liv. Idé fulgte efter idé, han fik ikke tid til at tænke den ene færdig, før den anden væltede sig frem, trængte den første bort, og således gik det i en uendelighed. Der var nu øen, den var god nok, bedre sted var der overhovedet ikke; ganske vist var der ikke drikkevand på selve øen, men lige ovre på den anden søbred var der en herlig kilde. Det var dog så besværligt at skulle svømme over søen, hver gang han ville have en slurk vand, men hvis han nu hulede en bøgeklov ud, så kunne han fylde den med vand derovre og skyde den foran sig, når han svømmede. Det var også så trættende at skulle holde sit tøj løftet op over vandet med den ene arm, som han havde gjort det første gang. Det kunne jo også anbringes i den udhulede bøgeklov eller blot på en slags tømmerflåde. Så var der hans føde, ja, foreløbig havde han vibeæggene, dem ville der være nok af de første dage, og så håbede han på at løbe på en harekilling af martskuldet, det havde han gjort så mange gange før; det var kød, men så måtte han også have ild; ja, ilden kunne han ikke undvære, men hvor fik han den fra? Måske kunne han liste sig ind og snappe en æske tændstikker ud af lommen på en af de frakker, som skovarbejderne hængte fra sig, mens de arbejdede. Ild måtte han have. Nu fik skovduen snart unger;

dejlige, smækfede, overfodrede unger skulle han hente ned fra rederne.

Han frøs let trods alt det meget mos og tørre græs, han havde fået skrabet sammen. Han mærkede godt den klamme kulde, som trængte sig op forneden fra den fugtige jord; han måtte lave sig en seng i morgen, hvorledes, jo, som en rigtig seng med ben under; dog, han havde hverken søm eller tovværk, men de gaffelformede grene kunne også bruges her; dem var der dog snart ikke flere af her på øen, så han måtte svømme over søen, måske kunne han flette sig en kurv af pilevånd til at tage på hovedet og lægge sit tøj deri, når han svømmede.

Han borede sig længere ned i sit mos og græs, men følte sig alligevel ikke rigtig varm; nej, han manglede noget, som kunne ligge fast og tæt om ham, et tæppe – af skind for eksempel; ja, kunne han bare fange nogle ræve, oh, det kunne være, at hans plejefader ikke havde taget alle sine fælder med sig, en var der da i det mindste, som han ikke vidste besked om, hvor var, for den havde Paw selv sat ud; nej, to var der, dem måtte han se efter i morgen. Alt, hvad han dog skulle gøre i morgen!

Nye tanker væltede sig stadig frem, kæmpede deres kamp med de gamle, forjog dem, blev selv forjaget igen af andre, og Paws overtrætte hjerne kunne til sidst ikke rumme dem alle. Hvor de tumlede rundt derinde, sengen, fælderne, den udhulede bøgeklov, eller pilekurven på hovedet var bedre, nej, den kunne han ikke hente vand i – vrøvl. Paw lukkede øjnene op og i, han følte, at han ikke mere kunne holde styr på sine tanker, men at få dem bort var ham umuligt. Altså – i morgen tidlig – ud og se efter fælderne, nej, han måtte ud efter flere æg først – så ved frokosttid opdage, hvor skovarbejderne holdt hvil, for at

få ild, nej, det behøvedes ikke, der var jo ild inde i et af æggene, han måtte skynde sig hjem til sin ø, inden det brændte ud; men dér sad en ræv, en stor, skabet hanræv, midt i hans udhulede bøgeklov. Sikken en, den havde hans pilekurv på hovedet. Paw var allerede langt borte fra virkeligheden. Hans øjenlåg var faldet i. Endnu nogen tid kæmpede tankerne deres vilde kamp i hans overtrætte hjerne, men omsider fik den fred, og han faldt i dyb søvn.

Næste morgen vågnede han sent og følte sig fuldstændig udhvilet. Først gik turen til vibernes reder for at hente ny forsyning, senere arbejdede han på sin seng og fik også et helt tilfredsstillende resultat. Fire stærke, gaffelformede grene satte han godt langt ned i jorden, så de stod fast og solidt, brugte to længere grene som overliggere, og over dem igen lagde han mindre grene.

Nu var han mere beskyttet mod kulde fra den fugtige jord. Hans ekspedition efter tændstikker mislykkedes totalt, for han traf overhovedet ingen arbejdere i skoven. Derimod havde han mere held med fælderne. Han fandt ikke alene sine to rævefælder på de gamle steder, men også en odderfælde i åen. Under sin søgen efter denne sidste lagde han mærke til de mange ørreder, som stod ganske ubevægelige under brinkerne på rov efter insekter. Han prøvede på at liste sin hånd ned for at få fat på dem. Trods al forsigtighed glippede det dog for ham, men han måtte kunne finde en eller anden metode at fange dem på – med net eller lignende.

Efter at have fundet sine fælder gik han også en tur hen til de steder, hvor de sidste efterår havde haft doner sat ud. De hang der såmænd endnu, mere eller mindre ødelagte naturligvis, og i

nogle af dem hang der endnu stumper af et kramsfugleskelet og svajede i vinden. Paw samlede dem allesammen ind, ikke så meget fordi han kunne bruge de samme igen, men for at de ikke tilfældigt skulle blive opdaget og dette bevirke, at man til efteråret blev mistænksom over for dette skovens bedste donested.

Hvad der var tilbage af hestehår, samlede han omhyggeligt sammen, og under dette arbejde faldt det ham ind, at en sådan tynd, fin og dog så stærk hestehårssnøre forsigtigt bagfra måtte kunne listes omkring ørreden. Det ville han prøve den dag i morgen, nej, for resten, hvad kunne det nytte. Æg kunne han spise rå, men fisk måtte enten steges eller koges. Ild måtte han først og fremmest have.

Mørket var efterhånden faldet på, og han måtte skynde sig hjem. Da han kom til hovedvejen, som gik gennem skoven, hørte han en vogn komme. Han skjulte sig og kikkede frem gennem grenene. Der sad kusken med en cigar i munden, den lyste i mørket. Det gav et helt sæt i Paw, der var jo ild, havde han dog blot en stump brændende cigar, ville kusken dog blot smide den ned på vejen, eller skulle han hænge bag i vognen og vente, til han ikke ville ryge mere og kastede den bort. Vognen var lige ud for ham nu, og Paw gik uvilkårligt et skridt fremad. Hestene, som i mørke ser, hører og føler langt bedre end menneskene, blev bange, sprang til siden og fortsatte i skarpt trav. Deres sko slog hårdt mod vejens mange sten, gnist på gnist lyste op i mørket. Paw stod ubevægelig og så efter dem, det var jo også ild disse gnister. Jern mod sten, her var måske løsningen. Kunne man så blot få gnisten til at fænge.

Fuld af håb fortsatte han vandringen hjem til sin ø. –

Allerede næste dag havde Paw ild.

Fra den tidligste morgenstund havde han arbejdet derpå, først prøvet med alle mulige forskellige slags sten, som han slog hårdt ned mod en halv hestesko, han havde fundet, men det lykkedes ham ikke. Han var nær ved at opgive det hele, da han pludselig kom til at tænke på et lille apparat, som en af lærerne på anstalten havde, og som han brugte til at tænde sin cigar med. Der sprang gnisten hen og tændte et stykke fyrsvamp. Så fandt Paw et stykke godt tørt fyrsvamp og satte sig til at overveje, hvorledes det nu bedst kunne anbringes. Hans øjne faldt på fælderne, som han havde hentet i går. Oho, nu havde han det, han kunne jo bruge en af dem. Han fik en flintesten klemt fast mellem to af tænderne og anbragte et stykke fyrsvamp uden om en af den anden rækkes tænder, spændte den stærke fjeder og lod fælden smække sammen.

Fuld af spænding undersøgte Paw fyrsvampen, jo, hvad var det, det var åbenbart lykkedes, der var en lille, sort plet, og det røg ganske svagt fra den. Han pustede dertil, pletten bredte sig, det røg lidt mere, han pustede endnu mere, og nu glødede det. Han fik fat på et tyndt, tørt græsstrå, som han holdt hen til gløden, pustede igen, så kom flammen, ganske svag, og den brændte hurtigt ud. Atter tog han et græsstrå og holdt det hen til gløden, og denne gang havde han en lille dusk parat, den blussede op, tynde, tørre kviste blev lagt ovenpå, og snart havde han et lystigt flammende bål.

En ubeskrivelig glæde bemægtigede sig ham, og han åndede lettet op, nu, da han havde ild. Nu først følte han, at han var i stand til at leve det liv, som han ønskede, nu kunne han klare

sig selv i ét og alt. Han satte sig glad og lykkelig ned ved sin ild, fodrede den med store stykker brænde og så sig med herskermine omkring. Hans lille hytte blev til et slot, hans ø til et kongerige, det sidste bånd, der bandt ham til omverdenen, menneskene derude og deres måde at føre livet på, havde hans varmende, lysende ild brændt over.

Resten af dagen blev han siddende ved sin ild. Han syntes slet ikke, han kunne løsrive sig fra den, og han turde heller ikke forlade den af frygt for, at den skulle gå ud for ham. Det kunne dog ikke gå i længden, så havde han slet ingen nytte af den. Han måtte ud i skoven og hente føden, men hjemme hos Kluk-Anders var der altid ild om morgenen, og han huskede nu, hvorledes hans plejemoder altid sørgede for, at der om aftenen var rene, klare gløder, som hun dækkede til med så megen aske, at de kun fik så megen lufttilførsel, som var nødvendig, for at de kunne holdes vedlige, til morgenen kom. Om aftenen gjorde Paw det samme. Hans søvn blev dog meget urolig, for mange gange var han oppe for at se, om der endnu var ild.

Næste dag fangede han en ørred ved hjælp af sit nye apparat. Han bandt en hestehårsløkke til en stang og listede forsigtigt løkken bagfra ind omkring ørreden, som stod ganske ubevægelig under brinken, og når løkken forsigtigt var listet hen til fiskens midte, trak han den med et pludseligt ryk op af vandet.

Han skyndte sig hjem, for han længtes efter noget andet mad end de rå vibeæg. Han skar ørreden op i ryggen i hele dens længde, rensede den indvendig og spredte den ud, tog en tynd, frisk gren, barkede den af og holdt den over gløderne, til den blev sydende varm. Ved hjælp af tynde, smidige småkviste

bandt han fisken med vrangen udad til grenen og drejede så spiddet over ilden. Aldrig i sit liv havde han smagt nogen herligere ret.

Hvis han nu blot havde en gryde, så kunne han en anden gang koge sin fisk – ja og æggene. Sådan en gryde som spejderne havde, og nu kom han til at tænke på, at de, inden de tog bort, havde gravet en gammel blikdåse ned i jorden. Den måtte nok ligge der endnu, og den kunne han have god brug for.

Næste dag hentede han den gamle, rustne konservesdåse, men for ham blev den en udmærket hjælp. Han fik den nogenlunde skrabet ren og renset, satte et skaft på den og brugte den som kogekar.

Dagene gik hurtigt for Paw. Han havde arbejde nok, for dels måtte han selv skaffe sig sin føde, dels var han optaget af at bygge sig en solidere bolig, som bl.a. også kunne beskytte hans helligdom – ilden – mod regnvejr. Der var bygningsmateriale nok i skoven, og han tog ikke det første det bedste, han traf på. Da han til at begynde med kun havde sin kniv som eneste virkelig brugbare arbejdsredskab, måtte han vælge og vrage for at få netop de stykker, han ikke behøvede at bearbejde så meget.

Under sit arbejde på huset lærte han mangt og meget, først og fremmest fik han øjnene op for, at der rundt om på alle veje ligger hundreder af småting, som menneskene taber eller kaster bort, fordi det er så let og billigt at købe noget nyt i stedet for. Søm fandt han snesevis af, navnlig på hovedvejen gennem skoven, rustne og krogede ganske vist, men de kunne dog benyttes. Småstykker af læder, ståltråd, sejlgarn og tovværk

samlede han ligeledes omhyggeligt op, gemte det hen og følte tit og ofte glæden ved at finde i sit oplag netop det, som han i øjeblikket havde brug for.

Efterhånden fandt han på selv at lave sig erstatning for de forskellige slags værktøj, som han savnede. Et stykke båndjern flossede han med en sten op, så det kunne gøre nytte som sav, en sten med hul i satte han skaft på og brugte som hammer, og to halve hestesko fik han ved hjælp af et søm lavet om til en brugelig knibtang.

Paw valgte sin boplads på et sted, hvor han kunne benytte fire store træer som faste hjørnestøtter. De stod ganske vist ikke helt kvadratisk, men det gjorde heller ikke noget, for i den ene ende – den smalle – kunne han indrette sit ildsted, og i den anden – den brede – sin dør og sit vindue.

Med stor tålmodighed gravede han de svære stolper godt ned i jorden, idet han sørgede for, at de ragede nøjagtigt lige højt op. Til overliggeren skar han dybe indsnit i sine hjørnestøttetræer og kilede den godt fast, så den pressedes ned mod de nedgravede stolper og derved hindrede dem i at forskubbe sig.

Til dør lavede han først en ramme, slog de tre længere grene fast på rammens korte sider og flettede tynde og smidige grene mellem dem. Som hængsler brugte han fire læderlapper, skåret ud af overlæderet på en kasseret træsko, han havde fundet.

Det var en festdag for ham den dag, da han flyttede sin ild ind under husets beskyttende tag. Tidligere havde han, når det trak op til regnvejr, måttet lave et midlertidigt tag over ilden og selv siddet den halve nat på vagt, og flere gange var det dog nær gået galt.

Sit ildsted lavede han af sten. Først blot en krans af store sten, men til hans skuffelse blev hans stue hurtigt fyldt med røg, så han knapt kunne ånde. Så murede han ved hjælp af ler sit ildsted og førte røgen gennem en stenkanal gennem væggen ud i det frie. Nu havde han foran kakkelovn og bagved ildsted. Når han ragede klare, rene gløder ud i stenkransen, både lyste og varmede de op i hans hytte. En dag lagde han mærke til, at der fløj betænkeligt med gnister omkring det letfængelige tagmateriale, men herpå bødede han ved at føre sin røgkanal længere væk og opføre en skorsten af sten, som han klinede sammen med ler.

Uforstyrret af omverdenen levede Paw sit eneboerliv. Det var heldigvis et meget varmt og tørt forår, og det giver altid stærkt og rigeligt vildt.

Paw blev efterhånden en stor jæger, en virkelig fanger. Over alt var han på færde og til alle tider; ikke mindst ved aftentid og om natten, og skovens beboere – dyr som fugle – lærte snart at kende og frygte ham. Han var jo slet ikke som de andre mennesker, der kom støjende og buldrende gennem skoven, set, hørt og lugtet i lang afstand, han her dukkede uset og uhørt op i betænkelig nærhed af dem. Snart måtte råen med sit lam skrækslagen flygte fra den tykning, hvor den lå så trygt, snart blev selveste ræven, når den lå og halvsov i en nældeholm, pludselig skræmt op, så den måtte forsvinde i et vanvittigt spring. Skaderne kendte ham, og når han viste sig, skræppede disse skovens uvorne gadedrenge op og fulgte hans gang, idet de fløj fra træ til træ, stadig udslyngende skældsord, og Morten, som med tilbagelagte øren sad neddukket i sit simple hul, hørte det og fik pludselig travlt. Den kendte ham fra vekslerne og

havde hørt om den mørke skygge, som så lynsnart kunne fare frem. Den følte sig end ikke her i sit skjul helt sikker, rejste ørene, lettede på bagkroppen og listede derfra i små, slæbende hop. Paw var kendt og frygtet af skovens beboere. Men de anede vistnok ikke, at han selv ikke var bedre stillet end de. Han måtte – som de – selv møjsommeligt bjerge sig føden, han fandt snart rigeligt deraf, og så frådsede han, snart knapt nok det, der kunne stille hans værste sult. Han måtte – som de – bevæge sig med forsigtighed og mistænksomhed, for han havde også fjender, han måtte – som de – have øjnene alle vegne og ørene åbne, når han jagede. Når han ville hvile sig, kunne han ikke strække sig sorgløst hen på en åben, solbeskinnet plads, men måtte – som de – opsøge de afsides liggende steder og gemme sig hen i tykning og krat, ja, selv hans søvn måtte være lige så let som deres.

Han frygtede måske menneskene endnu mere, end de gjorde det, for han kendte dem.

Rønlunds skove havde fået endnu et levende væsen, der ligesom dens mange ræve listede sig spejdende omkring mellem træerne, bevægede sig lydløst over skovbunden og jagede med list, kløgt og kraft.

En dag midt i juli måned, endnu førend solen var stået helt op, rejste Paw sig fra sit leje, lagde tørre kviste på sine gløder og satte kogekedlen fyldt med vand over ilden. Han havde prøvet at tilsætte forskellige soltørrede blomster for at få noget, der lignede te, og havde til sidst valgt kodriverblomsten som den bedste. Mens han ventede på, at vandet skulle komme i kog, satte han sig til at sy på sine bukser af hareskind. De gamle

anstaltsbukser kunne ikke holde mere, de var revnede, hullede og lappede i en uendelighed og var nu kasserede. Nogle af blyknapperne havde han allerede brugt til at lodde et hul på sin kogekedel med. Som synål brugte han et spidst fiskeben, og sytråden var gamle sejlgarnsstumper, som han havde fundet hist og her. Skjorten var for længst gået til. Da den ikke kunne hænge sammen mere, havde han skåret den helt i strimler, som han brugte af og til at forbinde sig med, når han rev sig til blods eller skar sine fødder på en skarp sten, og nu i de sidste dage havde han fået brug for nogle af strimlerne, som han anvendte som tesi. Uldtrøjen kunne nok holde lidt endnu, men dens dage var også snart talte, og han havde skind liggende parat til sin ny trøje.

Selv om hans skindtøj om dagen på denne årstid ville være varmt at gå med, kunne han dog ikke undvære det, for han måtte være nogenlunde dækket mod myggenes stik og fluernes irriterende kriblen, når han skulle ligge fuldstændig stille, og om natten, når han på sine fangstture skulle ligge, som var han en gren og ikke et levende væsen, måtte han være beskyttet mod nattens kølighed. Skindtøjet – mente han – ville også på grund af sin farve kunne hjælpe ham til bedre skjul. Haren var jo så godt som umulig at opdage, når den sad ganske stille. Dels af denne grund, dels af hensyn til regnvejr lod han hårene vende udad.

– – Mens han var beskæftiget med dette arbejde, nåede lyden af vognrummel i det fjerne hans øre. Han lyttede.

"Det var dog besynderligt," tænkte han, "hvad kommer der vogne for her i denne del af skoven og på dette tidlige tidspunkt."

Nu hørte han også hundeglam. En pludselig angst greb ham – var det ham, de var ude efter. Hurtigt fik han sin ild omtrent slukket, at ikke røgen skulle røbe hans tilflugtssted, dækkede de sidste gløder til og gik uden for sin hytte. Lyden, blandt andet også menneskestemmer, kom nærmere. Han krøb op i sit udkikstræ, hvorfra han kunne se dybt ind i skoven til alle sider. Herfra så han nu et mærkeligt optog. Forrest gik nogle mænd, der bar nogle smalle både på deres skuldre, og lige efter dem kom der en del andre mænd og en forfærdelig mængde hunde.

Hvad skulle dog alt dette betyde? Da de kom nærmere, så han, at mændene dér bagved bar bøsser over skulderen – åh, nu forstod han det. Andejagten måtte være gået ind, og der skulle holdes jagt her på søen. Der kom jo også besidderen og skovens kendte folk, skovrideren og alle skovbetjentene.

Han så bådene blive sat i søen, og så gik det med ét op for ham, at han var i fare. Hurtigt krøb han ned fra sit udkikssted. Hvad skulle han nu gøre? Ja, der var ikke andet for end at svømme over søen, men hvis de nu fandt hans hytte, så var det opdaget, at han holdt til her i skoven, han kunne ikke mere vende tilbage til sin ø, og alt hans arbejde her havde været forgæves.

Pang – der lød det første skud, og haglene slog mod bladene i trætoppene lige over for ham.

Pang – pang knaldede det fra alle sider. Nu hurtigt, det var på høje tid for ham at komme af sted. Skulle han slukke ilden, nej, det kunne han ikke få sig selv til, det kunne jo dog være, at de ikke opdagede hans tilflugtssted. Men hvis de gjorde det – hvad så med alle hans skind, hans værktøj og alt, hvad han havde skrabet sammen i sit oplag. Pang – pang – pang.

Blev hans hytte opdaget, kunne han ikke komme her tilbage mere. Han snappede sin kogekedel – det stykke, som forekom ham mest uundværligt af hans ejendele, og sneg sig ned til øbredden, men trak hurtigt hovedet til sig igen. Ikke 20 alen fra ham kom den ene båd gennem sivene.

"Allez – apporte," lød en skarp stemme lige ved ham.

Han løb over til den anden side. Nu begyndte han for alvor at blive angst for sig selv og sin frihed. Anstaltens høje mure rejste sig pludseligt for hans syn, han så forstanderens øjne hvile skarpt på sig og drengene grine ham i møde, som de havde gjort det de andre gange, han var blevet bragt tilbage. Han måtte bort fra øen, men derovre på den anden bred stod skytterne inde på land med bøsserne parat og spejdede med årvågent blik ud over søen. Derhenne fra kom den anden båd henimod ham. Der var 5 mænd i den.

"Sæt herrerne i land henne ved birken der," hørte han skovrideren råbe ud til skovbetjenten, som roede båden, "og sæt herrerne på post rundt om øen."

Nu var der ingen udvej længere. Paw vadede forsigtigt ud gennem rørene, og da han nåede det klare vand, dukkede han ned under vandet og svømmede over mod rørene på den anden bred. Han gik langt ned under vandoverfladen, syntes ikke, han kunne komme langt nok ned, og flere gange stak han hænderne ned i søens dyndbund. Først da han under vandet havde truffet rørene, stak han forsigtigt sit hoved op. Han sank dybt ned i mudder og måtte kæmpe sig ind mod land. Til højre og venstre for ham stod en jæger på post.

"Pas på," hørte han den ene råbe, "der er ænder i rørene. Allez – nå, Juno – allez."

Paw stod stille. Et øjeblik efter banede en hund sig vej gennem rørene ind imod ham, men da den så ham, blev den bange og vendte hurtigt omkring.

"Var der ikke noget?" råbte den anden jæger.

"Nej, Juno kom tilbage igen."

Paw begyndte atter at arbejde.

"Jo, der er nu noget. Allez, Juno, allez."

Men Juno ville ikke.

"Hunden vil s'gu ikke derind igen."

"Har du hunden hos dig?"

"Ja."

"Pas så på, nu skyder jeg derind – så får vi dem vel nok på vingerne."

Paw dukkede sig uvilkårligt, og et øjeblik efter slog haglene ned omkring ham. Han følte sig i livsfare og var lige ved at råbe op, men tog sig i det. "Nej, blot stå bomstille," tænkte han, "så skyder han vel ikke flere skud."

Lidt efter blev de to ubesindige jægere trukket bort fra deres post og sat på en ny højere oppe.

Skæbnen ville, at jægerne holdt frokost ovre på øen. Da en af deltagerne efter frokosten så sig om på øen, fandt han Paws hytte og fortalte de andre derom.

Man gik derhen for nærmere at undersøge den.

"Hm," sagde besidderen og skottede hen til skovrideren. Det stod ham straks klart, at dette her var en krybskyttes sommerresidens.

"Hvad –" sagde skovrideren og sendte skovfoged Iversen, under hvis tilsyn denne afdeling af skoven hørte, et hvast blik.

"Ja, det er tydeligt nok en krybskytte, der holder til her," ytrede en af jagtdeltagerne.

Besidderen af Rønlund gik ind i hytten og standsede foran Paws tildækkede ild.

"Hm, ikke længe siden den fugl er fløjet herfra," mumlede han, idet han ivrigt pirrede op i gløderne med sin stok.

Han så sig omkring.

"Hm – helt komfortabelt indrettet – just ikke en enkelt dags arbejde."

"Hm, hvem holder til her, skovrider?" Spurgte han.

"Ja – ja," stammede skovrideren, "det må jeg tilstå, det har jeg ingen anelse om."

Det var en forbandet historie for ham – nu måske en ny større krybskyttehistorie ikke længe efter, at han havde haft den sidste skandale med Kluk-Anders.

"Kan det ikke være ham, som de kaldte Kluk-Anders, der er kommet hertil igen?" spurgte en.

"Nej, han sidder i øjeblikket på Lolland, det ved jeg bestemt fra min svoger derovre," svarede en af skovfogederne, "derovre har de også deres hyre med ham."

"Tror baronen ikke, det kan være nogle drenge, der har lavet den," indvendte skovrideren.

"Hm, tror det ikke, skovrider," svarede besidderen, "hvor skulle de få alle de her fra?" Og han pirrede med sin stok det ene skind efter det andet ud af hytten. Der var både ræve-, odder- og hareskind.

Alles øjne blev store af forbavselse. Imidlertid var nogle af deltagerne gået ind i hytten.

"Der er ild endnu på ildstedet, så det kan ikke være så mange timer siden, hyttens beboer har forladt sin residens," råbte en af dem.

"Kan det ikke være, han er her på øen endnu?"

Skovbetjentene blev sendt ud for at søge øen igennem. Imens blev Paws hytte gennemrodet grundigt. En fandt hans sav, en hammeren og knibtangen osv., og forundringen steg mere og mere.

"Hm – ikke ilde det hele," mumlede Rønlunds ejer, "det kan måske ikke undgås, at krybskytter kommer udefra, men det er dog så sin sag, at de slår deres bolig op her midt i distriktet."

Skovrideren slog øjnene ned og bed sig i underlæben.

– Efter resultatløs afsøgning af øen tog jagtselskabet hjem, men der var forinden to af jægerne, der sendte hinanden et underligt spørgende blik. Det var de to, mellem hvis poster Paw var gået i land. Den samme tanke slog ned i dem begge: Var det et menneske, der var derinde i rørene – Junos opførsel kunne tyde derpå – efter skuddet var der pludselig blevet fuldstændig stille – hvis nu –

Paw var krøbet op i en stor eg, og herfra kunne han se jægerne tage bort. Han var meget urolig for sin hyttes skæbne, om den var opdaget eller ej.

Så hørte han skovrideren skælde ud. Det var alle skovbetjentene, der fik sig en omgang, og det kunne høres langt væk, for skovrideren var lynende gal. De fik at vide, at det hele her i skoven var en komplet skandale, at de havde at afpatruljere deres afdelinger såvel om dagen som om natten, og til sidst fik skovfoged Iversen sig privat en ordentlig overhaling.

"Hver eneste stump af den elendige hytte får De fjernet i eftermiddag," hørte Paw så tydeligt. Det gav et sæt i ham. Han var opdaget, hytten var fundet, hans ild var slukket, alt, hvad han så møjsommeligt havde slæbt sammen og arbejdet så længe på, skulle fjernes i eftermiddag, øen var han fordrevet fra, hans ø, her hvor han havde følt sig så fri og glad.

"Elendige hytte kalder han den," mumlede han for sig selv og knyttede hånden. – – –

Hele eftermiddagen listede Paw rundt i nærheden af øen, han syntes slet ikke, han kunne løsrive sig fra stedet, skønt det stak i ham at høre øksehuggene derovre fra, hvor hans hjem nu blev lagt øde. Han så også sine skind og alt det andet blive bragt ned til båden.

– – – Sent på eftermiddagen kom der en jægerklædt mand ned til søen. Paw så ham stå inde på land og måle med hånden ud over sivene og så ham til sin store forbavselse vade ud i mudderet uden at tage hensyn til de fine klæder og gule gamacher. Han gik længe og rodede rundt derude. Det var ham, der så tankeløst og ubesindigt havde sendt sit skud ind mellem rørene. Nu var han drevet herud af sine urolige tanker.

Hvileløst strejfede Paw rundt i skoven og stillede sin værste sult med hindbær, som den varme sommer det år havde modnet tidligt. Ud på aftenen trak tunge, mørke skyer op over himlen, og snart efter begyndte regnen.

Paw lå den nat i en forladt rævegravs udtrådte indgangsrør, som han havde foret ud med mos og græs.

Ottende kapitel

Mogens var forblevet støt og trofast i sin spejdervirksomhed. Da Knud for et par år siden var trådt tilbage som patruljefører, havde Mogens afløst ham, et år efter var han blevet tropsassistent, og nu i år, da han var blevet student, havde man – trods hans 18 år – dog betroet ham ledelsen af troppen. Af sine gamle patruljekammerater havde han kun Tage tilbage som tropsassistent. De øvrige, Spisebestikket, Svinghjulet og Kapellanen stod på grund af bortrejse ikke mere i troppen.

Mogens var på langfart med sine 30 spejdere og havde valgt den gamle rute, som han for 4 år siden som menig spejder i Knud Larsens patrulje havde deltaget i. Her kendte han alle dagsmarcherne, alle lejrpladserne, og det ville lette ham arbejdet meget under denne hans første større tur som selvstændig leder. Selv havde han megen glæde af at se de kendte steder igen og opfriske gamle, glade minder fra drengeårene. Ustandseligt lød det: "Du, Tage, kan du huske –" – "Her var det, vi –" osv., og mangfoldige prospektkort blev sendt af sted til de gamle deltagere i hin berømmelige tur.

Den dag, Paw blev fordrevet fra sin ø, var troppen netop på den lange dagsmarch, som skulle ende ved Gunderup landsby.

"Så tager I et tag med allesammen op ad bakken," kommanderede Mogens.

"Er vi der ikke snart?" spurgte en træt og utålmodig spejder.

"Jo, når vi kommer op ad bakken her," svarede Mogens, "ligger lejrpladsen lige på den anden side."

"Her var det, du var lige ved at komme op at skændes med Kapellanen. Kan du huske det?"

"Jo, jo, og nu kommer vi til broen, hvor den lille sigøjnerdreng kæmpede mod alle de andre. Mon han er her endnu? Ham ville jeg gerne træffe igen. Han var en morderlig rask fyr. Jeg kunne godt lide, at drengene fik ham at se. Han måtte nu kunne lære os en del. Tror du ikke?"

"Jo, absolut. Kan du huske, hvor Kapellanen altid kom galt af sted?"

På bakketoppen gjorde troppen holdt et øjeblik for at hvile ud. Mogens benyttede lejligheden til at fortælle sine spejdere om den kampepisode, der havde fundet sted nede ved åen for fire år tilbage. Han skildrede det livligt og malende, og de mindre spejderes øjne strålede. Han fortalte dem videre om alle Paws bedrifter den dag, han havde været hos dem, hvorledes han havde fanget Djip, som patruljen forresten senere havde skænket Zoologisk Have – for en ræv er ikke let eller altid behagelig at have i en københavnsk lejlighed – og om hans glimrende svømmefærdighed.

Spørgsmålene summede omkring Mogens.

"Er han der endnu?"

"Var han virkelig sigøjner?"

"Får vi ham at se?"

"Åh, hent ham ned til os," osv.

Mogens måtte love dem at skaffe ham ned i lejren.

Troppen slog sine telte op på den gamle lejrplads, og Tage med sit kommando blev sendt til landsbyen for at købe ind. Her forhørte han sig om Paw og fik hans levnedsløb beskrevet i de mørkeste farver: Det var naturligvis gået, som de altid havde sagt og troet der i landsbyen, at politiet til sidst havde fået fingre i ham, at han var en gemen tyveknægt, som var blevet sat

i fængsel og senere anbragt på en opdragelsesanstalt, hvor han flere gange var rendt fra. Tage forhørte sig flere steder, men over alt fik han den samme besked. Det gjorde ham ondt at høre om den raske, kønne drengs triste skæbne, og Mogens blev også meget nedtrykt og skuffet ved at høre herom.

"Lad være med at sige det til drengene," sagde han, "nu går de og glæder sig til at lære ham at kende, og det vil naturligvis skuffe dem at høre, at det senere er gået ham så galt. Vi må hellere blot sige, at han er rejst bort fra landsbyen her."

"Ved du hvad, Mogens, det havde jeg nu ikke troet om ham," svarede Tage.

"Nej, jeg heller ikke, men der har vel ingen været til at tage sig af ham. Han gik vist og skøttede sig selv."

Næste morgen skinnede solen atter, da Paw krøb ud af rævegraven. Han tænkte på gårsdagens begivenheder og følte sig først smerteligt berørt af sit store tab, huset, ilden og alt det andet, men på den anden side var han selv fri endnu, ja, de havde end ikke set ham. Hvad var så egentlig alt det andet? Han kunne bygge sig en ny hytte, ild fik han også nok igen, og vildt var der nok af. Bare ikke give op. Skoven var stor, han kunne blot flytte til en anden afdeling og skjule sin hytte et andet sted. Tilbage til menneskene – nej, aldrig!

Tænkte han sig rigtigt om, så var han jo sluppet ualmindelig godt fra dagen i går, og det kunne ellers nær være gået galt. Hvis de nu havde fanget ham – han så igen for sig anstaltens mørke mure – men nej, det ville han ikke tænke på, han var fri endnu, og solen skinnede varmt, morgenstunden var så strålende smuk, hans skov så frisk og grøn.

Paw flyttede med sine eneste ejendele, sin kniv og sit kogekar, sin lasede uldtrøje og sine hareskindsbukser over til den del af skoven, i hvis udkant spejderlejren lå.

Henimod middag lå Paw skjult i nogle smågraner, ivrigt beskæftiget med at lave sig nogle træskolignende sandaler af træ. Under sin omstrejfen havde han mange gange truffet på sit eget spor, og nu var han blevet bange for, at skovens folk skulle blive mistænksomme ved stadig at finde aftrykket af hans nøgne fødder.

Han var så optaget heraf, at han ikke hørte de listende skridt, som nærmede sig grantykningen. Det var to spejdere fra Mogens' trop, der var på opdagelsestur, den 14-årige Niels og den 10-årige Erik, ham, som Tage på grund af hans lidenhed havde døbt "Nummermanden" eller "Undervandsbåden". Mogens havde den formiddag sendt sine spejdere ud i skoven to og to, og det gjaldt så om, hvilket hold der kunne hjembringe det mest mærkværdige, såsom ukendte planter, sjældne stenarter eller lignende.

Niels var blevet lidt tilbage, og Erik var i færd med at gå gennem granerne.

Paw hørte pludselig grenene i sin umiddelbare nærhed rasle og sprang forskrækket op. I samme øjeblik dukkede Erik frem. Deres øjne mødtes, men kun en brøkdel af et sekund, så var Paw i et spring forsvundet.

Erik fo'r med et højt angstskrig tilbage ud af grantykningen og løb lige i armene på Niels. Hans øjne udtrykte den dybeste rædsel, og hans læber bevægede sig, uden at han dog kunne få et ord frem.

"Hvad er der dog i vejen!" råbte Niels, "er du bidt af en hugorm?"

"Nej – nej," stammede Erik.

"Jamen, så sig det dog. Hvad er der i vejen?"

"Der – er – en derinde i granerne – en – underlig en med – langt sort hår – og – og en kniv – i hånden," fik Erik endelig fremstammet.

Niels så forbavset på sin lille kammerat, der var så ophidset.

"Det er da ikke noget at blive så bange for. Lad os se, hvad det er."

Dristigt gled han ind mellem granerne, men Paw var allerede langt borte.

"Er du sikker på, at du har set rigtigt? Kan det ikke have været en ræv?"

"Nej," forsikrede Erik, "det var et menneske, han havde nogle underlige øjne, og så løb han straks, da han så mig."

"Det gjorde du jo også," svarede Niels.

Hjemme i lejren fortalte Erik naturligvis om det mærkelige væsen, han havde truffet. De andre lo ham ud, men i Mogens slog pludselig den tanke ned: Skulle det være Paw, som igen var flygtet fra opdragelsesanstalten og nu fartede rundt i skoven? Eriks beskrivelse af ham kunne godt passe, det sorte hår og hans hurtighed. Bare han dog kunne træffe ham, han ville så gerne tale med ham og få at vide, om det passede alt det, der blev sagt om ham, han ville så gerne prøve at gøre noget for sin lille, brune ven, som han for fire år siden havde syntes så godt om.

Paw var uvilkårligt flygtet bort, da Erik så pludselig og uanet var kommet over ham, men i samme nu, som han sprang bort,

så han, at det var en dreng, klædt i den samme underlige dragt, som hans gamle venner for fire år siden også havde haft på. Han stoppede op og ville vende om, da Eriks høje angstskrig og Niels' stemme fik ham til at fortsætte sin flugt. Synet af spejderdragten vakte gamle, glade minder hos ham. Så var der altså igen kommet spejdere til Gunderup, måske endda hans gamle venner var med. De ville nok kunne kende ham igen. Selv huskede han dem så tydeligt, alle deres morsomme og interessante ting og deres venlighed og godhed imod ham.

Paw trak ned imod det gamle sted, hvor i sin tid de andre havde haft deres telt, jo, der lå lejren. Seks telte talte han, og sikke mange de var denne gang. Nu kom de myldrende ud af teltene med deres tallerkener og stillede sig op i række henne ved de store kedler, som hang over ilden. Paw følte en uimodståelig lyst til at gå derned, og sulten var han, det følte han rigtigt nu. Mon de ikke ligesom i gamle dage ville give ham mad. Men han turde alligevel ikke gå derned – hvis de her nu ikke var som de andre, og der kunne også komme nogen herned fra landsbyen eller oppe fra gården, nej, det var for stor en risiko at udsætte sig for.

Paw kunne dog ikke løsrive sig fra lejren; hele eftermiddagen opholdt han sig i dens nærhed, og mere og mere længtes han efter at tage del i deres liv dernede, tale med dem og høre på dem. I 3 måneder havde han ikke talt med et menneske og egentlig slet ikke savnet det; nu, da han hørte de muntre stemmer dernede, følte han pludselig længsel efter at bruge sin stemme.

Tydeligere og tydeligere erindrede han de vidunderlige dage, da spejderne sidst var her, og der listede sig over ham en følelse

af ensomhed, som han ikke tidligere havde kendt, og den gjorde ham så underlig urolig og hvileløs.

Om aftenen tændtes lejrbålet. Paw benyttede sig af mørket til at krybe nærmere og lå nu godt skjult bag en busk, hvorfra han kunne se og høre alt. Det hele var som i gamle dage, de lo og sang, spillede på harmonika og fortalte historier. Mogens sad stille mellem alle sine glade spejdere og tænkte på Paw, mindedes så tydeligt hans glæde og optagethed, da de sidste gang havde haft lejrbål her på den samme plet. Hvor var han vel nu? Var det virkelig ham, som Erik havde set? Flakkede han – ensom som før – omkring i skoven?

Han blev pludselig revet ud af sine tanker, da en af drengene sagde: "Mogens, vil du ikke nok synge din egen lejrbåls-sang?"

"Jo, Mogens, gør det," bad de andre.

Det gav et sæt i Paw, da han hørte navnet Mogens. Det hed jo også han, der havde været særlig venlig imod ham, han, som han først havde set og talt med, da han vågnede op inde i deres telt.

"Nej, ikke i aften," svarede Mogens.

"Jo, jo," råbte hele skaren op.

"Vi skal nok synge omkvædet med."

Mogens mærkede, at her var ingen vej udenom og rejste sig op. Lyset fra bålet faldt ind på ham, og nu kunne Paw kende ham igen, men hvor var han blevet stor.

Mogens sang:

Jo, du sad der inden vægge og var sløv og sløj og slap,
og du længtes ud mod livet trods al sne og slud og sjap,
men din skole holdt dig fangen, du var lænket til din bog,
– så kom som'ren, og du stuved' al din lærdom i en krog.
Var din hjerne end lidt tung og din kind endnu for bleg,
der er intet, der gi'r helsen som en støvet landevej.

Skinned' solen end så kraftigt, at din nakke kom i las,
strømmed' regnen stridt, så vejen blev et sølet suppedas,
er din støvle også hullet, og blev hudløs end din hæl.
Fik du tilmed på din tå – halløj – en vabel stor og fæl,
trask kun vid're, spark til stenen, så den danser på sin vej.
Pyt – de andre går derhjemme i den gamle hurlumhej.

Så du smed dig træt og mødig på en græsgrøn grøftekant,
vand i halsen – og den tykke, tørre "klemme" frem du
fandt.
Tænk, du syntes allerede, at dit dagværk det var vel,
men du vandrer dog endnu, ja, selv om dagen går på hæld.
Krum i ryggen, sting i siden og i knæene så sløj,
pyt – de andre går derhjemme i det daglige halløj.

Efter hvert vers faldt de andre ind og sang:

Solen er gået til hvile, endt nu al dagens besvær,
trygge og glade vi sidder ved lejrbålets flakkende skær.
Smiler, ler, spiller og synger – stundom dog lover vor sang:
livet skal finde os rede, når leg bli'r til alvor engang.

Noget efter sendte Mogens spejderne til køjs, men selv blev han siddende ved de sidste rester af det nedbrændte bål og

rodede op i gløderne med sin stok. Han følte slet ingen lyst til at gå til ro.

Paw lå endnu bag busken, men nu, da der var blevet stille i teltene, måtte han derned. Mogens stolede han fuldt ud på. Han krøb forsigtigt hen til ham og hviskede: "Mogens."

Mogens fo'r op. Der foran sig så han pludselig ham, som han lige havde siddet og tænkt på.

"Paw, er det virkelig dig – så havde Erik dog ret."

"Hyss," tyssede Paw på ham og så henimod teltet, "væk ikke de andre."

"Men hvad – og hvordan –" Mogens vidste i øjeblikket slet ikke, hvad han skulle sige. Han så forundret på Paw, på hans lange, sorte hår, der hang ned over panden, på hans underlige dragt og den gamle konservesdåse, som hang ved en snor, han havde bundet om livet.

"Må jeg lægge noget brænde på og få noget ild med herfra. De har taget min i går," sagde Paw roligt.

"Taget din ild – men jeg forstår ikke."

"De var lige ved at fange mig i går, og de har revet mit hus ned og slukket min ild."

"Hvem vil fange dig – bor du da her i skoven?"

"Ja, siden foråret – ovre på øen."

"Men hvor får du da mad fra – er du ikke sulten nu?"

"Jo, nu er jeg sulten. Hindbær mætter ikke, og jeg har ingen ild haft i går og i dag."

Mogens hentede brød, smør og ost fra forrådsteltet og smurte løs. Paw havde ikke set eller smagt brød, siden han flygtede fra anstalten, og han slugte det ene stykke efter det andet lige så hurtigt, som Mogens kunne smøre dem.

Mogens så med forbavselse på sin natlige gæsts grådighed, men lod ham spise væk, indtil han ikke ville have mere.

"Men hvor får du da mad fra?" spurgte han igen.

"Kød og fisk," svarede Paw, "det er der nok af."

"Har du virkelig boet alene i skoven lige siden foråret – men hvorfor dog? Paw, fortæl mig hellere det hele, lige siden vi sidst var heroppe. Hvorfor vil de fange dig, og hvorfor bor du ikke hjemme mere? Du kan være ganske rolig for, at jeg ikke skal sige et ord til nogen om det."

Paw tav et øjeblik.

"Stoler du ikke på mig?"

"Jo," svarede Paw og så op på Mogens, "du vil ikke røbe mig."

Paw fortalte om sine plejeforældres død og om Kluk-Anders, hos hvem han havde haft det så godt, indtil de pludselig en dag var kommet og havde sat hans plejefader i fængsel og sendt ham selv ned på anstalten, fortalte om, hvor frygteligt der var der, om den lukkede afdeling, hvor han havde tilbragt sin meste tid, om sine mislykkede flugtforsøg, og om, hvorledes det til sidst var lykkedes ham at komme fri og herop, om hele sit liv i skoven siden da indtil i går, hvor de havde opdaget hans hytte og ødelagt det hele for ham.

Mogens hørte med dyb undren til. Alt, hvad han dog havde gået igennem, siden de sidst havde truffet ham. Mogens knyttede hænderne: hvor de dog havde været onde imod ham.

"Men Paw, sådan kan du da ikke blive ved."

"Hvorfor ikke?"

"Nu, når vinteren kommer, hvad vil du så leve af?"

"Ræven og de andre dyr kan da også leve om vinteren," svarede Paw.

Mogens tav.

Ilden var ved at gå ud, og Paw lagde noget nyt brænde på.

"Men til vinter – nej, Paw, det går ikke – hvis din ild nu går ud – – vil du ikke have nogle tændstikker?" føjede han pludselig til, gik ind i sit telt og hentede lejrens hele forsyning af tændstikker. Der var en hel pakke.

"Må jeg få alle dem?" spurgte Paw med strålende øjne.

"Ja, er der ikke mere, du vil have? Hvad koger du i?"

Paw viste ham den gamle konservesdåse.

"Det er jeres egen," sagde han, "det er den, I gravede ned derhenne, som jeg har taget op igen."

Mogens hentede et timandskogekar.

"Tag det her med – og er der mere, så sig det kun."

"Vil du ikke i seng nu?" spurgte Paw.

"Nej, nej – du må ikke gå endnu. Hør engang, du kan ikke blive ved at gå sådan. Du kan ikke blive ved med at være her."

Paw så forskrækket hen på ham.

"Du har lovet mig ikke at sige til noget menneske, at jeg er her. Du har lovet mig det," sagde han indtrængende.

"Ja, og jeg skal heller ikke gøre det. Hører du, jeg siger ikke noget til nogen, men hvad vil du selv gøre?"

"Jeg bor jo her i skoven."

"Hvis du nu vendte tilbage af dig selv, så lover jeg dig, at jeg skal hjælpe dig ud af anstalten. Jeg skal få min far til det. Han kan gøre det – og så behøver du ikke at tage noget ulovligt fra andre," føjede Mogens sagte til.

Paw så uforstående op på ham.

"De dyr og fisk, som du fanger, det er jo ikke dine."

"Når jeg har fanget dem, jo," svarede Paw og så med et ærligt blik op på Mogens.

Mogens gik ikke dybere ind på dette spørgsmål. Han forstod, at Paw slet ikke havde følelsen af, at skovens vildtlevende dyr og fugle ikke var allemandseje og hørte den til, som fangede dem, og han ville ikke sådan pludselig lade Paw forstå, at det egentlig var tyvehåndværk, som han daglig udøvede. Men han måtte have ham bort fra det liv, han førte, han følte det som sin pligt at søge at overtale ham til at opgive det, det var hans store opgave nu i nat at få Paw ind på den rette vej.

Han lagde sin hånd på hans skulder og talte stille og indtrængende til ham, fortalte så skånsomt som muligt, at det liv, hans plejefader havde levet, havde været forfærdelig forkert, at hvis han selv fortsatte således, ville han aldrig få fred for menneskene, og lovede ham til sidst, at han ville hjælpe ham på alle måder.

Efterhånden begyndte Paw at føle noget inde i sig gøre ondt, han følte sig som aldrig før så ene og så forskellig fra alle andre, han mærkede, at tårerne begyndte at trænge sig frem, bed sin underlæbe til blods for at hindre det, men så knækkede han pludselig sammen og græd, som han aldrig havde gjort det før.

Mogens så bestyrtet på ham, trak sin hånd bort fra hans skulder og rejste sig stille. Han gik væk fra ham for at lade ham græde ud og komme lidt til ro, alt imens han overvejede, hvad der nu skulle gøres. Jo, han ville lade Paw blive i lejren i nat, og måske kunne han få ham til at drage med i morgen. De kunne jo gemme ham i et af teltene, låne ham en spejderuniform og tage ham med hjem. Han var sikker på, at hans fader ville hjælpe ham.

Helt opmuntret ved denne tanke gik Mogens ind i sit telt for at rede Paw et leje, men da han kom ud igen, var Paw forsvundet fra pladsen ved lejrbålet. Mogens kom netop tidsnok til at se en mørk skygge forsvinde over skovgærdet. Han løb så hurtigt, han kunne, derover og råbte ind i skoven: "Paw – Paw –"

Han fik intet svar, hørte kun grenene knage i det fjerne.

Mogens satte sig hen ved ilden igen, og længe ventede han forgæves på, at Paw skulle vende tilbage. Han følte sig dybt skuffet over, at hans planer fuldstændigt var strandede. Først langt ud på natten gik han langsomt og tankefuldt op til sit telt.

Paw hverken ville eller kunne forlade sin skov.

Hvor meget han end holdt af Mogens, hvor meget han end følte, at han kun ville ham godt, så var der dog alle de andre mennesker, og dem frygtede han. Så skulle han tvinges til at gøre alt, som de netop ville have det.

For Paw var tilværelsen egentlig kun tvedelt. Der var skoven, og der var det andet uden for den. Alt, hvad der var i skoven, og hvad der hørte den til, var godt, alt, hvad der var udenfor, ondt. Det havde alle de, som skæbnen havde ladet ham møde, slet ikke forstået; jo, Kluk-Anders dog måske lidt, og selv havde han kun en rent instinktmæssig følelse heraf.

Hans fangerglæde var frisk og naturlig og ingen afstumpet rest af en urtidsfølelse, og netop den nat, da der i hans indre havde stået en kortvarig, men heftig kamp, kom den voldsomt op i ham.

Da solen var ved at stå op, løb han ned til lejren igen, listede sig ned til Mogens' telt og lagde der udenfor nattens fangst: En hare, som han havde overrumplet på vekslen, og en vingeskudt and, som han efter stort besvær endelig havde fanget ude i åen.

Det var hans tak til Mogens for hans gaver og venlige ord.

En times tid senere vågnede lejren. Kokken, der skulle lave havregrøden, skulle – som sædvanlig – hente tændstikker i Mogens' telt.

"Mogens," kaldte han, "må jeg få tændstikkerne?"

"Tændstikkerne," tænkte Mogens, "hvad nu – dem fik jo Paw allesammen." Han følte i sine lommer, men der var ingen. Måske dog Tage havde en æske. De to var de eneste, der måtte have tændstikker hos sig.

"Vent lidt," svarede han, "nu kommer jeg selv."

Han skyndte sig hen til Tage, men heller ikke han havde nogen.

"Men der ligger en hel pakke inde i dit telt, Mogens," svarede han.

I samme øjeblik kom kokken, der havde været nede ved forrådsteltet, bestyrtet løbende.

"Der har været nogen i forrådsteltet i nat," råbte han, "og der mangler et kogekar."

De andre løb til.

"Der har været tyve," råbte en.

"Det er ham, jeg mødte i skoven," faldt Erik ind.

"Ti stille, du," svarede Mogens ham hårdt.

"Mogens, Mogens," lød det nu henne fra hans telt, hvor en af drengene havde fundet Paws hare og and, "skynd dig og kom,

her ligger en død hare og en and."

Straks styrtede alle de andre derhen for at se, hvad det nu var.

Mogens var i øjeblikket helt bestyrtet, men fik dog snart sin gamle koldblodighed tilbage.

"Tage, hør engang, det er rigtigt nok, at der mangler et kogekar, og vi har heller ikke en tændstik i hele lejren. Jeg kan ikke sige grunden – ikke engang til dig. Nu går du med alle drengene ned i vandet – du ved der, hvor vi gik i for fire år siden nede ved fjorden. Du sørger for at holde patruljerne sammen, de må ikke tale med nogen her på egnen. Ja, du forstår ikke, men senere skal jeg fortælle dig hvorfor."

"Er det Paw, der har været her?" afbrød Tage ham.

"Jeg *kan* ikke sige dig det, men gør nu blot, som jeg siger. Imens går jeg ned i byen, køber tændstikker og ser at få fat på en kasserolle."

Da de var væk, åndede Mogens lettet op, gik hen til sit telt og stod længe og så på haren og anden.

Han var naturligvis straks klar over, hvor de var fra. Hvad skulle han nu gøre? Ja, der var ikke andet for end at bryde op så hurtigt som muligt herfra. Sæt, drengene begyndte at snakke op her på egnen om det hele!

Han gravede Paws gave dybt ned i jorden.

Næppe havde drengene efter hjemkomsten sat havregrøden til livs, før der blev givet ordre til opbrud, skønt det ellers skulle have været rastdag.

Drengene forstod ikke et ord af det hele, ejheller, hvad der gik af deres tropsfører nu til morgen. Han, hos hvem de altid var vant til at få et venligt svar på deres mange spørgsmål, han

svarede dem kort og barskt eller undlod helt at svare, og stadig skyndede han på dem.

I huj og hast forlod troppen Gunderup sogn.

Niende kapitel

Der hengik flere dage, inden Paw faldt til ro igen efter det natlige besøg i spejderlejren og den lange samtale med Mogens ved det nedbrændte lejrbål. Der var siden den aften kommet en underlig uro over ham. Før havde han kunnet ligge i timevis – tilfreds og lykkelig – på en solbeskinnet plet og kun haft tanke for solens stråler, der så velgørende borede varmen dybt ind i ham; før havde han efter endt måltid, ligesom en hund, rullet sig sammen og var gledet over i søvnen uden anden tanke eller følelse end den, at han var mæt; men nu var det helt anderledes. Han kunne ikke slippe Mogens af sine tanker, han måtte stadig tænke på alt, hvad han havde fortalt ham om livet dér uden for skoven, og han kunne ikke gøre sig selv rede for eller blive klar over, hvorfor han følte sig så hvileløs, hvorfor hans hjerte somme tider slog så voldsomt, at han kunne se dets bankende bevægelser gennem sin uldtrøje, og hvorfra den kom, denne underlige, trykkende fornemmelse, som om nogen sad på hans bryst.

Han vidste det ikke selv, Paw, men det var længselsfølelsen, som havde sit knugende tag i ham.

Men Paws natur var ikke sådan, at han i længere tid kunne lade sig beherske af den slags følelser, og lidt efter lidt blev han den gamle igen, var glad og tilfreds, når han blot kunne blive ved at leve sit ensomme liv her i skoven, og snart drejede alle hans tanker sig om, hvorledes han nu skulle indrette sig.

Han var klar over, at det ikke i fremtiden kunne gå an kun at have ét tilholdssted. Hvis man opdagede det, så mistede han – ligesom på øen – på én gang alt. Men nu, efter at han havde fået

alle de mange tændstikker af Mogens, var han heller ikke mere så afhængig af sin ild. Nu kunne han flytte vidt omkring og tænde sin ild op, hvor han ville. Mødet med Mogens havde også givet ham en anden ting at tænke på – vinterens komme. Han måtte i god tid tænke på sine vinterboliger, og han måtte samle mange skind, hvis han skulle bo flere steder.

I løbet af sommeren byggede Paw sig tre boliger på forskellige steder i skoven og fordelte i dem ligeligt sine tændstikker, skind og øvrige forråd. Paw var også begyndt at samle forråd af føde. En nat, da han for at skaffe sig hestehår til sine doner var nede i det store indelukke, hvor alle Rønlunds plage gik på græs, fandt han en saltsten i en krybbe i det halvåbne skur, der var opført til ly og læ for plagene og det ungkvæg, der fra forår til efterår gik hernede. Saltstenen tog han med sig, og den blev ham til stor nytte. Ved hjælp af ild og kniv borede han et friskt stykke træstamme ud og benyttede det som kar for sin saltlage. De fisk, han ikke kunne spise, rensede han omhyggeligt, lod dem ligge nogen tid i saltkarret, trak dem på snore og lod dem luft- og soltørre, så de kunne gemmes uden at gå i forrådnelse.

Da rugen og hveden blev moden på de store marker, der stødte op til skoven, samlede han om natten kærner i kurve, som han med megen behændighed og omhu havde flettet af pilekviste og tættet med egeblade. Siden besøget i spejderlejren havde han ofte savnet brød, og hans hjemmelavede brød var ham nu en kærkommen afveksling til kødet, fiskene og bærrene, som han ellers udelukkende var henvist til at leve af.

Han malede kornet til mel mellem to sten, og i den store kogekedel, som Mogens havde givet ham, æltede han det med

vand, så det blev en stiv dej. Snart rullede han det ud i et langt bændel, viklede det om en stok og bagte det over et glødebål, snart formede han dejen til et brød, skrabede gløderne til side, lagde brødet på den varme jord og dækkede det helt til med aske og gløder.

Noget lignende fremgangsmåde brugte han i øvrigt efterhånden både til fisk og fugl.

For at fisken ikke straks skulle brændes, dækkede han dog her sine gløder over med et tyndt lag aske og lagde fisken på askelaget, dækkede den helt til med aske og lagde så gløder ovenpå igen. Skindet gik let af, og kødet var ganske rent. Han erfarede her snart, at når han brændte barkstykker, fik han både den bedste og rigeligste aske.

Var det en fugl, han skulle tilberede, brugte han dog mest den metode, som Kluk-Anders havde lært ham. Han skar den op og rensede den indvendig, skar hovedet og det meste af halsen af, ligeså fødder og vinger. Halefjerene trak han ud, men lod ellers alle småfjer blive siddende. Derefter pakkede han den ind i noget ler, som han havde æltet til en blød, dejagtig masse, lagde lerklumpen ind i ilden og dækkede den helt til med gløder. Efter en times forløb var lerlaget brændt til en hård skal, og når han brød den op, blev fjer og skind hængende i leret, og kødet var fuldstændig rent og velsmagende.

Sommeren var ved at gå på hæld, dens blanke, gyldne dage blev kortere og kortere, skoven begyndte så småt at falme, og efterårets flammende farver var allerede tændt hist og her. Den blide og fine eftersommers sol skinnede om dagen vel endnu velgørende varmt; men når mørket faldt på, føltes kulden så

meget desto mere. Af og til kom der et pludseligt omslag i vejret, solen gemte sig bag et tungt slør af mørke skyer, regnen piskede ned, og stormen fo'r hylende gennem skoven. Det var et varsel om den tid, der forestod – sludens, regnens og kuldens tid, og det bragte Paw til at overveje, om hans hytter nu også kunne give ham tilstrækkeligt ly og læ for vinterstormene, om de var lune nok, når vinterkulden for alvor kom. Skulle han ikke hellere grave sig en hule i jorden? En nat under et sådant pludseligt, heftigt uvejr lå Paw i en af sine hytter. Han troede så fuldt og fast på, at den var solid og tæt, men vinden fandt dog alligevel vej gennem alle sprækkerne, og regnen begyndte at sive ned gennem taget. Et heftigt vindstød rev hans dør helt af, og et øjeblik efter begyndte taget at skride, så Paw skyndsomt måtte flygte ud i regnen. Dagen efter begyndte han at arbejde på sin jordhule.

Der lå dybt inde i granskoven en græs- og lyngklædt gravhøj, og den udvalgte Paw sig. Det var hans mening først at grave et stort, firkantet hul og så ligefrem flytte den omblæste hytte herind. Når han så lavede taget rigtig solidt, og det kunne gøres her, hvor tagbjælkerne kunne få et godt langt og solidt fæste i jorden, og derefter dækkede til med et tykt lag jord, så kunne stormen ikke vælte noget, eller til vinter selv det værste snefog nå ind i hulen.

Han begyndte trøstigt på det store arbejde, der her forestod. Først skar han med sin kniv græstørvene af og lagde dem til side, for de skulle bruges senere til den skjulende beklædning, og derefter gravede han løs med sin hjemmelavede spade, der var forfærdiget af bunden af en gammel, kasseret spand.

Paw var ikke kommet ret langt ned, førend han stødte på en stor sten. Han gravede lidt til den ene side, men traf stadig stenen, prøvede til den anden side, nej, den var der stadig, og han var lige ved at flytte for at begynde forfra et andet sted, da han pludselig så den jord, han havde gravet op med sin spade, af sig selv forsvinde lidt efter lidt. Der måtte være et tomt rum neden under stenen. Nysgerrigt gravede han videre og havde snart af dækket hele stenen, som viste sig at være en meget stor, flad sten, der hvilede på to andre, som stod på højkant. Paw kunne stikke sin arm helt ned mellem stenene og dog ikke føle nogen bund. Han gravede noget frem for sig, jo, der var også en sten, noget tilbage traf han ligeledes en, og den stod på højkant. Det måtte åbenbart være indgangsstenen. Ved at grave et hul under den fik Paw den i løbet af en times tid undermineret og væltet så meget til siden, at han kunne klemme sig ned gennem åbningen.

Paw kunne omtrent stå oprejst derinde og begyndte at kravle længere ind, idet han følte sig for med hænderne. Der var for mørkt til at se noget, selv for hans øjne, der dog var vant til at se i mørke; men overalt følte han de store sten, både ovenover sig og til siderne. Hans hjerne begyndte allerede at tumle med tanken om, hvilket glimrende forrådskammer han her havde fundet. Pludselig holdt stenene til siderne op, og han kunne føle, at han stod overfor et stort, tomt rum. Havde han dog blot haft en tændstik hos sig! Han rejste sig op og kunne lige akkurat med fingerspidserne nå loftet, som også var af sten. Højligt overrasket følte han sig videre frem langs væggen, indtil hans fod stødte mod noget hårdt. Han bøjede sig ned og kunne mærke, at det var træ; snart var det hårdt at føle på, snart

ligesom trøske. Hans fingre gled op langs træet og fik fat på en rund genstand, han løftede den op og kunde føle sig til, at det var en ring, hård, glat og usædvanlig tung. Lige ved siden af den fik han fat på en anden mærkværdig genstand af form ligesom en dolk, og videre famlede hans fingre sig frem. Her lå åbenbart en sten, den var helt rund at føle på, nej, det kunne alligevel ikke være en sten, den vejede jo omtrent ingenting: og hvad var det – her kunne hans pegefinger gå dybt ind i den, og her – alle disse spidser og knuder – det var jo tænder – pludselig stivnede Paw i en øjeblikkelig rædsel. Det var en grav, han var trængt ind i, en kiste, han rodede rundt i, og et dødningehoved, han holdt mellem sine hænder. Først nu mærkede han den mugne, overgemte luft, som var lige ved at tage vejret fra ham, og han klemte uvilkårligt kraniet mellem sine fingre, så tænderne løsnedes helt og en efter en faldt til jorden med små dumpe, uhyggelige smæld. Så kastede han rædselsslagen kraniet fra sig og styrtede mod indgangen, men stødte sit hoved mod den inderste overligger af stengangen og tumlede halvt bedøvet tilbage. Det forekom ham, som hele graven pludselig var fyldt af levende væsener, i sin ophidsede fantasi hørte han det pusle og stønne fra alle hjørner, og samtidig fo'r med ét tanken i ham: indgangsstenen væltet tilbage – levende begravet.

Halvt sanseløs af angst herfor kravlede Paw på hænder og fødder gennem den lange gang, klemte sig op gennem åbningen så hurtigt, at hans skindtøj omtrent blev flået af ham, og løb med skindlapperne slaskende om hælene, så hurtigt han kunne, bort fra gravhøjen. – –

Paw kom sig dog hurtigt af sin pludselige angst. Han var i besiddelse af så megen sund fornuft og klart omdømme, at

frygten snart blev afløst af rolig omtanke, og allerede dagen efter var han i stand til uden ubehag at tænke på gårsdagens oplevelser. Det var dumt af ham, at han var blevet så angst, ganske vist var det sin egen sag så pludseligt i det bælgmørke at blive klar over, at man stod med en død mands hoved mellem hænderne, men det hele var jo dog ellers så såre naturligt. Han erindrede fra sin skoletid navnet jættestue – at han dog ikke straks havde tænkt på det – det var naturligvis en sådan, han havde opdaget der i højen, og han huskede endvidere, hvorledes læreren havde fortalt om de mange forskellige sager, man kunne finde i et sådant gammelt gravsted: økser, knive og den slags, måske var der også noget lignende at finde i dette gravkammer.

Men mest drejede Paws tanker sig dog om udnyttelsen af hulen. Kunne han bo der? Nej, det ville han dog ikke, men til forrådskammer var den udmærket stor og rummelig og fuldstændig beskyttet mod vejr og vind. Og én stor fordel til havde denne stenhule – den kunne skjules helt. Selv om han havde valgt de mest afsidesliggende og bedst skjulte steder til sine hytter, så var det dog ikke helt udelukket, at nogen kom der, og så var de lette at opdage, men her kunne han blot skjule indgangen – med en busk for eksempel, så kunne man gå over højen, om det skulle være, uden at ane noget. Alt dette overvejede Paw, mens han sad og reparerede sin iturevne dragt. Han måtte snarest hen til højen igen, men i dag var det for sent. Han brød sig dog alligevel ikke om at komme der i mørke, så længe skelettet af den døde mand lå derinde.

Tidligt næste morgen var Paw igen ved gravhøjen, medførende nogle af sine "lysepinde" – tynde, knastørre grangrene, flosset op i den ene ende og fedtet godt ind med harpiks. Han undersøgte først meget nøje, hvorledes indgangsstenen stod, fandt det ganske umuligt, at den kunne flytte sig af sig selv, og klemte sig så ind gennem åbningen. Ved lysepindens skær undersøgte han gravkammeret, men der var intet andet end den hensmuldrede egetræskiste. Heri lå – ovenpå nogle rester af et skelet – kun de ting, som han sidste gang havde følt sig til – en dolk og en svær, massiv, tung ring. Dolken kunne han naturligvis bruge, men ringen, jo, forresten, han havde lige lavet sig et trælåg til sit store kogekar, og ringen kunne jo blive en udmærket hank.

Paw samlede omhyggeligt alle skeletdelene sammen – disse sidste jordiske levninger af den gamle nordbo, som for flere tusind år siden var begravet her. Han bar dem en hel mils vej bort fra højen, gravede dem ned, snittede et trækors og satte det over stedet.

De følgende dage havde Paw travlt med at indrette sig i gravkammeret. Han undersøgte meget nøje stenvæggene og loftet og fandt flere steder, hvor han kunne løsne og udtage mindre sten. På disse steder borede han huller ud til højens overflade, satte drænrør, som han hentede nede i plantagens indelukke, hvor man netop var i færd med at dræne, derind og skaffede på den måde mere luft og lys ind i det mørke gravkammer. Indgangen dækkede han til med en flad sten og skjulte den med græstørv, der var så fint og nøjagtigt tilpassede, at man skulle se meget nøje efter for at finde noget mistænkeligt ved dem. I sine luft- og lyshuller satte han, når

han forlod hulen, små, uskyldigt udseende graner, hvis grene fuldstændigt skjulte dem.

Også et ildsted ville han indrette sig, og en dag, da han under forberedelserne gravede i det ene hjørne, fandt han en lille lys, underligt formet sten af flint. Længe sad han og betragtede den, indtil han til sidst fandt ud af, at det måtte være en pilespids. Han rodede videre i jorden og fik efterhånden gravet en tredive stykker frem. Pludselig sprang han op – en stor idé, en mægtig idé var undfanget i hans flittige, stadigt arbejdende hjerne. Han ville lave sig buer og pile. Stykke for stykke undersøgte han pilespidserne – hvor var de spidse og skarpe, jo, det måtte kunne lade sig gøre; der var ingen tvivl om, at de kunne virke dræbende selv på store dyr. Tænk, om han kunne ramme et stykke råvildt, det var rigelig føde til ham for mange, mange dage. Hidtil havde disse undgået Paws ivrige efterstræbelser. Han havde prøvet mange måder, ligget dødsstille langs en gren, der hældede ud over vekslen, for at springe ned på den, som en los springer på sit bytte, men det var aldrig lykkedes ham; han havde ligget timevis skjult i krattet langs vildtstierne med sin ståltrådssnare parat til at slynge om benene på dem, men altid havde de forstået at undgå faren.

Men nu – havde han først bue og pil, ja, så kunne han liste sig til dem, ligesom han på snigjagterne med Kluk-Anders havde prøvet det mange gange.

Det varede ikke længe, inden Paw havde sin bue og sine pile i stand. Buen havde han lavet af en asketræsgren, og som streng brugte han et stykke ståltråd fra vildthegnet. Han øvede sig flittigt og grundigt.

En træstub var det fredeligt græssende dyr, og med alle sanser anspændt til det yderste listede han sig ind på skudhold, prøvede sig frem, hvorledes han bedst skulle holde buen og pilene, når han kravlede og krøb, og undersøgte omhyggeligt, hvor langt pilen trængte ind på de forskellige afstande. Fra morgen til aften var han optaget af sine skydeøvelser, og det svandt efterhånden slemt i hans forråd af de tørrede fisk.

Allerede otte dage efter sit fund af pilespidserne nedlagde Paw sit første stykke storvildt, og han var vild af glæde derover; ikke alene over alt det kød, han fik, men også fordi han fik vished for, at han kunne benytte denne nye jagtmåde. Og jagten med bue og pil var endnu mere spændende og interessant og tilmed ulige lettere end at ligge på lur ved vekslerne. Lad i fremtiden ræven stå ynkeligt på vagt ved sit musehul, lad den luske flov og skamfuld af sted med hængende lunte, når den har forfejlet sit fangstspring, lad den løbe timevis halsende af sted og bilde sig ind, at den kan nå den hurtige rå. –

Paw havde længe nok været en menneskeræv, nu var han jægeren. Hans eventyrlige drømme om storværk var gået i opfyldelse, og hans vidtrækkende tanker var blevet til virkelighed. Han var hersker i skoven, og der var nu ikke det stykke vildt, han ikke kunne fælde.

Vinterens komme frygtede han ikke mere. Her var føde for mange, mange dage, og køllerne skulle i saltkarret og bagefter ryges, stykke for stykke skulle hænge under loftet i hans stenhule, og når vinteren for alvor kom, når sneen fodhøj dækkede jorden, og den skingrende frost lagde sin hårde skal derover, lad så ræven glamme af hunger, lad den føre sin vilde kamp mod de hundreder af krager og skader om de sidste

skind- og benrester af en stivfrossen hare – han kunne blot tage af sit forråd. Og lad vinterstormen fare hylende gennem skoven – han kunne blot tage sin tilflugt til sin lune bolig i gravhøjen, og han havde mange og varme skind, så han kunne klæde sig fra top til tå.

Det var en stor dag for Paw – denne dag, da han følte sig som enehersker i Rønlunds vidtstrakte skove.

En dag i november, da Paw havde efterset sine doner og veltilfreds vendte tilbage til sin hytte med et helt knippe fede kramsfugle, hørte han pludselig stemmer, der syntes at komme fra hans bolig. Forsigtigt nærmede han sig, jo, uden for hytten stod to mænd. Det var skovfogederne Iversen og Friis, der var ude at stoppe rævegrave til, dagen før den store klapjagt skulle afholdes. Paw kunne høre alt, hvad de sagde.

"Ja, hvad skal jeg gøre, Iversen. Jeg er ikke videre glad for at fortælle skovrideren noget om det her."

"Næ, han bliver mere end knotten, han bli'r eddergal, gør han. Det er en bandsat historie, for det er jo uden tvivl den samme fyr, som var ovre på øen, lad mig se, det er fire måneder siden nu. Hytten er af samme slags, kan du se."

"Jeg forstår det ikke – skulle han have været her ude i skoven hele sommeren. Vi har jo aldrig hørt et skud."

"Ja, du så da selv, Friis, at det var sommerskind, de, der ligger derinde."

"Ved du hvad, Iversen, denne gang må vi hugge selve fyren. Det var også dumt af skovrideren at rive hans forrige hytte ned i stedet for at sætte vagt ved den. Han må bo her endnu, der er jo gløder på ildstedet derinde. Men denne gang skal han ikke løbe

fra os. Nu bliver jeg her i hytten, og så går du hjem efter min skyder og får noget mad med herud. Og sig til eleverne, at de skal komme herud, men ikke et ord til skovrideren, at du ved det. Vi må have fyren først. Det er li'egodt den værste, jeg har været ude for i min praksis."

Paw trak sig forsigtigt lidt tilbage, og et øjeblik efter kunne han høre skovfoged Iversen bane sig vej gennem grantykningen. Paws hjerte slog endnu voldsomt af spænding – tænk, var han kommet blot nogle minutter senere, var han gået lige lukt i fælden. Men hvad skulle han nu gøre? Der i hytten lå over halvdelen af hans tændstikker, det store kogekar og hans bedste sovepose. Hvorledes skulle han dog få fat på det? Det var håbløst umuligt at tænke på at liste sig hen til hytten, så længe skovfogeden var der, og nu om ikke lang tid kom der flere til.

Paw tænkte og tænkte, og pludselig slog den tanke ned i ham: han måtte narre skovfogeden bort fra hytten, blot så længe til han kunne få fat i sine ejendele.

Han trak sig ud af grantykningen, krøb så højt op i en bøg, at han kunne se op over toppene på granerne, og mens han slog med en gren på stammen, råbte han, idet han gjorde sin stemme dyb og kraftig:

"Friis – hjælp – hjælp – hjælp!"

Et øjeblik fuldt af spænding, jo, toppene af granerne omkring hans hytte begyndte at svaje let.

"Hvor er du?" lød skovfoged Friis' mægtige røst, og Paw svarede tilbage:

"Her – hjælp – hjælp!"

Paw kunne på trætoppenes og grenenes bevægelser følge skovfogedens løb gennem tykningen, og han stilede godt nok

hen imod det sted, hvor Paw var. Af og til råbte han sit "Hvor er du", og Paw svarede med sit råb om hjælp og slog med grenen mod træstammen. Nu om lidt måtte skovfogeden være ude af tykningen – i et spring var Paw nede og forsvandt i ilsomt løb ind i granerne, nåede sin hytte og fik fat på tændstikkerne, kogekarret og soveposen.

Han kunne endnu høre skovfoged Friis' råben, men anså det dog for sikrest hurtigst muligt at komme bort herfra.

Efterhånden gik det op for skovfogeden, at han var blevet holdt for nar, og han skyndte sig tilbage til hytten, hvor han straks fik bekræftelsen herpå. Da skovfoged Iversen noget efter kom tilbage med eleverne, fandt de ham, bandende og skældende, i færd med at bryde hytten ned.

"Hvad er det, du laver, Friis?"

"Han kommer her alligevel ikke, tyveknægten, djævelen." Og med indædt raseri måtte han fortælle om, hvorledes han var blevet holdt for nar.

Så fjernede de alle sporene af Paws hytte og blev enige om ikke at fortælle skovrideren noget om den opdagelse. –

Det var den anden af hytterne, som Paw i løbet af sommeren møjsommeligt havde opført, der blev lagt øde. Den første lå endnu i ruiner efter uvejret, og Paw havde flyttet, hvad han kunne, af skind og forråd af føde derfra. Nu svandt hos ham de sidste betænkeligheder med hensyn til at bo til stadighed i den så godt skjulte hule i gravhøjen, ja, han ville endda gøre skridtet fuldt ud – forlade den sidste hytte og flytte alt, hvad han havde der, derhen.

Dagen efter var han i den tidlige morgenstund på vej til sin tredje hytte, da han pludselig blev opskræmt ved et skud, og lidt efter hørte han fra den modsatte side råb og skrigen.

"Hallo – hallo – hallo –" og lyden af grene, der blev slået mod træstammerne, nåede også hans øren. Endnu et skud fra et helt andet sted – oho, der var klapjagt i skoven, han befandt sig inde i en såt og midt mellem skytterne og klapperkæden. Råbene kom stadig nærmere.

"Karl" – "Ja" – "Hvor er du?" – "Her – hallo."

Paw fo'r pludselig sammen, lige ved ham raslede det i løvet, han dukkede sig hurtigt – nåh, det var heldigvis kun et par råer fulgt af en buk, der kom springende lige forbi ham.

Klapperkæden nærmede sig stadig.

"Bedre frem med venstre fløj" – det var skovfoged Friis' stemme.

Paw krøb op i et grantræ og skjulte sig mellem de tætte grene. Det var i yderste øjeblik, for næppe var han kommet derop, førend klapperkæden dukkede frem. Der var dog ingen, der så opad, og til Paws store glæde gik de – uden at opdage ham – forbi, stadig råbende deres "hallo – hallo!" for at holde forbindelse i kæden.

Skuddene knaldede livligt, efterhånden som klapperne nærmede sig skydelinjen – så, nu var de vist snart færdige med den såt. Paw begyndte at kravle ned og var lige ved sit sidste spring ned på jorden, da der pludselig dukkede endnu en klapper op lige nedenunder ham. Det var Marius, en af landsbyens drenge og en af Paws værste forfølgere fra gamle dage. Deres øjne mødtes – genkendende fra begge sider. Marius stod som naglet fast af skræk over det uventede møde,

hans mund begyndte at åbne sig for at brøle sit skrig om hjælp, men førend han nåede det, var Paw over ham. Han sprang fra træet lige ned på ham, væltede ham omkuld, satte sit knæ på hans bryst og klemte med sine fingre hårdt om hans hals.

"Siger du et eneste ord – så kvæler jeg dig."

Marius lå ligbleg og stirrede rædselsslagen op i Paws vilde øjne. En gang prøvede han på at sparke Paw af sig, men da strammedes grebet om hans strube, så han måtte snappe efter vejret. Det var alvor, dette her, og Marius begyndte så småt at klynke.

Paws øren var åbne som aldrig før. Han lyttede efter stemmerne i klapperkæden. De fjernede sig mere og mere, nu holdt de op, ja, så måtte de være ude af såten, og med ét slap han grebet om Marius' hals, gjorde sig fri i et hurtigt spring og løb tilbage til sin hule i gravhøjen. Han dækkede omhyggeligt sine luftrør og sin skorsten til med de små graner og skjulte sin indgang, så godt det lod sig gøre indvendig fra. Her lå Paw så hele dagen og ventede på, om også klapjagten strakte sig til den afdeling af skoven, hvor gravhøjen lå.

Hele jagtselskabet var i fuldt oprør. Højre fløj af klapperkæden havde opdaget Paws tredje hytte, og alle var nu forsamlede omkring den. Baronens øjne hvilede underligt spørgende på skovrideren, og denne bed sine læber til blods af arrigskab. Skovfogederne Friis og Iversen stod måbende og så på den hytte, som var fuldstændig af samme slags som den, de i går i al hemmelighed havde fjernet. Og just som hele selskabet stod der, hørte de høje råb om hjælp, og et øjeblik efter dukkede klapperdrengen Marius frem – endnu ligbleg og med angsten

lysende ud af sine øjne. Han fortalte stakåndet, hvem det var, han havde truffet, og fremviste som bevis på sin underlige histories sandfærdighed de mørke aftryk af Paws fingre på sin hals.

Der var røster blandt jægerne, der rejste sig for at afbryde jagten og søge efter Paw, men baronen stoppede al videre diskussion herom med sin bidende ironiske bemærkning:

"Nej, mine herrer, vi fortsætter jagten. Den unge krybskytte har vel endnu levnet noget til os. Og alt, hvad angår krybskytteri og vildttyveri her i skoven, sorterer direkte under min skovrider og hans hjælpere."

Søndagen efter skulle det store slag stå. Skovrideren, som var ude af sig selv af raseri, havde svoret de dyreste eder på, at han ikke ville helme, før han havde fået fat på den djævel til knægt. Der var gået bud til nær og fjern om at møde. I landsbyen havde Marius' historie vakt vild bestyrtelse, og alle drengene var parate til at hævne sig grusomt. De troppede op alle som en, og der var endda ikke en eneste, som forlangte noget for det her, hvor det gjaldt om at fange deres gamle fællesfjende.

Allerede nætterne forud blev der sat poster langs skovbrynet for at opdage, om ikke Paw uden for skoven havde hjælpere, der forsynede ham med mad. Der var ingen, der rigtigt troede på, at han selv kunne skaffe sig al sin føde fra skoven og tilmed på denne årstid, ja, rygtet fløj også straks hele sognet rundt, at Kluk-Anders – den nederdrægtige vildttyv, som i så lang tid havde holdt hele Gunderup sogn for nar – var vendt tilbage og stod i ledtog med sin tidligere plejesøn.

Tidligt søndag morgen samledes alle ved skovridergården. Skovrideren og hans skovfogeder havde lagt en hel slagplan, afdeling efter afdeling skulle gennemkrydses systematisk, hver eneste plet i hele skoven skulle eftersøges. Styrken blev delt i mange dele og hver del kommanderet og ledet af skovfogeder, hegnsmænd og andre folk, der var kendt i skoven. Der blev udstedt strenge ordrer til at rykke så stilfærdigt frem som muligt for at komme overraskende over Paw.

Man begyndte i den del af skoven, der lå syd for landevejen, og havde opstillet poster på selve vejen. Paw var netop den morgen i den del af skoven for – som sædvanligt på denne årstid – at røgte sine doner. Af frygt for eftersøgning efter klapjagtsdagen, hvor han for første gang selv var blevet set, havde han i et par dage holdt sig i umiddelbar nærhed af sin hule, parat til ved mindste mistænkelige lyd at trække sig ind i den og dække den til. Nu i dag var han for første gang igen på langfart og i fuld gang med at tømme sine doner, hvor der var rig fangst.

Mens han var beskæftiget hermed, opfangede hans øre lyden af kviste, der brækkede, og løv, der skramlede.

Han lyttede; jo, det var mennesker – der var ikke et eneste dyr i skoven, der gjorde så megen larm.

"Det var dog mærkværdigt," tænkte han, "her i dette stykke af skoven."

Han skyndte sig at tømme sine doner, mens han stadig lyttede. – Det var åbenbart nogen, der gjorde sig umage for at gå lydløst – "åh, måske drengene fra landsbyen, der legede i skoven i dag."

Han ville forsigtigt liste sig bort, men pludselig opskræmtes han af råbet:

"Her er han – her er han," og nu blev der levende omkring ham. En hel række – voksne og drenge – løb frem imod ham. Paw smed sine fugle og styrtede af sted.

"Pas på – nu kommer han – pas på, pas på!"

"Oho," tænkte han, "der står andre ude på vejen. I dag er det nok mig, de er ude efter."

Da Paw kom til landevejen, bar han sig ad som en ræv under en klapjagt i grantykning. Han listede sig lydløst hen til udkanten og kikkede spejdende frem – høj! det var lige ved en post, trak sig lidt tilbage igen og prøvede længere henne; her var åbenbart fri bane, og i vældig fart strøg han ud af tykningen og tværs over vejen.

"Der er en ræv!" råbte en af posterne.

"Vrøvl – det var s'gu ham," svarede en anden, og nu begyndte de at skrige og råbe. Hegnsmanden Jacob, som førte an her, havde det største mas med at få dem til at blive på deres pladser.

Paw blev jaget fra afdeling til afdeling, hele skoven var fuld af lange rækker af mænd og drenge, der gik på kryds og tværs.

Flere gange var de lige ved at få fat på ham. Han gemte sig hen i det tykkeste vildnis, men blev jaget op derfra, han prøvede sit gamle kneb at krybe op i et træ, men heller ikke det hjalp, og han reddede sig kun ved et voldsomt halsbrækkende spring ud over hovedet på sine nærmeste forfølgere; han nåede en gang ned til sin gamle ø, men også dér var der poster – ustandseligt blev han jaget frem og tilbage.

Henimod middagstid nåede Paw endelig over til den del af skoven, hvor hans hule lå. Han var forfærdelig træt. Han hørte ikke mere noget til sine forfølgere, så de havde åbenbart tabt hans spor. Han krøb ned i hulen og ville hvile sig lidt, men nej, han kunne ikke få ro på sig. Hvis de nu også kom her, og det ville de sandsynligvis gøre, for hele skoven var jo fuld af folk, så – – – nej, aldrig i verden, om han ville lade sig fange som en ræv i sin grav. Han sprang op, greb sin bue og pilene og kravlede ud. Han måtte tværtimod bort herfra, bare søge at undgå dem og få dem narret bort fra den del af skoven, hvor hans bolig var.

Paw var i færd med at kaste et sidste prøvende blik på de græstørv, hvormed han havde skjult indgangen, da råbet pludselig gjaldede gennem skoven:

"Han er her – ved højen – skynd jer og kom!"

Paw sprang op på højen for at se, i hvilken retning han skulle undslippe. Dér kom de myldrende op imod ham, hele sværmen dernede fra landsbyen, han kunne genkende de fleste af dem, og pludselig og mægtig kom den over ham – denne følelse af had og hævn.

Der var tid nok for ham til at løbe, men Paw blev. Han tog en pil og spændte sin bue.

"Udenom – skynd jer – omkring højen!" råbte Julius Brusgaard, som her førte an, "nu har vi ham endelig."

I samme øjeblik suste Paws pil fra buestrengen, og dens skarpe og spidse flinthoved borede sig med kraft dybt ind i låret på Julius Brusgaard, som styrtede om med et højt skrig.

"Pas på – han har pile – dæk jer bag træerne!" råbte de.

Der blev et øjebliks standsning. Julius Brusgaard vaklede stønnende tilbage, og de mindste af drengene forsvandt dybere

ind i skoven. Et par af de halvvoksne drenge havde bevæbnet sig med store grene og forberedte sig på at falde Paw i ryggen. De listede sig med stor forsigtighed frem bag om højen, men Paws skarpe øre hørte dem; som et lyn snurrede han omkring og plantede en pil i skulderen på den ene af dem. Hans hyl af smerte hidsede Paw yderligere op.

"Sten ham – sten ham," var der så pludselig en, der råbte, og det fængede. Et øjeblik efter haglede stenene ned omkring Paw, men han forsvarede sig drabeligt. Han snurrede ustandseligt rundt og sendte pile af sted i alle retninger. Lidt efter lidt havde han drevet dem alle udenfor et stenkasts længde.

"På ham – alle på én gang!" råbte de og styrtede frem, men Paw drev dem tilbage. Da han havde ramt to af dem, flygtede de andre hylende tilbage.

Paw var efterhånden blevet helt vild, hver nerve og muskelfiber i ham arbejdede under det stærkeste højtryk, han glemte alt andet og havde kun tanke for ét: kampen. Det kippede i ham af fryd, hver gang han hørte de ramtes hyl af smerte.

Inde fra skoven så han flere komme løbende til, "lad dem kun komme," tænkte han, men så opdagede hans skarpe øje, at en af dem bar en bøsse over skulderen, og han skimtede en hund. Dette syn førte ham med ét tilbage til virkeligheden, nu kunne han ikke klare sig længere. Han sendte restbeholdningen af sine pile mod de steder, hvor hans fjender stod tættest, smed buen og løb ned ad højen. Alle styrtede de henimod ham, men da Paw var lige ved dem, snurrede han omkring og forsvandt i stik modsat retning. –

Han løb så hurtigt, han kunne, nåede åen, vadede et langt stykke i den, for at hunden ikke skulle spore ham, og havde i øvrigt til hensigt at søge over til den sydlige del af skoven, hvor jagten var begyndt om morgenen. Just som han var ved at kravle op af åen igen, kom der en ny kæde af folk imod ham, hans øjne flakkede rundt for hurtigt at finde et skjulested, jo, derhenne stod en gammel eg, den kendte han og vidste, at den var hul. Han klatrede hurtigt op ad den og lod sig glide ned i dens hule stamme. En ugle, som her havde sin bolig, fløj forskrækket op, og Paw blev både bidt og kradset på hænderne og i hovedet, inden han fik den smidt ud.

Skovrideren kom gående ned ad stien, der gik langs åen. I hælene på ham slaskede hans to gravhunde Dax og Pjevs slukørede og med halen mellem benene, for deres herre var gram i hu, og hver gang han med sin stok klippede grene og kviste af, jog det igennem dem. Ved en sidevej mødte han besidderens nevø – den unge baron Frantz.

"Nå, baron Frantz, De her alene, jeg troede, De var med ovre i den nordlige del."

"Jeg kommer også lige derfra."

"Var han ikke derovre, jeg syntes, jeg hørte, at de larmede så stærkt derovre."

"Jo, han var der."

"Fik de ham?"

"Nej, heldigvis."

"Heldigvis," gentog skovrideren og så spørgende op på baron Frantz.

"Ja, skovrider – heldigvis, for han fortjente ikke at fanges af den bande. Og nu går jeg hjem. Jeg vil ikke være med mere."

"Hvad skal det sige, baron Frantz?"

"De skulle have set ham, skovrider. Det er lige meget, det var et imponerende syn, som han stod der på gravhøjen, klædt i skind fra top til tå, og med sin bue og pil holdt han ganske ene mindst en snes stykker fra livet af sig."

"Med bue og pil?" spurgte skovrideren forundret.

"Ja, se her – det er den ene af hans pile. Godt lavet, ikke sandt. Han boede i en gammel jættestue, og hvad tror De, det her er, skovrider," og baron Frantz holdt ringen frem. "Guld, det pureste guld," fortsatte han.

"Hvor har han stjålet det?" Brast det ud af skovrideren.

"Det er danefæ, det," svarede baron Frantz, "mindst 2000 kroner værd i rede penge, og ved De, hvad han brugte den til – som hank i et kogekar – det er til at le og græde over. Men jeg går hjem nu. Åh, De skulle have set ham, skovrider, da han stod deroppe på højen. Han var som taget lige fra stenalderen, da de gamle nordboere med deres pile jagede urokser, elg og vildsvin. Han skulle nok have klaret sig i kampen med bjørnen, ulven og lossen."

"Lod De ham undslippe for det syns skyld, om jeg må spørge?"

"Nej, det besørgede han selv, skovrider – prompte. Men jeg indrømmer, at jeg glædede mig over det. Nu om et øjeblik skal De få et syn at se, skovrider, et syn for guder. Flokken derovre fra kommer slæbende med 5 – fem, hører De – invalider – pileramte af ham," og baron Frantz lo op i luften.

"Er han da den skinbarlige djævel selv?" ytrede skovrideren.

"Det tror jeg ikke, skovrider," svarede baron Frantz muntert, "men måske en af hans sønner – knægten er kun 14 år," og så fløjtede han ad sin hund og gik hjem.

Skovrideren skyndte sig hen imod den gamle, hule eg, hvor der allerede stod et afsøgningshold, som skulle have nye instruktioner. Pludselig, som han stod midt i sine ordrer, begyndte hans gravhunde at give hals, mens de samtidig begge to sprang op ad den gamle eg. De havde gennem sprækkerne fået færten af Paws skindtøj – alle disse ræve- og hareskind.

Skovrideren skulle lige til at skælde hundene huden fuld, da den tanke slog ned i ham: han skulle da vel aldrig være krøbet derned.

Paws sidste skjulested var opdaget. Efter en rasende kamp blev han overmandet. Spillet var for ulige. Han slog, bed og sparkede vildt om sig, men der var for mange stærke hænder til at holde ham.

Et triumferende smil spillede omkring skovriderens mund, så fik han ham da endelig.

Med bagbundne hænder blev Paw ført tilbage til skovridergården – bagefter fulgte landsbyens drenge, hylende og skrigende i deres dumme, triumferende glæde.

Jagten i Rønlund skov var endt – vildtet fældet.

Tiende kapitel

Gamle Mikael sejlede ikke mere. Alderdommen og dens plager – svækket syn og gigt – havde omsider tvunget ham i land, og nu boede han på et lille tagkammer i Nyhavnskvarteret. Hver morgen stavrede han rundt i havnen, undersøgte af gammel vane omhyggeligt vejr og vind og endte sin tur i logi- og spisehuset "*Sikker Havn*", hvor han indtog sine beskedne måltider. Han var stamgæst her og havde sin faste plads under lokalets fornemste vægprydelse, et stort skilt, hvorpå der med kluntede bogstaver var malet: *Tatovering i alle farver udføres billigt.*

Sammen med Søren Olsen – en anden gammel stabejs af samme type – drøftede Mikael her døgnets begivenheder, og ved fælles hjælp stavede de sig igennem avisen, af hvis indhold dog navnlig skibsefterretningerne optog deres interesse.

Skænkejomfruen havde lige lagt avisen hen på deres bord.

"Nu skulle *Europa* være nået Singapore," sagde Mikael, "lad os kikke efter."

Søren Olsen foldede avisen ud, men inden han nåede om til søfartsmeddelelserne, standsede hans øje ved en overskrift, der stod trykt med mægtige typer.

"Her skal du høre," sagde han og begyndte at læse overskriften op.

EN SIGØJNERDRENGS EVENTYR

Flygtet fra en opdragelsesanstalt og levet 8 måneder i skoven.

"Det kan vi læse bagefter," svarede Mikael, "lad os nu se, om *Europa* er – –" men Søren Olsen fortsatte:

Klædt i skind – med bue og pil – kampen i Gunderup skov.
Guldarmbåndet som hank på et kedellåg.

Mikael var lige ved at komme med en ærgerlig bemærkning om det brud på den daglige orden, som Søren Olsen her tillod sig ved at læse noget andet før skibsefterretningerne, men han tog sig i det, da han hørte navnet Gunderup – Gunderup, det var jo der, han havde en kusine og – det skulle da aldrig være – – –

Søren Olsen fortsatte uforstyrret: "For ca. 8 måneder siden flygtede en fjortenårs sigøjnerdreng fra en opdragelsesanstalt, hvor han var anbragt af Gunderup sogneråd, efter at hans plejefader, en daglejer ved navn Kresten Nielsen, der arbejdede på Rønlund – – –"

"Det er ham, det er ham!" brølede Mikael og rev avisen voldsomt fra den forskrækkede Søren Olsen.

Mikael fik sine hornbriller frem og læste videre. Han fulgte med pegefingeren linje for linje og havde aldrig i sit liv læst så hurtigt før. Jo, der var ingen tvivl mulig. Af og til stoppede han et øjeblik, slog sin næve i bordet og råbte: "Det er ham."

"Hvem?" spurgte Søren Olsen stadig, men fik aldrig noget svar, for Mikael var alt for optaget af læsningen.

Avisen havde haft en mand ovre i Gunderup, og hele Paws tidligere liv var beskrevet i malende enkeltheder.

Mikael føjede højlydt sine bemærkninger til, efterhånden som han læste sig frem i den lange artikel, og da han endelig var færdig, så han sig omgivet af beværtningens øvrige gæster, som hans højrøstethed havde kaldt hen til bordet.

"Hvad er der i vejen, Mikael, du er så ophidset?"

"Det er ham," tordnede Mikael og slog i bordet, så glassene dirrede, "de kalder ham en sigøjner, men det er løgn. Han er søn af Lars Bo – ja, I kender ikke Lars Bo, men det gør jeg. Han var en vild krabat, men sømand, forstår I, med hud og hår. Det er mig, Mikael, der har slæbt knægten hjem, men de har ikke kunnet styre ham, de landkrabber derovre."

Mikael rejste sig op og lod sit blik triumferende vandre rundt i kredsen, men der var ingen, der svarede ham, for de forstod slet ikke, hvad han mente.

"Send ham til søs igen ligesom faderen, siger jeg, der hører han hjemme. Nu vil de spærre ham inde igen. De tror, de kan få bugt med ham. Men det skal blive løgn, så sandt jeg hedder Mikael Johnsen, så skaffer jeg ham en hyre. Han skal til søs, forstår I."

Mikaels øjne lynede, og pludselig strøg han med sin arm hen over bordet, så glas og service med et brag ramlede ned på gulvet. Skænkejomfruen udstødte et højt hvin og kom farende hen til bordet.

"Men hvad er dog det, Johnsen?"

"Undskyld, lille jomfru, det var ikke meningen at ville forskrække hende. Det var sådan en lille mindelse om unge dage. Jeg skal nok betale det hele i morgen."

Mikael stavrede op af beværtningen, mens han stadig mumlede for sig selv: "Det er ham – det er ham." De andre så forbavset efter ham.

"Han er nok ved at gå i barndom, den gamle," mente en af gæsterne, og de andre nikkede bifaldende.

Da Mikael kom hjem til sit lille tagkammer, fik han sine gamle papirer, der lå gemt på bunden af den grønmalede skibskiste, rodet frem, og her fandt han også Lars Bos brev.

Han læste det mange gange igennem, mens han stadig mumlede: "Åh, herregud da." Han var blevet helt rolig nu igen. Gamle minder trængte ind på ham. Han havde kendt Lars Bo fra dennes første skridt ud på søen, da han som skibsdreng kom om bord på det skib, hvor Mikael var matros, i mange år fulgtes de troligt ad, og Mikael var kommet til at holde af ham som af en søn, trods alle hans vilde ideer og gale streger.

"Hvorfor ville du også have ham herhjem, Lars," mumlede Mikael, mens han vandrede frem og tilbage i sit lille værelse. Så standsede han foran skibskisten og fik sin sparekassebog frem. Længe sad han og regnede.

"Der kan jo nok blive til et ordentligt udstyr til ham. Han har vel hverken klæder eller noget af den slags."

Det var Mikaels faste beslutning, at Paw skulle til søs, og af sine ringe midler var han rede til at hjælpe ham.

Et sted til vakte artiklen om Paw og hans romantiske tilfangetagelse en mere end almindelig opmærksomhed. Det var hos professor Leth – Mogens' fader.

Man havde lige sat sig til middagsbordet.

"Jeg læste i avisen," begyndte professoren, "en underlig artikel om en dreng, der for otte måneder siden var flygtet fra en opdragelsesanstalt."

Det gav et sæt i Mogens.

"Og først i går har de fanget ham."

Mogens tabte sin ske, som klirrende faldt ned i hans tallerken. Han følte sig pludselig så svimmel og blev ligbleg.

"Men Mogens dog," spurgte hans moder forskrækket, "hvad er der i vejen? Er du syg?"

Mogens svarede ikke, men rejste sig og gik hurtigt ud af stuen. Meddelelsen om Paws tilfangetagelse var kommet alt for pludseligt for ham.

"Hvad gik der dog af drengen?" spurgte professor Leth.

"Jeg ved det ikke," svarede hans moder, "men siden sommerferien har han undertiden været så underlig stille. Der må være noget, han går og tænker på. Sådan har han jo aldrig været før."

Mogens skyndte sig op på sit værelse med avisen. Jo, det passede, det var Paw. Så havde de altså endelig fanget ham, hans lille, brune ven fra skovene derovre, og hvad nu – nu skulle han atter spærres inde, anbringes på den anstalt, som for ham stod som det værste her på jorden, atter lukkes inde på den lukkede afdeling, hånes og prygles, bare fordi han var sigøjner og derfor ikke var som de andre.

Mogens havde siden sommerferien ikke kunnet slippe Paw ud af tankerne, han havde ikke kunnet glemme den natlige scene ved lejrbålet, hvor Paw havde fortalt ham alt, og han havde siden da utallige gange tænkt på, hvorledes han skulle hjælpe ham. Nu måtte han tale ud med sin fader derom, nu var han ikke længere bundet af sit løfte til Paw om ikke at røbe hans tilflugtssted. Nu sad Paw altså lukket inde i en eller anden arrestcelle, og alle var imod ham, han var ganske ene og havde ingen, der forstod ham.

Noget efter trådte Mogens ind i sin faders kontor.

"Har du taget avisen, Mogens?"

"Ja, jeg har den her. Jeg ville gerne tale med dig om den dreng, de skriver så meget om."

Professor Leth så spørgende op på sin søn.

"Kan du ikke huske, far, da vi for fire år siden kom hjem fra vor spejdertur i Jylland, at jeg fortalte om en lille fyr, der var så udmærket?"

"Jo, nu du siger det."

"Det er ham, de har fanget."

"Hvad vil det sige, Mogens?"

"Jeg traf ham også i sommer."

"Mogens, jeg forstår dig ikke rigtigt. Sæt dig hellere ned og lad mig høre."

Mogens fortalte om hele opholdet i Gunderup og om Paws natlige besøg i spejderlejren.

"Så har du altså siden sommerferien vidst, hvor han var," afbrød hans fader ham i en alvorlig tone, "hvorfor har du dog ikke sagt noget om det?"

"Jeg havde jo lovet ham ikke at røbe ham," svarede Mogens fast og bestemt.

"Ja men – det ville dog være bedst for ham selv at komme tilbage til anstalten."

Mogens rejste sig brat.

"Nej, far, det kan du ikke mene. Der må de ikke sende ham hen igen. Der hører han ikke hjemme."

"Det er kun en overgang for ham, Mogens. Når han har været der i nogen tid, så skal du se – –"

"Far, tror du da også, de kan vænne rovfuglene derude i Zoologisk Have til fangenskabet ved at spærre dem inde, så de

ikke engang kan folde vingerne ud?"

"Hvad mener du med det?"

"Jo, de kommer ingen vegne ved at spærre ham inde. Han er ikke som de andre. Han er som en fri rovfugl, hvor de andre er tamme høns. Far, tænk dog på, at han har levet 8 måneder alene i skoven og fanget al sin føde selv. Der er ikke én af tusinder her hjemme, der kunne gøre det."

"Jamen, Mogens, du kan da selv indse, at sådan kan han ikke blive ved."

"Nej, det kan han ikke, men vi må hjælpe ham. Jeg har lovet at hjælpe ham."

"Hvordan mener du?"

"Far, du må skaffe ham ud af anstalten. Du kan, det ved jeg. Du har jo selv noget med de opdragelsesanstalters bestyrelse at gøre. Tag ham her hjem."

"Men Mogens dog, her hjem, hvad skal det sige." Professor Leth rystede energisk på hovedet.

"Jo, far, du *må* gøre det. Blot til vi finder noget, der passer til ham." Mogens gik helt hen til sin fader og lagde sin hånd på hans arm.

"Paw har altid været ene, han har aldrig haft nogen, der har holdt rigtigt af ham. Nu sidder han lukket inde derovre i en arrest, og der er ikke en, der bryder sig noget om ham. Far, du må hjælpe ham. Jeg får ikke en rolig time, førend – –"

Mogens kunne ikke fortsætte, han mærkede, tårerne var ved at bryde frem, og han dukkede hovedet for at skjule det. Det var altså virkelig alvor dette her og ikke et tilfældigt indfald hos Mogens. Måske dette var grunden til, at hans store, ellers så friske og glade dreng havde hængt så underligt med næbbet

siden sommerferien. Professor Leths syn på sagen var med ét forandret.

"Mogens, sig mig blot én ting, min dreng, er det det, der har pint dig, siden du kom hjem fra sommerferieturen?"

Mogens nikkede tavs.

"Ja, ja, så taler vi ikke mere om det i aften. Gå du nu op. Én ting skal jeg love dig, min dreng, jeg skal nok skaffe din lille ven ud af anstalten. Nu vil jeg tale med din moder om, hvad vi så videre skal gøre med ham."

Aviserne blev ved at skrive om Paw, og Mikael havde forfærdelig travlt i de dage. Han mødte tidligere end sædvanligt i "Sikker Havn" og ventede utålmodigt på avisens komme. Stadig lød hans opfordring til skænkejomfruen:

"Åh, lille jomfru, kik lige op på gaden, om den avis ikke snart kommer."

Mikael tilbragte mange timer nede i Frihavnen, hvor han gik rundt for at søge den bedste hyre ud til Lars Bos søn. Endnu var han ikke nået til at tænke på, hvorledes han skulle få fat på drengen.

Hver aften tog han Lars Bos brev frem og læste det igennem, og pludselig en aften gik det op for ham, at det jo dog kunne være, at Lars Bo levede endnu; og så var han dog nærmest til at få sin søn igen. Mikael havde haget sig fast ved den tanke, og han følte sig først helt beroliget, da han næste dag fik at vide, at der inden lang tid igen skulle en damper til Paramaribo og op ad Surinamfloden efter teaktræ. Nu havde han endelig den rette hyre til ham, og først da han havde det i orden, kom han til at tænke på, at han måtte rejse over efter Paw.

Han drøftede situationen med sin gamle ven Søren Olsen.

"Ja, se det er nu godt nok, Mikael, men hvordan vil du få fat på knægten?"

"Jeg rejser selv derover, jeg," svarede Mikael.

"Men du får ham s'gu ikke for det. Det er politiet, der har kloen i ham, og de slipper ham s'gu ikke. Han har jo både stjålet og tilmed skudt på levende mennesker."

Mikael lod sig dog ikke overbevise, han slog sig for brystet og svarede med fynd og klem:

"Så er Mikael Johnsen vel nok mand for at købe ham fri. Det har han været med til mange gange før, og det både i Kina og Amerika," og for rigtigt at overbevise Søren Olsen begyndte Mikael at fortælle gamle historier, om de mange gange de havde splejset for at frikøbe en mand af besætningen, der under sin landtur havde lavet ballade i havnebyen. Det var navnlig galt, dengang Lars Bo nede i Sct. Vigo havde ryddet en hel beværtning. Da havde knivene blinket og skuddene knaldet, mens Lars Bo havde klaret sig ved sin egen måde at slås på. Han havde grebet en tung stol, og ved at slå omkring med den havde han drevet alle ud af beværtningen. Da havde der vanket brådne pander, og selv gendarmerne havde haft ondt ved at tage ham. Det var en dyr historie den, men fri kom Lars.

Mikael blev afbrudt i sine historier, da avisen kom. Søren Olsen bladede den som sædvanlig igennem.

"Nå, Mikael, nu skal du se, nu får du ham s'gu ikke," og han skød avisen over til Mikael.

Der stod en notits om, at den kendte professor Leth, Stockholmsgade 16, ville tage sig af Paw.

Mikael læste den atter og atter.

"Jo, så min sandten skal han til søs. Nu får du se, Søren Olsen, om jeg ikke får ret."

Han drak sin grog ud i ét drag, og uden at sige mere forlod han "Sikker Havn".

Mikael havde pludselig fattet den beslutning at aflægge professor Leth et besøg for at fortælle ham om sine planer med hensyn til Paw, og et par timer efter stod han uden for professorens gadedør iført sin fineste puds.

En lille, væver stuepige lukkede op.

"Jeg skal tale med ham, professoren," sagde Mikael.

"Nu skal jeg spørge, om professoren tager imod. Hvem skal jeg melde?"

"Melde," gentog Mikael uforstående.

"Ja, melde, hvem er De?"

"Mikael Johnsen, ser De, lille jomfru?"

"Jamen, hvad *er* De?"

"Sømand, lille jomfru, barestens simpel matros."

Stuepigen gik ind for at fortælle professoren om det mærkelige besøg, der ventede ham. Mikael trådte ind i entreen.

"Kors, for en kahyt," mumlede han og så sig om, fik pludselig øje på en anden mand lige over for sig og begyndte allerede at knække hilsende forover, da han opdagede, at det var ham selv, der stod inde i det mægtige spejl, som nåede fra gulv til loft – hej, sikkent djævelskab.

Endnu værre blev det, da han blev vist ind i professorens kontor med alle de mange fine møbler. Han blev stående henne ved døren og krammede forlegent sin hue.

"Værsgo, kom nærmere," sagde professor Leth.

"Ja, undskyld, hr. professor, jeg ville bare spørge, hvad De vil gøre med ham, knægten, de skriver om i avisen?"

"Ja, min gode mand, det ved jeg såmænd ikke selv endnu. Foreløbig er min søn i dag rejst over for at hente ham."

"Han skal til søs, hr. professor," busede det ud af Mikael.

"Såh – tror De nu også, en sigøjner vil egne sig for søen?"

Mikael blev ivrig.

"Han er ikke sigøjner. Det er løgn – åh, undskyld, hr. professor – han er søn af Lars Bo."

"Hvad – kender De hans forældre?" spurgte professoren interesseret.

"Ja, faderen, siger jeg. Her skal professoren selv se," og Mikael rakte Lars Bos brev frem.

Professoren læste det igennem.

"Men hvem er hans mor da?"

"En indianerpige derovre fra. Knægten er født i urskoven, ser De."

Professor Leth fik Mikael til at fortælle alt, hvad han vidste.

"Ja så, nu forstår jeg det bedre," mumlede professor Leth, "det er som et helt eventyr. Så har Mogens dog set rigtigt. Han har ret, han må være som en fri fugl mellem tamme høns.

Men ved drengen da ikke noget om det?" fortsatte han.

"Nej, nej, ikke et ord. Jeg turde ikke sige noget om det til dem derovre, som fik ham. Så havde de ikke taget ham, og jeg måtte jo af med ham, hr. professor, jeg sejlede jo dengang.

Ak ja, siden tænkte jeg såmænd ikke på ham. Han skulle aldrig have været her hjem. Ser De, hr. professor, han skulle være blevet derovre. Man kan måske flytte om på en neger og en

kineser, skønt skidt er det alligevel, men det går ikke med en indianer."

"Nej, det kan være, De har ret, men tror De da, han vil egne sig for livet til søs?"

"Hans far var sømand med hud og hår, en rigtig sømand, hr. professor, men det kan godt være, han her slægter moderen mere på. Men man kunne jo probere."

Mikael fortalte videre om sine forsøg på at skaffe Paw en ordentlig hyre og om sin tanke med at få ham forhyret med en damper, der skulle til Paramaribo og op ad Surinamfloden.

"Hvis professoren talte med de høje herrer deroppe på kontoret – der har en ringe matros som jeg jo så dårligt ved at komme – og med skipperen, så kunne det jo være, at de kunne finde hans far derovre, og Lars Bo skal nok styre ham. Hvis de ikke finder ham, så kan det jo være, han kommer til at synes om søen. Hans far var sømand, kors, hr. professor, De skulle have kendt Lars Bo, en vild krabat var han, men sømand med hud og hår –"

"Det kan være, De har ret. Jeg tror det virkelig også selv. Og tak skal De have, at De søgte mig."

Professoren forhørte sig om Mikaels adresse og rakte ham hånden til afsked.

"Ja, der er lige en ting, hr. professor. Han må jo have noget kluns. Han har vel hverken klæder eller noget af den slags. Jeg ville jo gerne give ham det pænt for Lars' skyld."

Mikael stod og krammede sin gamle, fedtede sparekassebog.

Professor Leth slog afværgende ud med hånden.

"Nej, nej, min gode mand, jeg vil skam sørge for det hele. Men jeg skal nok spørge Dem til råds. Nu har jeg Deres adresse,

og så sender jeg bud efter Dem. De vil vel også gerne se ham, som De sådan tog med hjem."

Mikael rystede professorens hånd så kraftigt, at han ømmede sig helt ved det.

"Ork ja, hr. professor, det skulle jeg aldrig have gjort. Men det brev, ja, jeg kunne ikke andet, når Lars Bo selv ville have det."

Mikael efterlod professor Leth i dybe tanker. Den gamle simple matros' enkle fortælling og ligefremme, naturlige syn på sagen havde gjort et dybt indtryk på ham. Hans blik strejfede hen over de høje reoler med de mange bøger, og professor Leth smilede bittert, ja, der stod de, disse bøger, bind på bind, tykke, videnskabelige værker om menneskenes følelses- og tankeliv og lærde afhandlinger om opdragelsen, dens principper og metoder – hvad har de hjulpet her?

Udenfor raslede automobilerne tudende forbi, og længere borte kunne professor Leth høre sporvognenes klemten og kimen.

"Nej, den gamle har ret," mumlede han, "mellem alt det vil han ikke finde sig til rette – og Mogens, min dreng, du har set klarest af dem allesammen – en fri rovfugl mellem tamme høns."

Slutning

Langsomt arbejdede damperen sig op ad Surinamfloden. Helt forude stod Paw alene og stirrede tanketomt på alt, hvad der foregik omkring ham. Hans hjerne evnede ikke på rette måde at tumle med den stadige, overvældende mangfoldighed på nye indtryk. De pludselige og mægtige forandringer, som havde bragt forvirring i hans tanker. Først Mogens' uventede ankomst til anstalten, fulgt af de få, men begivenhedsrige dage i den store, larmende by, hvor han tumlede forstyrret om, og dernæst opholdet om bord, hvor alt var fremmed – menneskene såvel som arbejdet. Paw havde ikke arvet sin faders lyst til søen, han befandt sig ilde om bord på damperen, dette stadig larmende uhyre, som kæmpede sig frem igennem vandet, og han følte for hver dag, der gik, en heftigere længsel efter at komme i land.

Så en dag nåede de urskoven. På begge bredder af floden strakte den sig, så langt øjet kunne række. Ved synet af den vågnede Paw af sin døs. Hans hjerte bankede vildt, og mægtigt og uimodståeligt kom den over ham, denne uro i blodet, denne lyst til atter at strejfe rundt i skoven, denne længsel efter den store, dybe stilhed, denne trang til at jage og fælde vildt. Skoven var for Paw, som den altid havde været, det samme som livet.

Damperen ankrede op midt i urskoven, og da tropenatten pludselig hyllede alt ind i sit dybe mørke, gled Paw som en kat forbi udkiksmanden, sneg sig ned ad lejderen og svømmede med lydløse tag i land.

Urskoven havde krævet sin søn tilbage.

Paw i urskoven

Første kapitel

Dy–yy–yy–y–y–––hh–––––Dy–yy–yy–y–y–––hh–––

Med regelmæssige mellemrum lød dampfløjtens dybe, men dog så gennemtrængende kalden, og inde fra urskoven blev den hver gang besvaret med abernes og papegøjernes vilde skrig og skrål, hyl og tuden.

Den lille danske damper *Lily* lå langt oppe på Surinamfloden i hollandsk Guyana – så langt oppe, som ingen anden damper før den havde været. Enkelte dristige og foretagsomme hvide mænd havde for år tilbage forsøgt et fremstød her dybt ind i urskoven i deres hidsige søgen efter det værdifulde, vilde kautsjuktræ; men deres ophold her blev kun af sørgelig kort varighed. Den lumske sumpfeber, men dog først og fremmest de vilde indianerstammers uforsonlige, fjendtlige holdning standsede ethvert forsøg på at trænge ind i urskoven. Hist og her talte et kors, hugget ind i cedertræets vældige stamme, dødens stumme sprog.

Nu havde *Lily* med stort besvær taget sin last ind af de stammer af urskovens andre værdifulde træer, som ekspeditionen havde efterladt, dels på land, dels halvvejs sunket ned i flodens sumpige bredder.

Damperen var nu klar til afgang; men stadig lød fløjtens manende kalden: Dy–yy–yy–y–y–––hh.

Kaptajnen og styrmanden stod på broen sammen med bådsmanden, der nu henimod mørkets frembrud lige var vendt tilbage fra sin daglange søgen i skoven. Hans klæder hang halvt i laser, og ansigt og hænder var blodige af rifter og moskitobid.

"Nej, kaptajn," sluttede han sin beretning, "det var forgæves – der var intet spor af drengen – ikke det mindste."

Kaptajnen trak med nervøse fingre sin overlæbe ind mellem tænderne og bed så hårdt til, at panden rynkedes, og øjnene halvt lukkedes i smerteføelse.

"Ja, ja, bådsmand – De har gjort, hvad De kunne, og mere kan vi jo ikke gøre. Nu lader jeg dampfløjten lyde flittigt i nat; men i morgen tidlig må vi af sted. Få Dem nu vasket og plejet lidt – jeg skal sende Dem en halv flaske cognac forud."

Bådsmanden gik, og i flere minutter herskede der tavshed på broen.

"Stakkels dreng," mumlede styrmanden endelig, "han befandt sig ikke godt om bord."

"Nej, men det var heller ikke med min gode vilje, at han kom med," svarede kaptajnen hårdt, "en forrykt idé at sende ham med og netop herud, hvor han er født, og i den fuldstændige sindssyge tanke, at vi skulle træffe hans far. Der kan vist ikke være tvivl om, at han er rømt – gået over stag åndeligt og sjæleligt set, han er om natten svømmet i land og forsvundet i urskoven. Og der er vist heller ingen tvivl om, at han ikke nu mere er til. En fjortenårs dreng alene i dette helvede – nej, jaguaren har sikkert taget ham allerede den første nat. De har jo selv derindefra hørt dens korte, arrige hyl. Forbistret historie det hele og forbandet synd for drengen – hans korte liv har ikke været nogen dans på roser."

"Nej, derhjemme havde de ikke meget begreb om at finde den rette hylde til ham. Han havde vist for meget af moderens vilde blod i sig," svarede styrmanden.

"Hm – faderens, Lars Bos blod flød såmænd heller ikke for langsomt i årerne," fortsatte kaptajnen, "jeg har selv engang truffet ham og kan – omend ganske svagt – dog mindes ham. Det er jo nu over seksten år siden, han her på Surinamfloden rømte i land fra Ø.K.'s *Sct. Thomas* og forsvandt i urskoven. Han har altid været en vild krabat, der absolut gik sine egne veje."

"Og ingen har siden stødt på ham eller hørt noget om Lars Bo?" spurgte styrmanden.

"Nej – ikke siden han to år efter sin forsvinden fik sit spædbarn listet om bord i bestiklukafet i en dansk damper – det var *Argus*, så vidt jeg husker. Men ingen så noget til ham selv, han blev derude. En af matroserne, Mikael Johnsen, den gamle stabejs, som fulgte drengen her om bord, tog sig af ungen – ja, det vil sige på sin måde. Lars Bo havde jo skrevet nogle rørende ord om at tage barnet med til Danmark, og her fik Mikael Johnsen for gode ord og betaling en fjern slægtning, der var gift med et fattigt subjekt af en daglejer, til at tage sig af det. Her er knægten vokset op for lud og koldt vand, indtil han endte på en af de såkaldte opdragelsesanstalter. De troede jo derhjemme, at han var sigøjnerunge på grund af den mørke hudfarve og de sorte øjne.

Bandsat, at de fik ham her om bord – vi har jo på en måde ikke noget at bebrejde os, men meget ubehageligt er det alt sammen med søforhør osv.," og atter trak kaptajnen sin overlæbe ind mellem tænderne og bed til.

"Men hvem kom da på den idé at sende ham som dreng med skibet her?" spurgte styrmanden efter en lille pause.

"Ja, pokker må vide det," lød kaptajnens ærgerlige svar; "men de sagde jo derhjemme, at en professor Leth havde taget ham

ud af anstalten, dengang de i aviserne skrev så meget om ham, og hans søn, studenten, som De jo selv talte med – – –"

"Ja, Mogens kaldte Paw ham," afbrød styrmanden.

"Han har også nok haft en finger med i spillet her," fortsatte kaptajnen, "det var helt underligt at se; men det store mandfolk havde jo omtrent tårer i øjnene, da han tog afsked. Nå, styrmand – lad os gå nedenunder og få os en kold drik. Her er jo ikke til at nære sig for de forbistrede moskitoer."

Atter lød dampfløjtens skingren: Dy–yy–yy–y–y–hh!

"Ja, den er vort sidste håb," henkastede kaptajnen med et nik i retning af skorstenen, "skønt jeg nærer ingen tvivl om, at også det er forgæves."

"Arme knægt," mumlede styrmanden, "Paw var jo ikke sådan at komme nær ind på livet; men jeg holdt nu alligevel meget af den dreng."

"Ja, jeg også," svarede kaptajnen hårdt, "kom nu, styrmand – lad os få den drink."

Sammen forlod de broen, fulgt af en summende sky af moskitoer. Kaptajnens øjne skød vredeslyn, og han følte harmen brænde sig i brystet, da han så over mod den mørke, uforsonlige urskov, hvorfra der stadig lød skrig, skrål og hyl fra vrede og ophidsede papegøjer og aber.

Dybt i urskoven på et simpelt, utilhugget stillads af nedgravede stammer – som værn mod slanger og andet kryb – lå en lille hytte, bygget af rør – de bambuslignende stængler af et eller andet kæmpesiv. Taget var lavet af fjerlappede palmeblade og yderligere tættet med pilegræs og andet langt græs, så det godt kunne modstå de heftige troperegnskyl.

Den lå i en lille lysning, og ind til denne førte et par godt skjulte, halvt tilgroede, smalle stier gennem et ellers uigennemtrængeligt væv af buske, meterhøje, træagtige bregner, slyngplanter og junglegræs. Og ovenover denne underskov hævede træerne sig mod luften og lyset. De var ikke alle af samme slags som i vore hjemlige skove – nej, her voksede sjældent to træer af samme familie side om side. Her groede det slanke kakaotræ lige op ad cedertræets mægtige stamme, her voksede det lianomslyngede bomuldstræ, der gav saft og kraft til pragtfulde, sjældne orkideer og omgivet af forskellige slags palmer.

Op til hytten førte en stige, hvis trin var fæstnet med seje lianer. Hyttens indbo var såre enkelt – en hængekøje, møjsommeligt knyttet af bladfibre, et bord og en stol – det var alt. Rundt om på væggene hang jagtvåben – forskellige slags buer, køller og slynger, og ned fra loftsbjælkerne hang fiskeredskaber – net, ketsjer, kurve og fælder.

Her boede Lars Bo, den danske matros med det letbevægelige og alt for eventyrlystne sind, der for seksten år siden fik ham til at rømme fra sit skib – dengang hans tænkeevne var døvet og slappet af den overvældende mangfoldighed på nye indtryk under hans første virkelige troperejse – dengang han tog sin store, skæbnesvangre beslutning at blive herude, træt af sit tidligere ensformige og indholdsløse liv, indfanget af urskovens mystik.

Var det virkelig den unge og tidligere så frejdige matros – den underlige skikkelse, der nu sad sammensunken i stolen, og med hovedet dybt begravet i sine magre, hårede hænder, gennemtræt af dagens anstrengende jagt, slappet af den

ulidelige varme og sløvet af stadig at have måttet indånde den tunge em af rådnende og gærende plantedele. Nej, nu lignede Lars Bo mere en olding. Gråt var hans lange, uredte hår, og gråt var hans store vildmandsskæg. Hans øjne, der lå dybt i deres huler, var uden liv og hans kinder indfaldne. Kun to rækker fuldstændig friske og skinnende, hvide tænder tydede på, at han endnu langtfra var nået støvets år.

Men alle de mange strabadser, Lars Bo i de forløbne år havde måttet gennemgå for at skaffe sig føden og værge sit liv for fjendernes stadig efterstræbelser, havde mærket ham hårdt. Urskovens gifte havde efterhånden pillet kødet af hans kraftige krop og muskelstærke lemmer, så han nu dagen lang led under den pinefulde mangel på kræfter. Sumpfeberen, hvis anfald i de sidste år kom hyppigere og hyppigere med den ulidelige tørst, manglen på appetit og den evige mathedsfølelse, havde slukket gløden i hans øjne og var ved at tage hans sidste kræfter.

På bordet ved siden af ham lå nogle fisk og et par fugle – dagens jagtudbytte; men hyttens beboer syntes ikke at interessere sig for deres tilberedning, skønt de ellers næste morgen ville være uspiselige. I den fugtigvarme urskov rådner byttet fra jagt eller fiskeri fra den ene dag til den anden.

Og længe endnu havde Lars Bo måske siddet her i sin energiløse mathed, indtil søvnen havde taget ham i sin barmhjertige favn, hvis ikke en hundesnude havde boret sig ind mellem hans hånd og kind, og hans eget, udslukte blik havde fanget det skær af hengivenhed, ja næsten medfølelse, der lå i et par dybe, trofaste hundeøjne.

Han rejste sig op fra stolen og lod sin hånd glide kærtegnende henover hundens hoved og ryg.

"Ja, Mikael, du har ret," sagde han stille, "jeg må ikke give op – ikke endnu, ikke endnu, om ikke for andet så for din skyld, min trofaste ven. Kom så, lad os få de fisk og fugle lavet i stand."

Lars Bo rejste sig og gik ud gennem en smal dør i hyttens bagvæg, der førte ud til et åbent ildsted, dækket af et tag af palmeblade. Her rodede han op i de veltildækkede gløder, pustede og fik ild.

Omhyggeligt forstod Lars Bo at bevare ilden fra at gå ud – denne urgamle kunst; for mennesket har sikkert bevaret ilden, før det lærte at frembringe den. Erfaringen, livets bedste læremester, havde her lært ham at anvende kolbehylstrene af en palme, der brænder meget langsomt.

Fra en kalabas hældte han vand i den hjemmelavede lerkrukke, satte den over ilden og gik i gang med at rense fuglene og fiskene, alt mens han stadig småsnakkede med det eneste levende væsen, han havde om sig, og som tilsyneladende forstod ham, som havde det været et menneske og ikke kun en halvstor, sorthåret hund, hvis magre krop bar mange varige ar fra tidligere mishandling.

Mikael kaldte Lars Bo sin kammerat til minde om sin gamle ven om bord på damperen *Sct. Thomas* – matrosen Mikael Johnsen, der så mange gange havde taget den unge varmblodige og letsindige kammerat i forsvar og stået ham bi med råd og dåd, når der skulle bødes for de gale streger.

For fire år siden havde Lars Bo tilfældigt truffet hunden i urskoven, da den sandsynligvis under jagten var kommet bort fra sin tidligere ejer – en eller anden omstrejfende indianer. Han mindedes så tydeligt, hvorledes den straks havde jaget ham skræk i blodet; for der, hvor der var en hund, var der også

indianere. Nu mente han ellers endelig at have fundet sig et fristed; for i de sidste seks år havde han kun meget sjældent stødt på spor af disse hans uforsonlige fjender – i disse år havde han levet i fred, fra år til år selv udvidet sin lysning og dyrket den på sin egen måde.

Hunden havde fra første færd sluttet sig til ham. Den var vel under jagten kommet helt bort fra menneskene og søgte nu sin frelse og beskyttelse hos det første menneske, den traf.

Lykkelig og vel nåede Lars Bo hjem med den til sin hytte. Indianerne så han dengang ikke noget til. Han var mere end glad over sin værdifulde nyerhvervelse; for her i urskoven var hunden kun et sjældent husdyr. Mange indianerstammer i det tropiske Amerika uden for Andesbjergene mangler hunde – en naturlig følge af, at dette dyr er svært at opfostre i de fugtige, tropiske urskove, rige som de er på sandlopper og andre farlige insekter foruden på de fødte hundefjender – alligatorer og jaguarer.

Det simple måltid var snart sat til livs, og Lars Bo var for den sags skyld nu parat til at gå til ro i sin hængekøje, hvis man da kan kalde det at gå til ro – den timelange kamp for at falde i søvn, som han hver aften måtte kæmpe, dels mod moskitoernes hærskare, og dels og ikke mindst med sine egne, triste tanker.

Han følte sig gammel og udslidt nu, og under voksende urofølelse mærkede han, at tungsindet mere og mere fik magt over ham, og han led nu bittert under ensomhedsfølelsen – ja, stundom kunne han pines og nages ved tanken om at skulle miste sin forstand.

Lars Bos eneste opmuntring og trøst var Mikael, og til fulde forstod han at sætte pris på og holde af dette menneskets mest

trofaste og hengivne væsen blandt de firbenede husdyr.

Mørket var faldet på, og kun skæret fra ildstedet faldt ind i den lille hytte.

"Kom, Mikael, lad os to så sludre lidt sammen," henvendte Lars Bo sig til sin firbenede kammerat, hvis hoved lå tungt og varmt på hans knæ.

"Skade, at du ikke også kan ryge, den opmuntring, den lille glæde undte jeg dig gerne," føjede han til, mens han puttede sin hjemmeavlede tobak i det sammenrullede hylster af et tørret bananblad.

Så flyttede Lars Bo sin stol hen i den åbentstående dør og fulgte med øjnene den tropiske nats myriader af ildfluer, som funklede og glimtede overalt.

Deres glimt er ikke som vore Sankt Hansormes, roligt og vedvarende. Ildfluerne sender lyset ud i skarpe glimt – et helt lille lysglimt, så jorden i flere meters omkreds bliver svagere eller stærkere oplyst, og som i en afstand af hundrede meter ses lige så kraftigt som en af de mest funklende stjerner i en hjemlig, mørk vinternat. Nogle udsender med visse mellemrum et enkelt glimt, andre glimter tre gange i løbet af et sekund, hvorpå der følger et længere ophold og så fremdeles – et pragtfuldt fyrværkeri, da de som oftest ses i tusindvis.

Længe sad Lars Bo her og småsnakkede med Mikael. Moskitoerne fyldte den kvalme og trykkende luft med en syngende tone, underlig uhåndgribelig fjern og nær og uendelig irriterende. Fra den mørke skov, der omgav ham til alle sider, lød uophørligt en mumlens eller nynnens ensformige melodi. Det var insekternes nattekoncert, hvor myriader af biller, hvepse og græshopper dannede orkestret.

Langt borte fra sendte trompetfuglen sine vemodige toner ud gennem rummet.

Eller var det trompetfuglen?

Lars Bo rejste hovedet og lyttede anspændt. Nogen tid gik, så lød tonen igen. Nej, nu var han klar over, at det ikke var trompetfuglen; men hvad var det så for lyde? Kendte han ikke så godt som nogen indianer hver eneste lyd, der kunne høres her i urskoven? Ganske vist, den kom langt, langt borte fra, men alligevel.

Med tilbageholdt åndedræt og med begge hænder bag ørene lyttede Lars Bo, og efter nogle minutters forløb hørte han atter den samme svage, mystiske lyd – "yy–y–y–hh."

Nu kunne han høre, at den måtte komme i retning af floden, og pludselig sank hans hænder som livløse ned, og hans åndedræt blev med ét kort og stønnende. Det kunne ikke være andet end lyden fra en damper, der lå på floden og tudede.

Eller var det febervildelse? Så højt op på floden var der aldrig kommet nogen damper, og hvad skulle den også her? Og hvorfor skulle den nu ved nattetid tude med sin dampfløjte?

For Lars Bos indre øje skød pludselig et gammelt billede op. Han så sig selv for seksten år tilbage sidde højt oppe i et træ og overlegent smilende holde øje med de folk, der var sendt i land for at lede efter rømningsmanden, mens dampfløjten skingrede. Dengang havde han trodset alt og alle i ungdommeligt overmod. Og et andet billede fulgte efter – da han to år senere stred sig gennem de sorte sumpe, kravlede gennem det tykkeste vildnis og under utrolige strabadser banede sig vej og sti gennem urskoven for at redde sin dreng. Tydeligt, som lå den i øjeblikket lige der foran ham, så han den

oplyste, frelsende damper ligge på floden, så sig i kanoen pagaje sig ud til den og efterlade drengen i bestiklukafet. Dengang var det hævnfølelsen, der fik ham selv til at blive herude. Sin søn ville han redde hjem til Danmark; men blodigt ville han selv hævne sin hustru – Paws moders drabsmænd, og det var også lykkedes ham.

Hvorfor dukkede disse syner nu op? Det kunne jo ikke være andet end bedrag – denne mystiske lyd, som hans ophidsede fantasi fik til at lyde som en dampfløjtes tuden.

Så – nu var lyden der igen.

"Nej, kom Mikael," udbrød Lars Bo heftigt og rejste sig med et sæt, "lad os gå ind. Jeg vil ikke høre de lyde, hører du, jeg *vil* ikke."

Han lukkede hyttens dør fast til, satte sig hen til bordet og rullede et par kugler af stykkerne af de grønne blade, han havde haft viklet om sit jagtudbytte. Dem stak han i ørene.

De svage lyde fra *Lily*s dampfløjte kunne Lars Bo vel lukke ude, men det var ham ikke muligt at blive herre over det kaos af tanker, de havde sat i bevægelse, og som nu tumlede rundt i hans hjerne.

Først langt ud på natten faldt han i søvn.

Andet kapitel

Urskoven vågnede, og Paw slog sine øjne op i en underlig følelse af i umiddelbar nærhed at være omgivet af levende væsener. Som dyrene og fuglene, der vågner og straks er parat til flugt eller forsvar, var også alle hans sanser med ét fuldstændig klare.

Det var de samme aber, der dagen før under vrede hyl havde fulgt hans besynderlige færd. Nu sad de omkring ham og betragtede nysgerrigt denne underlige, store, hvide abe; men straks ved Paws første bevægelse, da han fo'r op og uvilkårligt trak sin dolk til forsvar, flygtede de i lange hop, udstødende skarpe, arrige skrig.

Højt oppe i et træ havde Paw indrettet sig sit natteleje – et højst besynderligt træ, som nu egentlig kun var en kæmpemæssig, figentræsagtig slyngplante. Det store træ, som den havde omklamret og til at begynde med suget kraft og næring fra, havde den i årenes løb kvalt. Lynet var så slået ned i det, og ilden havde langsomt ædt sig gennem det udgåede træ uden at antænde den store snylters jernhårde ved. Nu stod denne alene tilbage som fem sammenvoksede kæmpetræer, hvis fælles krone foldede sig ud som en mægtig paraply, oversået med knaldrøde blomster og små, figenagtige frugter.

Det havde kostet Paw et stort arbejde at finde og tilpasse tykke grene – først for at lave sig en slags stige, der kunne hjælpe ham til vejrs. Det havde han gjort ved i en opadstigende zigzaglinje at presse grene fast mod "skorstenen"s indre sider, og dernæst indrettede han sig højt oppe en lille platform, så han lige kunne ligge udstrakt. Store palmeblade havde han benyttet dels som underlag, dels som tæppe.

Det var Paws tredje nat i urskoven, og hyggelige havde ingen af dem været. Hvilken himmelvid forskel er der ikke på natten under nordligere himmelstrøg og den tropiske nat. Hos os kommer natten blødt og roligt med sit bud og krav om fred og stilhed; men i junglen kommer mørket med uhyggelig pludselighed, og livet begynder rigtigt for alvor. Frøer kvækker, insekterne summer, natfuglenes skrig lyder afbrudt af jaguarens langtrukne hyl – o–o–oh – og man har følelsen af, at spøgelsesagtige skikkelser fra alle sider søger at liste sig ind på en.

Få mennesker er det beskåret, når de befinder sig ene i junglen for første gang, da ikke at blive et bytte for ejendommelige og pinlige fornemmelser. Det tunge, varme halvmørke og den fugtige, ubevægelige luft lægger sig som en svær byrde på brystet. Næseborene irriteres af lugten af jord og gæring fra rådne plantedele, og så stilheden, denne knugende stilhed – man føler sig så lille, så uendelig lille, ensom og hjælpeløs.

Paw gik det heller ikke anderledes. Vel var hans nerver i god orden, og vel faldt det ham lettere end så mange andre at have sanserne i højspænding; men urskoven her var jo alligevel noget helt andet end skoven hjemme i Danmark. Hvad der især gav uhyggefølelse var det, at man de fleste steder ikke kunne se en meter frem for sig, at man ikke anede, hvad der pludselig kunne dukke op.

Paw var allerede til fulde klar over, at her gjaldt det livet som indsats.

Nu sad han i dybe tanker, mens brøleaberne som sædvanligt kort efter solopgang begyndte deres morgenkoncert. Først lød forsangeren – altid en enlig hans solostemme som indledning

med en række korte toner – o–o–oa, o–o–oa, der lidt efter gik over til dybe, fuldlydende orgeltoner, og snart faldt koret ind med sine korte strofer, men altid som et afdæmpet akkompagnement.

Men Paw lod sig ikke forstyrre – han overvejede dybt. Boligspørgsmålet mente han nu foreløbig at have løst. Han ville blive heroppe i sit udvalgte træ – nede ved jorden lurede for mange farer.

Så var der madspørgsmålet, og det krævede ubetinget en hurtig løsning, for mavens krav måtte snarest tilfredsstilles. Hidtil havde han ernæret sig ved de frugter, som han havde fundet ved at følge aberne og set, hvad de åd. Nogle havde smagt helt godt, andre var bitre og smagte dårligt; men han havde ment, at hvad aberne åd, kunne han også spise. Hans mave var dog så underlig slap og slunken og trængte til anden føde.

Der var jo kød og fisk, og det skulle gå underligt til, om han ikke selv herude, hvor alt endnu var ham så ukendt og fremmed, skulle kunne fange en junglehøne i snare, eller på en eller anden måde få lavet sig en fiskekrog og fange en fisk.

Men det krævede ild. Ild var og blev en livsbetingelse. Ild *måtte* han have. Derom drejede også alle hans tanker sig, da han denne morgenstund sad heroppe i sin højtliggende bolig.

Havde han blot en flintesten, som dengang han derhjemme for første gang selv frembragte ild; men dem fandtes der ingen af her. Svamp var der ellers nok af på træerne. Der var ingen anden udvej – han måtte forsøge den ældgamle metode, som han både havde hørt og læst om: at bore med en træpind i en anden.

Nu blot til handling – havde han først sin ild, syntes han, at alle vanskeligheder måtte være overvundet.

Paw kravlede ned, og snart efter havde han fundet et passende stykke svamp og udvalgt sig brugbart træ.

Atter faldt hans pande i tænksomme rynker. Det kunne ikke nytte noget, at han sad med det ene stykke træ i den ene hånd og gned med den anden. Det ville være for trættende. Han kilede derfor træet med det skråtborede hul fast mellem en stamme og en gren, lagde svampen, på hvilken det glødende træmel skulle falde, lige nedenunder, og satte sig selv overskrævs på grenen. Letfængeligt materiale – knastørt græs og opsplittede træpinde – havde han parat inden for sin uldtrøje.

Paw begyndte fuld af håb og energi at bore løs. Han kunne snart mærke, hvorledes træet blev varmere og varmere, og hans øje var fast rettet mod svampen. Der gik forbavsende kort tid, så kom der en lille, sort plet mellem træmelet på den hvide svamp – og røg det ikke ganske svagt fra den? Jo – jo – og mens Paw stadig gned løs, bøjede han sig helt forover og pustede. Pletten bredte sig. Han gned ivrigt videre, men nu kun med den ene hånd – med den anden fik han fat på de tynde, tørre græsstrå, som han holdt hen til gløden. Han pustede igen – så kom flammen. Nu holdt han op med at gnide og tog en af de opsplittede træpinde – også denne kom der ild i. Med en endnu større pind i flammer svingede han sig ned og hen til det lille bål, som han i forvejen havde tilrettelagt.

Snart efter blussede hans ild lysende op, og en ubeskrivelig glæde betog ham; for ikke alene havde han ild for dagen; men

han havde fået det bedste bevis for, at det til enhver tid nok skulle lykkes ham at skaffe sig den.

Nu først kunne han gå i gang med at skaffe sig vildt og fisk, og fangerglæden vågnede voldsomt i ham. Hos Paw var denne ikke en afstumpet rest af en urtidsfølelse – hos ham var den dyb og ægte nok.

Men det var her ikke så ligetil at få begyndt. Han var jo ikke i besiddelse af så meget som en elendig stump sejlgarn til at lave snarer af, endsige et stykke jern eller ståltråd, der kunne bruges som fiskekrog. Her gjaldt det om at hjælpe sig, så godt han kunne.

Den dag tilbragte Paw væsentligt med at samle store palmeblade, som han skrabede med en trækniv, han lavede sig til det brug. På den måde fik han bladfibre – lange og stærke nok til at sno og flette, og inden solen gik ned, havde han allerede sin første snare færdig. Under arbejdet havde hans tanker beskæftiget sig med, at han også af dette materiale kunne få en tilstrækkelig stærk snor, som var brugelig som buestreng. En bue måtte han hurtigst muligt have – den forstod han heldigvis at bruge.

Heldet fulgte Paw; for allerede den næste morgen havde han en junglehøne i sin snare. Den blev plukket, og hale- og vingefjer omhyggeligt lagt til side; de skulle bruges som styrefjer til hans pile.

Efter endt måltid, der havde smagt ham som aldrig noget måltid før, gav Paw sig igen til at ribbe palmeblade. Han længtes meget efter at få sin bue gjort færdig; for da han tidligt om morgenen var krøbet ned for at røgte sin snare, havde han

lige set glimtet af en flygtende hjort. Ja, kunne han blot få ram på en sådan – det ville være herligt.

Paw tænkte i øjeblikket ikke så meget på det måltid, et sådant stykke vildt kunne give ham; hans tanker drejede sig mere om, hvad nytte han kunne have af de forskellige dele – først og fremmest kunne han knytte senerne sammen til en virkelig god buestreng, og skindet ville også være kærkomment om natten; for han var hver nat flere gange vågnet op med kuldegysninger.

Paw begyndte at føle sig helt godt til mode i disse første dage, hvor han dog var ganske ene i den vildsomme jungle – endnu dårligere udrustet og endnu mere henvist til at klare sig ved snildhed og opfindsomhed end selve Robinson Crusoe, da han strandede på sin øde sydhavsø. Paw havde af værktøj kun sin lidt plumpe, men stærke sømandskniv. Men det kom ham til gode, at han halvvejs nedstammede fra urskovens indianere. Deres skarpe, fine sanser og deres iagttagelsesevne havde han fået i vuggegave. Han kunne med dyrets imponerende behændighed snige sig frem uden én overflødig bevægelse, lynsnart og med fløjlsbløde fodtrin, der intet røbede.

Han havde nu flere snarer i brug, og hidtil havde der hver nat været en junglehøne i en af dem. Han havde således haft kød nok at spise og havde nu et helt lille forråd af passende fjer til sine pile. Nu gjaldt det om at prøve fiskeriet. En line var det let nok at sno sig, og små kroge fik han fra junglehanens sporer, som han tilspidsede fine som en nål. Indvoldene af hønsene mente han var passende madding.

Sin bolig havde Paw naturligvis valgt i nærheden af vand – et af de mange tilløb til selve hovedfloden, hvor hans damper havde ligget. Nu kunne det til afveksling være rart at få fisk at

spise – stegt, som han hjemme i Danmark havde gjort så mange gange, i glødende aske. Endnu anede Paw ikke, hvilke skuffelser, hvilke højst ubehagelige hændelser de tropiske fisk skulle berede ham – ja, ligefrem direkte livsfare.

Udrustet med sin færdige snøre søgte han en tidlig morgen ned til floden. Men allerede, da han første gang kastede linen ud, var han uheldig. Krogen bed sig fast i en forbidrivende gren, han ikke havde bemærket. Linen strammedes hårdt, og der var al udsigt til, at han ville miste sine møjsommeligt lavede redskaber. Det måtte ikke ske, og der var intet andet at gøre end hurtigt at vade ud gennem mudderet for at få fat på selve grenen.

Næppe var Paw dog trådt ud i dyndet, før han – overvældet af smerte – måtte udstøde et højt skrig. Fra hans fødder og gennem hele kroppen jog det ene lammende stød efter det andet, så han var aldeles ude af stand til at røre sig. Det sortnede for hans øjne, og han var ved at tabe bevidstheden. Til sidst tumlede han om, og med anspændelse af alle sine kræfter gravede han sig gennem dyndet ind til den reddende flodbred. Stødene blev ved, men blev svagere og svagere, og endelig sad han inde på bredden. Hans slørede øjne så vel, at hans fiskekrog og line langsomt blev ført bort af den drivende gren; men det gjorde i øjeblikket intet indtryk på ham. Han følte betydelige smerter i hvert led i sin krop og var på en måde endnu til dels uden bevidsthed.

Men det varede dog ikke længe, før denne vendte tilbage, og han atter kunne bruge sin hjerne. Længe sad Paw her og grundede dybt. Her havde han ude i naturen truffet noget, som han ikke var i stand til at forklare. Hvad kunne der ligge

dernede i mudderet, som var årsagen til de rædselsfulde smerter? Det var en dyb gåde for ham, hvis løsning han ikke kunne finde.

Med smerter i hele sin krop vendte han tilbage til sin bolig, og hele dagen lå han stille hen ude af stand til og også uden at føle lyst til at foretage sig noget.

Af og til følte han som en kuldegysning fare gennem sig. Han troede selv, at også det skyldtes hans sammenstød med det mystiske og ubegribelige i flodens dynd; men Paw vidste ikke, at det var en langt farligere fjende, der tydeligt nok meldte sin ankomst – den lumske og farlige sumpfeber.

Om natten sov Paw dog fast og godt, og da han næste morgen vågnede, og alle smerter var forsvundet, følte han sig igen parat til at tage fat i kampen for tilværelsen. Naturligvis var det ærgerligt, at han havde været så uheldig ved sit første forsøg på at fiske; men endnu mere ærgerligt var det, at han ikke kunne finde nogen forklaring på, hvad der var sket med ham i flodens dynd. Men tro mod sin natur kastede han hurtigt det forbigangne med dets sorger og skuffelser bort og så fremad. Ville han friste livet herude, så måtte han også arbejde. Nu gjaldt det om at få den bue færdig.

Heldigvis havde han også den nat fundet en junglehøne i en af sine snarer – så var føden for den dag reddet, og al tid kunne ofres på arbejdet med bue og pile.

Tre dage tog det Paw at få sit jagtvåben færdigt. Flittigt havde han ribbet palmeblade, snoet og flettet – prøvet og kasseret og prøvet igen, og endelig havde han en buestreng, der var stærk nok til at slynge pilen ud med den nødvendige kraft. Med stor

fingerfærdighed fæstnede han od og fjer til sine pile, hvis skaft han havde taget fra pilegræssets lige blomsterstængler.

Også her fik han anvendelse for sine junglehøns. Fuglenes knogler er jo luftfyldte og flækkes derfor på langs, og ved behændigt brug af sin kniv fik Paw lårbenet flækket i sådanne fliser, at han ved at sætte dem sammen i pyramideform tre og tre fik en meget spids og også ret stærk od.

Det kostede Paw en del besvær at få odden rigtigt fastgjort til pileskaftet, men hans tålmodighed blev dog omsider kronet med held, og med naturjægerens ægte og oprindelige stolthed betragtede og kærtegnede han sine pile. Det var jo dem, der skulle skaffe ham storvildtet, og fik han først nedlagt et sådant stykke storvildt – ja, så ville livet blive meget lettere at leve; for han ville da ikke alene få mere mad, men først og fremmest mere brugbart værktøj.

Der var dog noget, der i disse dage bragte uro i Paws sind, og det var det, at han til tider følte sig svimmel, så han måtte lægge sig ned, og i de sidste dage havde han slet ingen appetit haft, men led derimod stadig af tørst. Således havde han aldrig følt det før. Han havde ganske vist før ligget i sengen med høj feber; men det skyldtes jo ydre årsager, dengang ræven havde bidt og flænget ham – han havde også prøvet at have hovedpine; men det kom jo også udefra, da han i kampen med landsbyens drenge på broen over Gunderup å var blevet slået i hovedet med en jernbeslået træsko.

Paw kunne ikke lade være med at spekulere over sin nuværende matheds- og sløvhedstilstand; men han mente endnu, at det var eftervirkninger fra det mystiske – det hemmelighedsfulde i floddyndet. Men den dag kom vel også

nok, da han fik den gåde løst. Han havde fra barnsben været vant til at slutte sig til alting – til at spørge *hvorfor*, og så før eller senere fundet ud af grunden. Det dernede i mudderet skyldte ham noget.

Så kom da den morgenstund, da Paw forlod sin bolig som jæger med sin bue over nakken og seks stærke pile i sit kogger, som han havde lavet af et led af bambustræet, der derovre i urskoven ikke er som vore fiskestænger, men når en tykkelse som låret af en voksen mand. Alle hans tanker drejede sig ganske naturligt, om dagen ville bringe ham noget bytte.

Jo – det ville den, men på en ganske anden og mere spændende og dramatisk måde, end Paw tænkte; for hans tanker gjaldt nærmest kun den blide, springende hjort. – – –

Paw hørte ovenover sig et kraftigt og ubehageligt skrig. Han så op og fik omsider øje på en højst mærkværdig fugl. Den var sort og hvid med enkelte livligt rødfarvede fjer; men det, der gav den det underlige udseende, var dens næb. Paw ville først ikke tro sine egne øjne, for næbbet var næsten lige så langt som hele fuglens krop. Nu skreg den igen – den havde åbenbart ikke set ham, skønt han var den nogenlunde på skudafstand.

En sådan fyr kunne han dog nok lide at undersøge lidt nærmere. Dens mægtige næb måtte han absolut kunne finde anvendelse for i sin husholdning – om ikke til andet, så var det jo et helt lille kar.

Hvordan den var i stand til at flyve rundt med et sådant næb, og hvorfor det var så stort, var tanker, der ganske uvilkårligt fløj gennem Paws hjerne; men som han i øjeblikket ikke gav sig tid til at tage sig af.

Han måtte den lidt nærmere og helst helt ind under den; for hvis hans pil fejlede ved et skud derfra, hvor han i øjeblikket var, ville den sikkert bore sig ind i den mægtige træstamme, og han ville miste den. Kun den, der virkelig forstår, hvilket arbejde det havde kostet Paw at lave sine pile, kan fatte, hvor værdifulde de var for ham.

Paws hjerne var egentlig altid i virksomhed, og også her, hvor han forsigtigt krøb frem for at komme ind under den gren, fuglen sad på, arbejdede den på løsningen af et problem. Hvorfor ikke på en eller anden måde lave sig pile med en tung klump i spidsen, så den ikke kunne bore sig ind i træet, når den skulle anvendes til fuglejagt? Fuglene ville sikkert blive bedøvede i hvert fald af det kraftige slag, som når han derhjemme i tidlige drengeår havde skudt spurve med slangebøsse og småsten. Det var dog kun i et nu, at denne tanke fo'r gennem Paws hjerne – men han tænkte på det.

Så – nu mente han at være på det rigtige sted. Han spændte strengen, og pilen fo'r syngende afsted. Paw havde ikke mistet sin gamle øvelse i bueskydning; for et øjeblik efter faldt fuglen tungt til jorden ikke mange skridt fra hans standplads. Heldigvis havde den pilen siddende dybt boret i sig.

Det var en peberfugl, der blev Paws første pileramte bytte. Glad over det heldige skud undersøgte han det uhyre lange og tykke næb, og her fik han dog svaret på en af sine spørgende tanker; for da han med sin kniv undersøgte næbbet indvendigt, så han, at det var fyldt af store, luftfyldte hulrum, og så kunne han forstå, at det i virkeligheden ikke vejede så meget, som det så ud til.

Men Paw måtte videre. Han havde efterhånden opnået helt god færdighed i at bevæge sig i urskoven. Det faldt ham heller ikke vanskeligt at holde retningen, som han dog af og til kontrollerede ved at foretage en afstikker ned til floden. Det var hans plan at følge denne – i begyndelsen et stykke inde i skoven for så om eftermiddagen og henimod solnedgang så vidt muligt at holde sig helt nær ved floden, hvor måske en hjort søgte ned for at drikke.

Op på formiddagen kom Paw til en større, åben plads i skoven – her havde åbenbart før i tiden ligget en indianerlandsby, og straks var Paws tanker igen i sving. Her måtte han flytte hen – bygge sig et hus af de store bambusstængler og opdyrke jorden – finde frø af skovens spiselige planter og få dem sået og – – men hvad var det – derovre for to underlige dyr, der nærmest lignede grise? De gik i langsomt skridt rundt og græssede.

Paw fik hurtigt sin bue klar, skønt de foreløbig var langt fra skudafstand.

Det var jo storvildt.

Men nu fik de øje på ham og travede langsomt mod flodbredden. Hurtigt var Paw klar over situationen. Hvis også han løb ned mod floden i en skrå linje, så kunne han måske nå ind på skudafstand. Han havde før kunnet ramme vildt i løb eller spring.

Det var kapivarer eller flodsvin, Paw her havde set – kæmpen i hele vor nulevende gnaver-orden, og de to plumpe, korte og tykhalsede dyr var så store som et årgammelt tamsvin.

Paw løb til – nu mente han nok at kunne afskære sit udvalgte bytte, det bageste af de to dyr.

Men pludselig standsede han med et voldsomt ryk, hans træk spændtes, øjnene blev flakkende og vilde, og munden vred sig åben.

Fra et træ ved bredden skød som et lyn en mægtig kvælerslange frem og slyngede sit muskuløse legeme om det ulykkelige bytte – det forreste flodsvin. Det andet drejede kort af, og et øjeblik efter styrtede det sig ud i floden og dukkede under, mens dets gennemtrængende skrig – "ap–ap" flængede luften.

Hele scenen, der i et nu blev udspillet, virkede i al sin rædsel og uhygge så stærkt på Paw, at han stod dirrende over hele kroppen. Måske var også hans dømmekraft på en måde lammet; for uden at tænke nærmere over det gik han et øjeblik efter videre og lige mod det sted, hvor den dramatiske kamp på liv og død fandt sted. Han blev vel ledet af det instinkt, der er nedlagt i jægeren, hvis sympati altid er hos den svagere part, når han ser to af sine fjender kæmpe på liv og død. Optændt af raseri nærmede han sig stedet, og som sædvanligt, når kvælerslangen holder sit bytte fast omslynget, ænser den ikke andet. Paw kom derfor ind på bedste skudhold, spændte sin bue, og et øjeblik efter sad hans pil dirrende i kvælerslangens hoved. Nu først vågnede den op, mens dens kraftige omslyngning slappedes; men atter blev den ramt af en af Paws pile. Snart efter sad alle seks pile som en krans i slangens hoved, og kampen var endt.

Paw stod længe tanketom og blot stirrede på slangen, hvis krampetrækninger ikke syntes at ville holde op. Han følte sig så syg, som han aldrig før havde følt sig. Her var ingen

kampglæde, ingen jægerstolthed over at have sejret – alt hos ham var kun mathed og sløvsind.

Endelig vaklede han bort langs floden, han kunne end ikke bekvemme sig til at trække sine dyrebare pile ud.

Solen brændte og sved her på den åbne plads – det var ved at blive middag, og han måtte søge ly for solens tilintetgørende stråler. Under en skærmende trækrone faldt han hen i en døs.

Ud på eftermiddagen vågnede han op og kunne knap rejse sig. Nu var han klar over, at det var alvor – nu var han klar over, at han måtte samle sine sidste kræfter, spænde sin viljekraft til det yderste, om det skulle lykkes ham at friste livet. Paw søgte vel at stritte imod; men han kunne alligevel ikke frigøre sig for de tanker, der begyndte at liste sig ind på ham: "Du klarer den ikke – skoven her er den stærkeste."

Men hjem til sit træ måtte han, sine snarer stolede han på – de havde endnu ikke svigtet ham. Så måtte han, som så ofte før, begynde forfra igen. Hvis han først kom lidt til kræfter igen efter sit sammenstød med det hemmelighedsfulde i mudderet, så ville han hente sine pile igen. Nu *kunne* han ikke bekvemme sig til det.

Endnu en gang skulle der dog kastes et glimt ind i Paws nuværende sløvsind. Noget fra lysningen fandt han en kano trukket op på bredden. For et øjeblik vendte Paws tidligere så lyse og forhåbningsfulde syn på livet tilbage. En kano – til hvilken hjælp kunne den ikke blive ham. Han undersøgte den omhyggeligt og kunne ikke finde nogen mangel ved den. Den var lavet af en udhulet træstamme, og forstavnen var meget bred og med et hul tværs igennem. Lidt fra kanoen fandt Paw også en paddelåre og en stage.

Paw tænkte sig om et øjeblik. Gik det nu også an at sætte sig i besiddelse af den? På den ene side så det ganske vist ud til, at den var efterladt af ejeren for lang tid siden, da slyngplanter allerede var begyndt at omklamre den; men på den anden side var det sikkert den visse død, hvis ejeren alligevel vendte tilbage og traf den, der havde stjålet hans ejendom.

Men Paw mente dog, at han *kunne* ikke give slip på så herligt et fund, og han begyndte at befri kanoen for slyngplanterne og at bane vej for den til floden.

Han havde dog ikke arbejdet længe, før den forfærdelige mathedsfølelse igen kom over ham, og han måtte hvile sig.

Den nat sov Paw en blytung søvn i kanoens bund – ubeskyttet mod en hærskare af moskitoer, et værgeløst bytte for urskovens gifte.

Da Paw næste morgen vågnede, følte han sig så syg og elendig, at han mest af alt kun havde lyst til ét eneste – at blive liggende. Han betragtede et øjeblik sine smertende hænder, der var ganske ophovnede af moskitobid, og det forekom ham, at hans hoved var blevet dobbelt så stort, så ophovnet var også det.

Men det var hans viljekraft, der fik ham på benene – og han ville ikke give op. Her kunne han i hvert fald ikke blive, han måtte hjem til sine snarer og til sin hytte i træet.

Med sine sidste kræfter og afbrudt af flere nødvendige hvilepauser lykkedes det virkeligt Paw at få kanoen slæbt og skubbet ud i floden, og nu hentede han paddelåren og stagen. Hans legemskraft var vel helt udtømt; men hans hjerne arbejdede endnu. Stagen var i den ene ende forsynet med flere spidser – "vel for ikke at gå for dybt i mudderet," tænkte Paw, da han bar den ned til kanoen. Det temmelig store hul i forstavnen

havde i går tiltrukket sig hans opmærksomhed, og som sædvanligt vakt spørgende tanker hos ham. Nu var han klar over, at man kunne fortøje kanoen midt ude i floden ved at sætte stagen gennem hullet – ja, så klart tænkte Paw endnu, at han syntes, det var ganske praktisk; for hvis vandet steg, kunne kanoen jo simpelthen på en måde vandre opad stagen.

Så sad han i kanoen og lod sig nærmest drive med den ikke særligt stærke strøm. Med paddelåren styrede han klar af forbidrivende tømmer og klarede svingene. Spændingen havde holdt ham vågen; men han følte, at det kostede ham større og større anstrengelse blot at holde fast på åren.

Og i et sving skete katastrofen. Åren gled ham ud af hænderne og flød ind mod bredden. Den måtte han absolut have fat i igen – tænk, hvilket arbejde det ville være for ham med sin kniv at lave sig en ny.

Han rejste sig hurtigt op for at få fat på stagen, men kunne slet ikke stå på benene. Det flimrede så underligt for hans øjne, han så alle mulige farver, der dansede forbi ham, blandet mellem hinanden, og han havde en tydelig fornemmelse af, at han ville falde omkuld.

Så gik han ned på knæ for at undgå det og rakte efter stagen, fik også fat på den med hænderne, men kunne så ikke atter komme op.

En kortvarig kamp fandt sted mellem vilje og evne; men det endte med, at Paw faldt helt forover og blev liggende.

Kanoen klarede af sig selv svinget og flød videre med strømmen.

En heftig kuldegysning rystede Paw, så tænderne klaprede i munden på ham; men hans hjerne var endnu så nogenlunde i

stand til at tænke. Rejse sig op kunne han ikke, knap nok bevæge en hånd. Han var nu fuldstændig klar over, at han ikke mere ville komme på benene, og at det hele snart var forbi; men end ikke i denne stund nagedes han af anger over at have forladt sit skib. Skoven her, som han ikke kendte, havde været den stærkeste – ja, det vil sige ikke selve skoven, men det hemmelighedsfulde i floddyndet.

Således lå Paw i nogen tid og fantaserede – så svandt kuldegysningerne og blev fulgt af en heftig sved. En dyb mathedsfølelse, der kom som en lise oven på kuldegysningerne, bemægtigede sig ham. Også hans tænkeevne slappedes, og han gled stille over i bevidstløsheden. Han mærkede intet til, at kanoen med et dumpt brag tørnede mod en træstamme, drejede sig rundt og lagde sig på langs af denne.

Tredje kapitel

"Så, Mikael – hvad nu – hvad nu?" mumlede Lars Bo, idet han lidt urolig til mode fulgte hundens adfærd.

Den bar sig slet ikke ad som sædvanlig, når den havde fært af vildt – den søgte ikke ivrigt frem, som når det gjaldt hjort eller vildsvin – den søgte heller ikke med rejste børster, men ynkeligt klynkende hen til sin herre og beskytter, som når dens dødsfjende – jaguaren – var i nærheden, nej – her gik den yderst forsigtigt løftende poterne frem – et par skridt kun, så drejede den hovedet og så op på sin herre med et blik, hvori Lars Bo syntes at læse både overraskelse og angst – så igen et par skridt, og atter drejede Mikael hovedet.

"Hvad nu dog – hvad nu dog?" tænkte Lars Bo; men i det samme slog det som et lyn ned i ham, og han greb sig selv i at sige det helt højt, som var det et tilråb til hunden: "Indianere!"

Øjeblikkelig fik han sin bue skudklar og udvalgte sig nogle pile, hvis spids var lavet af det hårde palmetræ og yderligere forsynet med en od af bambus eller ben. Og i samme nu var det, som om han så et glimt i den tåge, der havde indhyllet hele hans tankeverden siden den aften, han havde troet at høre en dampfløjtes tuden fra floden. Selvopholdelsesdriften er stærk hos alle levende væsener.

I de dage, der var fulgt efter hin aften, havde han ikke været sig selv. Endog efter søvnløse nætter strejfede han hele dagen rundt i skoven, troligt fulgt af Mikael, der dog slet ikke kunne forstå sin herres besynderlige optræden; dødtrætte kunne de begge vende hjem igen uden at medbringe det mindste udbytte trods alle de oplagte chancer.

Og aften efter aften havde Lars Bo siddet uden for sin hytte med hånden for øret, indtil han endelig kunne slå sig selv i hovedet med knyttet næve og vakle ind.

Det var det forfærdelige, at han i visse øjeblikke selv forud vidste og forstod, at den dag kom nærmere og nærmere, da han ville miste sin forstand.

Men nu glimtede det i hans tankeverdens tåge, og forsigtigt spejdende til alle sider listede Lars Bo sig med snigende, bløde bevægelser efter hunden.

Hvad han mest af alt frygtede, var den ganske lille, men altid forgiftede pil fra indianernes pusterør. Han vidste, at hans fjender kunne blæse pilen en tredive-fyrre meter fra dette her i urskoven så raffinerede våben. Han kendte det fra den tid, han selv havde været blandt indianerne, og han havde set dem skyde en hel fuglesværm eller en hel flok aber, uden at de overfaldne dyr vidste, hvorfra faren truede dem.

Om et øjeblik måtte han være nede ved floden – dér havde han bedre oversigt end her i det næsten uigennemtrængelige vildnis.

Så – nu stoppede Mikael atter op og så op på sin herre med det underlige udtryk i øjnene. "Videre," mumlede Lars Bo, idet han vinkede med hånden, og Mikael fortsatte lydigt.

Nu drejede den skarpt til højre, gik helt ned på bugen og krøb gennem det tætte buskads, der voksede lige ud til flodkanten. Lars Bo fulgte efter, indtil han nåede op ved siden af Mikael, og liggende fladt på maven fik han sine bange anelser bekræftet.

Lidt ude i floden lå en indianerkano strandet ved en træstamme, der var faldet ud i floden.

Lars Bo spejdede op og ned ad flodens løb; men der var intet usædvanligt at opdage, og kanoen var tom. Noget underligt måtte der imidlertid være ved det hele – hvorfor lå kanoen ellers ude i flodens løb og ikke trukket op og skjult i krattet som sædvanligt, når indianerne var kommet ad flodvejen og havde forladt deres fartøj for at jage i land.

Med besvær fik Lars Bo sig trukket højere og højere op; men allerede da han var på knæ, gav det et voldsomt sæt i ham. Der var alligevel nogen eller noget i kanoen, noget underligt rødt og hvidt – men noget, som dog straks svingede hans tanke hen på hvide mænds klædedragt.

Med et kraftigt skub kom han endnu et stykke højere op, og halvt hængende med hænderne fat om et par grene stirrede han ud mod kanoen. Himmel og hav – det var et menneske, der lå udstrakt i kanoens bund og europæisk klædt på. Men det så jo ikke ud til at være andet end en dreng.

"Hø–ø–øj!" råbte Lars Bo.

Intet svar lød, og skikkelsen derude i kanoen rørte sig ikke med den mindste bevægelse.

"Hø–ø–øj!" løb råbet atter, men denne gang svagere; for Lars Bo følte sig pludselig iskold over hele kroppen, og det sortnede for hans øjne. I et nu var den tanke slået ned i ham: også dette er et bedrag, du ser slet ingen kano, det passede ikke med dampfløjtens tuden, det passer heller ikke her – der er ingen kano derude – ingen, intet – nu er timen kommet, nu er øjeblikket der – du har mistet din forstand. Hans hænders greb løsnedes, og foroverbøjet faldt han halvt sanseløs sammen.

Mikael krøb hen til ham, og ustandseligt slikkede den sin syge herres ansigt.

Noget efter kom Lars Bo dog atter til sig selv, og lidt efter lidt fik han orden på sine tanker. Det forekom ham, som var han vågnet op af en frygtelig drøm.

"Mikael, vi må se efter endnu en gang," mumlede han sagte, "er den der, så er der intet i vejen, så passer det også med dampfløjtens tuden," og Lars Bo rejste sig atter op til næsten stående stilling. Jo – kanoen lå der godt nok, og et dybt lettelsens suk trængte op fra hans bryst.

Snart efter vadede han gennem mudderet ud til kanoen. Hans hænder rystede som i heftig feber, da han fattede om rælingen og stirrede ned på den unge, livløse skikkelse, der lå i kanoens bund.

Der var ingen tvivl mulig – drengen var af hvid afstamning. I et nu fangede Lars Bos øjne hans påklædning, de hvide sejldugsbukser, livremmen og sømandskniven, og i samme nu forstod han, at han måtte have været skibsdreng på den damper, hvis tuden han hin aften havde hørt, og som havde været skyld i de mange søvnløse timer. Men videre tænkte Lars Bo ikke – nu var det handlingens øjeblikke.

Hurtigt fik han kanoen bugseret ind til bredden, hvor buskadset ikke var så tæt. Så løftede han drengen op og bar ham i land. Havde Lars Bo på dette tidspunkt anet, at det var hans egen søn, over hvis feberhærgede ansigt dødens skygge allerede lå – ja, så havde hans arme vel sitret endnu mere, end de gjorde.

Det stod Lars Bo klart, at levede drengen vel endnu, så var det også i yderste øjeblik, han var blevet fundet – hvis der endnu var redning mulig. Han måtte hurtigt have ham bragt hjem til sin hytte.

Men Lars Bo havde levet så mange år som jæger i urskoven og til stadighed omgivet af fjender, at han ikke glemte at hale kanoen op på bredden og omhyggeligt skjule den, først og fremmest således, at den ikke kunne ses fra floden.

Atter engang her i livet skulle Lars Bo bane sig vej og sti gennem urskoven med sin dreng i sine arme. –

Først efter flere timers anstrengelser nåede Lars Bo hjem. Undervejs havde han naturligvis måttet gøre holdt adskillige gange for at hvile sig, og under disse pauser havde han haft tid til at tænke og overveje. Han var nu ganske klar over, at sumpfeberen havde et alvorligt tag i drengen; men heldigvis havde han stående et godt afkog af barken fra kaskarillatræet, og ikke langt fra hytten voksede flere af disse træer, hvis bark indeholdt et virksomt middel mod feberen.

Og nu lå Paw stille hen i Lars Bos hængekøje – på en måde endelig hjemme efter de mange hårde år, og det var, som om han her i sin bevidstløshed alligevel havde forståelsen af det; for vel lå der et drag af lidelse om hans mund, men dog med antydning af et smil – et smil af fjerne og smertelige minder.

– – Ved siden af hængekøjen sad Lars Bo i dybe tanker. Han ventede kun på, at medicinen skulle virke og drengen vågne op af sin døs. Over ilden stod varm bananvælling, og så snart drengen først var kommet i sved og forhåbentlig derefter var faldet hen i den sunde søvn, så måtte han ud for at hente kød eller fisk.

Der var i disse timer foregået en mægtig forandring med Lars Bo, og han undrede sig selv herover. Blodet rullede ligesom raskere i hans årer som tegn på, at viljekraften og kærlighed til

livet vendte tilbage. Han havde ingen ro på sig, men syntes hele tiden, at han måtte udrette noget.

Stadig måtte han dog tænke på, hvad det mon var for en dreng, som skæbnen havde kastet ind på hans vej. Han var åbenbart ikke fra det nordlige himmelstrøg; for hans hud var så mørk, og hans hår var kulsort – måske spanier eller italiener. Lars Bo havde set efter; men der var intet mærke i hans uldtrøje eller hans sejldugsbenklæder, og på hans dolk stod "Sheffield"; men det stod der jo på alverdens knive.

Midt i alle sine tanker kunne Lars Bo med et smil om læben sidde og veje den brede og stærke dolk i sine fingre. Hvad var den dog ikke værd – her i urskoven, hvor jernet er mere kostbart end guld, fordi det gør kampen for tilværelsen langt lettere. Med guld kan man pynte sig, men ikke hugge hul i træstammen efter biernes honning, ej heller snitte værktøj til eller hvæsse pile.

Urolige tanker snurrede gennem Lars Bos hjerne; men mere og mere samlede de sig om angst for, at drengen skulle dø, just som han nu selv følte, hvilken uendelig lykke det ville være for ham at have ham hos sig.

Uimodståelig kom følelsen over ham, at her måtte han søge hjælp, her stod han selv alene og magtesløs. Hidtil havde Lars Bo levet sit liv alene og i trods kæmpet sine hårde kampe uden at tro på en højere magts styrelse – nu gav han op. Her gjaldt det ikke ham selv – jo, på en vis måde alligevel; men først og fremmest gjaldt det den fremmede dreng, der kæmpede mod døden.

For første gang i de mange år foldede Lars Bo sine hænder og bøjede ydmygt hovedet. Alle hans tanker samlede sig til det

mest brændende ønske om, at drengen måtte leve, selv om hans bøn kun blev til én eneste sætning, som han snart sagte, snart højt gentog atter og atter: "Herre i Himlen, barmhjertige Gud, lad ikke drengen dø."

Ud på eftermiddagen faldt Paw i heftig sved og begyndte at tale i vildelse.

Lars Bo sad på sin stol ved siden af hængekøjen og var ved at blunde hen – træt af dagens oprivende begivenheder og de mange forudgående søvnløse nætter – da han pludselig med et ryk rejste hovedet og lyttede.

Havde han drømt?

Det forekom ham ellers, at han i drengens uforståelige mumlen havde hørt et par danske ord.

Skulle det være muligt, at drengen var dansk?

Skulle han have et levende væsen hos sig, med hvem han kunne tale sit eget modersmål – ikke mere være ganske alene her i urskoven. Hvis blot drengen levede – ja, hvis han blot kom igennem det. Men han *måtte* ikke dø, han måtte ikke dø, og Lars Bo knugede de magre, foldede hænder så stærkt, at blodet blev helt presset bort. Han rejste sig op, bøjede sig over Paw og lyttede anspændt.

Paw var i sine febervildelser i Rønlunds hjemlige skove. Alt, hvad han havde gennemlevet dér af godt og ondt i sine drengeår, jog gennem hans hjerne; men hans ord var kun en ustandselig, uforståelig mumlen, mens han fægtede med hænderne ud i luften.

Så kastede han sig om på siden og slog vildt om sig. Nu var hans tanker ved den begivenhed, der alligevel havde gjort stærkest indtryk på ham – hans vilde kamp på vekslen med

ræven, da de to rullede rundt i mørket i en tæt, sammenfiltret klump, to hinanden værdige modstandere og begge lige vilde og blodtørstige, begge lige hårdføre og udholdende til det sidste. Dengang blev han vel sejrherren; men dyrt havde han måttet købe sin sejr, da skovens røde røver med sine kløer havde kradset hans underliv op i dybe, blodige flænger og med sine stærke hjørnetænder havde revet hans skulder op lige til benet.

Så gik hans mumlen over til ord, og højt skreg han: "Nu kommer den dér – min kniv – den bed, den bed – jeg – så – dybere ind, dybere ind, dybere ind," og Paw slog vildt omkring sig.

De ord kunne ikke misforstås. Lars Bos hjerte tog pludseligt til at banke hurtigt, og han følte blodet brænde som en underlig snurren helt ud i fingerspidserne. Nu var der ingen tvivl mulig – det var en lille landsmand, der nu lå i hans køje – helt herude, dybt inde i den vildsomme urskov.

Men Paw kæmpede så vildt, at han gang på gang var lige ved at falde ud af hængekøjen, og Lars Bo måtte holde på ham. Han lagde sin arm om hans nakke og tørrede med et stykke skind sveden af, der i store, tunge dråber perlede frem på drengens pande. Men det var kun godt – det var den, der skulle drive giften ud.

Længe stod Lars Bo ved hans leje uden at føle træthed i benene. Der faldt ligesom mere ro over Paw, når hans arme blidt blev holdt nede, de brændende, tørre læber fugtet og den hede pande kølet. Hans ord gled atter over i uforståelig mumlen.

Så på en gang satte han sig op med et ryk og lukkede for første gang sine øjne op. Med feberglødende blik så han sig

omkring – hans øjne fangede alle jagtredskaberne på hyttens vægge og fiskenettene, der hang ned fra loftet. I et nu var hans tanker derhjemme i Kluk-Anders' lille stue, hos sin tidligere plejefar – vildttyven og krybskytten, men dog af alle de mennesker, han havde mødt, den eneste voksne, som han havde holdt af og beundret – ham, de havde taget fra ham og sat i fængsel.

Paws blik gled hen på Lars Bo, han stirrede et øjeblik ind i hans øjne, så tegnede der sig som en antydning af et smil om hans læber.

"Far – forstanderen – har han givet dig fri – er du kommet hjem igen – far. – Skal du ikke mere flette måtter – donerne – vil du – donerne – der er mange i dem " og Paw sank atter tungt ned på Lars Bos arm. Hans åndedræt blev roligere, og endelig faldt han til ro og gled over i en vederkvægende søvn.

Hans sidste ord havde fået Lars Bo til at ryste over hele kroppen.

"Hjem igen – far," mumlede han gang på gang for sig selv.

Hvad han hidtil ikke havde skænket en eneste tanke, trængte nu voldsomt ind på ham – men nej, det kunne i hvert fald ikke være muligt, hvordan i alverden kunne skæbnen så underligt drive sit spil – nej, nej.

Han bøjede sig atter over drengen og studerede opmærksomt hvert træk i hans ansigt. Først nu blev han helt klar over, at det bar tydelige spor af indianerafstamning – helt bortset fra det kulsorte hår og de dybmørke øjne, han i et kort øjeblik havde set ind i. Men nej, nej – det kunne, kunne ikke være muligt.

Mørket faldt på, og derude begyndte atter insekternes nattekoncert. Langt borte fra hørtes allerede jaguarens hæse

brøl. Mikael søgte hen til sin herre, der sad med hovedet dybt begravet i sine hænder; men Lars Bo lagde for en gangs skyld slet ikke mærke til den. Den tidligere så stædige og trodsige matros, der havde mødt verden og dens tilskikkelser med hårde ord og med knyttede næver, sad nu her som et bytte for de heftigste sindsbevægelser.

Lars Bo græd.

Fjerde kapitel

I halvandet døgn i træk sov Paw. Det var en forholdsvis rolig og dyb søvn, og Lars Bo begyndte at fatte håb om, at drengen alligevel ville stå det igennem. Han havde flere gange været korte ture ud i skoven og havde også haft held til at fange både junglehøns i sine snarer og fisk i sine fælder i det nærliggende vandløb. Men hver gang havde han hurtigt skyndt sig hjem til sin hytte, spændt på, om hans så kærkomne gæst var vågnet. Alt havde han ellers nu parat, så drengen hurtigt kunne komme til kræfter igen, når feberen havde sluppet sit tag.

Og så vågnede Paw da endelig.

Længe lå han med åbne øjne og kikkede op på palmebladstaget og kunne jo ganske naturligt slet ikke komme til klarhed over eller hitte rede på, hvor han var.

Lars Bo sad på en stol ved siden af hængekøjen, og heller ikke han rørte sig. Drengens bevidsthed skulle have lov til roligt og lidt efter lidt at vende tilbage.

Paw vendte sig om i køjen, og hans blik hang undersøgende ved Lars Bo. Flere minutter gik hen; mens de to så hinanden ind i øjnene – far og søn, uden at nogen af dem endnu vidste det.

Så hviskede Paw: "Jeg – er – tørstig."

Lars Bo rejste sig, hentede vand i en kalabas og blev stående ved hængekøjen, mens Paw begærligt drak, helt ud.

"Hvor er jeg henne?" lød det igen tydeligt omend svagt fra Paws læber. Nu var han atter i stand til at tænke.

"Du er i min hytte herude i skoven," svarede Lars Bo, "jeg samlede dig op i kanoen – – du var syg – men – men – hvem er du og hvordan – kommer du her?"

Hans øjne hang ved Paws læber. Det varede lidt, inden svaret kom.

"Jeg svømmede i land fra skibet. Det var ikke til at holde ud, og her var jo skoven."

"Men du – – hvad – – hedder – du?" stammede Lars Bo og trak vejret kort og stønnende.

"Paw," lød svaret hviskende.

Det sortnede for Lars Bos øjne, da han hørte dette eneste lille ord, der for ham var opfyldelse af et usikkert, men længselsfuldt næret håb. Helst af alt havde han lyst til at knuge drengen i sine arme og råbe til ham, at han var hans søn; men han betvang sig. I sin nuværende tilstand skulle drengen først og fremmest have ro og ikke udsættes for oprivende sindsbevægelser. Og Lars Bo nøjedes med at stryge ham over panden.

"Lig nu kun stille, så skal jeg sørge for noget at spise," fik han sig selv tvunget til at sige i en beroligende tone.

Paw lukkede atter øjnene.

Men Lars Bo vaklede ned ad stigen – han følte, at han *måtte* ud i det frie. Så var det altså alligevel muligt – det var hans egen dreng, hans søn, der nu lå inde i hans egen køje i hans egen hytte – ham, som han for år tilbage som spædbarn havde båret gennem urskoven, da han havde fundet drengens moder, indianerkvinden Pawa, sammenkrøbet foran hytten, dræbt med en forgiftet pil af sine egne stammefrænder.

Men hvordan kunne det dog ske?

Så måtte der alligevel være et forsyn til – der *måtte*. Og Lars Bo bøjede ydmygt hovedet, mens han stille mumlede: "Tak – tak – – –"

Allerede dagen efter var Paw så kvik, at Lars Bo til sin store glæde var klar over, at nu var faren sikkert forbi. Drengen både drak og spiste med appetit, ikke alene bananvællingen, men også ristet fisk og en smule kød. Lars Bo vogtede sig vel for at trætte ham med for mange spørgsmål; men i dagens løb havde han alligevel fået svar på så meget, at han nu havde den fulde vished for, at Paw var hans egen søn.

Han havde forstået, at det var den gamle matros Mikael, hans tidligere skibskammerat, der i sin tid havde fundet Paw i bestiklukafet, han havde delvis kunnet slutte sig til, at Paw havde været på en opdragelsesanstalt, og han havde forstået af det alt sammen, at drengen havde haft en bevæget barndom og gået meget igennem – sikkert fordi ingen havde forstået, at han halvvejs stammede ned fra urskovens vilde indianerstammer.

Men nu havde han ham her. Paw var vendt hjem igen, og Lars Bos hjerte bankede forunderligt stærkt af ubeskrivelig glæde.

Endnu en nat sov Paw og vågnede styrket op. Så tog Lars Bo sin beslutning, satte sig hen til hængekøjen, og mens Paw lå og hørte til med undrende øjne, fortalte Lars Bo ham sin historie – hvorledes han selv som ung var svømmet i land fra damperen på floden, hvorledes han først havde levet fredeligt blandt urskovens indianere, indtil han måtte flygte for at redde livet – fortalte om sin lille søn, som han havde fået listet om bord på den danske damper – og så brød han kort af, greb drengens hånd og stammede næppe hørligt: "Paw – du er – den dreng – jeg er din far."

En vidunderlig tid oprandt for Paw, da han var kommet sig så meget, at han kunne komme op, og da han følte, at kræfterne

vendte tilbage. Alt her var jo herligt og passede fuldstændigt til hans higen og ønsker, hans længsler og drømme, kort sagt til hele hans oprindelige natur. Minderne om alle de mange tidligere genvordigheder blev udvisket og svandt hen for at give plads for tanker på fremtiden.

Her kunne livet leves, som han ville det.

Men her var skoven blot endnu mægtigere, vildtet mere talrigt og mere spændende og farligt at jage – her behøvede han ikke at kæmpe mod de angstfulde tanker på opdragelsesanstaltens mørke mure og det frygtelige ophold på den lukkede afdeling – her var jo kun skoven og intet udenfor.

Intet var ændret i Paws natur og livsopfattelse – hans verden var stadig kun tvedelt, der var skoven, og der var det udenfor. Alt, hvad der var i skoven, var godt, alt, hvad der var udenfor, ondt.

Paw sad på stigen op til hytten og ventede på sin faders hjemkomst fra jagten. Nu kunne han snart selv komme med, alt kriblede og krablede under huden, og hver lille muskel i hans krop rørte på sig i sit krav om at blive brugt. Han tænkte uvilkårligt på de gange, han før havde kendt lidt af den lykkefølelse, der nu fik hans blod til at rulle rask i årerne. Der var dengang, da han efter sine tidligere mislykkede flugtforsøg fra den forhadte anstalt endelig var nået tilbage til sin skov med den fred og den store stilhed, som hans inderste væsen higede efter – dengang, han lå mæt og varm på den bløde, mosklædte skovbund og med velbehag indåndede skovbundens krydrede forårsduft, mens hans øre igen opfangede alle skovens kendte lyde. Eller der var dengang, da han med sin bue og pil i Rønlunds skove havde nedlagt sit første stykke storvildt, da

hans eventyrlige drengedrømme om storværk var gået i opfyldelse, og hans vidtrækkende tanker var blevet til virkelighed – dengang han havde følt sig som hersker i skoven.

Men det var i Danmarks fredelige, lyse bøgeskove – her var alt anderledes, langt mægtigere og farligere.

Lars Bo og Mikael vendte hjem. Så snart han kunne se Paw, råbte han sin glade velkomsthilsen. Hvem forstår vel ret at lodde dybden i Lars Bos glæde? I de mange år havde han levet sit slidsomme og farefulde liv i den forfærdelige ensomhed, som havde været ved at drive ham til vanviddets rand, og nu blev han modtaget ved hjemkomsten af sin egen søn.

"God morgen, Paw," gentog han, da han var nået hen til hytten, "godt opstået – ja, du sov, da Mikael og jeg listede os ud. Men jeg måtte jo røgte fiskekurven. Se her – et par fisk var dog gået i den; dem må vi have gjort i stand med det samme. Hvordan går det med dig nu?"

Paw svarede ikke på dette spørgsmål. Hans øjne hang ved de lange gamacher af skind, som hans fader nu tog af, og hans tanker søgte atter mod det hemmelighedsfulde i floddyndet. Havde han haft et sådant par på, var det måske ikke hændt ham. Sin far havde han endnu ikke fortalt noget herom; men nu ville han dog prøve.

"Du svarer mig ikke, Paw," fortsatte Lars Bo, "er det ikke bedre med dig?"

"Jo, far – nu fejler jeg ikke mere noget."

Det faldt Paw så let at kalde den mand, som han dog kun havde kendt i de få dage, for far. Hvad brød han sig om, at han ikke lignede de mænd, der hidtil havde krydset hans liv, han lod sig ikke afskrække af det lange, uredte hår og

vildmandsskægget, af de indfaldne kinder og øjnene, der lå så dybt i deres huler. Som det i sin tid var faldet ham let at kalde vildttyven og krybskytten Kluk-Anders for plejefader, fordi han i ham så sin læremester og den voksne mand, der ene af alle havde forstået ham, hvor meget lettere faldt det ham så ikke her at kalde den mand, som havde reddet hans liv, for far. Om ikke just ordet far for Paw endnu havde den samme betydning som hos andre, der er vokset op i et hjem, så omfattede han dog Lars Bo med hele den barnekærlighed, der har sit udspring i taknemlighed og beundring. Og når han så op på sin far, læste han ganske instinktmæssigt i det lys, der så kom over de matte øjne, både omsorg for og kærlighed til ham selv.

"Ved du hvad, far," fortsatte han efter en lille pause, "det var det dernede i mudderet – det, som jeg ikke ved, hvad er, som gjorde mig syg. Ellers havde jeg nok klaret mig igennem, tror jeg."

Lars Bo forstod naturligvis ikke, hvad drengen mente, og først da han fik nærmere forklaring, vidste han besked.

"Nej, min dreng – det, du fejlede, var simpelthen sumpfeberen – den, der har gjort mig til en gammel mand at se på, og som har pillet kødet af min krop."

"Men hvad så det andet?" spurgte Paw videre.

"Det andet var en fisk."

"En fisk?" gentog Paw forbavset.

"Ja, har du aldrig hørt om elektriske fisk?"

"Nej."

"Men har du heller aldrig derhjemme i Danmark prøvet at røre ved en elektrisk kontakt og fået sådan et stød, der farer

gennem hele kroppen, og som både gør forfærdeligt ondt og lammer en helt, når det er stærkt nok?"

"Nej."

"Så bliver det jo ikke så let at forklare dig; men nu har du prøvet det; for det er akkurat det samme, som du var ude for i floden. Der er flere forskellige elektriske fisk – maller og rokker, og herude har vi i floderne den elektriske ål, og det er den, der af alle elektriske fisk kan udsende de stærkeste stød.

Om dagen ligger den skjult i dyndet; men ved mørkets frembrud går den på jagt. Når den kommer i nærheden af et bytte, udsender den et lammende stød, hvis virkning er så kraftig, at alle fisk og krabber i nærheden straks driver bedøvede om uden bevægelser. Så udvælger den sig det lækreste bytte og fortsætter sin jagt. Ok – den dræber langt flere fisk, end den kan æde – ja, det er en værre en."

"Er det en stor fisk?"

"Du må ikke tro, det er som en ål derhjemme – den her kan nå en længde lige op til to meter. Du skal se, du har nok trådt den både på hoved og hale; for så giver den det stærkeste stød.

Da jeg var hos indianerne, husker jeg, at vi engang fiskede, og da trådte en kraftig, voksen mand på en sådan karl og blev slået nok så nydeligt omkuld og lå syg i flere dage efter. De er ikke til at spøge med."

Den forklaring måtte Paw nøjes med; men det var også nok for ham. Han vidste, at der var noget, der hed en rød vandmand, som kunne brænde, og brændenælden kunne jo også forsvare sig på samme måde. Det her var jo også smerte, men blot på en anden måde, som han hidtil ikke havde vidst besked om.

Lars Bo var jo ikke i stand til at komme med en dybere forklaring på dette underlige naturfænomen, at nogle fisk er udstyret med elektriske organer, der består af omdannet væv – muskelfibre, hvis ender er rigt forsynet med nerver. Han vidste ikke besked med, at hos ålen ligger de elektriske organer på begge sider af rygsøjlen og strækker sig over fire femtedele af dyrets længde, ej heller at de består af søjleformede plader i et antal af 6-8000 og tilsammen udgør et elektrisk batteri, hvor hver plades spænding er summeret op, som om det var små elementer, der var stillet i rækker. Han kendte godt nok praksis – at man fik det stærkeste stød, når man berørte hale og hoved samtidig, men ikke teorien – at hovedet virkede som den positive og halen som den negative pol.

For Paw var hans forklaring dog god nok.

"Men den er såmænd ikke den værste af fiskene herude," fortsatte Lars Bo, "nej, der er den lille karaibfisk, som ikke er større end to-tre gange min håndflade. Det er nogle blodtørstige karle med knivskarpe tænder – se her," og Lars Bo viste Paw en del ar på sine ben, "de skyldes de små rovfisk – ja, jeg har også en del på kroppen. Stikker du en træpind så tyk som min finger ind i munden på den, så vips – over med den i en snup. Nej, Paw – pas lidt på vandet herude. Fiskene her er ikke så venligsindede som derhjemme. Bider først en karaibfisk dig, så red dig skyndsomst i land; for blodet i vandet vil på et øjeblik have som resultat, at du er omgivet af uhyre mængder, og så – ja, så gælder det for alvor livet."

Sammen gav de sig til at gøre fiskene i stand, mens samtalen stadig gik livligt. Hver for sig havde de jo også utroligt meget at spørge om. Der var stof nok at drøfte fra de tidligere år, og der

var planer nok at snakke om og overveje for de kommende dage.

"Paw, ved du, hvad måned vi er i?" spurgte Lars Bo.

"Ja, det var en af de første dage i december, at jeg svømmede fra skibet," lød svaret.

"Det mente jeg også nok; for mistolfrugten er ved at blive moden. Så må regntiden snart komme, og nu i år er vi så to til at passe haven. Vi får travlt, Paw; for vi skal også tænke på at udvide hytten her og gøre den bedre i stand."

"Og en bue må jeg have lavet mig så snart som muligt," svarede Paw, hvis tanker, da han nu igen var ved at komme til kræfter, straks var ved jagten, "den, jeg havde lavet mig ved floden, hvor du fandt mig, var måske god nok; men strengen ville blive meget bedre, hvis jeg fik sener nok til at sno."

Han tog sin faders bue og undersøgte omhyggeligt dens streng, der var flettet af sener.

"Hjemme i Danmark havde jeg et stykke ståltråd fra vildthegnet som streng; men den her er bedre."

"Jeg har tørrede sener nok fra både hjort og vildsvin, så vi kan lave dig en god buestreng," svarede hans fader, "vi må hellere lægge dem i blød med det samme."

Og Paw undersøgte med kendermine sin faders store beholdning af pile. Der var alle mulige pileformer, beregnet til specielle formål.

"Det er til fugle, ikke sandt?" spurgte Paw og rakte en pil, forsynet med en spids af en stump trækegle og uden styrefjer, frem.

"Ja, det er fuldstændig rigtigt; men ved du også hvorfor?"

"Så sætter pilen sig ikke fast i træets grene, så man kan miste den."

"Akkurat," lød hans faders svar, "og fjerene bliver ikke tilsølet og ødelagt af blod."

Paw var i sit indre tilfreds med, at han allerede før selv havde kunnet tænke sig til det.

"Og de pile, du ser her," fortsatte faderen, "dem med en spids som en harpun, og de der med tre spidser i en vifte – de er til fisk."

"Skyder du da fiskene med pile?" spurgte Paw lidt forbavset.

"Ja, det er jo kun de små fisk, der går i fiskefælderne, de store må man skyde. Lige for tiden er der ikke så mange fisk, selv om der i år har været usædvanligt meget vand i floderne nu i tørtiden. Først efter regntiden fra april til juli er det den rette tid for fiskeriet.

Når vi nu har fået dig lavet en bue, så er du vel snart stærk nok til at følge med ned til min flod – den ligger ikke så langt herfra, så kan det jo være, vi træffer på en større fisk.

Men hør engang, nu har du jo din herlige kniv, så kan vi lettere skaffe os honning. Det vil du have godt af. Ikke langt herfra er der et stort bo, der må være megen honning og voks. Jeg har kun haft denne slags knive," og Lars Bo lagde en del af sit værktøj frem på bordet.

Den egn, hvor Lars Bo levede, var meget fattig på sten, og han levede i, hvad der nærmest kunne kaldes en træ- eller benalder. Alt hans værktøj var af tænder, ben og træ – save og knive af flodsvinets og palometafiskens tænder eller blade af lansegræsset, vildsvinekæber til at høvle buerne med, syle af ben, nåle af træ, ben og pindsvinepigge.

Paw så med dyb beundring op på sin fader. Han havde jo alle forudsætninger for at kunne bedømme, hvad han her så. Han havde fra de tidligste år været henvist til at leve sit liv ganske ene, til at klare sig selv, og hans ensomme tilværelse havde skærpet og udviklet hans tænkeevne og slutningssans langt ud over, hvad man kunne vente sig af en dreng i hans alder. Han havde som flygtning levet otte måneder alene i skoven derhjemme, forstået at slippe uden om sine forfølgere, selv fanget al sin føde og selv lavet sig sine fangstredskaber.

Han måtte her indrømme overfor sig selv, at han nu i sin faders hytte fandt ting, som han ikke selv havde kunnet lave så godt, og også ting, hvis anvendelse han ikke rigtigt forstod. Men det kom vel for en del af, at han var ukendt med så mangt og meget herude i urskoven. Han vidste jo slet ikke besked om alt det vildt, der her var at jage, om dets vaner og levevis.

På den anden side beundrede Lars Bo sin søns klare forstand og hurtige opfattelsesevne. Han havde jo allerede set små beviser på hans fingernemhed, og snart skulle han også lære at kende, at med hensyn til at behandle bue og pil stod drengen absolut ikke tilbage for ham, der dog i de mange år udelukkende havde været henvist til at skaffe sig føden med dette primitive våben.

Hvilken forskel var der ikke for Lars Bo på de lange, knugende aftener før, hvor han navnlig i de senere år havde været pint og plaget af ensomhedsfølelse, og så aftenerne nu, hvor de to sad i skæret af ilden og snakkede sammen, til det blev så sent, at samtalen lidt efter lidt døde ud af sig selv for at blive efterfulgt af en sund og vederkvægende søvn.

Paw måtte fortælle om alt derhjemme fra først til sidst; men ofte afbrød han sig selv, svarede ikke på sin faders direkte spørgsmål, men spurgte selv. Hans videbegærlighed var uhyre stor, og Lars Bo måtte fortælle om alt, hvad han selv vidste om urskovens dyre- og fugleverden.

Og her var nok at fortælle – om den klodsede tapir, der trampede roligt og tilsyneladende ganske sløvt ad de stier, den selv havde trådt gennem urskoven, og om dens levevis – hvorledes tapiren omhyggeligt undgik alle ryddede eller kun tyndt bevoksede steder og holdt sig til tykningerne, at den om dagen altid søgte den dybeste skygge til værn mod heden, men i endnu højere grad mod dens værste plageånder, myggene, mod hvem den søgte at værge sig ved at vælte sig i dynd, der som en beskyttende skorpe lagde sig over dens hud. Selv var den ensfarvet mørk med kort, stiv manke og en ustandseligt snøftende snabel; men det underlige var, at ungerne og de unge tapirer havde lyse striber og pletter i den mørke bund – et mønster, der sikkert er en nedarvet, men nu kun forbigående mindelse om den stribetegning, tertiærtidens pattedyr formodes at have haft.

Og Lars Bo måtte fortælle om det underlige dyr, som man – tildels med urette – har kaldt dovendyret. Ganske vist ser dens levevis meget bekvem ud – som en hængende klatrer, hvis føde – træernes knopper og blade – så at sige vokser direkte ind i munden på den. I virkeligheden er dovendyret slet ikke så dovent, som det har ord for. Det er et udpræget natdyr og hænger derfor ganske vist stille om dagen; men om natten gennemvandrer det dog et temmelig langt stykke for at få den tilstrækkelige mængde føde, som det kræver. Men indrømmes

skal det, at dets træge vandring fra gren til gren er en vældig modsætning til abernes og egernets lette, lystige spring.

Om mange andre af urskovens dyr og fugle fik Paw disse aftener at høre – om myreslugeren, dette mere end underlige dyr at se til, hvis hoved er formet som et rør med små, udtryksløse øjne og små, runde øren, og som en mærkelig modsætning til dette rør virker bagkroppens vældige halekvast dobbelt stærkt. Endvidere om flodsvinet, som Paw allerede selv havde stiftet bekendtskab med, om træpindsvinet og om alligatoren, hvis larmende slag i vandet med halen kan høres vidt om, og ikke mindst om jaguaren – urskovens farligste rovdyr, om hvis levevis han hørte med åbne øren. Hver aften havde han jo med let gysen hørt dens sagte, dybtrullende brummen og knurren, der mest af alt mindede om hoste. Endnu vidste han ikke, hvor nært bekendtskab han skulle stifte med denne store kat.

Selv om Paw efter disse lange samtaler til sidst følte sig søvnig, lå han dog en gang imellem og kunne ikke rigtig falde i søvn. Hans hjerne arbejdede endnu, og hans tanker tumlede med de kommende dage.

En sen aften fik han sig en ordentlig forskrækkelse. Hans fader sov allerede, og selv var han lige ved at blunde hen, da han i ildens svage skær så en mere end uhyggelig fremtoning sidde foran sig på det tynde skind, der dækkede ham. Han syntes aldrig nogen sinde at have set noget hæsligere end denne skabnings ansigtsudtryk. Et par store, skindagtige øren stak langt op over hovedet, næsebladet ragede op som en spydspids, og et par sorte øjne funklede ham dæmonisk i møde.

"Far – far!" råbte han op i sin angst, og i samme øjeblik var Lars Bo på benene.

Det hæslige dyr forsvandt besværligt baskende ud gennem den åbentstående dør.

Det var en vampyr, der havde forvildet sig ind i Lars Bos hytte – denne store flagermus, som man sikkert med urette har tildelt vampyrnavnet.

"Det var kun en stor flagermus," sagde Lars Bo beroligende, "og den skal du ikke være bange for. Den lever kun af insekter og frugt; men uhyggelig at se på, det vil jeg indrømme dig, den er."

Lars Bo ville endnu ikke fortælle Paw, at han også kunne træffe på de virkelige, blodsugende vampyrer, der var meget mindre. Han vidste, hvorledes de overfaldt fugle og pattedyr og sovende mennesker, og selv om det kun var små overfladesår, der aldrig nåede ind til de store årer, så gik der så let betændelse i dem. Han havde selv prøvet det.

Snart efter faldt dog Paw beroliget i søvn.

Femte kapitel

Dagene fløj, og ugerne gik hurtigt, som de altid gør, når man kun har nok at tage vare på, og arbejde manglede Paw ikke – hverken for hænderne eller hjernen. Sin bue havde han for længst færdig og sit kogger, lavet af et bambusled, fuldt af alle slags pile. Hans kræfter vendte tilbage efter det hidsige feberanfald, og han fulgte nu med sin fader først på kortere, senere på længere jagtudflugter.

De manglede ikke vildt til spisekammeret i denne tid, og til sin undren måtte Lars Bo indrømme, at som jæger blev han – den gamle urskovsbeboer – dog i mange henseender overgået af sin unge søn. Det var stadig Paw, som med sin friske iagttagelsesevne, sit skarpe syn og hørelse var den, der på deres jagtture og udflugter først fik øje på eller mærkede vildtets tilstedeværelse – så måtte Lars Bo hyppigt indskrænke sig til ved hjælp af sin årelange erfaring her i urskoven at forklare og lære fra sig, hvorledes man bedst skulle få ram på det.

Men Paw var endnu ikke helt tilfreds med det foreløbige udbytte af sin jagt, skønt han havde været så heldig at nedlægge både hjort og flodsvin. Han kunne ikke blive træt af at høre sin fader fortælle om den store tapir og kunne slet ikke slå sig til ro med faderens forklaring, at det var meget vanskeligt vildt at komme nær. Skønt det træge væsen tilsyneladende røbede lidt liv, så skulle der kun det mindst mulige mistænkelige til for at få den til at studse og i næste øjeblik at styrte af sted i hastig flugt med hovedet dybt sænket mod jorden og blindt frem i lige linje – gennem tykning, gennem sump og morads og gennem vand med; for tapiren både svømmer og dykker fortrinligt.

Og når han om aftenen og om natten hørte jaguarens hæse hosten nær op til deres hytte, så følte han som en prikken og stikken i huden over hele kroppen, men ikke som hos de fleste fremkommet af ubehag eller uhyggefølelse – nej, hos ham var det ønsket om og længsel efter engang at kunne gå sejrrig ud af kampen mod denne store kat, dette farlige rovdyr, der var ham en værdig modstander.

I sin tid havde han følt sig som hersker i Rønlunds skove, da han på vekslen havde kæmpet med ræven, og da han havde nedlagt sin første rå; men her i urskoven ville han ikke føle sig som hersker, før det var ham, der var blevet sejrherre i kampen mod jaguaren.

Set den havde han, og det under de mest spændende og nervepirrende omstændigheder. Han og faderen var en måneklar nat gået langs flodbredden for om muligt at overraske en af de store Terekay-skildpadder. Men jaguaren var også på skildpaddejagt. De havde i månens klare lys pludselig fået øje på den, og mens de selv havde ligget musestille i godt skjul, havde de set den springe løs på skildpadderne og i et nu fået dem vendt om på ryggen for bedre at kunne komme til at grave dem ud af skallen.

Med beundringsværdig dygtighed forstår jaguaren at løsne alle de muskelbånd, der binder dyret fast til dets dobbelte skal – det er, som om de skæres over med en kirurgs skarpe kniv.

Den nat var der særlig mange skildpadder, og jaguaren havde, som den nu engang har for vane, vendt flere skildpadder om på ryggen, end den sikkert kunne spise.

Den var godt i gang med måltidet, da den pludselig rejste hovedet. Noget derfra og i betænkelig nærhed af de to jægere

havde den fået øje på et flodsvin, der snøftende dukkede op af floden og nu roligt gav sig til at græsse.

Jaguaren gik øjeblikkelig ned på bugen og vred sig som en slange hen imod skovtykningen for gennem den at gøre den omvej, der var nødvendig for at komme ind på livet af sit bytte fra den side, hvor chancen for at blive opdaget var mindst.

Til deres skræk og rædsel så Lars Bo og Paw flodsvinet med langsomme skridt nærme sig det sted, hvor de lå. De holdt hver for sig uvilkårligt deres våben parat til mulig nærkamp – Lars Bo sit træspyd med den hårde, hærdede spids og Paw sin bredbladede kniv.

Det havde været nervepirrende øjeblikke – det måtte Paw bagefter tilstå for sig selv. Og et voldsomt chok havde de begge fået, da de pludselig så jaguarens store krop som et lyn fare ud af tykningen. I ét eneste spring var den over sit ulykkelige bytte, der ikke fik tid til at udstøde det svageste skrig eller grynt. I et nu var det trykket til jorden med gennemflænget hals.

Så længe jaguaren jager, har den ikke øje eller øren for noget som helst andet, den ænser absolut ikke, hvad der foregår omkring den, og det var vel nok de to jægeres redning.

De mest spændende øjeblikke var dem, der fulgte, da først jagten var forbi. Men jaguaren havde åbenbart været meget sulten – den drak blodet og slæbte derpå sit bytte ind i skovtykningen for dér at nyde sit måltid. Ad en stor omvej nåede Lars Bo og Paw deres hytte, og først næste dag vovede de at hente skildpadderne. Disse skulle nok blive liggende; for de er ganske ude af stand til selv at vende sig om og flygte derfra.

Men også derhjemme ved hytten havde der været nok at gøre. Den var nu udvidet med en tilbygning af bambus – dette

glimrende bygningsmateriale, der både var meget stærkt og så let at rette til og arbejde i – vel at mærke, når man blot havde en ordentlig kniv.

Snart var stilladset færdigt, og med sin kniv snittede Paw mellem leddene de tyndeste fliser, som både var stærke og bøjelige. Gulv og vægge blev lavet af det fineste bambusfletværk og tagtækningen af store, fjerformede palmeblade, alt så omhyggeligt og tæt føjet sammen, at det ikke alene kunne modstå det stærkeste regnskyl, men også danne værn om natten mod insekter. Nu bestod deres bolig af et opholdsrum og en tæt sovehytte for natten. Med stolthed betragtede Paw det færdige hus, der var bygget ved hjælp af et eneste stykke værktøj – en kniv.

Og Paw hjalp troligt sin fader med have- og markarbejde; for i årenes løb havde Lars Bo ryddet og udvidet den lille lysning, hvor han havde bygget sin hytte. Her dyrkede han bananer, majs, mandioca, jordnødder, bønner og kalabasfrugter foruden et lille stykke med tobak.

Vigtigst af alle var mandiocaen, af hvilken Lars Bo lavede brød, som han havde lært under sit ophold hos indianerne. Selve mandiocaplanten er giftig, idet den indeholder en blåsyreholdig mælkesaft; men når de kæmpestore knolde blev skåret i skiver, og saften presset ud i lange, elastiske kurveposer, blev de spiselige. Så malede Lars Bo mandioca-mos på en tornet støtterod af en palme – måske urtypen på alle senere rivejern. Paw fik dog snart lavet et bedre rivebræt af træ, hvori han havde slået talrige, små bensplinter.

Lars Bo lærte Paw ikke alene de dyrkede planter at kende; for endnu vigtigere var det næsten at have kendskab til alle de

spiselige frugter, frø og rødder, der fandtes i skoven. Og også her havde Lars Bo lært meget af indianerne, når de på deres lange strejfture udelukkende var henvist til at leve af, hvad de fandt. Så lavede de mel af de vilde planters frø.

Melet spiller en stor rolle i de sydamerikanske indianeres husholdning. Ikke alle stammer er agerdyrkende; men der er ingen eller i hvert fald da kun meget få, der ikke forstår at lave mel. Meltillavning er ældre end agerbruget. – –

Måned fulgte efter måned. Selv om Lars Bo både legemligt og sjæleligt havde rettet sig betydeligt, fra den dag Paw var kommet til hans hytte, så følte han dog, at godt stod det alligevel ikke til med hans helbred. Sumpfeberen havde nu engang fået tag i ham, og dens anfald tvang ham hyppigt til uvirksomhed i kortere eller længere tid. Hvad der navnlig vakte hans uro, var hjertet, der, stundom helt syntes at holde op med at slå for så pludseligt at arbejde så stærkt, at han næppe kunne trække vejret.

Når han således var alene hjemme, mens Paw var på jagt i skoven sammen med Mikael, der efter den første tids skinsyge nu fuldt ud også havde kastet sin hengivenhed på Paw – ja, så kunne Lars Bo ikke lade være med at beskæftige sig med den alvorlige tanke: hvad skulle der blive af Paw, hvis han selv faldt fra, og han måtte indrømme for sig selv, at det kunne jo ske når som helst.

Ganske vist var Lars Bo klar over, at drengen havde alle mulige betingelser for at kunne klare sig selv – det havde han fået beviser nok på, når de jagede eller fiskede sammen. Hans skydefærdighed mel bue og pil var simpelthen vidunderlig, og

hele hans måde at tage livet på herude røbede godt nok, at urskovsindianerens blod flød i hans årer.

Men alligevel – ville han i længden kunne holde ud at være alene, ville ikke også han komme til at gennemgå alle de frygtelige, sjælelige lidelser, der til sidst havde tvunget ham selv i knæ – og hvis han blev syg, nej, nej … Lars Bo kunne ikke holde ud at tænke derpå … der måtte gøres noget.

En ting havde Lars Bo dog forstået af alle Paws fortællinger om sine barndomsår derhjemme i Danmark, et forhold var Lars Bo ganske klar over, at drengen aldrig nogen sinde tænkte på at vende tilbage igen. Også her røbede han sin indianerafstamning; for Paw havde ikke lagt skjul på, at han foragtede den hvide mand, hans rådne civilisation, hans falskhed og grusomhed.

Og altid standsede Lars Bo ved den sidste udvej – indianerne. Hvad der ikke var lykkedes for ham selv, måtte og skulle kunne lykkes for hans søn – det at blive optaget af en indianerstamme og leve livet blandt disse. Paw havde jo alle de bedste betingelser herfor.

Og da Lars Bo først var blevet klar over, at det var den eneste løsning, så begyndte han målbevidst sit arbejde på at forberede Paw, så godt han kunne. Aften efter aften fortalte han sin søn, hvorledes indianerne her i urskoven levede … hvorledes de jagede og tilberedte deres mad og drikke … hvorledes de boede, og hvorledes deres familieliv fra barnsben til olding var. Han beskrev i enkeltheder deres danse, idræt og lege, deres gravskikke og dødsfester, fortalte om medicinmænd og om deres religiøse forestillinger, om lemlæstelser, tatovering og prydelser. Intet måtte være Paw ukendt, hvis den dag kom, da

han mødte sine stammefrænder. Det kunne blive skæbnesvangert for ham, hvis han på nogen måde alvorligt stødte an mod de nedarvede sæder og skikke.

Paw var en opmærksom tilhører, og uden at Lars Bo vidste af det – Paw var jo fra barnsben vant til at holde sine tanker for sig selv – vakte han dog drengens interesse for og lyst til engang at møde de mennesker, der levede livet, som han selv syntes var den eneste måde at leve på.

Også som sproglærer forsøgte Lars Bo sig. Selv om han naturligvis havde glemt meget i de år, der var gået, siden han havde opholdt sig hos indianerne, dukkede der dog dag for dag flere og flere ord op.

Selve sproget er jo ikke meget indviklet hos så primitive folk – eller som vi andre udtrykker os, hos folk på et så lavt kulturtrin. Her træder tegnsproget ofte til, og det kunne Lars Bo huske – lige fra de mere enkle som udtrykket for kniv, hvor indianeren førte hånden frem og stak den i bæltet, og udtrykket for jaguar, hvor han strakte begge hænder kloformet frem og hurtigt trak dem tilbage, til andre tegn, der ikke var så ligetil, som f.eks. for ven, hvor indianeren klappede sig på brystet og pegede på vedkommende, eller for døden, der blev betegnet ved, at man hurtigt vendte de flade hænder opad. Ville man angive en vej, strakte man arme og hænder parallelt frem, og var vejen lang, knipsede man med fingrene – var den kort, rettede man pegefingeren mod jorden osv. osv. Der var så at sige tegn for alt muligt, og Paw var en klog og lærvillig elev.

"Far, hvorfor blev du ikke selv hos indianerne?" spurgte Paw en aften.

Lars Bo svarede ikke straks. Han havde naturligvis fortalt sin søn, at hans moder var en fuldblods indianerkvinde, og nu, da han mere og mere beskæftigede sig med tanken om, at Paw engang kunne blive optaget blandt indianerne, var han glad for, at han havde hemmeligholdt, at hun var blevet dræbt af sine egne stammefrænder, dengang hun havde befriet ham selv fra fangenskabet og var flygtet sammen med ham. Han havde kun fortalt, at hun var død, da Paw endnu var et spædbarn.

"Jo, ser du, Paw," svarede Lars Bo endelig, "de indianere, der lever her i skovene, er, hvad den hvide race kalder vilde, det vil sige, de lever deres liv på samme måde, som den hvide races forfædre for tusinder år tilbage levede. Dengang var også de vilde, der skaffede sig føden ved jagt og fiskeri og gjorde ild på samme måde, som indianerne endnu gør her i urskoven.

Men de hvide folk var de stærkeste, de undertvang hele jorden, tog landet fra de andre racer og berøvede dem deres frihed."

"Ja, det var, fordi de havde deres bøsser og kugler," indskød Paw, mens hans tanker uvilkårligt søgte tilbage til den stund, da han ene på gravhøjen i Rønlund skov med sine pile havde holdt alle sine mange forfølgere stangen, indtil han opdagede, at også en skytte med bøssen over skulderen dukkede op – så havde han forstået, at kampen var forbi – indset, at han ikke længere kunne klare sig.

"Ja, det har du ret i, Paw, og hvad de ikke kunne nå ved deres skydevåben, det nåede de efterhånden ved deres brændevin og alle de sygdomme, som de førte med sig, og som naturfolkene slet ikke kendte til. Selv kaldte de det civilisationens og kulturens sejrsgang; men det var jo ikke andet end mord og

drab, ikke andet end den stærkeres svig og bedrag over for den svage."

Lars Bo tav og gav sig lidt nervøst til at bide sine negle. I øjeblikket var han slet ikke ærlig over for sin søn – det var nærmest ord, han havde lært – dem, han nu benyttede. Havde han været, og var han egentlig nu selv bedre end alle sine racebrødre, som han i øjeblikket angreb med hårde ord? Nej – han havde så godt som nogen altid set ned på de farvede, havde hundset og sparket dem og selv følt sig som et overmenneske i sammenligning med dem. Og indianerne her – betragtede han ikke dem som sine fjender? Havde han ikke selv dræbt flere af dem, uden at det på nogen måde tyngede hans samvittighed? Selv om han ikke sådan pludselig kunne vende op og ned på sine nedarvede følelser og tanker, så var det dog, som om en indre stemme nu fortalte ham, at også han havde begået megen uret i sit liv over for mennesker af de såkaldte farvede racer. Og det faldt ham lettere og lettere at fortælle sin søn om den hvide races umenneskelige behandling af indianerne her i Sydamerika – hvorledes de havde erobret deres land med vold og magt, hærget og plyndret, udryddet stamme for stamme, ja hele folk og tvunget de før så frie mennesker til uværdigt slaveri på plantager og i fabrikker.

Lars Bo kunne ikke undgå at lægge mærke til, hvorledes der i Paws sorte øjne blev tændt en underligt lysende glød – jo, der var ingen tvivl om, at han havde mere af moderens blod i sine årer end af faderens. Det var ikke til at tage fejl af, at hans harme og uvilje mod den hvide race var ægte nok.

"Men her i disse egne lever indianere, som har været fuldstændig afskåret fra omverdenen," fortsatte Lars Bo

endelig, "de har ingen berøring haft med de hvide, eller måske er de efterkommere af stammer, der er fortrængt dybt ind i urskoven. De kender ikke til andre våben end dem, du og jeg klarer os med – ja, ikke engang en kniv som din har de."

"Men hvorfor bor du da ikke hos dem?" spurgte Paw igen. Han havde jo ikke fået svar på sit spørgsmål.

"Traf de mig, ville de dræbe mig," svarede Lars Bo stille.

"Hvorfor dog?"

"Fordi jeg er en hvid mand, Paw, og fordi de ikke tåler nogen anden på deres jagtområde."

"Så vil de altså også dræbe mig," fortsatte Paw.

"Nej, det tror jeg ikke, min dreng – kun, hvis de vidste, at jeg var din far. Der er blod imellem dem og mig. Du ville nok kunne finde optagelse blandt indianerne – jeg ikke. Derfor må du også passe på, Paw, hvis du nogen sinde skulle finde spor af indianere da at undgå dem.

Men når du engang bliver ene, så kan du prøve på at træffe indianerne, men husk én ting, Paw. Røb aldrig, at du nogen sinde har været uden for skoven her. Hvordan du vil klare det, ved jeg ikke i øjeblikket; men vi må tænke meget derover. Nu er det over sengetid, min dreng – kom, lad os gå til ro." –

Mere og mere hagede Lars Bo sig fast i den tanke, at Paw måtte opsøge sin moders folk, når han engang selv faldt fra. Drengen kom jo mere og mere til at ligne en indianer – deres mørke øjne og hudfarve havde han, deres ansigtsudtryk for en stor del også, og det sorte hår voksede langt og vildt som deres. I jægerfærdighed og kendskab til skoven stod han allerede nu ikke tilbage for dem.

Lars Bo fortsatte sine fortællinger om indianernes liv, deres sæder og skikke og sprog. Alt, hvad han kunne gøre, for at hans søn kunne møde dem velforberedt i alle måder, ville han gøre. Det skulle være hans sidste indsats her i livet. Hvad der ikke var lykkedes for ham selv, skulle og måtte lykkes for hans søn, der som en gave fra Himlen var sendt ham herud. Ikke alene havde han reddet ham selv fra vanviddets rædsler, men også nu, da han troede på, at Paw nok skulle kunne leve sit fremtidige liv blandt sin moders folk, havde han bragt ro og fred i hans sind og tanker.

Sjette kapitel

Et år var forløbet, og ingen, der nu så Paw på hans jægerfærd i skoven, ville tvivle om, at han var ægtefødt indianer, såvel af udseende som hvad angik udrustning og påklædning. Hans sorte, stride hår nåede helt ned til skuldrene, hans hud var bejdsemørk, og de europæiske, hvide benklæder og den røde uldtrøje, der for længst var gået til, var erstattet af et lændeklæde, flettet af bast. På benene og fødderne havde han gamacher af skind og sandaler af bladstængler fra mauritia-palmen for at værne sig mod de tornede planter. Med sin bue og pil parat til skud, og med øjne og øren åbne fandt han vej gennem urskoven så godt som nogen af dennes oprindelige beboere.

Som dyrene har deres veksler i skoven, således havde også Paw i årets løb med sin kniv banet sig en del ganske smalle stier, som kunne føre ham dels ned til forskellige steder ved floden, dels til lysninger mere eller mindre fjernt fra hytten. Han havde også stier til skovens mest tætte vildnis, hvor underskoven stod som en uigennemtrængelig mur, hvor lianer slyngede sig fra træ til træ, snoede sig som slanger om stammerne og hang som fine reb ned fra grenene med bundter af luftrødder. Her stod de gamle, udgåede træer, oversået af pragtfulde orkideer, små kaktus og mange andre planter som snyltegæster på stammer og grene.

Længere og længere fra hytten gik Paws udflugter ind i urskovens vildnis, dels for her med mere udbytte at sætte sine snarer og fælder, dels i forventningsfuld længsel efter at kunne

liste sig ind på storvildt. Tapiren og jaguaren var stadigvæk målet for hans jægerønsker og jægerdrømme.

At der inden for hans jagtområde fandtes storvildt, fortalte de mange spor ham tydeligt nok og navnlig i den bløde bund i nærheden af vandingsstederne. Her havde han ofte set både tapirens karakteristiske, tretåede spor, jaguarens store kattespor, aftrykket af råbukkens små, fine klove og myreslugerens morsomme spor, der viste, at den gik på sine ombøjede kloled eller på potens yderrand for at skåne mellemtåens store, skarpe klo, der brugtes til at bryde hul i termitboets faste, hårde lervægge.

Men der skulle megen øvelse til at bevæge sig lydløst gennem skoven. Det var svært at liste sig ind på det, man ønskede at jage. Når Paw mindst anede det, blev der pludselig liv i træerne omkring ham. Aberne kastede sig fra lian til lian, holdt inde et øjeblik, mens de undrende stirrede på det underlige væsen, der bevægede sig dernede i buskadset, for så endelig under vrede skrig at flygte bort.

Paw var i den senere tid som oftest alene. De lange ture var for anstrengende for hans fader, der helst blev hjemme, hvor han nu lagde sidste hånd på en kano, som Paw for længst var begyndt på.

En passende træstamme – lige og slank, og hvor grenene først begyndte højt oppe – havde han ved hjælp af kniv og ild med stort besvær endelig fået fældet, og udhulingen havde naturligvis også taget lang tid med de primitive redskaber, der stod til hans rådighed. Først havde han hugget og skåret en trekantet fordybning i stammens ene ende og herfra brækket store fliser løs, der blev kilet helt ud til den modsatte ende, hvor

de så blev hugget af. Siderne og bunden havde han skrabet og pudset fint, og nu skurede hans fader dem glatte med sand. Nu kom regntiden snart igen, og Paw ventede sig meget af de lange ture, han så kunne gøre i kanoen, i hvilken han i større sikkerhed kunne tilbringe nætterne, og i hvilken han også kunne medføre ild og proviant.

Mikael ledsagede som oftest Paw, og den ville han også have haft med denne morgenstund, da han havde planlagt en længere tur til et sted, hvor han nogle dage før havde konstateret, at vildsvinene holdt til.

Mikael var god til den slags jagt. Den forstod så udmærket at holde svinet fast, så Paw kunne komme det på nær skudhold, gennembore det med sine pile og give det nådestødet med sin kniv eller jagtkølle.

Men Mikael havde nu til morgen opført sig på en højst besynderlig måde. Først havde den ytret uvilje til overhovedet at ville forlade hytten, skønt den ellers var fyr og flamme, når det gjaldt jagtture. Paw havde længe måttet lokke og tale godt for den for at få den med. Så var den lusket så stille efter ham den første times tid uden som sædvanligt med vejrende snude at tage sine små afstikkere, og endelig var den simpelthen vendt om og havde ikke været til at kalde tilbage, hverken med det gode eller med hårde ord. Paw havde undret sig en del over dens usædvanlige opførsel. Så blev der ikke noget af vildsvinejagten den dag.

Der var i øvrigt så meget, der syntes at gå Paw imod. En del araer – de store papegøjer med de overordentligt iøjnefaldende røde, blå, gule og grønne farver og de karakteristiske, meget lange og smukke halefjer – forfulgte ham med deres irriterende

skrigen og skrålen og truede med at ødelægge al jagt for ham. Til sidst havde de irriteret ham så meget, at han havde skudt på dem, trods det han ingen fuglepile havde med. Højst uheldig havde han været, og ikke mindre end tre af hans kostbare pile var gået tabt, uden at han havde ramt en eneste gang.

Paw følte sig også selv underlig til mode i dag, selv om han ikke kunne komme på det rene med grunden hertil; men han havde ligesom på følelsen, at der var sket noget derhjemme.

Først tvang han sig til at slå det hen og ville fortsætte jagten – tomhændet plejede han ikke at vende hjem. Men uroen kom atter over ham, og han tænkte igen på Mikaels underlige opførsel. Hvorfor var den løbet hjem?

Uforvarende kom Paw for nær en busk, der var oversået med myrer. Et øjeblik efter dryssede de snesevis over ham og overfaldt ham med deres sviende bid. Han smed sin bue og kølle fra sig, sprang et par skridt bort og fik rasende travlt med at stryge de mere end ubehagelige gæster af sin krop og sine ben.

Nej – det blev sikkert ikke til noget med jagten i dag, og Paw begav sig mismodig på hjemvejen.

Han var endnu et godt stykke fra hytten, da en usædvanlig lyd nåede hans øre. Han stoppede op og lyttede og kunne ikke blive klar over, hvad det mon var. Nu var han dog ellers temmelig fortrolig med urskovens forskellige lyde. Opmærksomt lyttende fortsatte han sin vej, og han var ikke kommet ret meget videre, før han blev sikker i sin sag.

Det var Mikael, der tudede.

Paw standsede atter et øjeblik og lyttede. Jo – den lyd var ikke til at tage fejl af. Den havde han hørt så ofte derhjemme.

Navnlig opdragelsesanstaltens store newfoundlænder havde været slem til i fuldmånenætter at sætte sig ud på græsplænen og tude i ynkelige, langtrukne hyl, så det havde været umuligt at falde i søvn.

Og nu huskede han, at hans første plejemoder, Kresten Daglejers kone, i sin enfoldige overtro havde fortalt ham, at når en hund tudede uden for et hus, så varslede det døden.

Der måtte være sket noget hjemme ved hytten. Havde Mikaels instinkt i forvejen kunnet få den til at føle det kommende? Var det grunden til, at den ikke havde villet forlade sin herre?

Paws hjerte bankede stærkt i angst for, at der skulle være hændet hans fader noget alvorligt. Endnu et lille øjeblik blev han stående og hørte atter Mikael tude – så løb han, så hurtigt hans ben kunne bære ham, ad den smalle sti mod hytten.

Noget fra denne – derhenne, hvor hans kano lå, mødte ham et sørgeligt syn. Her fandt han sin fader ligge sammensunken, og med forpoterne strakt over hans bryst lå Mikael. Dens tuden gik nu, da den så Paw nærme sig, over til en ynkelig klynken.

"Mikael – hvad er der sket?" råbte Paw angst og bøjede sig over sin fader.

Det gik dog hurtigt op for Paw, at det forfærdelige var hændt – hans fader var død.

Paw lagde sin hånd på hans bryst, men hjertet slog ikke mere … han åbnede hans øjenlåg, men blikket var brustent … han løftede hans hoved og kaldte: "Far – far," mens tårerne løb ned ad hans kinder; men Lars Bo levede ikke mere. Et hjerteslag havde sat det sidste punktum for et uroligt og usædvanligt levnedsløb, der havde været så rigt på strabadser og lidelser,

men hvis sidste år også havde været rigt på glæde – fra den dag at regne, da den uransagelige skæbne havde bragt ham hans dreng herud. En hurtig og smertefri død havde Lars Bo fået; hans hånd holdt endnu fast på skindlappen, der var gennemvædet af fugtigt sand, og der lå et drag af stille fred over hans ansigtsudtryk.

Paw sad længe hensunket i dyb sorg ved sin faders afsjælede legeme, og han kunne slet ikke få hold på sine tanker. Det snurrede så underligt i hans hoved. Hvorfor var hans far død? Han havde jo ikke været syg, ikke klaget over smerter; men om morgenen var han stået tidligt op sammen med ham selv og som sædvanligt fulgt ham med øjnene og vinket til ham, så længe han kunne se ham. Men Mikael havde altså vidst, at der ville ske hans fader noget. Nu var Paw klar over, at det var derfor, den ikke ville med, det var derfor, den var løbet hjem.

Men hvordan kunne den vide det?

Hvorfor kunne dyrene vide det bedre end menneskene – hvorfor – hvorfor?

Det snurrede så underligt i Paws hjerne.

Ud på eftermiddagen havde Paw fået sig så meget taget sammen, at han forstod, at han måtte i gang med sin sørgelige pligt – at grave en grav til sin fader. Med sine simple redskaber, hakke og spade af træ, blev det et stort arbejde, og det var næsten mørkt, før han blev færdig.

Mikael havde ikke rørt sig af pletten, og da Paw ville fjerne den, stred den imod – ja, den knurrede endda svagt ad ham. Til sidst var der intet andet at gøre for Paw end at binde en stærk snor om dens hals og fjerne den med magt.

I et hjørne af deres have, eller snarere lille mark, under et enligt palmetræs skygge lagde Paw sin fader i graven, kastede den til og vaklede gennemtræt på legeme og sjæl op til hytten.

Paw var atter ene i urskovens dyb.

Men han havde ikke tømt sorgens bitre kalk til bunden, endnu skulle han udsættes for en mere end trist og oprivende hændelse, så den nat blev den sørgeligste og uhyggeligste, han nogen sinde havde oplevet.

Paw var ikke ene i sorgen over sin faders død. Mikael var ganske utrøstelig – den havde hele dagen hverken villet røre æde eller drikke og lå nu småklynkende i sin krog, hvor den dog ikke ret længe ad gangen kunne finde ro. Så vandrede den rundt i hytten og snuste til sin døde herres ejendele, hans køje og skindtøj, eller den søgte hen til Paw, puffede til ham og trak i ham, som om den ville have ham med sig ud for at søge efter dens herre.

Paw kunne ikke få den til ro, trods alle sine blide ord og sine kærtegn. Først nu forstod han rigtigt dybden og alvoren i et dyrs kærlighed til mennesker. Selv om han og Mikael var særdeles gode venner, så havde han dog altid kunnet mærke, at for Mikael var og blev hans fader nummer et, og han var nu bange for, at den ligefrem kunne tæres hen af sorg, og at han selv skulle miste den.

Paw havde slet ingen lyst til at lægge sig – sove kunne han alligevel ikke den nat. Han satte sig hen foran ilden, rodede op i den og stirrede ind i gløderne. Ilden har altid været menneskenes ven, og der er noget vist beroligende ved blot at kikke ind i gløderne, følge de små, hoppende flammer og lytte til den sagte knitren.

Således gik det også Paw, da han sad her og legede med sin pind i ilden. Og ilden talte til Paw. Den lod ham forstå, at livet var kamp, hvor mange farer det rummede, hvor mange vanskeligheder der skulle overvindes. Livet var ikke en stille rugen over det forbigangne med alle de mørke minder – nej, livet var kamp, og ilden knitrede opmuntrende til ham, at han skulle være rede til at kæmpe.

Paw var så fordybet i sine tanker, at han slet ikke havde lagt mærke til, at Mikael stødte døren op og listede ud. Den søgte hen til graven, hvor den nu lå sammenkrøbet – stadig småklynkende. Den sørgede så dybt over sin herre, at den intet andet ænsede, og dens ellers så skarpe sanser var sløvet, så de ikke rettidigt kunne advare den mod den truende fare, der nærmede sig.

Dens dødsfjende – jaguaren – var på rov. Med alle sanser og muskler spændte bevægede den sig med en hurtighed og en smidighed, man ikke skulle tro, at det noget klodset byggede dyr kunne være i besiddelse af.

Ikke særligt langt fra hytten, men i et tæt og næsten uigennemtrængeligt krat havde den for et par dage siden kastet to blinde unger, og nu var den efter barselfærden og de første dages optagethed af de nyfødte både slunken og sulten. Før havde den ofte lusket omkring Lars Bos hytte, lokket af udsigten til at få fat på hunden der; for hunde var dens yndlingsspise. Mikael havde dog altid været forsigtig nok til at holde sig inde under sin herres beskyttelse.

Den store kat var efter lange vandringer kommet fra egne, hvor en indianerstamme havde haft forholdsvis mange hunde, og dér havde den lært at sætte pris på hundekødet. Til sidst var

den dog blevet fortrængt af menneskenes efterstræbelser og var nu havnet her i Lars Bos jagtdistrikt, hvor terrænet var, som den ville have det, med flodens kratbevoksede bredder og de store sumpe og mosedrag, der var bevokset med mere end mandshøjt græs og siv.

Denne nat var den ikke sen til at benytte sig af den oplagte chance. Vridende og bugtende sig langs jorden som en slange nærmede den sig sit bytte. Så endelig krummede den sine stærke lemmer og sprang til.

Paw fo'r op i et spring, vækket af sine dybe tanker ved Mikaels dødshylen.

"Mikael!" råbte han forfærdet, men var i samme nu klar over, hvad der var sket.

Han så på den åbenstående dør og forstod, at hunden var listet ud og nu var faldet som bytte for jaguaren. Han greb sin dolk og ville springe ud, men standsede dog halvvejs på stigen. Det ville være vanvid at løbe ud i den kulsorte nat – intet kunne han opnå ved det. Han lyttede ud i mørket; men den eneste lyd, han hørte, var moskitoernes evindelige syngen.

Den nat skete der en underlig omvæltning i Paw. Tanken om hævn trængte de sørgelige tilbage og blev de dominerende. Han følte med sig selv, at han ville ikke få ro i sit sind, før det var kommet til et opgør mellem ham og jaguaren. Alt måtte sættes ind her, og han gruede slet ikke for tanken, at han måske ville blive den lille, at han måske ville bukke under i kampen mod det farlige rovdyr.

Paw sad atter foran ilden; men nu fulgte han ikke de små, hoppende flammer, nu stirrede han ikke ind i gløderne eller hørte efter den fortrolige knitren – han sad og legede med sin

dolk, prikkede sig selv i hænderne med den skarpe spids og tænkte på hævn.

Ret længe blev Paw ikke siddende uvirksom, efter at han havde udtænkt sin slagplan. Straks næste morgen ville han prøve på at følge jaguarens spor og se at overrumple den. Han havde pile, der var stærke nok til i hvert fald at såre jaguaren dødeligt; men havde den så endnu kraft og mod nok til at gå angrebsvis til værks, så kunne det blive mere end skæbnesvangert for ham, selv om han havde sin dolk.

Men hvis han nu satte den på en spydstage? Jo – det måtte han gøre, så var der dog chance for, at han kunne holde sig dyret fra livet, før den kunne ramme ham med sine dødbringende tænder og kløer.

Paw rodede op i ilden og lagde brænde på, så den lyste op i hytten. Derefter gav han sig straks til arbejdet, og da det begyndte at lysne, var han færdig. Nu sad hans dolk fast kilet ind i spidsen af det længste og stærkeste spyd af jernhårdt træ, han havde kunnet finde. Kraftige sener var omhyggeligt og forsvarligt surret udenom.

På faderens grav var der tydelige spor fra nattens drama, og blodet brændte Paw i årerne af harme og tanker om hævn. Uden at betænke sig gav han sig straks til at følge jaguarens spor – det dryppende blod fra den trofaste Mikael gjorde det let nok til at begynde med.

Men Paw fik snart at mærke, at sporing her i urskoven ikke var let. Først havde jaguaren fulgt en af de smalle stier, han selv havde banet; men så var den drejet brat af og var gået gennem tykningen.

Paw ville dog ikke give op – han vidste jo i forvejen, at jaguaren søgte de mest uigennemtrængelige steder for at fortære sit bytte og efter måltidet hvile ud, og han var også klar over, at det var en i højeste grad livsfarlig opgave, han havde for. Det ville sikkert blive til nærkamp, hvis han traf sin fjende her, og han hængte sin bue over ryggen for at kunne have hænderne fri. Langsomt huggede og banede han sig frem skridt for skridt ved hjælp af sit spyd med den skarpe kniv i spidsen. Alle hans sanser arbejdede under højspænding, mens sveden haglede ned ad ham. Han mente dog endnu at være på samme vej, som jaguaren havde fulgt. Vel fandt han ikke direkte aftryk af dens poter; men græsset så dog af og til ud som fornylig at være trådt ned.

Men time gik efter time, og Paw var nu klar over, at hans videre fremtrængen gennem vildnisset var ganske hen i det uvisse og chancerne for et resultat uendelig små. Han måtte, hvor nødigt han end ville, opgive det. Han var helt udaset, og morgentimernes energi, der var næret af hans friske hævntanker, var nu for en del slappet. Der var intet andet at gøre end at vende om og så håbe på, at tilfældet en anden dag ville blive hans hjælper i hans kamp mod jaguaren. Nu var han alligevel for træt, han havde jo heller ikke sovet hele natten, og han tiltrådte tilbagetoget ad samme vej, han var kommet.

Paw havde ikke gået ret længe, før han lagde mærke til, at græsset var trådt ned på et sted på den lille sti både til højre og venstre foran ham. Det var en tydelig vildtveksel, der gik på tværs af den vej, han selv havde banet, og som han ikke havde bemærket under arbejdet på at komme frem. Han undersøgte den nøjere – jo, den var ganske frisk, og det kunne godt passe

til et dyr af jaguarens størrelse. Det var let nok for Paw at fastslå vekslens retning ind mod det tættere vildnis – det var til højre for ham. Kun et lille øjebliks betænkning, så besluttede han sig til at følge den i hvert fald et lille stykke.

Pludselig standsede han med et ryk. Der var noget foran ham, der rørte sig i græsset, og han syntes svagt at kunne opfange lyden ligesom af en klynken. Med begge hænder fast om sit spyd, som han bar som en soldat, der går til bajonetangreb, skubbede han sig videre frem.

Stor var hans overraskelse, da han lidt efter i en rede af nedtrådt græs stod over for to ganske små, blinde jaguarunger.

Hvad var der nu at gøre?

Et lille øjeblik, dog kun et ganske lille øjeblik, var hævnfølelsen ved at tage overhånd over Paw, og han løftede sit spyd, men betvang sig. Det ville dog være for ussel en hævn at nøjes med mordet på de værgeløse unger.

Tanke på tanke fløj lynsnart gennem Paws hjerne. Blive her ved ungerne kunne han ikke – han havde jo slet ikke tænkt på, at det var tiden, hvor jaguaren fik sine unger – nej, blive her turde han ikke; for traf jaguarmoderen ham her ved sit afkom, var der ingen grænser for dens ubændige raseri.

Paw var lige ved hurtigt at tiltræde tilbagetoget, da en ny tanke slog ned i ham: tag ungerne med – kommer du helskindet hjem med dem, så vil moderen søge efter dem og sikkert også finde, hvor de er – så kan du fra hytten med dine pile måske få ram på den.

Og Paw var ikke sen fra tanke til handling. Hurtigt tog han sit skindskørt af og puttede de to små, pibende unger, der ikke

var mange dage gamle, i det, og så gik det, så hurtigt det kunne, hjemad.

Spændingen gav ham fornyet kraft – ville det nu også lykkes ham at nå hytten? Stødte han undervejs på jaguarmoderen – ja, så var det sikkert forbi med ham, selv om han så var besluttet på at kaste ungerne fra sig og prøve på at redde sig selv i håb om, at moderen ville glemme at angribe ham i glæde over at have fået sit afkom igen.

Paw nåede dog heldigt hjem til sin bolig – omend i fuldstændig udaset tilstand. Forpustet og sveddryppende lagde han sin byrde fra sig i sovekammeret med de stærke vægge af bambusfletningen, og han havde mest lyst til selv bare at smide sig ned.

Men det var der ikke tid til. Først og fremmest måtte han sætte sin hytte i forsvarstilstand, have døren stænget forsvarligt og lave den om til et helt lille fort med skydeskår til alle sider. Han kunne jo vente hvert øjeblik at få jaguarmoderen at se.

Mens han sled hermed, arbejdede hans hjerne videre. Hvis han nu sejrede i kampen mod jaguaren, hvad så med dens unger? Måske kunne det lykkes ham at holde liv i dem og få dem tamme. Den tanke tiltalte ham i høj grad. Jaguaren havde taget hans hund – det eneste levende væsen, han nu kunne have haft om sig, hvad var så mere rimeligt, end at den gav ham erstatning herfor. Men så måtte han jo også give dem noget at spise, og Paw afbrød arbejdet for at få sat en lergryde over ilden. Han ville prøve med en slags kødsuppe, blandet med majsmel.

Da gryden var sat over ilden, gav han sig atter til at lave sine skydeskår færdige. På bordet midt i hytten lå både hans faders

og hans egen bue parat, og med omhu havde han valgt de stærkeste pile med od, der havde modhager.

Ustandseligt gled hans øjne spejdende og undersøgende langs skovbrynet. Flere gange forekom det ham, at noget bevægede sig på en mistænkelig måde derovre, og så sprang han tilbage for at få fat på sin bue. Men mens han således stod afventende, parat til skud ved det ene skydeskår, syntes han pludselig, at det puslede underligt på modsat side, som om kløer kradsede på væggen. Så måtte han derover for dog kun at konstatere, at det var hans egen ophidselse, der havde narret ham.

Fra de tre sider af hytten havde han nogenlunde oversigt; men den fjerde væg stødte omtrent lige op til skoven. Det var navnlig herfra, Paw ventede at få jaguaren at se. Og dog gik det lige modsat.

Det var blevet sent på eftermiddagen. Paw havde proppet den afkølede majsvælling i sine plejebørn. Det var ikke gået af uden protest og modstand; men de havde dog beholdt føden i sig og var ligesom blevet roligere. Selv havde han også spist, og søvnigheden var ved at overvælde ham, da han med ét blev vågen ved at høre en papegøjeflok skræppe usædvanlig højt op. Lyden kom hurtigt nærmere og nærmere.

"Det er måske jaguaren – papegøjerne følger den med deres skrig og skrål," tænkte Paw.

Hurtigt fik han sin bue fat og greb nogle pile. Just som han kom hen til vinduet, der vendte ud til den side, papegøjeskrigene kom fra, så han jaguaren springe frem fra skovbrynet. Den havde fulgt samme sti, han selv var kommet ad, da han bragte ungerne hjem.

Uden at bekymre sig om, at den ved højlys dag nærmede sig en menneskelig bolig, kom den luntende i små spring over lysningen. Der var ingen tid at spilde, hvis han ikke ville risikere, at jaguaren simpelthen sprang løs på hytten for med sin vægt at trykke væggen ind eller flænge den med sine knivskarpe kløer.

Paw spændte sin bue hårdt, og pilen fo'r afsted. Et rasende smertensbrøl fortalte, at han havde ramt, og han så nu også, at jaguaren standsede og snappede efter sit bagben, hvor pilen var trængt ind. Men det var intet dødeligt skud, og jaguaren sprang nærmere. Atter suste Paws pil afsted, og denne gang var han heldigere. Den trængte ind på et mere sårbart sted bag skulderbladet, og atter brølede jaguaren af smerte, snurrede i rasende fart rundt om sig selv nogle gange og sprang så i slæbende hop ind i tykningen. Endnu en pil fik Paw tid til at sende efter den, just som den forsvandt; men han var ikke i stand til at afgøre, om også den havde ramt.

Paw trak vejret dybt. Han havde heldigt afslået sin fjendes første pludselige angreb; men hvor nær kunne det ikke være gået galt. Og hvad nu? Havde hans pile haft dødelig virkning? Den første i hvert fald ikke, men den anden? Det var umuligt at afgøre, og nu at gå ud for at få det undersøgt ville være halsløs gerning. Om få minutter ville mørket komme med sin pludselighed. Der var intet andet at gøre end at afvente morgendagens komme.

Paw var helt oprømt. Hans slagplan, der var udtænkt derude i vildnisset, da han havde fundet jaguarens unger, var hidtil lykkedes udmærket, og tænk – hvis han nu alligevel havde ramt

jaguaren dødeligt, så var han jo sejrherren, så stod han som Mikaels sejrrige hævner.

Men sove turde han alligevel ikke. Endnu en nat måtte han kæmpe sig igennem, selv om det ville blive vanskeligt; for dødtræt var han.

Mørket faldt på, og Paw passede sin ild. Tiden sled sig langsomt af sted. Den eneste måde, Paw kunne holde regnskab med timerne, var ved at følge, hvor længe det tog en bestemt slags palmekolbe at brænde helt op. Det eksperiment havde han for længe siden foretaget en dag, da han ved hjælp af solen kunne regne sig til tiden. På den måde havde han et slags ur om natten.

Men hen over lysningen slæbte jaguarmoderen sig. Den var vel alvorligt såret af Paws pile; men hvad kan standse moderkærligheden? Ænsede den smerterne? Var den ikke klar til uden frygt at vove sit eget liv for at frelse sine unger? Ja, selv ilden, der svagt lyste ud fra hytten, og som alle rovdyr mest af alt frygter, kunne ikke få den til at give op. Nærmere og nærmere slæbte den sig hen imod hytten.

Herinde sad Paw og kæmpede mod søvnen. Gang på gang faldt hans øjenlåg til; men så fo'r han pludselig op, skræmt af lyde, som han troede at høre – mistænkelige lyde derude fra, der snart lød som en kradsen af kløer på bambusvæggene, snart som et såret dyrs stønnen.

Var jaguaren derude i mørket?

Listede den sig omkring der, og kunne han ikke risikere, at den rev hyttens vægge sønder og sammen for at få fat på sine unger?

Paw gik fra den ene væg til den anden, lagde øret imod dem og lyttede anspændt. Sit spyd holdt han stadig fast i hænderne, parat til at bruge.

Nu var jaguarmoderen kommet hytten så nær, at dens skarpe øren kunne fange det svage klynk fra ungerne. Da mistede den helt besindelsen, og den fik kraft til at samle sig til spring. Med voldsomhed tumlede den mod hyttens dør, så denne sprang op, og lammet af rædsel stirrede Paw et øjeblik på det store rovdyrs frygtindgydende hoved med de lynende øjne og det forvredne gab, som blottede den skinnende hvide tandrække.

Paw havde vel næppe kunnet klare dens rasende angreb, hvis ikke stigens trin var knækket under rovdyrets vægt, så det tumlede ned. Med sine forlemmers skarpe kløer holdt jaguaren sig endnu fast i dørtrinnet, og under en uhyggelig snerren søgte den at hæve sig helt op.

Da vågnede Paw op, og af fuld kraft stødte han sit spyd i jaguarens hals. Med en hæs gurglen slap den sit greb og tumlede baglæns ned. I faldet rev den spyddet ud af Paws hånd.

Uden egentlig at tænke over, hvad han gjorde, fik Paw lukket døren til igen, og bordet skubbet hen foran den. Af alle kræfter stemte han imod. Han rystede over hele kroppen af ophidselse.

Men jaguaren angreb ikke mere. Den lå i sine sidste dødstrækninger nedenfor hytten.

Det var næppe lyst endnu, da Paw efter nattens frygtelig lange og nerveopslidende timer vovede at lukke døren op og kikke ud. Men glemt var i samme nu alt, hvad han havde gennemgået, forsvundet med ét var al legemlig træthed og sjælelig overanspændelse, da han så jaguarens livløse legeme ligge under sig.

Så var han alligevel blevet sejrherre.

Hans blod strømmede hurtigt og varmt gennem årerne af jægerglæde og jægerstolthed, da han stod ved siden af sit nedlagte bytte, og hans øjne lyste og skinnede af mættet hævntørsts fryd.

Syvende kapitel

Alle fjerne og tidligere ukendte dele af Jorden er nu udforsket. Der findes ikke mere i verden en eneste ukendt by, noget mørkt fastland eller nogen uigennemtrængelig ørken. Men dog lever inden for Sydamerikas mægtige område endnu indianerstammer, der ingen berøring har haft med den hvide race, og hvis liv former sig på samme primitive måde som vore egne forfædres på stenalderens tid.

Ellers har den hvide race hærget Sydamerika på samme barbariske måde, som den gik frem i sin udryddelseskrig mod Nordamerikas indianere – vel nok den stolteste race af alle naturfolk. Kendt er Spaniens grusomme og blodige ødelæggelse af inkaernes stolte rige med den blomstrende kultur, vi har læst om Cortez' barbariske fremfærd i Mexico – ja, i det hele taget om, hvorledes indianerne over alt blev undertvunget først med ild og sværd og senere ødelagt ved brændevin og hidtil ukendte sygdomme som kopper, skarlagensfeber og tuberkulose – den hvide mands spor. Vi ved besked om de moderne kulturbæreres brutalitet, hvorledes de endnu i vore dage slæber indianerne bort og sælger dem som slaver til dødbringende arbejde i minegruberne, i fabrikker og på gummiplantager.

Men – som sagt – der findes endnu uberørte indianere, men kun på de steder, som det – målt i klingende mønt – ikke har kunnet betale sig for de hvide at erobre. Det har været let at tage de åbne sletter i besiddelse, man er trængt ind i landet ad de sejlbare floder og har efterhånden underlagt sig landet ved disses bredder – men de mørke, uigennemtrængelige urskove,

hvor vandløbene ikke er sejlbare, hvor man med skovkniven i hånden må hugge sig frem skridt for skridt, og hvor den hvide mand må føre en håbløs kamp mod dødbringende sygdomme – dem har det ikke kunnet betale sig at erobre, og her kan de primitive indianerstammer leve deres liv i fred – endnu da.

Men urskoven hindrer naturligvis store samfund i at opstå; her bor i reglen få familier sammen, hvorfor ingen større landsbyer findes. Disse kan kun opstå, hvor der er rigeligt med mad, det vil sige, hvor der drives agerbrug, eller hvor det på anden måde er let for mange mennesker at ernære sig indenfor et begrænset område. Urskovens indianerstammer er ikke bofaste – de fleste lever jo udelukkende af at samle vilde frugter eller af jagt og fiskeri. – – –

Det var tidlig morgen i urskoven, og i den store lysning herskede der usædvanligt liv. Det var øjensynligt, at denne boplads for ganske nylig var taget i brug; for flere steder begyndte man at bygge hytter eller arbejdede videre på de omtrent færdige. De lå i en vis orden, grupperet omkring en åben plads, i hvis midte man havde bygget et soltag af store palmeblade. Det var mændenes samlingsplads, og her havde kvinderne ingen adgang.

Her sad i denne tidlige morgenstund høvdingen for sirobaba-stammen. Hos disse primitive stammer havde høvdingen dog ingen særlig stor magt – han var således ikke den fødte fører under fjendtlige handlinger, her kæmpede enhver for egen regning. Hans indflydelse indskrænkede sig nærmest til at bestemme om marcher, jagten og fiskeriet.

Det var også det, som sirobabahøvdingen, Manamana, drøftede med stammens mænd. Tegnet på hans

høvdingeværdighed var en særdeles kunstfærdig krans af bast, hvori var indflettet brogede papegøjefjer og forskelligt farvede frø.

Alt mens mændene sad og snakkede, var kvinderne travlt beskæftiget med at bygge hytter. Dette arbejde hørte kvinderne til.

I det primitive samfund er arbejdsfordelingen mellem kønnene strengt gennemført. En mand kunne aldrig finde på at forme et lerkar, eller en kvinde tænke sig at lave en spade. I skoven samler kvinderne de vilde frugter; men mændene tager honningen. Det er manden – jægeren – der *steger* føden, men kvinden – agerdyrkeren – der *koger*. Men hvert køn indskrænker sig dog alligevel ikke til kun at lave det, som det selv bruger; for mændenes tøj er vævet og jagtkurvene flettet af kvinderne, mens det værktøj, som kvinderne benytter under markarbejdet, er snittet af mændene. Men hver ved nøjagtigt, hvad det sømmer sig at beskæftige sig med, og hvad der ville være upassende.

Noget uden for hyttekransen lå endnu et soltag på en lille, ryddet plads, og her havde en lille snes 12-13-årige drenge forsamlet sig.

De tilhørte drengenes fjerde klasse, kan man sige; for her hos disse indianerstammer er der skarpt adskilte aldersklasser blandt børnene. Allerede når de er ganske små, leger drenge for sig og piger for sig, og der findes ingen fælleslege – kun i dansen mødes de.

Blandt drengene er der tre aldersklasser – de fra to til fire år deltager i de store fælleslege, de fra fire til syv danner en gruppe for sig, og de fra syv til tolv en tredje. De drenge, som er over

tolv år, begynder at få selvstændighedsfølelse, de laver sig deres egne brugbare våben og følger de ældre på jagt og fiskeri.

Der herskede en egen forventningsfuld stemning over disse unge knægte, som sad i kreds om en stående, prægtigt skabt dreng med lynende sorte øjne og viljestærke træk om munden – et vidunderligt billede på ungdom, kraft og smidighed. I det lange, sorte hår havde han flettet spraglede fjer, om halsen hang en kæde af flodsvinets tænder, og om panden bar han et smukt vævet pandebånd.

Det var høvdingesønnen Tolo.

Han var ubestridt sine jævnaldrendes fører, ikke i kraft af sine prydelser eller fordi han var høvdingen "Den røde Slange"s søn og engang selv skulle være høvding for den lille stamme – nej, det havde sin grund i hans store overlegenhed i både legemlig og åndelig henseende. Det var også ham, der havde fattet den store plan og forebragt den for de ældres råd – den plan, som hans fader just nu drøftede med medicinmændene og de andre af stammens ældre mænd.

Og planen var dristig og usædvanlig; for den gik ud på, at Tolo med sine jævnaldrende alene og uden voksent førerskab ville drage på langfart og foretage en flere dages jagt i urskoven.

Hver for sig havde alle deltagerne alt parat. Alle havde de rejsekosten, bestående af soltørret fisk, røget kød og majskager, i deres kurv – flettet af caraguataplantens fibre. I mange dage havde de forberedt sig til turen, og alle havde deres jagtudrustning i orden. Hver havde sin bue og mange pile – nogle af dem havde køller, lavet af en klump jernhårdt træ sat på skaft til at dræbe det anskudte vildt, og et par havde pusterør, hvortil Tolo ad hemmelig vej havde skaffet giften til pilene.

Det var ellers et meget farligt våben for drenge; for den frygtelige curaregift var absolut dræbende for både mennesker og dyr. Fugle dør et par minutter efter, at de er sårede, aber og andre mindre pattedyr efter fem-ti minutter, tapirer, hjorte og jaguarer efter ti-tyve minutter.

Et brugbart pusterør kan indianeren lave sig allerede fra barnsben. Det forfærdiges af to udhulede halvdele, der surres sammen, og et mundstykke af alligatortænder sørger for en god og lufttæt pakning. Pilene består af et lille stykke splittet bambus med en tot bomuld viklet om den ene ende som pakning i røret.

Tolo havde udvalgt én bestemt af sine ledsagere, No–ón, til at bære de forgiftede pile, og det var et betroet hverv. Bunden i hans kogger var belagt med et fedtstof, som indeholdt giften, og bomulden medførte han i en lille kalabas, forsynet med et hul, af hvilken han kunne trække den tot ud, der var nok til pakning.

Tolo stod støttet til sit jagtspyd og holdt med eftertænksom mine øje med mændene på samlingspladsen. Han kunne se sin fader gestikulere ivrigt med armene, og nu rejste den ældste af medicinmændene sig op, og også han brugte armene livligt. Det var hans modstand, Tolo mest frygtede, og nu skulle det vise sig, om det forheksningsmiddel var virksomt, som han, naturligvis i dybeste hemmelighed, og uden at nogen anede noget herom, havde prøvet. Mens Tolo gik og rugede over sin store plan, havde han lavet sig en fisk af den elektriske åls knogler, af trækul og voks og overklæbet med små, røde fjer. Med denne havde han peget på en bestemt måde på medicinmanden, da denne engang gik forbi ham; men

meningen hermed var slet ikke at skade den gamle medicinmand – nej, kun at besejre den modstand, som Tolo nok mente, den gamle ville gøre sig til talsmand for, når hans plan skulle drøftes.

Og heri havde Tolo haft ret og tænkt rigtigt; for netop i dette øjeblik prøvede medicinmanden på at overbevise Den røde Slange om, at det ville være ganske uforsvarligt at sende disse drenge alene ud i skoven. Det var ikke farerne på jagten, han frygtede; men hvem skulle værge dem mod alle de onde ånder, som om natten huserede dér, og som havde frit spil, når det kun gjaldt drenge. Hvem kunne beskytte dem mod alle underlige stemmer, alle sælsomme lyde fra nattens mørke.

Men Den røde Slange havde kun ét barn – sønnen Tolo, og fra denne var ganske lille havde han øvet stor indflydelse på sin fader. Som alle andre indianerbørn var han blevet opdraget i frihed og uden prygl, og nu var han på vej til at blive stammens stolteste og smukkeste yngling, der ganske vist tit lagde en forbløffende selvstændighed for dagen, og den kunne få mange af de ældre til at ryste betænkeligt på hovedet.

Den røde Slange var ikke alene stolt af sin søn; men han omfattede ham med den stærkeste kærlighed og rettede sig gerne efter hans ønsker – selv om disse kunne række langt ud over de sædvanlige grænser.

Kærlighed til børnene er et af indianernes smukkeste træk, og Tolo var enebarn.

Vel kunne høvdingen indse, at det ville være en katastrofe for stammen, om det kuld af vordende ynglinge – blomsten af det lille samfund – skulle gå til grunde; men han havde alligevel ikke kunnet modstå sin søns ønsker og overtalelser.

Og Den røde Slange tog ordet efter medicinmanden og lagde hele sin høvdinge-indflydelse i vægtskålen til fordel for drengene. Alle og enhver vidste vel besked om, at disse under hans søns ledelse var blevet bedre unge jægere og fiskere, end både han selv og andre havde været i den alder.

Den røde Slanges sidste ord slog hovedet på sømmet; for det vidste vel alle, at når de unge deltagere blot skiftede navn under den forestående ekspedition, så kunne de narre ånderne.

Det var disse kloge ord, der afgjorde alt, og kort efter drog Tolo af sted med sin skare under taktfaste glædesråb – *he ha hó, he si sia, he ha hé, he si sia* – og alle var de opfyldt af ungdommeligt mod og forventningsfuldt håb om at vende tilbage efter at have fuldført bedrifter, som selv de voksne mænd i stammen måtte indrømme var virkelig jægerdåd.

Disse urskovens indianerdrenge var ikke anderledes, end drenge altid har været og endnu er. Kan man ikke regne med det som et uomstødeligt faktum, at drenge med glæde og uden betænkning styrter sig ind i alt, hvad der har de svageste berøringspunkter med mystik og romantik, at deres letbevægelige sind sættes i svingninger ved et nok så lille pust fra eventyrets brogede verden?

Paw sad i dybe tanker i sin hytte. Havde han nu også tænkt på alt og intet glemt? Derude ved floden lå hans kano, fuldt pakket til langfart, og i morgen tidlig ville han starte. Der var indrettet ildsted i forstavnen, og han medførte et godt lager af de langsomt brændende palmehylster-kolber, der kunne holde hans ild vedlige. Der var kurve med mel af de vilde planters frø, kurve med tørrede frugter og soltørret kød, som senere var

stødt til pulver og stegt i fedt – ikke ulig de "pemmican-kager", som var de nordamerikanske indianeres fornemste spise under trængselstider og på rejser. Men i øvrigt skaffede hans jagtvåben ham nok som sædvanlig tilstrækkelig proviant.

Paw havde endelig besluttet sig til at tage på en virkelig langfart. Nu var tiden dertil, der var vand nok i floden, og den værste regntid var forbi. Der havde ganske naturligt siden faderens død været stunder, hvor han havde følt sig ene. Mange gange havde han tænkt på alt, hvad hans fader havde fortalt ham om indianerne og deres levevis. I hans indre modnedes også en vis længsel efter at møde de folk, blandt hvilke han nu vidste, at hans moder var født, og som han allerede selv tilhørte og var bundet til ved blodets bånd.

Paw var gammel nok nu til selv at indse, at livet alligevel ville byde ham mere, hvis han havde nogen at tale med og jævnaldrende at leve og jage sammen med. Men endnu havde han ikke – selv på sine længere udgående ture – fundet det mindste spor af menneskers færden.

Helt alene havde Paw dog ikke været. Foran hans fødder lå nu den ene af jaguarens unger, som det var lykkedes ham at holde liv i. Den var nu vokset op til en hønsehunds størrelse og var så tam og afrettet som en hund. Det havde naturligvis kostet ham et stort arbejde og megen tålmodighed; men rovdyrets natur var forsvundet ved fodringen med kogt kød. Den fulgte ham overalt og adlød hans kalden så godt som nogen tam hund.

Paw havde endog afrettet den til at springe på et anskudt stykke vildt og bide nakken over på det, og det eneste, der var blevet tilbage af rovdyret i den, var dens glubske utålmodighed efter at labbe det varme, friske blod i sig, som dens herre så

som belønning rakte den i en kalabas. Den lod sig med lethed kalde tilbage fra det nedlagte vildt.

"Djip" havde Paw kaldt den. Det var det samme navn, som den spejderpatrulje, han i sin tid havde lært at kende derhjemme, havde givet deres lille, tamme ræveunge. Det var ikke tit, at Paws tanker vandrede mod Danmark. Det var jo kun for det meste sørgelige minder; men han mindedes dog med glæde de drenge, der engang på deres tur havde ført *det* ud i virkeligheden, som han i sin barne-ensomhed havde tænkt sig til.

Og med taknemmelighed tænkte han altid på den ene af dem – Mogens – han, som på den tur havde været den bedste mod ham, og som fire år efter som omtrent voksen dog ikke havde glemt ham; for det var jo dog ham, der var kommet og havde hentet ham ud af den frygtelige opdragelsesanstalt – han, som egentlig var skyld i, at han selv nu kunne leve sit eget liv herude. Derfor var der ingen dårlige minder ved navnet Djip.

Paws overvejelser gjaldt også, hvorledes han skulle optræde, hvis han enten nu på denne tur eller senere skulle træffe på indianerne. Det var ikke let at få det tænkt igennem. Han huskede jo godt faderens ord om, at hvis han senere blev alene og traf sin moders stammefolk, så måtte han aldrig røbe, at der flød hvid mands blod i hans årer – ja, end ikke lade dem forstå, at han nogen sinde havde set en hvid mand.

Men – hvordan – hvordan – hvordan?

Ville hans udseende ikke røbe ham?

Hvor skulle han fortælle, at han kom fra?

Var det tilstrækkeligt, alt det, hans fader havde fortalt ham om urskovsindianernes sæd og skik, så han ikke med fare for sit

liv røbede sig ved af ukendskab at krænke, hvad der var helligt for hans moders folk?

Spørgsmål på spørgsmål tårnede sig op, så det tit kunne summe i hovedet.

Hans øjne faldt på kniven, der lå på bordet. Traf han de vilde indianere, så måtte han i hvert fald ofre den, hvor ondt det end ville gøre ham. Den ville jo i alle tilfælde blive anledning til spørgsmål, han ikke kunne svare på.

Så rejste Paw sig og rystede alle disse generende spørgsmål af sig. Fremtidens hændelser måtte komme, som de ville, så klarede han sig vel nok igennem dem alligevel.

Tidligt næste morgen stængede Paw døren til sin hytte og drog tungt belæsset med det sidste, der skulle bringes om bord, ned til floden. I den ene hånd holdt han et lerkar fyldt med gløder, og i den anden bar han sine våben – den bedste bue og sit stærkeste jagtspyd og jagtkølle. Over skulderen hang jaguarens rødgule skind med de store, sorte ringe og de hvidlige sider.

Det var lykkedes ham at få det både blødt og bøjeligt ved først at skære fine ridser på kryds og tværs på undersiden og derefter gang på gang at trække det gennem en kløvet gren. Andre midler til garvning havde han ikke herude.

I hælene på Paw fulgte Djip troligt – den anede jo ikke, at det var skindet af dens egen moder, som prydede dens unge herres skuldre og ryg.

Dagen lang padlede og stagede Paw. Han havde proviant nok med både til sig og Djip, og han var drevet af utålmodighed efter denne gang at komme hen til ukendte egne.

Det var ikke noget let arbejde; for ofte var floden spærret af barrikader af grene, dannet af træer, som i regntiden var styrtet i floden og ført af sted med strømmen, indtil de hang fast i bredderne eller bunden, så det tog ham tid at finde sig en rende gennem barrikaden.

Allerede før solnedgang måtte han søge sig en passende lejrplads; for så lukkedes det sidste dagslys ude af træernes lianer og yppige kroner, der til tider dannede et sammenhængende tag over floden, og også om natten spærrede det månens lys ude.

Så tændte Paw sit lejrbål ved bredden, lavede sig et natteskjul af palmeblade til beskyttelse mod den skadelige nattedug og kogte sin aftensmad.

Dagen havde været anstrengende, og han længtes efter sin nattesøvn. Nu var han fuldt fortrolig med urskoven, så alt det skrål og spektakel, der om natten pludseligt kunne opstå, generede ham ikke mere.

Det er jaguaren, som vækker den sovende skov. Den forfølger et vildsvin eller en tapir, som igen opskræmmer aberne, der jamrer i kor. Aberne vækker igen fuglene, og papegøjerne skræpper op. Hele dyreverdenen kommer i vild ophidselse, og alle stemmer smelter til sidst sammen til én eneste uartikuleret melodi.

Det infernalske spektakel vækkede ganske vist Paw; men det foruroligede ham ikke mere. Han tog kun Djip beroligende ind til sig. Den deltog ganske vist også i den natlige koncert, men ikke mere som vilddyr. Dens dumpe tuden var mere af angst og lød som en blid melodi i mol.

Fire dage havde Paw været undervejs, da han en eftermiddag drejede ind ved en bæks udløb. Her ville han fortøje sin kano og holde rast en dag eller to – det vil sige ikke for at hvile sig, men for at forsøge sin jagtlykke i skoven. Han længtes efter at røre benene og bruge sin bue og pil.

Paw var dog næppe drejet ind, før hans øjne fangedes af en lian, der var spændt over bækken, og til den var med en stump snor bundet nogle røde og gule fjer. Det gav et helt lille ryk i hans krop; for det vidste han, hvad betød – det havde hans fader fortalt ham. Og dér – til venstre for ham, var der trådt ligesom en lille sti ned til bækken, og tværs over den så han tydeligt afbarkede grene ligge over kors – også det vidste han besked med. Det var advarselstegnene – det var indianernes grænsepæle, der kort og godt betød: hertil og ikke længere. Dette er jagtegne, hvor du intet har at gøre. Går du over grænsen, er du fredløs.

Så var han altså alligevel nået til steder, hvor der levede mennesker.

Hvad skulle han nu gøre?

Alle de gamle tanker og overvejelser kom igen, og denne gang havde han det hele så nær ind på livet, at han måtte finde en løsning.

Paw var straks på det rene med, at det ville være halsløs gerning nu i eftermiddag at følge stien ind i det farlige område – nej, så måtte han hellere padle videre i sin kano op ad floden; for her havde han det mere frit til alle sider og risikerede ikke alt for pludseligt og på ganske nært hold at falde i baghold for en forgiftet pusterørspil. – Også om dem havde hans fader omhyggeligt nok fortalt ham.

Paw vendte derfor sin kano, og endnu et par timer padlede han op ad floden, indtil han fandt sig en passende lejrplads. Men den nat slukkede han ved mørkets frembrud sin ild, og trods træthed blev hans søvn kun urolig. Flere gange vågnede han og lyttede anspændt ud i mørket. Alt var dog så forunderligt stille – end ikke jaguaren var på jagt denne nat. Var det, fordi den var fordrevet fra denne egn af mange menneskers liv og færden?

Straks i morgengryets første timer, mens Paw endnu kun kunne skimte, fik han sine sager stuvet i kanoen, og farten gik videre. Djip stod som sædvanlig i forstavnen som en prægtig galionsfigur, og brøleaberne langs bredden flygtede ved synet af den under vrede hyl dybere ind i skoven.

Paws øjne var intet øjeblik i ro. Ustandseligt gled de undersøgende langs begge bredder; men der var intet usædvanligt at opdage. Ingen kano lå skjult under det nedhængende bladtag, og intet andet røbede menneskers tilværelse.

Så krummede floden, og lidt forude kunne Paw skimte en lille lysning. Han sad just og overvejede, om han alligevel ikke skulle gøre holdt for i dag og gå på jagt, som det i går havde været hans beslutning, da hans øre opfangede nogle besynderlige lyde inde fra skoven, som her ikke var så tæt. Det var ikke skrig fra aber eller papegøjer – nej, det kunne kun være mennesker, der råbte og skreg.

Paw padlede af al hast henimod lysningen. Råbene kom nærmere og nærmere. Også Djip havde hørt dem og gik – af medfødt vane vel – ned på bugen, mens dens øjne røbede den største agtpågivenhed.

Paw ville nå lysningen. Nu havde han åbenbart endelig truffet indianerne, og instinktmæssigt følte han, at det gjaldt om at møde dem i åbent terræn. Hvordan var de nu, disse tegn for et venligt sindelag – dem han havde lært af sin fader – jo, indianerne brugte at klappe sig på brystet med den flade hånd, det betød ven, og når man bøjede armen og bankede sig med fingrene på skulderen, betød det broder, og uvilkårligt mumlede Paws læber: bitán – det var ordet for ven.

Han nåede lige kanten af lysningen, da han ikke halvtreds skridt fra sig pludselig så et stort, sort dyr med dybt sænket hoved tumle lige ned mod sig.

"Tapir," jog det gennem Paws hjerne.

Det var første gang, han trods alle anstrengelser havde set dette store dyr herude. Hidtil havde han måttet nøjes med at prøve på at følge dens spor ved vandingsstederne; men altid havde den forstået at undgå hans ivrige efterstræbelser.

Paw glemte alt omkring sig – han var i øjeblikket kun jægeren. Han smed paddelåren fra sig og greb lynsnart sin bue.

Det var ganske rigtigt en tapir – endog en usædvanlig stor tapir, og det var Tolo og hans skare, der ved et heldigt træf var kommet over den. Det var lykkedes dem at få plantet et par af deres pile i dens krop, og No–ón, der bar de forgiftede pusterørspile, mente ganske bestemt, at han også havde truffet. Synet af dette store og sjældne vildt og navnlig udsigten til, at de kunne få den nedlagt, havde gjort alle de unge knægte ganske vilde af ophidselse. Det ville vel nok være en bedrift, der kunne aftvinge alle de voksne derhjemme i landsbyen den største beundring.

Tolo havde helt mistet kommandoen og føringen over sine ledsagere. Under vilde skrig søgte de hver for sig ned mod floden hensynsløst banende sig vej gennem krat og tykning.

No–ón, der havde været tapiren så nær, at han havde kunnet bruge sit pusterør, havde ret. Det store dyr var ramt, og giften begyndte allerede at øve sin virkning. Flere gange var den ved at synke om, men blev atter drevet op af den vilde skrigen og hujen fra de ophidsede jægere.

Tolo, sammen med et par andre, fulgte i selve tapirens spor. De fulgte den let nok gennem tykningen, ledet, som de blev, af brækkede grene, kviste og den nedtrampede grund.

Let dirrende over hele kroppen af spænding stod Paw ret op i sin kano og så det store dyr vælte lige mod sig; men koldblodigt ventede han med at sende sin pil af sted. Først da tapiren var en lille snes skridt fra ham, fik den øje på sin nye fjende og drejede til siden for i skrå linje at nå ned til den frelsende flod.

Så forlod Paws stærke pil syngende den svirrende streng og borede sig dybt ind i tapirens hals. Den sank halvt i knæ, kom dog op igen, og med opbydelsen af sine sidste kræfter nåede den flodkanten, hvor den tumlede om, halvvejs sunket ned i dyndet.

Paw greb atter paddelåren, og i få tag var han henne ved sit bytte. Tapiren søgte med fortvivlelsens kraft atter at komme på benene.

"På den," kommanderede Paw, og jaguaren sad i spring over tapirens ryg, og dens kæber lukkede sig i et kraftigt bid om dens nakke.

I selvsamme øjeblik dukkede Tolo og hans ledsagere frem fra skovkanten.

Som ramt af lynet stoppede de op med vilde, stirrende øjne, og munden vredet halvåben. Det var ganske vist ikke første gang, disse drenge så jaguaren, og det var heller ikke den, der jog dem skræk i blodet – det var synet af Paw i kanoen, der lå få skridt fra den kæmpende tapir med jaguaren på ryggen. Og deres skræk steg til lammende forfærdelse, da de hørte Paw råbe, og da de så jaguaren som en tam hund springe over til ham i kanoen.

Tolos ledsagere snurrede om og ville rædselsslagne være forsvundet ind i skoven, hvis ikke høvdingesønnens bydende ord havde standset dem.

"Bliv, hvor I er," råbte han i et tonefald, der ikke kunne misforstås, "hold jeres buer klar. No–ón, giv mig en pil," og Tolo tog et pusterør fra en af de andre. Under disse spændende forhold stolede han mest på sig selv.

Først da tapiren lå overvundet, halvt nedsunket i dyndet, tænkte Paw igen på indianerne, og han fik øje på de nøgne drengeskikkelser lige uden for skoven.

Var det dem, der havde jaget tapiren?

Var der ikke andre end dem?

Jo, der måtte utvivlsomt også være voksne jægere. Det var også lige meget. Men situationen måtte i hvert fald udnyttes hurtigt. Det var jo et vidunderlig heldigt træf, at det kun var drenge, han først havde truffet på. Og drenge, der var yngre og mindre end han selv. Var han blot sammen med dem, når de voksne kom til, havde han jo allerede lagt beviser for sit fredelige sindelag for dagen.

"Bitán – bitán!" råbte han højt, mens han lagde kanoen helt ind til bredden.

Så sprang han i land – ubevæbnet og klappende sig på brystet med den flade hånd. Indianerdrengene forstod udmærket både hans råb og nu også hans venskabstegn; men Tolo rørte sig ikke. Han var endnu ikke kommet sig af sin forfærdelse. I hans hjerne spøgte det, han fra tidligste barndomsår havde vidst besked om, at troldmænd –*kenaimas* – kan antage skikkelse af jaguarer og andre dyr.

Men hvem var den fremmede indianeryngling, der så fortroligt kunne omgås en troldmand i jaguarskikkelse?

Kunne det være andet end en afdøds ånd, der havde antaget menneskeskikkelse?

Atter lød råbet: Bitán, og lidt efter lidt kom Tolo til sig selv igen.

Paw gik frem mod indianerdrengene, fulgt af Djip. Men det var alligevel for meget for drengene. Med halvkvalte skrig forsvandt de ind i skoven. Kun Tolo blev stående. Ikke for intet følte han sig som høvdingesønnen.

"De er bange for Djip," tænkte Paw og standsede.

Så vendte han om, og i en fart fik han fat på dens stærke reb, lagde det om dens hals og bandt den til hullet i kanoens forstavn.

Lidt efter stod de to foran hinanden, og noget derfra tittede hist og her et ansigt med forskrækkede øjne frem fra skovbrynet. Det var Tolos ledsagere, der var vendt om. De ville dog alligevel ikke lade deres unge fører i stikken.

Paws mund var tavs. Han kunne i øjeblikket slet ikke få fat på alle de indianske ord, hans far havde lært ham. Men blandt naturfolk er et smil eller en rynket pande også det samme som en lang række ord.

Paw smilte og blev mødt med et smil – så var det bekendtskab indledet, og begge havde fået bekræftelse på, at venskabets bånd var knyttet.

Nu først begyndte Paw at blive livlig. Med tegn og fagter søgte han at forklare, at Tolo skulle få fat på sine kammerater, at Djip ikke var farlig, og at de i fællesskab måtte bjærge den nedlagte tapir op på land og få den flået. Og alle hans tegn blev godt nok forstået.

Når en indianer fortæller, gør han sine ord tydeligere og mere forståelige ved hjælp af både hænder og fødder. Alle slags mål og næsten alle tal giver han tegn for. Skal han for eksempel sige otte, holder han otte fingre op i vejret. Han har ingen ord, som betegner mål, han måler med hånden eller armen. Fortæller han om dyr, skildrer han med fagter yderst livligt dyrenes bevægelser og forstår med naturmenneskets skarpe iagttagelsesevne at efterligne dem mesterligt. Tit og ofte har opdagelsesrejsende, der ingen tolk har haft, med få ord og mange tegn og fagter ført en endog meget livlig samtale med indianerne.

Således gik det også her. Tolo forstod nu, at jaguaren var ingen forvandlet troldmand og den fremmede ingen ånd, men en indianerdreng som han selv – omend ældre og større – og tilhørende en anden af urskovens indianerstammer.

Han følte sig helt beroliget nu, og var det så ikke rimeligt, at han hurtigt glemte, at han selv til at begynde med også havde været angst, var det så ikke forståeligt, at han ville høste løn derfor, at han ene af alle ikke var flygtet, men modigt havde holdt stand?

Med høje råb kaldte han sine jævnaldrende tilbage og lod sine vrede ord skylle over deres hoveder. Med nysgerrig og endnu frygtblandet undren stirrede de på Paw, der stadig med tegn og fagter søgte at berolige dem. Lidt efter lidt dukkede også forskellige ord op for Paw, og andre opfangede han ved at høre de andre snakke og benyttede dem selv.

Det kneb dog meget, da Paw hentede Djip og kom med den i rebet. Selv Tolo kunne ikke andet end røbe tegn på uro. Men Paw smilede stadigvæk, klappede og kælede for Djip og behandlede den som en dreng behandler en hundehvalp eller en kattekilling. Lidt efter lidt faldt indianerdrengene til ro, og Djip blev atter bundet.

Som det var den naturligste sag af verden, tog Paw kommandoen over drengeskaren. Ingen, der så på ham her, ville have skænket det en tanke, at det var første gang, han overhovedet havde truffet urskovens beboere – ingen ville have tænkt andet, end at han var en ægte urskovens søn, der havde tilbragt hele sit liv i dens dyb. Det var ham, som førte an og fik de andre sat i gang med at hale tapiren op på land for at få skindet taget af den.

Det gav et ryk i Paw. Han skulle lige til at springe over i sin kano for at hente sin kniv, da faderens ord slog ned i ham: "Røb aldrig, at du nogen sinde har været uden for skoven her."

Men kniven kunne røbe ham; for hvordan skulle han gøre rede for, hvorledes han var kommet i besiddelse af den?

Tapiren blev flået med knive, der var lavet af flodsvinets tænder.

I løbet af dagen havde Paw efterhånden forstået, at alle disse drenge var draget på jagttur uden voksen ledsagelse, og det

regnede han for et mægtigt held. Endnu havde han ikke fået gennemtænkt alt, hvad han ville fortælle om sit tidligere liv, når han engang traf på indianerne. Nu fik han så at sige ideen foræret; for nu havde også han engang som dreng været på jagtudflugt og var kommet bort fra sine ledsagere. Paws fantasi begyndte at arbejde, og alle enkeltheder kom efterhånden af sig selv. Hans tidligere sammenstød med den elektriske ål spillede også en rolle; for det var årsagen til, at han havde været uden bevidsthed i lang tid og på den måde ikke kunne finde sine jagtfæller igen. Så havde han levet sit liv alene og stadig været på vandring for at finde sin stamme. Nu kom han langvejs fra – langt, langt borte, mange dages rejse. Fra den tid, han virkelig havde været herude i urskoven, havde han jo oplevelser nok, som han ikke behøvede at pynte på.

Før mørket faldt på, havde de ungdommelige jægere slået lejr ved floden. Den fulde fortrolighed var allerede kommet i stand mellem Paw og drengeskaren. De var umærkeligt gledet ind under hans førerskab.

Det var Paw, som havde forestået lejrens oprettelse, madlavningen og alt det andet, og nu sad de omkring bålet – overmætte og glade til mode. Nu sad de alle og syslede med tanken om, hvad dog alle de ældre derhjemme i landsbyen ville sige, når de nu vendte hjem. Ikke alene havde de nedlagt et sjældent stykke storvildt, men de kom også i følge med en fremmed, som jaguaren fulgte som en hund, og som de alle så op til med en hemmelig ærefrygt.

Men Paw var måske den af dem alle, der var gladest. Nu, da han sad i kredsen her, forstod han først, hvor han egentlig havde følt sig ene siden faderens død, nu drejede hans tanker

sig om, hvor vidunderligt det i fremtiden ville være at kunne leve og jage sammen med andre. Vejen til at blive optaget i en stamme mente han sikkert stod ham åben.

Da det var blevet mørkt, rejste han sig og gik ned til sin kano. Fra dens agterende, skjult under de forskellige kurve med proviant, fandt han sin dolk frem. Hans fingre gled kærtegnende hen over dens æg, han holdt dens skæft et øjeblik knugende fast i sin hånd – så slyngede han den i et hurtigt kast langt ud i floden.

Paw havde skilt sig af med det sidste, han havde bragt med sig fra sit tidligere liv. Ethvert minde om civilisationen og hvide mænds liv og færden var slettet ud – sunket til bunds i urskovens mudder.

Ottende kapitel

På en lille sandbanke var rejst et telt, og lidt derfra snoede lejrildens blå røgsøjle sig til vejrs. Tre unge mænd var travlt beskæftiget med at få alt i orden, inden solen helt forsvandt, og det dybe mørke kom. En var i færd med at hugge drivtømmer i stykker til brændsel for natten, en anden hentede kasseroller og proviant fra kanoen, der var trukket op på det endnu varme sand, og den tredje ordnede omhyggeligt moskitonettet ved teltindgangen.

De var alle klædt i rejse-tropedragt med lange snørestøvler, khakitøj og solhjelm. Alt tydede på, at det var en lille ekspedition, der her havde vovet sig dybt ind i urskovens hjerte – og således forholdt det sig også.

Dens forhistorie var følgende. En tåget vinteraften i København med regn og rusk stod en ung dansk mand – Thomas Krogh – på talerstolen og holdt et foredrag om indianerliv i Sydamerika. Han havde trods sin ungdom i løbet af et par år gennemført store opgaver – snart alene, snart som fører for større eller mindre ekspeditioner. Han havde oplevet det næsten utrolige, havde gennemstrejfet egne, hvor endnu ingen hvid mand havde sat sin fod, havde i urskoven besøgt fjerntboende stammer, der havde været fuldstændig uberørt af al civilisation og kultur, og med sine mange eventyrlige hændelser og sine fortræffelige lysbilleder forstod han at holde sit publikum i ånde.

Blandt hans tilhørere var Mogens Leth – Paws store, gode ven og beskytter – han, der i al den tid, han havde kendt Paw, havde vist, at hans venskab ikke bestod af ord alene, og som efter at

have udvirket Paws løsladelse fra opdragelsesanstalten havde været med til at udskibe ham over til de steder, hvor han var født.

Dengang havde han virkelig næret det håb, at det på en eller anden måde skulle lykkes at opspore Paws fader; men dybt nedbøjet var han blevet, da han efter *Lily*s hjemkomst havde fået sandheden at vide: at Paw var rømt og helt alene var forsvundet ind i urskoven. Ingen, han senere havde talt med herom, gav ham mindste håb om, at det skulle være lykkedes en fjortenårig dreng at klare sig – selv ikke en dreng med Paws medfødte evner og hele måde at tage forholdene og livet på.

Nu sad Mogens her i foredragssalen vel nok som den mest lydhøre af alle de tilstedeværende; for hvis Paw alligevel havde klaret sig, måtte han jo leve et liv som det, den unge opdagelsesrejsende så levende beskrev.

Som foredraget skred frem, modnedes en stor plan i Mogens' hjerne. Tanken blev ikke født den aften; for han havde før mange gange tumlet med den. Mogens *ville* ikke opgive håbet om, at Paw endnu var i live, og ofte havde han overvejet, hvorledes han skulle sætte en eftersøgning i gang, der kunne skaffe pålidelige oplysninger. Nu ville han selv derover. Dér på talerstolen stod jo manden, som kunne hjælpe ham, hvis han ville. Han var åbenbart i besiddelse af ukuelig forskertrang, mod og energi og havde sikkert en dyb erfaringens kilde at øse af.

Mogens havde samme aften efter foredraget sat sig i forbindelse med Thomas Krogh, og her gik han ikke forgæves. Det var netop et led i alle hans videnskabelige ekspeditioner også at besøge de helt vilde stammer i Guyanas urskove, og for

hans vedkommende var det endnu til dels kun et pengespørgsmål. Dette løste Mogens' fader, professor Leth, der var en meget formuende mand.

Som tredjemand i ekspeditionen kom Mogens' gamle spejderkammerat fra drengeårene – Tage, som nu læste til skoleembedseksamen med naturfagene som hovedfag, så han var naturligvis fyr og flamme, da Mogens opfordrede ham til at blive deltager.

Tage havde i sin tid været patruljens *enfant terrible* med en hurtig hjerne, en rap tunge og et usvigeligt humør. Han havde alle disse egenskaber i behold endnu.

Rejsen gik derefter med damper til Paramaribo, hvor de satte deres ganske vist lille, men yderst praktisk indrettede motorbåd i vandet, og så gik turen op ad Surinamfloden indtil det sted, hvor *Lily* i sin tid havde ligget, da Paw rømte i land.

Her begyndte eftersøgningen ind i skoven i en stor indianerkano, de havde købt i Paramaribo og haft på slæb op ad floden. De brugte den fremgangsmåde at gå op ad de talrige større eller mindre tilløb til hovedfloden i kanoen og lade motorbåden vel fortøjet og skjult blive liggende. Den var fuldlastet med proviant – konserves, ris, kaffe, sukker, salt osv. – og byttevarer – økser, knive, fiskekroge, glasperler, små spejle, fine, spraglede tøjstykker m.m. – alt, hvad en indianer kan ønske sig af den hvide handelsmand.

Naturligvis var der en vis risiko ved den fremgangsmåde – at lade deres basis ligge ubevogtet og ubeskyttet; men det var der nu engang ikke noget at gøre ved.

Hidtil havde de ikke fundet det mindste spor af indianere, trods det de havde været flere dagsrejser op ad forskellige tilløb

– ikke før nu denne eftermiddag.

Her havde sporene også været tydelige nok – marker, der åbenbart var forladt og næsten helt tilgroet igen og nogle nedbrændte hytter.

Så var de stoppet op, havde trukket kanoen på land og rejst teltet. Da lejren så nogenlunde var bragt i orden for natten, og kødet kogte i kasserollen, sad de tre omkring den knitrende ild for at drøfte, hvorledes de nu skulle gribe sagen an.

"Hvad mener du så om sagernes stilling, Thomas?" spurgte Mogens.

Både Mogens og Tage kaldte Thomas Krogh ved fornavn, og alle var indbyrdes dus. Der var jo ikke så megen forskel i alderen, og det går meget let og falder naturligt at komme til at stå på fortrolig fod med hinanden, når man har snavsede, lange støvler på, er klædt i khakiskjorte og tilbringer dagene sammen under mange besværligheder og farer i en lille båd under temmelig primitive forhold.

"Ja, der er jo ingen tvivl om, at der her på stedet har boet indianere, at vi her står ved en forladt indianerboplads. For et par uger siden har her været en lille halv snes indianere og høstet majs. Det viser sporene tydeligt nok. De har haft to ildsteder, og i asken findes intet spor af, at det har regnet siden. De har spist bananer og jordnødder og sovet under et midlertidigt tag af bananblade."

"Jeg forstår blot ikke, hvorfor de har hugget bananplantningerne om uden at indhøste bananerne," indskød Mogens.

"Jo-oh," lød Thomas' svar, "bopladsen er simpelthen blevet overfaldet af en anden stamme, der har brændt hytten af og

ødelagt, hvad de kunne. De spor, vi nu ser, er så måske af nogle af den overfaldne stamme, som har vovet sig tilbage for at høste majsen."

"Men hvad mener du egentlig, vi skal gøre?" spurgte Mogens atter.

"Jo – ser I, jeg er af den mening, at vi ikke langt herfra vil træffe på indianerne. Enten det nu bliver angriberne eller den overfaldne stamme, kan jo egentlig være os det samme. Vi skal blot have fat i den ene ende – se at træffe indianerne og både studere deres liv og også på en eller anden måde se at få noget at vide om Paw – ikke sandt?

Det er et vovestykke, det indrømmer jeg gerne – mange vil kalde det halsløs gerning, men hvad – det er jo derfor, vi er kommet herud. Nu er vi begyndt, og uden noget som helst resultat kan vi da ikke vende om – vel?"

"Nej, nej," svarede Mogens og Tage med én mund.

"Altså – I så jo begge tydeligt den sti, der noget herfra førte ind i skoven. Jeg fulgte den et stykke. Det er en fin indianersti med tydelige tegn på, at der har gået nogen for et par uger siden; for talrige kviste lå på indianervis brudt af langs stien. I morgen tidlig gemmer vi kanoen godt her, tager vore vadsække på ryggen og følger stien. Jeg kan ikke tænke mig, at indianerne kan være langt borte. Er I enige med mig heri?"

Hverken Mogens eller Tage havde noget at indvende herimod.

Et besøg hos en fuldstændig vild indianerstamme møder store vanskeligheder. Kommer man for mange, så er det meget muligt, at indianerne forlader deres hytter og flygter ind i

skoven – er man for få, så løber man risikoen simpelthen at blive overfaldet og dræbt.

De tre unge mænd havde ydermere den vanskelighed ikke at have bærere med, men måtte selv transportere al bagage. End ikke jagten undervejs kunne de stole på; for når de nærmede sig indianernes område, vovede de ikke at skyde for ikke at skræmme indianerne, som jo ikke forud vidste, om de kom med dårlige eller gode hensigter.

En hel del enkeltheder blev endnu drøftet, mens de med god appetit spiste deres aftensmad og derefter fik piberne tændt. Så krøb Mogens og Tage forsigtigt ind under moskitonettet, mens Thomas Krogh tog den første vagt og blev ved bålet. Ved siden af ham lå riflen skudklar og den skarpslebne machete – den uundværlige, bredbladede skovkniv. De vilde dyr frygtede han vel ikke, dem skulle bålet nok holde borte; men de tydelige beviser på, at de vilde indianere var i nærheden, skulle nok holde ham både vågen og årvågen.

Hverken Mogens eller Tage tænkte dog på søvn, skønt de havde haft en anstrengende dag. Derude vågnede nu urskovens natteliv – snart skar et skrig skingrende gennem det dybe mørke, snart en jamrende tuden eller dumpe brøl. Ingen af dem var endnu vant til al urskovsnattens skrål og spektakel.

Samtalen drejede sig ret naturligt om Paw og udsigten til muligvis at få noget at vide om hans skæbne.

"Tror du virkelig ikke, Mogens, at det er helt ud i det blå at vente sig noget resultat?" spurgte Tage.

"Nej, hvorfor dog? Ligesom vi nu sandsynligvis træffer på en indianerstamme, så har han da også haft mulighed derfor, og jeg skulle kende Paw dårligt, hvis han ikke har forstået at klare

sig, indtil han er kommet sammen med andre. Og så regner jeg ud, at hvis det virkelig er sket, så skal sådan noget – jeg mener, at en omtrent hvid dreng er kommet til en stamme – snart rygtes selv her i urskoven."

"Ja, ja, Mogens – vi håber det bedste. Du får jo alligevel ikke rigtig ro i sindet, før du har vished. Ved du for resten, hvad jeg ligger og tænker på? Kan du huske sidste gang, vi lå i et telt og snakkede om Paw. Da var vi drenge, Mogens."

"Ja, den sommer havde vi en herlig spejdertur. Jeg husker godt den aften – det var dengang, Paw havde forbavset os med sin svømmefærdighed, og Knud om aftenen havde opkastet det spørgsmål, hvordan det egentlig kunne være, at en hund med de tynde ben kunne svømme uden at lære det og en hest med tunge jernsko – kort sagt alle dyrene kunne svømme; men mennesket, som dog havde de bedst udviklede lemmer, det kunne ikke og måtte møjsommeligt lære det."

"Og den kloge Kaj – "Kapellanen" – han mente, det kom af, at vi nedstammede fra aberne," indskød Tage.

"Ja, ja, Tage – dengang var du en værre grinebider. Jeg kan endnu huske det smædevers, du straks havde parat.

> Fra aber og blomster vi stammer ned –
> tjim-da-da-tjim-da-da-tjim-da-da.
> Min tipoldemor var et jordbærbed,
> tjim-da-da-tjim-da-da-tjim-da-da.

Men hvad siger du nu som vordende videnskabsmand til "Kapellanen"s forklaring dengang?"

"Hvordan var den nu?"

"Han mente, at vi mennesker i hvert fald var i familie med aberne, og en abe er vant til at gribe for sig om grene og

stammer, når den kommer i fare, og det vil den også gøre, når den falder i vandet, og derfor går den til bunds. Men en hund for eksempel er vant til at løbe fra faren, og det er de samme bevægelser, den gør, når den kommer i vandet. Og et menneske vil gøre ligesom en abe."

"Det kan godt være, at "Kapellanen" dengang havde lidt ret – jeg skal tænke over det, Mogens. Vi sender ham et prospektkort i morgen tidlig herudefra, du går nok på posthuset. Men i øvrigt synes jeg, vi skulle prøve på at sove. Jeg har en tydelig fornemmelse af, at vi i de følgende dage vil mindes vore spejderdage – i hvert fald med hensyn til de fornemmelser, der mærkes i musklerne, når man en knaldhed sommerdag med en øm ryg og en brændende tunge slæber af sted med en dårligt pakket rygsæk, der vejer ti gange så meget, som den skulle – ad en sandet vej, op ad en stejl bakke og så absolut skal nå toget og tilmed har vabler under fødderne."

"Så Tage – nu synes også jeg, vi skal prøve på at sove. God nat."

Der hændte intet usædvanligt den nat, og tidligt næste morgen gemte de kanoen omhyggeligt hen og startede tungt belæsset på deres vandring ad den smalle sti ind i skoven for at finde ligegyldigt hvilken indianerstamme. De var jo her alle vilde og uden nogen som helst forbindelse med civilisationen.

Efter nogle timers besværlig vandring kom den lille ekspedition til et stykke opdyrket jord. Her i nærheden måtte indianerne være. Stille sneg de sig frem; men atter var de kommet til en forladt boplads – her var kun nedbrændte hytter, og nogle ituslåede lerkar var alt, hvad de fandt af husgeråd.

Men også her var tydelige tegn på, at der havde været mennesker for nogle uger siden.

Fra denne boplads fandt de en bredere sti, og sporene af indianerne blev tydeligere og tydeligere. Et spor syntes at være yngre end de andre. På flere pladser havde indianerne slået lejr, ristet bananer, jordnødder og majs. Man kunne også slutte sig til, at de havde jaget; for der var bygget stilladser til at tørre jagtudbyttet.

Først sent den aften slog de tre dødtrætte lejr; men tidligt næste morgen var de atter på benene. De havde ikke gået langt, før de kom til en ca. 50 meter bred flod.

Hvad nu? Hvordan komme over her?

Mogens og Tage var nærmest tilbøjelige til at give op og vende om; men Thomas Krogh var ukuelig.

"Nej, nu er vi så nær målet," påstod han, "det er jo ganske givet, at indianerne må være her i nærheden. Er de kommet over her, så kan vi også. Her må sikkert være et overgangssted i nærheden."

Thomas Krogh havde ret; for ikke langt derfra fandt de en overgang. Med lianer havde indianerne bundet smalle stykker træ til hinanden og et tov, ligeledes flettet af lianer, tjente som støtte under overgangen. Det var en bro for linedansere og urskovens vilde.

Men de kom dog over denne naturbro, stamfaderen til alverdens broer. Mogens' fine riffel gled dog ud over skulderen på ham under hans balanceringsforsøg og forsvandt i floden. Det var håbløst at tænke på at få fat i den igen.

Videre gik farten. Nu vovede de knap at tale til hinanden uden med en hvisken, og forsigtigt så de efter, hvor de satte

fødderne, for at ikke lyden af brækkede kviste skulle forråde dem. Indianerne måtte være nær. Hvor skulle de ellers bo, hvis ikke her ved denne store, fiskerige flod.

De gik dog omtrent hele dagen langs stien, og først hen på eftermiddagen fik de et tydeligt bevis på, at indianernes boplads måtte være i nærheden, idet der nu på stien var ganske friske fodspor.

"Der er spor af drengefødder," sagde Thomas Krogh, og de to andre nikkede bifaldende, "vi er åbenbart alligevel opdaget – se her, hvor de har sat farten op. Vi må skynde os, ellers er jeg bange for, at vi finder bopladsen forladt. Vi har ikke megen proviant tilbage, så alene af den grund må vi – – –"

Han fik ikke talt ud; for i samme øjeblik dukkede en drengeskikkelse frem fra tykningen og ud på stien, ikke mere end tredive-fyrre skridt foran dem. Det var en fjorten-femten-årig fyr, og et øjeblik stod han som fastnaglet til stedet, fuldstændig lammet ved det overraskende syn af de tre hvide mænd. Så udstødte han et uartikuleret skrig og satte i spring.

Men Thomas Krogh var heller ikke sen til at benytte sine ben. I et nu havde han smøget al sin oppakning af sig og satte i løb efter drengen. Et hundrede meter længere fremme fik han fat på ham og holdt ham fast, til de andre hurtigt kom op til ham.

Indianerdrengen, der var fuldstændig nøgen og rødmalet overalt, rystede af skræk over hele kroppen, så hans halskæde og arm- og benringe af glatslebne muslingeskaller og sneglehuse ligefrem raslede.

"Få en lommekniv frem," sagde Thomas Krogh, "vi må se at berolige fyren lidt. Han skal være vor vejviser og forløber, der

kan fortælle, at vi kommer med fredelige hensigter. Pyh – det var en varm løbetur; men godt jeg fik fat på ham."

Mogens fik en stor, bredbladet lommekniv frem og rakte den til drengen, hvis øjne blev stive af overraskelse. Han havde dog åbenbart endnu ikke opfattelsen af, at den var en gave til ham, og Thomas Krogh måtte opføre en hel pantomime for at få drengen til at forstå, at han ikke behøvede at være bange for dem. Han turde ikke slippe sit tag om drengens håndled af frygt for, at han skulle stikke fra dem; men han klappede ham på skulderen og smilte sine bredeste smil. Han pegede først på sit eget hjerte og så på fangens og fægtede med sin fri hånd i luften med store, bløde bevægelser, mens han uvilkårligt på dansk snakkede beroligende ord, som man snakker til en hundehvalp, der er blevet bange.

Det var så komisk at se og høre på, at både Mogens og Tage ikke kunne andet end smile og af og til le højt. Men det gjorde sin virkning; for drengen blev virkelig roligere og strittede ikke mere imod for at komme fri.

"Luk kniven op, Mogens, og vis ham, hvordan den benyttes."

Mogens snittede i en gren, og drengens øjne blev om muligt endnu mere stive. Så fik Thomas Krogh endelig kniven presset ind i drengens hånd og gav slip.

Nu havde den unge vilde åbenbart forståelsen af, at det var en gave til ham og forstod også, at så ville de tre underlige mennesker ham intet ondt. Han blev roligt stående.

Det var Thomas Krogh, der her viste sig som den øvede og trænede opdagelsesrejsende. Det var ikke første gang, han stod overfor en vild indianer, hvis sprog han ikke kendte. Her benyttede han tegnsproget i sin fulde udstrækning. Mogens og

Tage forstod ikke et ord af deres "samtale"; men Thomas fik dog så meget ud af drengens usammenhængende tale, tegn og fagter, at stammen ikke var langt herfra, at den var blevet overfaldet af en fjendtlig stamme, der havde dræbt flere. Her var altså forklaringen på de afbrændte hytter og de ødelagte plantninger. Efterhånden som Thomas fik drengen til at fortælle, lod han det gå videre til de to andre.

"Situationen ser jo ikke så særlig gunstig ud for os," føjede han til, "den stamme, vi agter at besøge, er blevet overfaldet og fordrevet, og så har de det vel småt med proviant."

"Vi har jo ikke så lidt proviant i kanoen," svarede Mogens, "så må en af os tilbage og hente noget. Nu kan vi vel nok få bærere af indianerne."

"Nej, det går ikke an. Lad os nu først se, hvorledes det spænder af med vort møde med de vilde. Vi må foreløbig absolut holde det hemmeligt, at vi har en kano liggende skjult her i nærheden, ellers vækker vi blot indianernes griskhed, og så kan det blive en farlig sag for os tre alene mod de mange."

Indianerdrengen fortalte på sin måde videre. Med en livlig og meget talende mimik fortalte han om overfaldet, og Thomas Krogh forstod, at høvdingen og hans hustru var blevet dræbt. Og derefter bed drengen sig flere gange i armen og løftede med tænderne et stykke kød op.

De to andre havde interesseret fulgt drengens besynderlige fagter og også prøvet på at gætte sig til, hvad han mente. Thomas blev pludselig tavs.

"Hvad mener han med det?" spurgte Mogens, "mon han ikke er sulten? Vi har jo både konserves og majskage i brødposen."

Men Thomas svarede ikke – han havde tydeligt nok forstået, hvad drengen mente. Han anede jo nok noget i forvejen herom og havde på en måde også ventet det; men nu fik han sikkerhed for det. Den overfaldne og dræbte høvding og hans kone havde indianerne spist – det var ikke alene fuldstændig vilde urskovsindianere, de agtede at besøge – *de var også kannibaler*.

Så endelig fortsatte de vandringen, efter at Thomas, så godt han kunne, havde forklaret drengen, at han skulle løbe i forvejen og fortælle om deres ankomst.

En halv time efter kom de pludselig til bopladsen – en lille lysning i skoven, hvor der lå fire, store, runde hytter, der så ud som halmstakke.

Var den alligevel forladt og havde deres beboere – slået af frygt – søgt tilflugt inde i skoven? Den syntes ganske uddød. Nej – dér dukkede hovedet af en ung mand frem fra den lille døråbning til en af hytterne. Han vinkede med hånden til hilsen, og de tre vinkede ivrigt igen.

Lidt efter lidt kom flere og flere krybende ud. Først holdt de sig ængstelige på afstand, men blev dog efterhånden dristigere og dristigere. Så endelig viste der sig en ældre indianer, som Thomas Krogh rigtigt straks mente måtte være bopladsens øverste.

Omtrent alle indianerne var fuldstændig nøgne – kun rigeligt forsynet med kæder af muslingeskaller og sneglehuse om hals, arme og ben; men denne indianer bar i stedet for snore med abetænder, og på hovedet sad tegnet på hans høvdingeværdighed – en flettet krans, der var rigeligt forsynet med pindsvinepigge og pragtfulde, spraglede fjer.

Atter begyndte den besværlige samtale, der mest bestod af fagter; men Thomas Krogh havde årelang erfaring i den slags konversation. Inden længe havde han gjort høvdingen og de omkringstående begribeligt, at de var kommet for at besøge stammen som venner, og at de havde rare sager med, som de ville bytte bort med buer og pile, kogekar og andet husgeråd. Indianerne overvandt snart deres første frygt og skyhed, nu blev de nærmest påtrængende, ikke mindst alle de tykmavede børn.

Men de tre hvide mænd var dog udmærket godt tilfreds med modtagelsen. De blev hos høvdingen budt på bananer, ristet majs, honning og andet. De skulle dog skynde sig med at spise, for hvad værterne bød på, hjalp de selv med at spise op. De var både gæstfri og sultne. Inden det blev mørkt, blev teltet rejst på bopladsen, og her lå de tre igen og drøftede begivenhedernes gang.

Nu havde de foreløbig nået deres mål. Urskoven havde afsløret endnu en af sine hemmeligheder for forskeren – en stamme, der levede på et så primitivt standpunkt som vore egne forfædre i stenalderen.

Mogens lå og tænkte på, hvorledes han de følgende dage skulle få noget at vide om Paws skæbne, Tage ville i morgen på jagt efter orkideer; men hver gang Thomas Krogh lukkede øjnene, så han foran sig den nøgne indianerdreng på stien, så tydeligt, hvorledes han bed sig i armen og løftede kødet op med tænderne.

De to andre vidste endnu ikke noget om, at de denne nat skulle sove midt blandt menneskeædere.

Niende kapitel

Paw var uden besvær og meget lettere, end han selv havde troet det, gledet ind som medlem af sirobaba-stammen. Først havde han tilbragt endnu en halv snes dage sammen med Tolos ungdommelige jægerbande, inden de vendte tilbage til byen, og den tid havde Paw benyttet godt. Han havde åbenbart truffet en stamme, der hørte til samme sproggruppe som den, hans moder havde tilhørt; for alle de ord, som hans fader havde lært ham, blev let forstået. Det varede ikke længe, før han kunne gøre sig fuldt forståelig og knytte ordene sammen til sætninger. Et primitivt folk som urskovsindianerne har jo ikke noget særligt indviklet sprog – deres ordforråd er ringe, og deres tale enkel og ligetil og så vidt forskellig fra de nordamerikanske indianeres smukke, blomstrende, poetiske vendinger.

Paw havde også på anden måde benyttet tiden godt og dels ved at se og høre efter, dels ved direkte at spørge, havde han skaffet sig nærmere kendskab til sirobaba-stammens sæd og skik.

Alle drengene var tatoverede; for allerede fra fem-syv års alderen begyndte faderen at tatovere sine børn. Da Paw lagde mærke til, at de alle havde samme tatovering i ansigtet – tre streger i pyramideform på hagen fra underlæben og ned ad og to streger på hver kind fra mundvigen til øret, sluttede han sig rigtigt til, at det var stammemærket.

Naturligvis var de også malet; men Paw forstod her, at det ikke var så meget af trang efter at pynte sig som værn mod onde ånder. Nu er sikkert legemsmalingen for mange andre

indianere hovedsagelig til prydelse; men urskovsindianerne malede sig først og fremmest for at beskytte sig mod dæmoner.

Paw fulgte de andres eksempel, og også han malede sig over hele kroppen med *urucú* – indianernes røde yndlingsfarve, som han lavede af en frugt, Tolo fandt til ham. Og inden han sammen med de andre vendte tilbage til stammens boplads, bar også Paw stammemærket, malet med den ejendommelige blåviolette eller blåsorte farve fra genipafrugten. Den farve er meget holdbar og er sikkert af mange rejsende forvekslet med tatovering.

Selve indtoget på bopladsen havde været helt festligt. På Paws opfordring havde Tolo sendt et par af drengene hjem med budskab om, at alt stod vel til, og at der endnu ville gå nogle dage, inden de vendte hjem. For egen regning havde de to fortalt om mødet med den fremmede indianeryngling, om hans deltagelse i tapirjagten og om hans tæmmede jaguar. De havde ikke sparet på rosende ord om den fremmedes dygtighed i brugen af sine våben, og efter deres mening måtte det stadig være et overnaturligt væsen, der havde antaget menneskeskikkelse.

Stor var derfor spændingen, da det endelig rygtedes, at drengeskaren vendte hjem, og Paw skuffede ikke forventningerne. Det var også en stolt skikkelse, der sammen med Tolo gik i spidsen for skaren. Over skuldrene hang jaguarmoderens skind, og ved hans side gik dens unge. Der var over hele Paws person noget sikkert og bestemt, som ikke kunne andet end gøre indtryk på disse urskovens vilde. Skumlerne blandt de unge mænd, der havde gjort nar ad drengenes fantasifulde fortælling om den fremmede yngling,

tav uvilkårligt, børnene fulgte med undrende øjne og en hemmelig gysen både Paw og jaguaren, og selv de voksne mænd måtte anerkende ham som jægeren.

Paw havde allerede sluttet et varmt venskab med høvdingesønnen Tolo, og som en naturlig følge heraf blev han vel modtaget af Den røde Slange og fik anvist plads i hans hytte.

– – –

Nu havde Paw boet hos sirobaba-stammen i over et halvt år, og alle betragtede ham ikke mere som fremmed, men som et medlem af stammen. Der var ingen mere, som på generende måde spurgte ham ud om hans tidligere liv, og Paw tænkte selv også mindre og mindre herpå. Nu var genipafrugtens farve afløst af ægte tatovering, foretaget – som skik og brug var – af en ældre kvinde ved hjælp af en kaktustorn, og Paw bar stammemærket både på hagen og i panden.

Men ikke alene hans ydre var forandret, malet – som han nu var – og ved festlige lejligheder prydet med fjer, tænder, muslingeskaller og fiskeskæl – også i det indre var han blevet en ægte urskovens søn. Og dog havde han indtil sit fjortende år levet som alle andre civiliserede drenge, gået i skole, lært at læse og skrive, terpet historie, geografi og alt det andet og havde tumlet om i storbyen og set og været midt i al den moderne teknik. Nu levede han på den naturligste måde blandt indianere, som aldrig havde set en hvid mand, hvis våben udelukkende var af træ eller ben, som kun havde et meget ufuldstændigt sprog, og som ikke kendte meget til klæder eller andre fornødenheder.

Men Paw befandt sig særdeles vel ved det alt sammen. De unge drenge så op til ham med beundring. For dem var Paw

som en lille høvding, og under hans førerskab var der ikke længere noget i vejen for, at drengene fik lov til på egen hånd at foretage længere jagtudflugter. Jagten var og blev det første for Paw.

Én sorg havde Paw dog haft, han havde mistet Djip. Jaguarungen havde ikke befundet sig så vel som dens herre blandt de mange mennesker, og en skønne dag var den forsvundet. I mange dage havde Paw ledt efter den; men det havde været forgæves.

Kun i få ting adskilte Paw sig lidt fra sine jævnaldrende. Han havde for eksempel ikke den samme store interesse for dansen som disse. Hver eneste regnfri aften mødtes ellers ungdommen på dansepladsen. Dansen er deres livs indhold, om den drejer al deres interesse sig, og det er for dens skyld, de maler og smykker sig. Flere timer før dansen tager fat, begynder ynglingen at tænke på sit udseende. Med største omhu kæmmes håret, og pande- og ørelokkerne ordnes. Øjenbryn og øjenhår rykkes ud ligesom hver skægstub, som skulle vove sig frem på hagen eller overlæben. Derefter males ansigtet og kroppen, og hver bestræber sig for at blive så fin som muligt efter sin egen smag. Og indianernes smag er god – ikke som negrenes, der kan stille de mest umulige farver sammen.

Når solen går ned, begynder dansen – enten til månens lys eller i skæret af et stort bål. I timevis danser mændene i ring og uden om den kvinderne. En simpel tromme, der kun består af en stor lergryde, halvfyldt med vand og med et skind spændt over, er hele musikken, ellers synger de takten med deres ensformige melodi: Táé–a–sa–lé, táé–a–sa–lé – og dansen går,

snart langsomt, snart i svimlende fart, så alt bliver et virvar af malede kroppe og svajende fjer. – – –

Naturligvis måtte der være meget, som Paw så anderledes på end indianerne. Der var hele deres religiøse opfattelse, som for Paw kun var og blev overtro, og endvidere deres ærefrygt for medicinmændene og tro på disses overnaturlige evner.

Paw kunne ikke som de andre forestille sig naturen fuld af ånder, hvoraf de fleste var farlige og anrettede alt muligt ondt; for ifølge indianerens tro får han alt det gode ved sin egen møje, og det onde kommer fra ånderne. Paw frygtede ikke de dødes ånder – den frygt, som på så mange måder forbitrer disse primitive menneskers liv, og han var derfor heller ikke som de fleste andre mørkeræd, fordi han vidste, at alle de underlige stemmer, alle lyde fra nattens mørke havde deres naturlige årsag og var ikke ånder, der huserede.

Men han holdt klogt sin egen opfattelse for sig selv, om end der kunne komme tilfælde, hvor det kneb. Der var for eksempel den gang, der havde været den dybe uoverensstemmelse mellem Tolo og ham. En morgen havde Tolo med vrede ord bebrejdet Paw, at han havde puffet ham til side og selv taget alle nakkefjerene fra de hejrer, som Tolo dog med egen hånd havde nedlagt. Paw havde først set uforstående på ham og så spurgt, hvornår han dog havde gjort det. De havde jo overhovedet ikke været på hejrejagt sammen. Jo – det var i nat, og så forstod Paw, at det var noget, Tolo havde drømt, og han gik ikke dybere ind på sagen.

Drømmen er for naturmennesket virkelighed, og i drømme kan en levende flytte langt bort, gå på fiskeri og jagt, og at Paw havde taget hejrefjerene, havde Tolo kun drømt; men for ham

var det virkelighed. Noget kendte Paw allerede til indianernes ejendommelige opfattelse af søvnen. Han vidste for eksempel, at han ikke måtte vække en sovende for pludseligt; for så kunne den omstrejfende sjæl måske ikke finde tilbage, og hvis en sjæl måtte skynde sig for meget, fik man hovedpine.

Søvnen er for indianeren broen mellem liv og død; for da omgås de døde med de levende eller rettere sagt, da er de levende døde. Derfor har medicinmændene så stor magt; for deres sjæl har frem for andres den egenskab, at den under tunge drømme forlader legemet, og efter opvågningen, når sjælen er vendt tilbage, kan den berette om sine mærkelige oplevelser.

Paw troede heller ikke på medicinmændenes overnaturlige evner; men han skulle nok vogte sig for at udtale sig herom. Medicinmænd har man fundet hos alle indianere, og de findes endnu selv blandt de indianere, der for længst er kristnede. De har overnaturlige kræfter, og deres første opgave er at værne de levende mod de onde ånders anslag. Ellers optræder de også som læger; men ej heller deres lægekunst kunne virke overbevisende på Paw. Han havde flere gange overværet deres behandling af en syg og set, hvorledes de først strøg den syge over hele kroppen og derefter spyttede og blæste på ham for så endelig at tage en benstump, en pilespids, nogle hår eller lignende ud af kroppen. Så var den sygdom hævet, for de havde fundet årsagen til den. Men – som sagt – Paw forstod at bevare sine egne meninger for sig selv, og derfor var han gode venner selv med de frygtede medicinmænd og heksemestre. – –

Sirobaba-stammen havde i over et halvt år levet på samme boplads; men nu forestod store forandringer. Stammens ældste

medicinmand var død, og bopladsen måtte derfor opgives. Han havde i levende live været hård nok mod alle, hvor meget mere grund var der så ikke til at frygte ham, nu han var død. Ganske vist var der ingen, der ville vove at udtale den afdødes navn, for så kunne han jo komme tilbage, og stammen havde også afholdt sine store dødsfester. De havde danset deres vilde danse, ved hvilke de havde pisket hinanden på benene, så blodet var flydt i strømme for at forsone den døde, de havde i stor målestok anvendt hvinere – et lille stykke træ i en snor – og svunget dem, så luften var fyldt af de ejendommelige, snurrende lyde. Under disse ceremonier var kvinderne sendt langt bort; for hvinerne måtte de ikke se, da de så ville dø. Men trods alle disse fester, og trods alle de klagelyde, der dag og nat havde lydt over bopladsen, og trods det, at mange kvinder havde skåret deres hår kort, og mændene aflagt alle prydelser og malet sig med sorte farver, var det dog besluttet, at bopladsen skulle afbrændes, og stammen vandre andetsteds hen.

En tidlig morgen blev alle hytterne brændt af, og på de stier, som førte til byen, fældede mændene store træer, så de faldt på tværs for at hindre den afdøde medicinmands ånd i at følge efter dem. Mændene havde det forholdsvis godt under selve vandringen – de drev jagt og fiskeri undervejs, mens det var kvindernes opgave at bære. Alle ejendelene og deres forråd af mandioca bar de på deres egen måde i kurve og tasker, der var fæstet til et pandebånd.

Først gik vandringen langs med floden, og Paw var bange for, at de skulle komme til det sted, hvor hans faders hytte lå; men allerede dagen efter forlod de floden og fulgte et mindre

vandløb. Endnu vidste ingen, hvor målet lå; men det gjaldt om at finde en passende lysning, som kunne opdyrkes, og denne måtte ikke ligge langt fra en flod, der her i urskoven er madkilden.

Paw var ikke ked af at skifte opholdssted; for fra den nu forladte boplads måtte han længere og længere bort for rigtigt at finde vildt. Undervejs passerede de store sumpe og små søer, og her deltog også kvinderne i fiskeriet. De havde deres egen metode, idet de, forsynet med en kurv, listede sig efter fisken og stillede kurven over den, hvorpå de tog fisken ud.

Paw så også her for første gang, hvorledes indianerne stødte giftig bark og giftige planter og strøede pulveret i vandet på rolige steder. De forgiftede fisk flød så i mængde op og blev et let bytte. Ingen fik mén af at spise de således bedøvede fisk.

Paw var bedre begavet end sine nuværende stammefrænder, og han blev på en måde opfinderen blandt dem. Alle store fremskridt i den menneskelige kultur er jo for en stor del enkeltmands værk, og således har det sikkert også været og er hos naturfolkene. De store, skønt primitive opfindelser har sandsynligvis også dér været begavelsernes værk. Forudsætningen for, at en stor begavelse skal opstå og gøre sig gældende, er naturligvis mindre hos de små samfund, der lever sammen i vældige områder, end hvor store mængder er samlet inden for et begrænset område. Men her kom Paw udefra med en hjerne, der var mere øvet og trænet i at tænke, og han havde jo også i sine drengeår set mangt og meget, som både han og de andre kunne få gavn af selv her i urskoven.

Uden at han selv vidste det, indførte han ting, der målt med vore øjne, kun var ganske små ting; men som for de primitive

indianere var betydningsfulde opdagelser. Som før nævnt bar kvinderne alle byrder ved hjælp af et pandebånd, og når mændene en enkelt gang bar, havde de en flettet rem spændt om brystet; men nu lærte Paw dem åget at kende – det han selv hjemme i Danmark havde set malkepigerne bære mælkespandene i. Han kom en dag sværtbelæsset hjem fra jagten og havde fundet en passende gren, hvori han havde lavet indhug, så det passede som et åg. At man kunne bære mere og lettere på den måde, gik hurtigt op for indianerne.

Han havde også høstet stor anerkendelse hos de unge balherrer, der havde så stort besvær med at male sig, ved at indføre et slags stempel. Først havde han simpelthen malet hele sin håndflade over og heri skrabet en figur. Ved derefter at trykke hånden mod kinden eller forskellige steder på kroppen, dekorerede han sig med den figur, der ikke var skrabet bort. Senere lavede han sig stempler af bark og træ, og den opfindelse blev hurtigt populær blandt de unge dansere.

Også i pottemagerkunsten blev han banebryder for noget nyt – blot ved det, som vi naturligvis nu synes er en så såre simpel opfindelse, nemlig at sætte ører eller hank på lerkarrene. Det kendte sirobaba-stammen ikke; men også her forstod de at sætte pris på Paws opfindelse.

Selv lærte Paw under jagten naturligvis mangt og meget af disse urskovens vilde, navnlig af deres glimrende færdighed i at opspore vildtet og af deres store kendskab til, hvor det var at finde. Men også her kunne han selv lære fra sig. Det var således ham, der lærte dem en ny måde at fange ænder på, og det hele skyldtes egentlig kun en tilfældighed og så naturligvis det, at Paw forstod at tænke sig om.

De havde slået sig ned for nogle dage ved en sø for at drive fiskeri i større målestok og skaffe sig proviant, inden de drog videre. Her var mange ænder; men de var ikke lette at komme på nært hold. En dag lagde Paw mærke til, at de svømmede rundt mellem nogle kalabasser, der tilfældigvis var kastet i søen, og straks fangede Paws hjerne ideen. Han skaffede sig en kalabas, tog den over hovedet og vadede ud i søen, så kun kalabassen ragede op over vandfladen. Nu kunne han nærme sig fuglene, der var vant til at se kalabasserne, og ligefrem fange dem med hænderne. –

Uge efter uge var sirobaba-stammen på vandring. Forrest gik en lille fortrop af mænd, der med deres primitive knive banede sig vej, hvor det var nødvendigt, og i dens nærhed fulgte Paw og hans drengevenner for det meste. Her var der mest udsigt til at træffe vildt.

Hidtil havde de ikke stødt på spor af andre indianerstammer – området var jo også umådeligt; men en eftermiddag stødte Paw og hans ledsagere pludselig på en sti gennem vildnisset, der kun kunne være lavet af menneskehænder. Her var en busk, der stod i vejen, hugget om, her grene og kviste brækket af, og de, der var gået her, havde – som indianerne har for skik – i kådhed nappet blade og blomster af.

Nysgerrigheden drev dem til at følge stien, og inden længe stod de på en forladt boplads med afbrændte hytter og husgeråd slængt hist og her.

"Vi må have bud til din far, Tolo," sagde Paw. "Det kan ikke være længe siden, at her har boet nogen. Alle spor er jo helt friske."

Tolo stod helt betuttet og kikkede sig forsigtigt om til alle sider, som om han ventede, at nogen var skjult bag træstammerne, parat til at udsende en dødbringende pil. Paw kunne læse i hans øjne, at han var bange.

"Hvad er der i vejen med dig, Tolo?" spurgte han.

Tolo pegede på sin mund som tegn til, at Paw skulle være stille, og dæmpet hviskede han: "Tal ikke så højt – det kan være, det er folk fra siriono-stammen, der har været her, og de er måske her i nærheden. Kom, vi må tilbage til de andre."

Paw tænkte i øjeblikket ikke på siriono-indianerne, skønt han havde hørt en del om dem fra de mange fortællinger, der gik om dem, mand og mand imellem. Han vidste, at det var en stamme, der var dødsfjender med alle andre af urskovens indianerstammer, og han vidste også, at de ikke alene var frygtede hovedjægere, men også menneskeædere.

"Vent lidt, Tolo," hviskede Paw tilbage, "vi må da først se os om for at give nøjagtig besked. Lad os undersøge, hvor mange hytter de har haft."

Tolo blev dog stående, endnu lammet af frygt; men Paw gik længere ind på den forladte boplads. Han fandt hurtigt ud af, at så farlig mange kunne der nu ikke have været; for der havde kun stået fire, ganske vist temmelig store hytter. Da han gik hen over pladsen, stødte han sin storetå mod noget hårdt, og uvilkårligt så han ned for at se efter, hvad det nu havde været.

Hans øjne blev pludselig stirrende – hvad i alverden var dog det? Hurtigt bøjede han sig ned og stod et øjeblik efter med en lang aluminiums-teltpløk i sin hånd.

"Her har været hvide mænd," jog det gennem hans hjerne, og han kunne nu ganske svagt se omridset, hvor teltet havde stået,

"her har stået et telt. Hvem kan det dog være, og hvordan kan de dog komme her?"

Paw kom dog snart til besindelse igen efter dette overraskende fund. Han kikkede efter Tolo; men denne havde åbenbart ikke set noget, og Paw viklede et blad om teltpløkken og lod den glide ned i sin jagtkurv. Her, hvor han nu stod, havde der altså boet hvide mænd. Hvad ville der ske, hvis hans stamme traf dem? Ville de så kunne se, at også han var halvvejs hvid og derigennem røbe hans fortid?

Paws øjne hang undersøgende ved den plet, hvor teltet havde stået, mens hans fingre gled frem og tilbage over teltpløkken i jagtkurven: skulle han ikke hellere få den helt af vejen og lade som ingenting – skønt hans hjerne allerede var beskæftiget med, hvad han muligt kunne anvende den til.

Et sted forekom det ham, at jorden var ligesom lidt hævet. Han undersøgte det nærmere – jo, det var, som om en græstørv havde været gravet op og igen lagt på plads. Hurtigt fik han den løftet, og atter blev hans øjne så underligt stirrende. Der lå et voksdugshylster, og inde i dette en bog. Han nåede kun lige at åbne bogen og læse en eneste linje: "– – Thomas mener absolut, at vi nu er ved målet – –", da Tolo utålmodig over at vente kom hen imod ham. Paw fik behændigt både voksdugshylstret og bogen skubbet ned i sin jagtkurv og rejste sig op.

Mon Tolo havde set noget? Det flimrede pludselig så underligt for Paws øjne. Hvad betød dog alt det her? Det var jo dansk, han havde læst, og inde i hans hoved hamrede det gang på gang – "Thomas mener absolut, at vi nu er ved målet –". Tolos stemme kaldte ham dog hurtigt til besindelse. "Hvorfor kommer du dog ikke, Paw? Vi må tilbage til de andre."

"Ja – ja – vi må tilbage," begyndte Paw endelig en del forvirret; men så fik han sig taget sammen, og hans hjerne arbejdede igen normalt – hurtigt og sikkert.

Han måtte være ene – han måtte kikke mere i den lille bog og måske her finde løsningen på det gådefulde, at der her havde boet hvide mænd. Men hvorfor havde de ikke taget deres bog med sig?

"Tolo – hør engang, løb du tilbage og forklar din far, at her har ligget en boplads." Paw bøjede sig hurtigt ned og med stor behændighed, og uden at Tolo så det, stak han sig i storetåen med en af sine pile, så blodet piblede frem. "Jeg har fået en torn i min tå," lød hans ord, rolige som ellers, "den må jeg først have ud. Jeg bliver her og venter så på dig. Men sig til din far, at her er en udmærket lejrplads for i nat. Det kan du jo også selv se. Skynd dig nu, Tolo," og Paw satte sig ned og undersøgte sin tå. Tolo var nu slet ikke så begejstret for at løbe alene tilbage, og det kostede Paw endnu en del overtalelser, inden det endelig lykkedes ham at få Tolo sendt bort.

Næppe var han væk, før Paw atter fik bogen frem, men den var lige ved at falde ud af hans hænder, for på første side stod tydeligt nok med store, tegnede bogstaver "*Dagbog over Guyana-ekspeditionen*" og forneden på siden "*Mogens Leth, Stockholmsgade 16, København, Danmark*".

Det var ikke til at tage fejl af – han havde jo selv boet hos Mogens i Stockholmsgade 16. Det ville altså sige, at Mogens nu var kommet herud – ja, der kunne ikke være tvivl om, at Mogens havde boet i teltet her – her på det sted, hvor han nu selv stod. Jamen – – –

For første gang forekom det Paw, som om alt i hans hoved kun var tomhed, han kunne ikke komme videre end til dette: Jamen – jamen – – –

Han bladede mekanisk i bogen, men bogstaverne løb så underligt op og ned, og linjerne løb ind i hinanden. Pludselig fangede hans øjne i alt virvaret dog ordet: Paw. Hans eget navn! Han klemte fast om panden med sin ene hånd og vidste i øjeblikket virkelig ikke, om han drømte eller var vågen.

Først langsomt vendte hans tænkeevne tilbage. Han rystede sig i som en hund efter badet og gik med usikre skridt hen til en væltet træstamme og satte sig.

Atter fik han bogen åbnet, og nu var han i stand til at følge linjerne. Til at begynde med kneb det lidt med at læse, men det kom måske af, at han nærmest slugte linje efter linje. Han forstod dog, at Mogens var ankommet til Paramaribo, og derfra i motorbåd sejlet op af Surinamfloden. Paw bladede hurtigt frem for atter at finde den side, hvor han havde fundet sit eget navn. En dunkel anelse begyndte at stå klarere for ham. Var det for hans skyld, at Mogens nu var kommet herud i urskoven? Havde han hørt om hans rømning fra *Lily*, og var han nu kommet for at hente ham hjem igen?

Men han ville ikke hjem igen. Hvad var det for et liv, de andre der uden for skoven levede! Aldrig havde de jo fred og ro – altid skulle de kun gøre, hvad andre ville have, de skulle. Og Paw tænkte tilbage på sit ophold i den store, larmende by, hvis travle, jagende tempo helt havde forvirret ham, og hans tanker søgte også rejsen herover på det støjende uhyre af en damper, hvor hans blod havde været i evig uro af længsel efter atter at kunne strejfe om. Men han ville ikke forlade sin skov her. Nu

havde han fundet sig fuldstændig til rette hos sirobaba-stammen og havde dér fundet gode venner og jagtfæller. Han følte sig selv som en ung høvding for drengene og havde først og fremmest fået tilfredsstillet den længsel, der lå ham så dybt i blodet, efter den store, dybe stilhed, og han havde til fulde fået tilfredsstillet den i ham boende aldrig hvilende trang til at jage og fælde vildt. Nej – han ville ikke forlade sin skov.

Paw fandt siden, hvor hans navn var nævnt, og fik bekræftet rigtigheden af, at det var for hans skyld, Mogens var kommet herud. Paws hjerte begyndte pludseligt at banke stærkere. Han havde i sit tidligere liv gennem alle barndomsårene ikke haft en eneste kammerat, som han i trofast venskab havde kunnet slutte sig til, og modgang, ensomhed og mangel på forståelse havde lagt en skal af utilnærmelighed og trods over hans tanker og følelsesliv. Mogens havde vel derhjemme forstået at løsne denne skal, og Paw havde set op til ham med både beundring og taknemlighed. Men først nu havde han følelse af, hvor dybt Mogens' trofaste kammeratskab bundede. Derfor bankede hans hjerte hurtigere.

Men hvor var Mogens henne nu? Hvorfor havde han ikke taget sin bog med sig? Paws øjne traf igen den linje, han først havde læst: "Thomas mener absolut, at vi nu er ved målet", og videre læste han om mødet med en indianerdreng på stien og om ekspeditionens ankomst til bopladsen.

"– vi slog vort telt op midt på pladsen. Modtagelsen var lidt kølig, men måske skyldes det indianernes skyhed. Disse har en kraftig, velvoksen, smuk skikkelse med fine, markerede træk. Mændene har spidse, noget krumme næser. Hudfarven er usædvanlig mørk for skovbeboere. Under de brede armbånd,

hvor solen ikke har brændt dem, er den gulbrun. Børnene har meget store maver. Nogle af dem er fuldstændig unaturligt opsvulmet, hvilket sandsynligvis kommer af, at de spiser jord. Mange af de ældre har meget dårlige tænder, som er usædvanligt hos primitive folk. Måske skyldes det, at de spiser så meget honning og ristede, brændende varme bananer. Indianerne er snavsede og ildelugtende."

Længe gav Paw sig ikke tid til at læse her. Han bladede nogle sider frem, ivrig efter at læse mere om Mogens.

"– – Jeg tror ikke, det er rådeligt at blive længere her; men Thomas er svært optaget af at studere disse vilde. Det er meget vanskeligt at gøre sig forståelig, og mit håb om at få noget at vide om Paws skæbne er forringet i meget betydelig grad. Byttehandel forstår indianerne sig åbenbart ikke på. De lever i den reneste kommunisme og kender slet ikke forskel på dit og mit. De bytter gerne en af deres buer for en lommekniv, men mener så rigtignok også, at de kan tage den tilbage igen. Thomas havde tilbyttet sig mange interessante sager, som han naturligvis så anså for sin ejendom, men de forsvandt snart igen, stykke for stykke. Vi har derfor naturligvis ikke ladet indianerne forstå, at vi har skjult en kano, ladet med et større oplag af byttevarer.

– – De voksne indianere forekommer mig at være meget mistænksomme over for os og lægger nu ikke mere skjul på, at vi ikke betragtes som venner. Jeg fandt i dag ude i skoven, gemt i et hult træ, et bundt fint forarbejdede pile, der ville være en lækkerbisken for ethvert museum. Muligvis er det et reserveforråd, hvis de skulle komme i strid med os. Dette er efter min mening desværre ikke usandsynligt.

– – Børnene er behageligst at have med at gøre. De ældre af dem leger med en gummibold, som de selv har lavet af gummi, de tapper fra træerne. Bolden kastes op i luften og må ikke røres med hænderne, men skal stødes med hovedet. Det er et svært spil, men de er meget dygtige heri. Thomas siger, at dette spil har stor udbredelse blandt alle indianere i Sydamerika. Morsomt er det at se, at man også her kender at "trille med tøndebånd". Tøndebåndet er lavet af lianer. Vor lille ven, som vi først traf på stien, er den eneste, der er rigtig venlig over for os. I dag kom han med noget honning, hvori der var både døde bier og larver – sådan spiser han det nu selv. Skovene her er ufatteligt rige på vilde bier. Når man slår lejr her, bliver man aldeles fortvivlet over det. De kravler på ens ansigt og hænder i hundredvis, de kravler ind i næse, ører og mund.

– – Indianerne, hvis stammenavn det i øvrigt ikke har været os muligt at få at vide, er ikke meget appetitlige, hvad madlavning angår. De spiser således fuglene stegte med tarmene indeni og ikke engang plukket og flået. Rødder koger de uden at skylle dem, og det knaser af sand mellem tænderne, når de spiser dem.

Her er slet ikke behageligt." – – –

Så fulgte nogle sider med skitser fra bopladsen og tegninger af pile, buer, smykker, lerkar osv. Derefter havde Mogens fortsat sine dagbogsoptegnelser.

"– – Vor stilling er nu nærmest fortvivlet. Vi er ikke længere gæster hos indianerne, men nærmest deres fanger. Tage og jeg havde overtalt Thomas til at bryde op, men da vi begyndte at gøre anstalter hertil, blev vi omringet fra alle sider, og det var af

indianernes truende holdning ikke til at misforstå, at de ikke ville tillade os at drage bort.

– – Hvad er meningen? Thomas råder til at blive foreløbig og lade som ingenting. Ikke alt er lige hyggeligt. I dag var vi inde i en af hytterne, hvor blandt andre høvdingen bor. Her hang på bjælker i loftet en hel række hovedtrofæer. De er hovedjægere her i stammen – er de også menneskeædere?

– – Det var meget uhyggeligt at se alle disse hovedtrofæer, der ikke var større end en knyttet hånd. Ansigtstrækkene var bibeholdt i de rette forhold, så man skulle tro, at det var hovedet af en lille dværg, og dog har det engang været et almindeligt menneskehoved. De flår huden af det afhuggede fjendehoved, koger det i vand tilsat visse planter og krymper derefter huden over mindre og mindre varme sten."

Paw var ikke i tvivl om, at Mogens og hans ledsagere havde truffet på siriono-stammen, de frygtede menneskeædere. Han trak vejret kort og stønnende, mens han hurtigt bladede om til den sidste beskrevne side.

"– – Katastrofen er sket. Vi er berøvet alle vore ejendele og er omtrent nøgne. Uden for vort telt sidder en kreds af de vilde på vagt. Jeg kan høre deres ivrige snakken, men jeg forstår ikke et ord af det. Min dagbog skjuler jeg under en græstørv, men er det til nogen nytte, at jeg skriver videre? Vi blev narret bort, og mens vi var inde i høvdingens hytte, plyndrede de teltet og har røvet alt.

– – Hvad vil vor skæbne blive? Jager de os i bedste fald bort, hvorledes skal vi så klare os, halvnøgne og uden våben herude i urskoven. Thomas prøver på at holde modet oppe – han har før været ude for noget lignende, siger han. Tage ligger stille hen,

jeg er bange for, at han er alvorlig syg. Jeg må ærligt tilstå, jeg frygter det værste, hvad vor skæbne angår." – – –

Så var der ikke skrevet mere i Mogens' dagbog.

Paw begravede hovedet i sine hænder og klemte fast til i tindingerne. Der var åbenbart tre hvide mænd, og ingen vidste bedre end han, hvor fortvivlet hele deres stilling var. Måske var de allerede myrdet.

Paw slog atter bogens sidste side op – der stod 11. maj – ja, måneden kunne passe nogenlunde, men datoen kunne ikke fortælle ham nøjagtigt, hvor mange dage, der var gået, siden det var skrevet. Han anede jo ikke, hvad dato det var i dag. Hvad skulle han selv gøre? Han var dog ikke et øjeblik i tvivl om, at han ville prøve på at skaffe sig at vide, hvad Mogens' skæbne var blevet. Over for Mogens følte Paw sig i stor taknemmelighedsgæld; men han vidste endnu ikke, på hvilken måde han skulle gribe det hele an. Det kunne sikkert ikke hjælpe noget at fortælle sine stammefrænder om de tre hvide mænd – ja, hvordan skulle han også kunne gøre det uden at røbe, at hans far selv havde været en hvid mand. Sirobaba-stammen var i øvrigt også en meget fredeligtsindet, lille stamme, der ikke havde noget udestående med naboerne. Hvorledes skulle han kunne bevæge den til at blande sig i en anden stammes forhold og få fortrædeligheder og måske blodige stridigheder for lange tider for tre hvide mænds skyld – hvad kom de dem ved? Nej, den løsning var udelukket. Han måtte klare sig selv.

En lille flok brøleaber nærmede sig under vrede skrig Paws siddeplads, svingende sig fra træ til træ. De var åbenbart på flugt for et eller andet. Det var nok hans egen stamme, der var

slået ind på stien, der førte hertil. Paw fik Mogens' bog stukket i voksdugshylstret og gemt godt på bunden af sin jagtkurv. Noget efter kom Tolo og en del af drengene løbende.

"Nu kommer alle de andre," råbte Tolo, "vi skal blive her. Kom, lad os begynde at bygge vor hytte."

Det holdt Paw hårdt at få lov til at blive ene. Han følte slet ingen lyst til at bygge hytte. Han måtte være alene for at tænke sig rigtigt om, og han måtte benytte resten af dagen til at studere de stier, som førte fra bopladsen, og finde ud af, ad hvilken vej indianerne var gået, da de forlod stedet her. Han var allerede nu klar over, at han måtte snige sig bort om natten eller meget tidligt om morgenen og i mørket finde det første stykke vej – måske allerede nu i nat.

Tiende kapitel

Mogens' ekspedition var totalt mislykket og havde fået et så katastrofalt og sørgeligt udfald, som ingen af dem havde tænkt sig. De var alle tre nu simpelthen slaver hos indianerne og måtte ikke alene finde sig i en højst nedværdigende behandling, men fristede også en meget kummerlig tilværelse. De sultede tit, fordi de ligefrem ikke kunne bekvemme sig til at spise den uappetitlige mad, der blev slængt til dem, og de led i betænkelig grad af mangel på søvn, pint og plaget som de blev af urskovens grådige insekter.

Selv Thomas så nu mørkt på situationen; thi heller ikke han kunne se nogen udvej til at slippe herfra. Om dagen måtte de med primitive hakker, spader og gravestokke af træ gøre det hårde markarbejde – det som ellers hos indianerne var kvindernes arbejde.

Altid var de bevogtet af mænd, bevæbnet med både bue og køller. Det var håbløst at tænke på flugt. Nætterne tilbragte de i en ussel hytte ligeledes under streng bevogtning.

Der var af hele deres udrustning kun levnet dem det allernødvendigste – benklæder, skjorte og støvler, og også disse så nu sørgelige ud, forrevne og nærmest i laser. Alle deres andre ejendele var fordelt ligeligt mellem stammens mænd. Teltet var revet i stykker, og de to jagtvåben, hvis brug indianerne ikke kendte noget til, var sønderslået, og det værdifulde stål fandt nu anvendelse på mange forskellige måder til knive, pilespidser og syle.

Ét eneste lyspunkt skinnede i det dybe mørke, ét eneste håb havde de at klynge sig til – deres plageånder havde åbenbart

ingen anelse om, hvor de havde skjult deres kano, der var så tungt lastet med alle de sager, de havde håbet skulle bane vejen for dem blandt urskovens vilde stammer, så de kunne vende hjem efter en vellykket ekspedition.

Ja, hvilken forfærdelig forandring var der ikke sket i løbet af så kort tid. For få uger siden havde de tre ligget i deres telt og havde endnu kunnet nyde nogle af civilisationens goder – vel tilberedt mad og en god pibe tobak ovenpå. De havde alle tre nydt tilværelsen i fulde drag, havde spøgt og drillet hinanden og med forventningsfuld glæde drøftet alt det nye og ukendte, de ville komme ud for og opleve herude i urskovens hjerte. De havde følt forskerens glæde og stolthed ved at være de første på steder, hvor ingen hvid mand hidtil havde sat sin fod og nu – nu havde de de usleste slavekår blandt urskovens primitive vilde.

Mørk tavshed havde afløst den før så muntre samtale ved bålet eller i teltet; for hvad kunne det nytte mere at drøfte de udsigter til at slippe herfra, som jo dog ingen af dem alligevel troede på.

Den, der vel nok led mest under det, var Thomas Krogh; for han var den, der bedst kunne bedømme den farlige situation. Han vidste, at de vilde var menneskeædere, og at den dag udmærket godt kunne komme, hvor deres frygtelige skæbnetime slog.

I de sidste døgn havde han knap fået søvn i øjnene; for han havde set, at der på bopladsen var alle forberedelser i gang til afholdelsen af et stort drikkelag.

Thomas Krogh vidste, at der her i Sydamerika var indianerstammer, der afholdt store drikkefester, hvis krigsfanger blev ofret for at forsone alle onde dæmoner. Men

selv om det ikke var en sådan fest, så kunne det blive farligt nok for dem; for han kendte fra tidligere drikkelag, som han havde deltaget i, at når først indianerne blev beruset af de stærke drikke, så ville de blive overmodige, og hvor let kunne det ikke komme til at gå ud over dem – på den frygteligste måde.

Han havde set kvinderne komme fra skoven med de frugter, der skulle benyttes til de stærke drikke, havde set dem blive presset og tilsat vand, hvorefter væsken blev hældt op i store, snavsede huder for at gære.

Nu var de denne nat i færd med gæringsprocessen. Rundt om stod de i små grupper omkring de ophængte huder, og med ansigtet vendt mod månen sang de deres særlige sange, ledsaget af skralder. Først sang de sagte; men senere steg sangen til råb og skrig, og hele natten igennem lød deres ensformige omkvæd: Høø, høø, høø, høø, la e la, høø, la e la, høø, høø, høø, la e la. Sangen måtte ikke standse, for det var den, der fremskyndede gæringsprocessen. – – –

Drikkelaget var i fuld gang, og kalabassen gik flittigt kredsen rundt. Alle var nu på det stadium, hvor de så let og lyst på livet, og stadig ville de omfavne hinanden. Skæret fra det blussende bål lyste på glade, bredt smilende ansigter.

En ung, slank skikkelse gled pludselig og lydløst som en kat fra mørket ind i lyskredsen og stod med stolt knejsende hoved foran de gamle, halvt drukne indianere.

Det var Paw.

I fire dage havde han søgt siriono-stammen; men nu havde han endelig nået sit mål. Allerede ved middagstid havde han fundet bopladsen, men havde klogt holdt sig skjult for at udspejde alle omgivelser nærmere. Han havde set et glimt af de

tre hvide mænd, men ikke på så nært hold, at han havde kunnet genkende Mogens. Men der var jo heller ingen tvivl om, at det var ham og hans to ledsagere.

Paw vidste også nu, i hvilken hytte de holdtes fangne, og han havde set alle forberedelserne til drikkelaget – dem kendte han godt fra sin egen stamme. Stille havde han holdt sig skjult i skovens mørke, indtil netop det øjeblik indtraf, da mændene vat begyndt at mærke rusen – den, der til at begynde med fik dem til at glemme alle dagliglivets besværligheder og lod alt stå i rosenrødt skær.

Paw havde været heldig med jagten i disse dage og havde en aftenstund overlistet den snu jaguar og på ganske nært hold sendt den sin sikre, dødbringende pil. Nu stod han her i lyskredsen med sit eget, gamle jaguarskind malerisk slynget over skulderen, og i hånden holdt han endnu et prægtigt skind.

Hans tilsynekomst var så pludselig for de forsamlede svirebrødre, at ingen af dem formåede at mæle et ord, de blot stirrede og stirrede. Stolt og rank stod Paw her, belyst af ildens skær og månens lyse stråler. Det var ikke alene en ædel skikkelse at se på, men der udgik fra hans unge, mandige person en kraft og myndighed, som ikke kunne andet end gøre et dybt indtryk på forsamlingen. Hans blik gled hurtigt hen over kredsen, indtil det traf den indianer, der ikke kunne være andet end stammens høvding. Med sikre skridt gik Paw hen til ham, og idet han som gave foran ham lagde jaguarens skind, bad han om gæstevenskab for natten.

Paws ord blev hørt i dyb tavshed og gjorde et stærkt indtryk. Høvdingen rejste sig og omfavnede ham, og det blev signalet til, at alle de andre rørte på sig. De viftede ivrigt med den flade

hånd mod ham – det var deres hilsen, og Paw måtte besvare den på samme måde til alle sider. En sprang efter en måtte til at sidde på og en stor kalabas.

Nu begyndte det værste, vidste Paw; for det ville være en høj grad af uhøflighed, hvis han ikke drak ud. Det lykkedes ham også at tømme kalabassens indhold uden at kaste op, og atter viftede alle til ham, og de nærmest siddende var endnu høfligere, idet de en efter en strøg ham om munden med deres snavsede fingre, sværtede ham til med sod og spyttede ham i ansigtet.

Og drikkelaget fortsattes. Heldigvis for Paw havde de andre allerede drukket en del, før han kom. Nu skulle de rigtigt vise sig over for den fremmede, de ville alle holde taler og snakkede i munden på hinanden.

Så var der pludselig en, der foreslog, at de skulle vise den fremmede deres fanger, og de ord fængede. Hurtigt sprang nogle af mændene af sted til hytten, hvor de tre hvide mænd lå bundet, og snart efter kom de slæbende med dem og slængte dem for fødderne af høvdingen og Paw, der sad ved hans side.

Det gav pludselig ligesom et voldsomt stik i Paws hjerte; for i bålets skær kunne han tydeligt genkende Mogens – sin tidligere ven og trofaste beskytter derhjemme fra. Deres øjne mødtes; men Mogens kunne ikke kende Paw, som han her sad med sit lange hår og tilsværtet og tatoveret i ansigtet.

Mogens og hans to kammerater lå stille hen – kun deres øjne løb kredsen rundt. Hver for sig mente de, at nu var deres sidste time kommet. Og det var heller ikke langt fra, at deres bange anelser kunne være gået i opfyldelse; for enkelte røster rejste sig og foreslog, at de til ære for den fremmede, som de nu alle i

usædvanlig grad var imponeret af, skulle danse omkring stager med fangernes hoveder.

Paw følte en iskold rislen langs rygraden. Skete det, ville han jo selv have været årsagen til mordet på de tre hvide mænd – han, som tværtimod var kommet med den faste beslutning at ville befri dem.

Paw rejste sig op og hilste til alle sider med den flade hånd. Alle forstod, at han ville tale, og Paw tog også ordet. Han smigrede først sine værtsfolk i høje toner, men lod dem også forstå, at han selv var en mand med overnaturlige evner. Som månens stilling nu var, ville det være højst uheldigt, om de dræbte de hvide fanger. De kunne endnu have megen gavn af dem, hvis de lod dem arbejde for sig som slaver, og først når den store fest skulle afholdes, når algarobofrugten blev modnet, var det tid til at dræbe dem. Han selv stod i pagt med skovens mange ånder, han kunne altid lokke vildtet til sig, og i morgen ville han føre dem til en vældig vildsvineflok, hvor de med deres pile og køller kunne nedlægge snesevis – men nu skulle de danse omkring de hvide fanger, og bagefter skulle de drikke videre.

Paws ord var – trods det, at rusen nu virkede stærkere og stærkere på indianerne – dog hørt i tavshed, og de undlod ikke at gøre et stærkt indtryk. Alle var klar over, at den unge, fremmede indianer, der havde så stolt, værdig og sikker en holdning og optræden som ingen af deres egne unge, stod i pagt med overnaturlige væsener.

Først omfavnede de hinanden i rørende fuldskab, og så begyndte dansen – et underligt skuespil her midt i urskoven. Bålet blev fodret med store brændestykker, og gnisterne

hvirvlede til vejrs. Uden om dette dansede med usikre trin de festklædte, malede og sværtede vilde, mens omkvædet ustandseligt lød: Ta–é–la–ta–é–la–i–hi, ta–é–la–hi–hi.

Paw var en af de mest ivrige til dansen. Nu gik det efterhånden, således som han havde udtænkt sin plan. Selv sang han med høj røst løs på omkvædet; men hver gang han under kredsgangen kom ud for de tre hvide mænd, fik han indflettet danske ord, som ingen af de andre naturligvis forstod eller i deres optagethed lagde mærke til.

Hans første ord lød: "Mogens – lig endelig – ta–é–la–tá – stille og røb intet – ta–é–la, hi, hi – jeg er Paw – ta–é–la–ta – –"

Så gik kredsen videre.

Der gik kun en sitren gennem kroppen på hver af de tre hvide mænd, hvis tanker i øjeblikket beskæftigede sig med den nær forestående død, som de hver for sig nu troede på, da de pludselig hørte ord i deres eget modersmål. Men hver for sig troede de, at det kun var noget, deres fantasi lod dem høre.

Så var Paw atter ud for dem. "Ta–é–la – Mogens, jeg har fundet din dagbog – ta–é–la, hi hi – jeg skal redde jer herfra i nat –ta–é–la –"

Nu først gik det op for Mogens og de to andre, at det forholdt sig rigtigt. Det store under var sket. Mogens havde alligevel haft ret i, at Paw havde kunnet klare sig gennem den første tid herude i urskoven og havde fundet optagelse i en indianerstamme. Nu rislede blodet ligesom hurtigere gennem deres årer; for nu begyndte de at tro på, at de alligevel skulle slippe herfra før eller senere. Ingen af dem turde dog sige noget, de lå stille hen – kun deres øjne fulgte den

jaguarskindprydede skikkelse, som de nu vidste var Paw, og deres øre anstrengte sig til det yderste for at opfange de ord, han hver gang, han var ud for dem, flettede ind i det stadige omkvæd: Ta–é–la–ta–é–la, hi, hi.

Dansen fortsattes i over en halv time, så var de halvdrukne indianere helt udmattede af at hoppe rundt og af at skråle, og alle længtes efter igen at tømme kalabasserne. Men Paw havde nået sit mål, han havde efterhånden fået de tre gjort forståeligt, at han, når først lejren var faldet til ro, ville komme dem til hjælp, fri dem for deres bånd og føre dem bort.

Da dansen var endt, fortsattes drikkelaget, og ingen lod til nu at bekymre sig mere om de tre hvide mænd, så det vakte ingen opmærksomhed, da Paw fik nogle til at bære dem hen til deres usle hytte.

Da de først var alene, løstes deres tungebånd. "Mogens – så fik du alligevel ret," begyndte Tage, "Paw er altså herude, men hvilket besynderligt held, at han fandt din dagbog og derved os."

"Ja, Tage – jeg ved ikke, hvad der er i vejen med mig, men jeg føler en besynderlig ro over mig nu. Jeg tror på, det vil lykkes Paw at befri os. Måske ligger vor kano endnu urørt og motorbåden på floden. Så tager vi Paw med hjem. Går det, som jeg nu ligger og tænker på, så er min ekspedition jo lykkedes, og Thomas – du har da også set lidt til, hvorledes de vilde lever herude. Har du ikke fået stof nok?"

"Ikke helt," svarede Thomas Krogh, "det blev jo kun til en ganske vist meget eventyrlig oplevelse at flette ind i mit arbejde med den store bog, men ikke noget for en videnskabsmand. Det her er jo kun overflade – jeg ville gerne have været i dybden,

haft opnoteret sprog og sagn og sammenlignet det med alt andet. Men hør nu mit råd – lad os ikke snakke mere for ikke på nogen måde at vække mistanke."

Drikkelaget var endelig forbi, og bålet lå hen i ulmende gløder. De fleste af indianerne havde slæbt sig til deres hytter; men nogle lå endnu i dyb søvn her på festpladsen. Paw, der under hele festen havde været hædersgæsten, måtte følge indbydelsen til at sove i høvdingens hytte; men han valgte sig en plads yderst ved indgangen.

Naturligvis sov han ikke, men lå kun og ventede på handlingens time. Det hele var nu slet ikke så let; for der er så at sige intet tidspunkt på en indianerboplads, hvor der er fuldstændig ro, heller ikke om natten. Indianeren spiser ikke på regelmæssige tider; men når han er sulten. Vågner han op om natten og føler sult, står han op og spiser og sover videre. Nu lå ganske vist i denne nat de fleste af indianerne og sov deres tunge rus ud, og det var også den omstændighed, som Paw regnede med skulle hjælpe ham.

Han havde grundigt studeret den lille hytte, hvor de tre hvide mænd lå bundet, og den lå på en måde meget heldigt; for hvis han lavede en åbning i bagvæggen, så var der ikke mange skridt, inden de kunne komme i skjul af selve skoven.

Paw havde vel ligget stille en times tid, så turde han ikke vente længere. Når det først blev lyst, ville flugten jo opdages, og inden da måtte han have et så stort forspring, at han i hvert fald kunne nå ned til floden og over den hængebro af lianer, der var lavet her. Den skulle så kappes af og ødelægges så grundigt, at den ikke på kort tid lod sig reparere. På denne årstid var

floden så vandrig og bruste så vildt af sted, at sikkert ingen turde vove sig over. Han var jo selv kommet over denne bro og mente nok, at han selv i mørket kunne finde vej ned til den.

Så – nu skulle det være. Paw skubbede sig ud af hyttens dør og lå et øjeblik, mens han trak vejret dybt. Det gjorde godt at komme ud i fri luft igen. Ingen derinde hverken blandt mændene, kvinderne eller de mange børn, som fyldte hytten, havde åbenbart opdaget noget.

Alt var stille på bopladsen. Bålet var brændt ud, og randt om det kunne Paw ikke se, men på deres snorken høre, at her lå en del af nattens svirebrødre. Han rejste sig og listede ud til skovkanten, derefter forsigtigt langs denne, indtil han kom hen til fangehytten.

Det var ham en let sag at lave en åbning i bagvæggen, og dæmpet lød hans hvisken: "Det er mig – Paw – ikke et ord må I sige." Han følte sig til den nærmest liggende og snittede hans bånd over med sin kniv, der var lavet af skarpt tilslebne tænder af flodsvinet. "Skær den andens bånd over," hviskede han, "men behold dem."

"Er I alle tre fri nu?" lød det efter en stunds forløb.

"Ja," lød en sagte hvisken tilbage.

"Giv mig så min kniv igen. Tag fat i lianerne, så vi ikke kommer bort fra hinanden i mørket og kryb så efter mig."

Ganske langsomt og mavende sig frem over jorden som slanger gik det nu mod den frelsende skovkant. Ikke en lyd hørtes. Først da de nåede skoven, kunne de rejse sig lidt op; men nu kom det værste stykke, hvor de måtte bane sig vej gennem tykningen, inden de nåede den banede sti. De var ude af stand til at se sig for og værne sig mod de mange tornede

planter; men uden at kny, uden det svageste smertensudbrud bar de tre hvide mænd alle lidelser. Snart borede en torn sig ind i deres kød, snart svirpede en gren dem over ansigtet og trak en blodig stribe; men de ænsede det ikke meget. Nu gik det jo bort fra alt det forfærdelige, nu gik det mod friheden igen. De følte sig alle tre allerede nu trygge under Paws førerskab.

Så nåede de stien, der førte mod floden. Endnu holdt de mellem sig de lianer, der før havde været deres fangebånd; men nu kunne det gå hurtigere. Just som det begyndte at lysne, nåede de til den primitive hængebro over floden.

Endnu, så længe det var mørkt, havde ingen af dem sagt et ord. Nu var det lige så lyst, at Paw turde begynde overgangen. En efter en krøb de med største forsigtighed over det svajende tov, under hvilket floden bruste.

Da de alle lykkeligt var nået over, gav Paw sig straks til at skære de seje lianer over, og broen styrtede i floden. Nu var der lagt en stor hindring mellem dem og deres forfølgere, og Paw trak vejret lettet. Han vaskede sig i floden, og de andre fulgte hans eksempel. Først så fandt det egentlige møde sted mellem Paw og hans fordums ven og beskytter. Mogens var dybt bevæget, hans nerver var en del angrebne efter alt, hvad han havde gennemgået, og store tårer stod i hans øjne.

"Paw, hvordan skal vi dog lønne dig for, hvad du har gjort?"

Roligt svarede Paw: "Jeg er kun glad for, at jeg har kunnet gøre lidt gengæld for, hvad du har gjort mod mig derovre. Det var dig, Mogens, der fik mig ud af anstalten og skaffede mig herover, og det har jeg aldrig glemt. Men nu må vi overveje, hvad vi skal gøre."

Og de fire holdt rådslagning. Paw fik at vide, at de havde en kano skjult, og det var Thomas, der som den mest erfarne fik forklaret, hvor omtrent den måtte ligge.

Paws hjerne arbejdede og arbejdede – men ét var han klar over, at det først og fremmest gjaldt om at søge at finde den kano. I den var der jo efter de andres udsagn både våben, proviant og alt andet. Nåede de den, kunne de tre klare sig bort fra urskoven og ud til hovedfloden. Men Paw var også klar over, at det ville blive et vanskeligt hverv; for dels måtte han regne med, at siriono-stammens folk ville forfølge deres undslupne fanger, dels måtte han undgå at støde på sin egen stamme, og endelig var det jo ham, der med sin bue og pil måtte skaffe føde til dem alle.

Længe sad Paw og tænkte; men så rejste han sig pludselig op med et sæt: "Nu må vi videre – vi må finde et sted, hvor I kan hvile ud, mens jeg jager, og så må vi finde den kano."

Uden videre forklaring brød han op, og i nogle timer gik det nu gennem skoven bort fra de banede stier, indtil han fandt et egnet sted. Paw tog naturligvis fuldstændigt førerskabet. Han fik til de andres forundring hurtigt og sikkert tændt ild op. Nu skulle de andre blot passe den og bygge en hytte af grene og blade. Selv tog han sin bue og pile og forsvandt i tykningen.

I den følgende uge udførte Paw, hvad ingen af de tre hvide mænd nogen sinde havde troet var muligt for en, der jo dog endnu kun var en stor dreng. Thomas, der dog havde set og oplevet så meget, var fuld af dyb beundring, og han, der hidtil havde været føreren for så mange ekspeditioner og den, der

havde været vant til at sætte alt i værk og udstede ordrer, han adlød her Paws mindste vink.

Aldrig var Paw i hvile. Før det knapt var lyst, var han på benene og førte dem gennem skoven, og når marchen for den dag var endt, og de andre var dødtrætte, var det ham, der tændte ilden op og derefter gik på jagt. Sent på eftermiddagen vendte han tilbage, og altid bragte han bytte med sig – de fleste gange stod det på abesteg. Mens de andre tilberedte måltiderne, satte han sine snarer – aldrig var han i hvile og syntes ikke at kunne trættes.

De havde været fire dage undervejs og nærmede sig nu den flod, på hvis bred de havde trukket kanoen i land. Mogens og hans kammerater var efter endt dagsmarch som sædvanlig gået i gang med at bygge deres bivouakhytte for natten, mens Paw var gået på jagt. Pludselig udstødte Tage et angstråb og pegede frem for sig. Ikke et halvt hundrede skridt fra dem i den lille lysnings udkant kom en jaguar til syne. Her stod de tre fuldstændig våbenløse over for urskovens frygtede rovdyr. Mogens og Tage var ganske rådvilde, og deres øjne søgte uvilkårligt det nærmeste træ; men Thomas Krogh viste sig som den erfarne mand. Hurtigt sprang han hen til det lille bål, som de kun lige holdt vedlige og slængte tørt græs på, så det blussede voldsomt op.

"Klap i hænderne – lav spektakel," råbte han til de to andre; men det blev ikke nødvendigt. Jaguaren var i et spring atter forsvundet i tykningen – skræmt af ilden.

Paw vendte tidligere end ellers tilbage, han havde været heldig og slæbte på en ung hjort. De andre fortalte ham om

jaguaren og kunne ikke forstå det underlige udtryk, der gik over Paws øjne. Men han havde sine egne tanker derved.

"I må gøre det dyr i stand og hæng det over ilden. Jeg kommer snart igen," og uden videre forklaring forsvandt han atter i den retning, de havde fortalt ham, jaguaren var sprunget bort.

Havde Paw i de dage, de havde været sammen, gennem hele sin færd formået at vække deres dybe beundring, så steg denne simpelthen til grænseløs undren, da han efter et par timers forløb vendte tilbage og i en lian førte jaguaren ved sin side som en hund.

Paw havde haft ret i sin formodning. Det var den bortløbne Djip – jaguarungen, han selv havde fostret op fra spæd, hvis spor han havde fulgt, og som uden tøven fulgte hans kalden, da han traf den.

Ugedagen efter deres heldige flugt fra indianerne kom så endelig det store, afgørende øjeblik – de fandt kanoen liggende fuldstændig urørt dér, hvor de havde skjult den. Ord kan ikke beskrive deres store lettelse, og glæden gjorde dem tavse. Nu stod vejen til friheden dem endelig åben, nu havde de våben igen, her var klæder, proviant, medicin og alt det andet, som de så længe havde måttet savne så hårdt.

Den aften tændte de festbål og spiste festmåltid. Kun Mogens sad forstemt og stirrede ind i ilden. Alle hans forsøg på at overtale Paw til at tage med hjem var strandet. Paw ville ikke tilbage til det civiliserede liv – ikke tilbage til de mennesker, han gennem alle barndomsårene havde fået en så grundig mistillid til. Og Paw var først og fremmest jægeren, og hvor

kunne han vel derovre få den trang, der lå ham så dybt i blodet, tilfredsstillet på rette vis. Uden at han selv vidste af det, flød der også herskerblod i hans årer – her i urskoven var han nummer et. Drengene og de unge derhjemme i stammen så op til ham og lod sig gerne lede af ham, og de ældre lagde heller ikke skjul på, at de regnede med ham. Nej – han ville ikke forlade sin skov.

Til langt ud på aftenen sad de fire omkring lejrilden og talte både om det forbigangne og det kommende. Til de andres store undren havde Paw bestemt afslået at tage imod en eneste ting af alt det, kanoen var ladet med – ting, som dog kunne have lettet hans tilværelse herude i høj grad.

"Men hvad vil du da, Paw?" spurgte Mogens engang.

"Søge tilbage til min stamme," svarede Paw roligt, "til mine venner dér. Ikke et ord vil jeg sige om jer, og bringer jeg noget af jeres med herfra, vil det kun røbe mig. Nu kan jeg blot fortælle, at jeg har sporet og fundet min bortløbne jaguar, og ingen vil spørge om mere. Jeg har valgt, og jeg hører min moders folk til."

Næste morgen slog så afskedens time. Kanoen var sat i floden, og de tre havde indtaget deres pladser. Paddelårerne kom i gang, og kanoen drev hurtigt med strømmen.

Derinde på bredden stod Paw med jaguaren ved sin side. Stolt og knejsende – som en ung skovens gud – stod han der med sit lange, sorte hår, der var prydet med spraglede fjer, med sin lange bue og pile i den ene hånd og vinkede farvel til Mogens med den anden.

Så bugtede floden sig, og kanoen forsvandt. Paw bøjede sig ned og klappede jaguarens hoved.

"Kom så, Djip – nu må vi tilbage til stammen. Du og jeg hører til herude."

Thomas og Tage holdt op med at padle og så hen på Mogens, da først også de havde vinket det sidste farvel.

Ingen af dem sagde noget; men Mogens syntes at kunne læse deres tanker. Han rankede sig og mødte deres spørgende blikke.

"I skal foreløbig have tak for al jeres hjælp," sagde han roligt, "ser I, for mit vedkommende regner jeg vor ekspedition for lykkeligt gennemført. Nu ved jeg, at Paw har fundet sin rette plads her i livet. Han er en ægte urskovens søn, og også I må kunne se, at vild frihedskærlighed og absolut modstand mod ethvert hæmmende bånd er det, der danner grundvolden i hele Paws karakter, det er det, der gennemflammer hele hans tilværelse.

Hjemme ville han kun være og føle sig, hvad han også var gennem alle sine barndomsår – som en rovfugl mellem tamme høns."

Om "Paw og Paw i urskoven"

Forfatter: Torry Gredsted (1885-1945).
Org.udgave: Torry Gredsted: *Paw. En dansk Indianerdrengs Eventyr*, Steen Hasselbalchs Forlag, København 1918 – og – *Paw i Urskoven*, Steen Hasselbalchs Forlag, København 1932.
Redigeret af: Kim N. Jensen.

ISBN 978-87-7628-220-2
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-469-6 (Ølstykke 2016).

© 2025 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Table of Contents

- Forside
- Ophavsret og brugsbetingelser
- Paw
  - Første kapitel
  - Andet kapitel
  - Tredje kapitel
  - Fjerde kapitel
  - Femte kapitel
  - Sjette kapitel
  - Syvende kapitel
  - Ottende kapitel
  - Niende kapitel
  - Tiende kapitel
  - Slutning
- Paw i urskoven
  - Første kapitel
  - Andet kapitel
  - Tredje kapitel
  - Fjerde kapitel
  - Femte kapitel
  - Sjette kapitel
  - Syvende kapitel
  - Ottende kapitel
  - Niende kapitel
  - Tiende kapitel

Om "Paw og Paw i urskoven"

Note 1:

Løb: Jagtudtryk for ben.